

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Ungdomserindringer

og

Fortællinger

af

J. J. F. Friis.

Forf. til „Evenserne paa Lolland“ o. fl.

Med Forfatterens Portræt.

Kjøbenhavn.

Andr. Schous Forlag.

Græbes Bogtrykkeri.

1880.

Indhold.

	Side
Mine Barndoms- og Ungdomserindringer . . .	1
Træk af Livet i en Provindsby for 50 Aar siden . .	76
Et Kys	97
Strandpøveren paa Åsdal	158
Familien Flindt	170
En Drøm	264
Min Ven og hans Hustru . . .	308
Et Sommerophold ved Besterhavet	388

Mine Barndoms- og Ungdoms- erindringer.

Jeg er født i Faaborg Kristi Himmelfartsdag 1815. Mine Forældre have fortalt mig, at jeg har det tilfælles med Napoleon den Store, at jeg fødtes under et vældigt Lørdensvejr, som netop havde drevet „en Stodderkonge“ ind i min Faders Hus. En Stodderkonge kaldtes den Mand, der den Gang af en Kommune bestikkes til at have Opsyn med ankommande og om-løbende Tiggere. Men dette har jeg altid betragtet som et Varsel for de smaa Raar, som jeg, lige fra jeg selv skulde styre min Vej i Verden, har maattet kæmpe med. Jeg har glemt hans Navn, men senere fortalte han mig som Dreng, at han havde været tilstede i min Faders Hus ved denne for mig ikke uvigtige Begivenhed og at min Fader, lige saa sags han hørte mig strige „indenfor“, løb ud i Kjøkkenet og hentede en Snaps, som han skænkede den ufrivillige Gæst under min Ankomst til Verden, og da det i det Samme blev meldt ham, at det var en Dreng, skænkede han ham en Snaps til, men rystede saaledes paa Haanden af Glæde, at Meget løb udenfor Glasset.

Man har ligeledes fortalt mig — man vil behagelig undskyldte, at jeg ikke selv kan huske det —, at jeg i det første Aar var saa svag og sygelig, at man alt havde opgivet mig, ja ikke en Gang ladet det blive med at sy min Ligskjorte, men endog en Gang taget den frem, idet man ansaa mig for død, og vor Huslæge sagde mig ogsaa senere, at jeg som spædt Barn havde lidt overmaade meget og at han lige saa lidt havde ventet, at jeg havde klaget mig, som at to Brødre, der fødtes umiddelbart efter mig i de derpaa følgende Aar, vare gaaede bort, da de vare saa kraftige Drengene.

Min første Grindring stammer fra den sidste Jordeførd, thi da man fortalte mig, at min lille Broder, Niels Gjorup, var død, blev jeg saa glad derved, fordi jeg havde fundet det saa fornøjeligt at gaa ved min Faders Haand bagefter min Broders, Carl Christians, Ligkiste, thi der var ikke længere end 3 Uger mellem begge Død, og jeg var dengang kun 5 Aar gammel.

Det er imidlertid paatide, at jeg fortæller Lidt om mine Forældre. Min Fader, Jørgen Jacob Hansen Friis, eneste Søn af Magister Jacob Jørgen Friis, sjette Hører ved vor Frue Skole i Kjøbenhavn — min Bedstemoders Navn husker jeg ikke længer —, var en livsglad Mand, hvis Hjerte slog varmt for alle Forurettede og Fortrykte, som han fik megen Lejlighed til at tage sig af, da han var Procurator, senere med Titel af Overretsprocurator. Han var et lyst Hoved, som

en Ansøgning for ham, da hans Moder søgte at faa ham som Gratist i Frue Realskole, giver Vidnesbyrd for. Denne Ansøgning fik jeg 1842 af Præsten Binter i Dannemarre, der havde konciperet den, hvilket jeg blot anfører som Vidnesbyrd for, paa hvor forunderlige Steder man kan modtage Oplysning om sin Slægt, endog efter en lang Kæde, som ligger imellem. Min Fader elskede min Moder inderligt og af alle hans Børn var jeg ham det kjæreste, men desuagtet staaede han ikke mine Rygstykker, og hvad værre var, han slog os tidt i Hidsighed, og da denne stundom løb saaledes af med ham, at han ikke fik Tid til at undersøge vor Brøde i sin Helhed, hændtes det undertiden, at vi bleve straffede uden at have fortjent de Brngl, vi fik, men til hans Ære være det sagt, at naar vor Moder derefter fortalte ham, hvorledes Tingene egentlig var gaaet til, og at En af os havde faaet Brngl uden at have fortjent det, søgte han paa enhver Maade at gjøre det godt igjen, men Brngl er og bliver holdne Varer. Naar derimod min Fader var rolig, straffede han mig efter alle juridiske Regler, om jeg saa maa udtrykke mig, og saa var Straffen baade velfortjent og maadeholden, men saa vare Forberedelserne det Børste, som Drengen sagde, da han skulde have Ris.

„Jacob,“ sagde han, „Du har gjort det og det, ikke sandt?“

Med bævende Stemme svarede jeg et sagte: „Ja.“

„Du har fortjent Straf derfor, ikke sandt?“

Dg atter maatte Synderen svare: „Ja.“

„Nu skal Du ogsaa faa den, det er min Bligt imod Dig, min Søn.“ Dg saa begyndte Spanstrøret og jeg en Totur med hinanden. Prøgl maatte der nu til, det var Tidens Opdragelsesmethode for de fleste Forældre. Jeg har endnu aldrig hørt noget Barn bande sine Forældre, fordi de have været for strænge imod det, medens Forældrenes utidige Staausel have gjort mange Børn ulykkelige.

Jeg skal fortælle et Exempel paa, hvorledes han engang straffede mig, og jeg vil indrømme, at det kan have været mig en gavnlig Lære. En Dag var jeg ude at spadserere med min Fader, som tilfældigvis havde et Grinde ind hos Sadelmager Poulsen. Medens de vare inde i et andet Værelse, opholdt jeg mig i Værkstedet, hvor jeg fandt Lejlighed til at tilliste mig en Bidstefnært, som jeg var bleven indtagen i. Det Første, jeg havde at gøre, da vi vare komne hjem, var at binde Bidstefnærten paa en Pind, men i samme Øjeblik saa min Fader den nye Snært og spurgte mig, hvorledes jeg var kommen til den. Med bævende Hjerter gif jeg til Bekjendelse og ventede naturligvis strax et godt Produkt, men efter et Øjebliks Betænkning sagde min Fader helt rolig: „Løs Snærten af Rjæppen og følg med!“ Jeg adlød med bankende Hjerter og fulgte ham i Tausshed, uvidt hvorhen. Han gif atter ud til Sadelmageren, som vi traf i Værkstedet, hvor der ogsaa befandt sig baade Svende, Lærlinge og hans Børn. „Her bringer jeg Dem en lille Lyvstknægt,“ begyndte

min Fader. „Han stjal denne Pistfesnært, da vi før vare herude hos Dem. Jeg vil bede om Naade for ham paa Grund af hans unge Alder“ — jeg kunde vel dengang være otte eller ni Aar — „men vil De have ham straffet, skal jeg selv bringe ham op i Lyvehullerne, skjøndt det naturligvis vil bedrøve mig inderligt.“ Den stikkelige Sabelmager forsikrede, at han ikke alene tilgav mig min Varnestreg, men at han ogsaa vilde forære mig Snærten. „Det tillader jeg paa ingen Naade,“ svarede min Fader, „thi det vilde være det Samme som at sætte Præmie paa Tyveri; men gaa nu hen, Jacob, og kys denne brave Mand's Haand og tak ham, fordi han ikke vil gjøre Dig og mig ullykkelige.“ Haandkysset vilde imidlertid Poulsen paa ingen Naade tage imod; han klappede mig endog paa kinden og sagde, at jeg ikke mere skulde tænke derover. Det gjorde jeg imidlertid baade længere og dybere end baade han og min Fader nogenfinde anede, thi jeg gik aldrig forbi hans Hus, naar jeg blot kunde undgaa det, og flete det, var det altid med Uro og Blussel. Ja, endnu længe efter fylbtes mine Kinder med Skamrødme, hvis jeg tilfældigvis mødte Nogen af dem, der havde været tilstede i Værkstedet ved hin Lejlighed.

Senere hen — maaske 4—5 Aar derefter — fik jeg en anden Trettesættelse af min Fader, ogsaa i Andres Nærværelse, men den har jeg ofte takket ham for. Jeg havde faaet den Bane, som nutildags endnu mere er udbredt blandt Børn, at ville blande mig i ældre Folks Samtale. En Dag var jeg med mine Forældre

i Selskab hos Birkedommer Holm paa Bræhetrolleborg. Ved Aftensbordet, hvor mange Gjæster vare tilstede, blandede jeg mig rask væk i de Bognes Samtale, som jeg endnu mindes, angik Forholdet mellem Norge og Sverig, som dengang var endel spændt. Min Fader maa have mærket, at Gjæsterne sølte sig ilde berørte ved min næsvise Indblanden i Debatten og mine umodne Domme om Forholdene, thi umiddelbart efter, at jeg havde udtalt en af disse, udbød han: „Jeg maa bede de ærede Gjæster at undskylde, at min Søn saaledes taler om Ting, som han ikke forstaar sig paa, thi han har nu engang den Bane, at ville snakke med om enhver Ting.“

Jeg har kun engang været Vidne til noget Lignende; det var i Nakflov ved et Fødselsdagsgilde, som Kjøbmand Risth gjorde. Et ungt Menneske vilde omtrent føre Ordet ved Bordet, ja, gif saavidt, at han endog tog sit Glas og sagde til en Toldembudsmand ved Navn Schütt: „Maa jeg drikke et Glas med Dem, Hr. Lieutenant!“ Denne svarede ganske koldfindig: „Den første Gang jeg drikker et Glas med en Dreng, skal saa blive med Dem“ — en Tilrettevisning, der virkede ligesaa staaende paa ham, som min Faders tidligere paa mig.

Jeg har sagt, at min Fader var en Hader af alle Forurettelser og Overgreb; han maatte derfor snart komme paa en spændt Fod med Byfogden, der ifølge Lidsforholdene var at betragte som en Konge i den

lille By og som, saasnart han mærkede hans Opposition, gjerne vilde stække ham itide.

Den Historie, som jeg nu fortæller, har jeg naturligvis kun af mine Forældres Meddelelser; men Noget kan være misforstaaet og Andet glemt, hvilket Altsammen i saa Fald bedes undskyldt som min Forseelse, men i Hovedtrækkene er Alt Sandhed.

Min Fader havde laant en Sum Penge af en Kjøbmand der i Byen og givet ham en Bezel derfor. Henimod Betalingstiden rejste min Fader til Kjøbenhavn for derinde at hæve en Pengefum, som rigelig kunde dække Bezels Beløb. I Kjøbenhavn blev han imidlertid opholdt længere end han havde ventet, og da han indsaa, at han ikke kunde komme hjem til Bezels Forfaldsdag, men kjendte Kjøbmanden som en veltænkende og stikkelig Mand, bad han ham i et Brev om at give ham Henstand nogle saa Dage ud over den yderste Tid for Bezelen, idet han nøjagtig angav ham den Dag, paa hvilken han vilde indtræffe til sit Hjem, medhavende de forønskede Penge. Næppe havde Byfogden faaet Nys derom, før han gif til Kjøbmanden, raadende ham til at gjøre sin Bezelret gjældende, forfikkrende ham, at det blot var et Procuratortneb af min Fader, som han vel stulde vogte sig for, og da Kjøbmanden paa Grund heraf bestemte sig til at lade Bezelen protestere, nøjedes Byfogden ikke hermed, men talte saalænge med den svage Mand, at han fik ham til at forlange sin Bezelret gjort gjældende i hele sin Udstrækning, hvorefter Alt endnu samme Dag blev

skrevet hos min Moder, endog den Bugge, hvori jeg laa. Men hvad kunde alt det hjælpe, naar ikke det Hele blev solgt? Her vare imidlertid gode Raad dyre, thi min Fader vilde komme tilbage efter faa Dages Forløb — saavidt jeg husker fire Dage —, hvorfor der den følgende Dag blev bekendtgjort ved Trommeslag, at der Dagen derefter skulde holdes Auktion over alle de skrevne Gjenstande, hvilket ogsaa skete; men paa Grund af den korte Frist for Bekjendtgjørelsen, blev det hele Husgeraad saagodtsom givet bort. Min Fader søgte vel senere at faa Gjenstandene tilbage fra Kjøberne imod nogen Avance, da flere af dem vare kjære Familieminder, men fordetmeste uden Nytte, og jeg har selv senere set saadanne Gjenstande, som man udtryffeligt fortalte mig vare blevne kjøbt paa den uheldige Auktion.

Min Moder, som bogstavelig talt ikke ejede Andet end sine Klæder og det, hun svøbte mig i, flyttede ind hos en Borgerfamilie, og to Mænd, Snekker Petersen og Hattemager Lange, gik min Fader imøde den Dag, da man ventede ham med Posten, for saa læmpelig som mulig at underrette ham om det Skete. Han blev naturligvis som ude af sig selv af Forbittrelse, navnlig paa Byfogden, hvem han strax begreb stod bagved det Hele, og lagde øjeblikkelig Sag an imod ham paa Grund af den uregelmæssige Maade, hvorpaa Auktionen var afholdt. Ved Underretten tabte min Fader Sagen, men ved sidste Instants vandt han den, og Byfogden eller Kjøbmanden, maaste Begge tillige,

fulde erstatte ham det Tab, han bevislig havde lidt ved den saa hurtig fremstyndede Auktion. Den Dag, Brevet med Dommens Udfald antom fra Kjøbenhavn, var min Fader i en saadan Sindsbevægelse, at han ikke selv var istand til at gaa hen paa Posthuset efter Brevet, hvilket Snedker Petersen derfor paatog sig. Paa Hjemvejen gif han ind i en Port og aabnede Brevet, for paa bedste Maade at forberede min Fader paa Ulykken — om Slaget var tabt, men næppe havde han set Udfaldet, før han styrtede afsted som en gal Mand. Da han kom op ad Trappen, thi vi boede, som det hedder, ovenpaa og min Fader hørte ham strax nedenfor strige: „Sejr, Sejr!“, ilede han ud mod Dgangen og løb saa stærkt imod Snedkeren, at denne ved at træde tilbage traadte fejl og rullede med Brevet i udstrakt Haand ned ad Trappen endnu hurtigere end han var kommen, heldigvis uden at komme videre tilfæde. Dette Sidste har jeg ogsaa hørt af Petersens egen Mund, thi fra den Stund af var denne Mand og Hattemager Lange blandt min Faders bedste Venner og kom ofte i vort Hus. De vare derhos meget velansete Mænd i Byen. Forresten var Snedkeren en Spøgefugl, der spillede mig som Dreng mangt et Puds. Af disse skal jeg tillade mig at fortælle et. Da han en Aften spiste hos os, saa jeg til min Forundring, at han kom Ost paa Fedtebrød, og da han saa min Forbauselse derover, sagde han: „Det skal Du ogsaa prøve, Jacob, thi at spise Ost paa Fedtebrød smager ligesaadan som at kysse Kvindfolk, og det smager godt.“

Og meget rigtigt, saasnart det kunde lade sig gjøre, fik jeg mig et Stykke Fedtebrød med Ost paa, men kom derved til den Slutning, at Kys af Kvindfolk slet ikke smagte synderlig godt.

Jeg har nu talt om min Fader og skal derefter gaa over til min Moder og hendes Familie. Hendes Fader var Bødker Mads Hansen i Rudkjøbing, trods sine smaa Forhold en af de mest agtede Mænd der i Bnen paa Grund af sin Nedelighed og hele Hæderlighed, hvorfor ogsaa hans Medborgere paa hans Guldbryllupsdag viste ham og hans Hustru den største Ære. Min Moder skal have været ualmindelig smuk og til Befignelse for os Børn levede hun og min Fader i et lykkeligt Ægtekab. Hun var en husholderisk Kone og en forstandig Kvinde, Egenstaber, hun ret lagde for Dagen, da hun blev Enke, thi uden hendes Dygtighed vilde vi tilbagestaaende Børn være blevne spredte for alle Vinde. Men hun holdt det Hele sammen, støttet ved den Bistand, min afdøde Faders mange Venner ydede hende. Hun var tillige en meget bestemt Kone og vandt ganske vist i Dannelse ved den mangeaarige Omgang med min Fader. De vare begge meget religiøse, mere end Udenforstaaende anede, og jeg har ofte hørt dem bede med stor Inderlighed. Jeg har ofte tænkt senere paa, om ikke Striftens Ord: „Hvo, som elsker sit Barn tugter det tidligt“, har været en medvirkende Årsag til, at jeg og mine Sødsfende fik saa mange Præng i vor Barndom.

Jeg har nu talt om mine Forældre og skal nu til

at tale lidt om mine Benner, baade de firbenede og de tobenede. Blandt de første indtog en sort Pudel, der løb Navnet „Karo“, den første Plads, thi han var kommen til Verden samme Dag som jeg, muligvis ogsaa i samme Tordenveir, men førend jeg kunde begynde at lege med den, var „Karo“ naturligvis bleven en meget fornuftig Hund, hvis Trostabs imod os Alle var et Ordsprog i Huset. Hans Kone har Navnet „Diana“, men med hende omgiktes jeg ikke saameget som med hendes Mand, da hun ikke var af en saa blid Natur, og saa havde jeg endda en Hund for min egen Person ved Navn „Gargon“, en Iysegul Moppe, det grimme og arrigste Dyr af denne Race, jeg nogensinde har kjendt, og det vil virkelig sige Meget; men mig holdt han af som af ingen Anden, rimeligvis fordi han vidste, at han skyldte mig sit unge Liv, thi da min Fader en Dag red igjennem Besterhæsinge, mødte han en Dreng, der bar en Hvalp i Raffen, som skulde „drones.“ Min Fader blev saa blød om Hjertet ved Hvalpens ynkelige Biben, at han gav Drengen et Par Skilling for den og puttede den ned i en af sine Sadelposer for at bringe den til mig, der naturligvis blev uhyre lykkelig derover. Der var et sandt Fostbroderkab mellem disse firføddede Benner og mig. Blev „Karo“ angreben, hjalp „Diana“ ham og omvendt, medens „Gargon“ nøjedes med at hjæffe i Etvæk og jeg med enten at græde eller opmuntre mine Benner i Kampens Hede, alt som Sejrens Tærning

faldt. Kun engang forarsagede vort fælles Venstab mine Forældre en stor Forførbelse.

Paa en varm Sommerdag savnede man mig pludselig — jeg var dengang omtrent tre Aar gammel —, man søgte og kaldte, men Jacob var og blev borte. Saa begyndte man at høre sig for i de nærmeste Huse, og da Nogle havde set mig gaa ned ad Gaden, fulgte man Sporet. Det viste sig nu, at Alle mente at have set mig, En nede ved Sundet, en lille Indsø med Hængebynd, umiddelbart ved Byen, en Anden ved Stranden, endnu en Trede ved en stor Møddingpøl, kort sagt, paa de allerfarligste Steder, jeg kunde finde paa at besøge. Min Fader lejede Folk til med Stænger at undersøge den nærmeste Kyst langs „Sundet“, hvor man især troede at have set mig og Kngtet om, at jeg skulde være omkommen paa en uheldig Maade, kom ikke alene hurtigt ud i den lille By, men holdt sig ogsaa flere Dage, thi en saa lille Person som jeg kom ikke meget ud mellem Folk.

Min Fader var netop kommen hjem fra en ny Runde med uforrettet Sag, da min Moder modtog ham med de Ord: „Nu kan jeg hilse dig fra Jacob. Vil du se, hvor han er?“ Og nu førte hun min Fader ud i Gaarden og pegede ind i det store Hundehus, der laa jeg og sov med „Garçon“ i min ene Arm, Hovedet hvilende paa den trofaste „Karo“, medens „Diana“ stod udenfor og saa logrende med Halen paa det slumrende Kløverblad. Det var denne Hunds uafslidelige Stirren ind i Hundehuset, der havde

vakt min Moders Opmærksomhed og faaet hende til ligeledes at figge derind. Hvad mine tobenede Venner angaar, saa maa jeg først fremhæve to af de ældre — desværre ikke for deres Døds Skyld —, men for deres rørende Hengivenhed for mig. Den ene af disse var en Profurator Iversen, en gammel Ungkarl, et lyst Hoved, men desværre meget forfalden. Et Digt til Smedenes Pris, forfattet af ham, som blev reciteret af en Smed ved en Skildtlytning i Faaborg, har jeg laet indrykke i et Følgeblad til „Lollands-Falsters Stiftstidende“, hvor det endnu maa findes i Aargangene 50 og vel er værd at læse. Han kom ofte hjem til os, da han var min Faders gode Ven, men kunde han se sit Snit, stjal han mig formelig med sig og spilde mig da saaledes med tørre og vaade Varer, at jeg ofte havde ondt deraf i flere Dage derefter. Jeg maatte, paa hans udtryffelige Begjæring, være hos ham i hans sidste Timer, og han forærede mig kort før sin Død, som jeg dog ikke fik Lov til at overvære, sit smukke Blækhuse af Ibentræ, idet han sagde til mig: „Du kommer nok til at bruge et Blækhuse, naar du bliver stor, Jacob, men bliv aldrig en Mand som din Fader eller jeg.“ Og da jeg saa paa ham med store Øine, vedblev han: „Naa, naa, jeg mener blot: bliv aldrig en Profurator.“

Jeg var dengang vistnok 10 Aar, men huster den hele Scene ganske tydelig, ja, jeg kan endog huste to Begivenheder langt tidligere, hvorved ogsaa Iversen spillede Hovedrollen. En Dag sad min Fader ved sit Arbejds-

bord, da han saa Iversen komme krydsende henimod vort Hus; saa siger min Fader til min Moder: „Der ser jeg Iversen komme pærefuld og jeg har saa travlt; sig, at jeg ikke er hjemme.“ Lidt efter kom Iversen ind. „Goddag, lille Trine! Er Procuratoren hjemme?“

„Nei, han er ikke.“

„Det er ikke sandt, Iversen,“ sagde jeg, „han saa, Du var pærefuld, og saa skjulte han sig bag Døren og der staaer han.“

„Åh, du ustyldige Skabning!“ udbød min Ven i Vinens og Brebens vilde Rus, „hvilke Forældre du har! Din Fader lyver sin bedste Ven paa og din Moder siger Løgn til ham, endog du hører derpaa. Du vil engang ende i Lugthuset eller paa et værre Sted, hvis jeg ikke tager mig af dig.“

Hvorledes mine Forældre klarede denne Sag fra sig, ved jeg ikke; men saadanne Scener forekom ofte, uden at den venstabelige Forstaaelse mellem Parterne derved afbrødes.

En Dag havde han, som sagt, set Lejlighed til at stjæle mig ud af Huset. Jeg husker tydelig, at vi kom hen til en Mand ved Navn Rasmus Bager, der havde en Beværtning, og der husker jeg ogsaa, at han kom i Skjænderi med nogle Folk, hvilket forarsagede mig en stor Forstrækkelse. Derefter erindrer jeg ogsaa, at vi kom ind til en Gjæstgiver Jepsesen; men nu ved jeg ikke Mere, thi da jeg kom ud derfra, var jeg saaledes bleven fylt med Mjød og min Vedsager med stærkere Drikke, at vi begge Lo trillede om i Rende-

stenen ved højlys Dag, hvorefter En tog mig paa Armene og bar mig hjem, medens Andre sørgede for Iversen.

Mine Forældre, som naturligvis have suppleret, hvad jeg ikke kunde fortælle, have siden sagt mig, at dengang kom Iversen ikke i vort Hus i fire Dage af Frygt for min Moder, men hverken hun eller min Fader kunde i Længden være vrede paa ham og jeg holdt altid uhyre af ham, thi hvor fuld han end var, havde han altid Frakkelommerne fyldte med Slikkeri til mig.

Min anden fugtige Ven var en Felberedersvend ved Navn Rasmus Dahlberg. Han kom i vort Hus derved, at han gif Bud paa Landet for min Fader. Han var et Menneffe af en god Forstand og et godt Hjerte, hang ved vort Hus og navnlig ved min Fader og mig med trofast Hengivenhed og blev først forsalben længere hen i Tiden paa Grund af, at hans Kjæreste, som han elskede højt, døde paa den Tid, de skulde have haft Bryllup.

Jeg kunde fortælle mange Historier om vort gjensidige Forhold, men jeg indser, at de kun have Interesse for mig. Kun en Begivenhed skal jeg dog fortælle. Min Fader havde vundet en vigtig Sag, hvorfor der i den saakaldte „Røde Kro“, en lille Fjerdingvej udenfor Faaborg, blev givet ham og nogle Benner et Aftensmaaltid, hvortil jeg ogsaa var indbudet. Desuden fulgte et Par andre Dreng, Søner af de andre Gjæster med, men medens de Borne passerede og ikke brøde sig om os Børn, fandt vi Knægte paa at prøve,

hvem der kunde drifte mest Punsch, og Følgen var da den, at vi alle blevne drutne i en kort Tid. Hvordan vi kom hjem, mindes jeg ikke, men heldigvis mødte min Fader Rasmus Dahlberg paa Vejen og bad ham se at faa mig ifeng, uden at min Moder mærkede Noget. Man fortalte mig siden, at min Fader strax var gaaet ifeng, medens min Moder sad oppe og læste i en Bog. Det gjaldt blot om, at jeg kunde komme ind og sige min Moder Godnat, thi gjorde jeg ikke det, vilde hun mærke Uraad og saa blev Pokker løs.

Rasmus sad med mig paa Stjodet inde i et mørkt Bærelse, hvortil Døren stod paaklem ind til den Stue, hvori min Moder sad og læste, og han anvendte hele Tiden til at lære mig de faa Ord: „Godnat, Moder!“ — han tænkte vel ogsaa, at Rusen vilde sætte sig lidt efter lidt — og hvergang min Moder raabte ind til os: „Gaa nu ifeng, kom nu ind og sig Godnat osv.“, bad Rasmus ligesaa ivrigt om, at jeg maatte høre Historien tilende. Men da denne aldrig vilde komme og da han mærkede, at min Moder blev utaalmodig, tog han endelig Mod til sig, og efterat han havde faaet et godt Greb i min højre Arm og endnu engang formanet mig paa det Bedste, gif vi hen i den aabne Dør til den Stue, hvori Moder sad: „Godnat, Moder!“ lallede jeg med en snøvlede Stemme.

„Men Gud, Jacob, hvordan har du det?“ udbrod min Moder.

„De siger, jeg er fuld, Moder,“ svarede jeg paa samme Maade.

Men nu fandt Rasmus det ikke raadeligt at blive længere; han tog mig raft i Armene og styrkede op med mig paa mit Kammer, hvor han blev hele Natten hos mig. Hver Gang vi siden kom til at tale om denne Sag, forfikkrede min Fader mig, at han den Nat gjerne havde givet Meget til, at dette Tilfælde ikke var indtraadt med mig, saa utroftelig var min Moder.

Kun en Gang var jeg Narfag til, at samme Rasmus blev meget forstræffet. En Aften kom min Fader til mig og sagde: „Jacob, gaa strax iseng — lad mig se: Du kan lægge dig nede i Pige-kammeret,“ hvilket var i en Udbygning nede i Gaarden. Jeg blev rigtignok noget forundret over, at jeg skulde have Natte-kvarter paa dette usædvanlige Sted, men bovede naturligvis ikke at kny. Da jeg havde ligget en Tid og var lige ved at falde isøvn, vaagnede jeg ved, at Døren blev revent og et Menneske styrkede ind i Kammeret, rev Overdhynden af mig og løb bort med den. Jeg blev naturligvis grumme forstræffet derover, men da jeg ikke turde staa op og desuden ventede, at Pigerne snart kom igjen, svøbte jeg mig, saa godt jeg kunde, ind i begge Lagenerne, men kunde naturligvis ikke mere falde isøvn.

Jeg kunde saaledes have ligget et Kvarterstid, da Døren atter blev revent og nu tog den samme eller en anden Person Hovedpuden bort, og da der nu ikke var Andet tilbage end Underdhynden og begge Lagenerne, hvori jeg havde indsvøbt mig, maatte jeg fornuftigvis

forudsætte, at man næste Gang vilde rende bort med mig, hvorover jeg blev greben af en saa gruelig Angst, at jeg ikke engang turde blive i Kammeret, til jeg havde klædt mig paa, men forlod dette, endnu stedse indhyllet i Lagenerne. Da jeg kom ud i Gaarden i den milde, halvdunkle Sommernat, hørte jeg min Fader tale nede i Enden af Haven, hvorfor jeg med bævende Hjerter gik ud i den. Ræppe var jeg kommen derud, før jeg hørte Rasmus Dahlberg raabe: „Gud bevares, der kommer et Spøgelse!“

„Hvad kommer der?“ spurgte min Fader, der var noget kortsynet.

„Et Spøgelse!“ vedblev Rasmus. „Se der, det kommer lige hen imod os.“

Nu blev ogsaa min Fader min hvide Stikkelse vaer imellem Havens Buste og tiltordne mig et vældigt: „Hvem er Du?“

„Det er mig,“ svarede jeg med grædende Stemme.

„Herregud, det er ikke Andre end den stakkels Jacob,“ svarede min trofaste Ven, som strax tog mig i Beskyttelse. „De kan tro, Hr. Prokurator, at han er gaaet isøvne,“ hvilket man ogsaa ganske vist maatte antage. Men før jeg endnu kunde begynde paa min Forklaring, kom vor ene Pige løbende og sagde, at jeg havde faaet mig en lille Søster. Saasnart jeg i al Hast havde fortalt mit natlige Eventyr, som var foranlediget derved, at Ingen vidste, at jeg laa i Sengen, brast baade min Fader og Rasmus i en høj Latter. Jeg fik Lov til at gaa ind og klæde mig paa

igjen, og efterat jeg havde deltaget med alle de Andre i Huset i den ved flige Lejligheder aldrig udeblivende Kaffe, fik jeg endog Lov til at gaa ind og se min lille Søster, før jeg søgte mit sædvanlige Matteløgis. — Alt som min Faders Forretning udvidede sig, fik vi Skriversdrenge, ja endog Fuldmægtige i Huset, men ingen af disse gav sig videre af med mig; det skulde da være en Fuldmægtig ved Navn Anderssen, der uforsettelig kunde have forskaffet mig en drøgtig Dragt Bryl, om jeg ikke i det afgjørende Øjeblik havde holdt Drengene stive.

Da jeg en Dag gik fra Skolen, mødte jeg vor Pige, som fortalte mig, at Anderssen, som noget iforvejen havde forladt vort Hus og giftet sig, var hjemme hos os, men at jeg maatte skynde mig, om jeg vilde tale med ham, da han hvert Øjeblik ventede Bognen, med hvilken han skulde rejse. Jeg tog altsaa Benene med mig. I Forstuen stod en nydelig lille Kurv, og da jeg var saa nærvist at aabne den, fandt jeg en endnu nydeligere Øst liggende i den. Det faldt mig strax ind, at denne Øst var en Foræring fra hans Moder til hans Kone, og da han tidligere havde spillet mig mangt et Puds, tænkte jeg nu paa at gjøre Gjengæld, tog Østen ud af Kurven og efterat have gjemt hin, løb jeg ud i Gaarden, hvor jeg fandt en påsende Kampesten, som nu skulde indtage Østens Plads. Uhyfselig over mit Indfald gik jeg ind i Dagligstuen, hvor Anderssen sad og samtalede med min Moder. Lidt efter gik Døren til min Faders Værelse op, hvor-

efter min Fader traadte ind i Dagligstuen, ledsaget af en Bonde, som henvendte sig til min Moder med de Ord: „Jeg har en Ost her udenfor fra mine Kone, hvilken jeg skal bede Madamen ikke at forsmaa.“ Man tænke sig min Forstrækkelse ved disse Ord. Nu kom Bonden ind med Kurben, som han uden at aabne rakte til min Moder, der modtog den med nogle venlige Ord. Da hun havde aabnet Laaget og saa Stenen, sagde hun til Bonden: „Der er Noget, som har gjort Lejer med Dem min gode Mand — se selv!“

Bonden blev aldeles som ube af sig selv. Han frammede i Kommen og tog en lille Seddel op. Her kan Procuratoren se, at jeg ærlig har betalt Konsumtion af den i Porten og jeg har ikke været inde andre Steder end hos Bager Christensen, hvor jeg spiste min Mellemmad, og da stod Kurben ved Siden af mig paa Bænken, saa man maa have stjaalet Osten herude i Forstuen“ — Noget, min Fader fandt aldeles utænkeligt.

„Naar De bare ikke vil tro,“ vedblev Bonden, „at jeg har villet gjøre Nar af Dem, saa er det Alt sammen det Samme og saa skal jeg snart bringe en anden Ost, vel saa god som den, jeg har mistet.“

Min Moder trøstede Bonden paa bedste Maade og dermed gif han.

Hadde jeg ikke været bange for min Faders Hid-sighed, havde jeg gjerne sagt, hvorledes det Hele hang sammen, men nu fortalte jeg min Moder Historien om Astenen, uden at jeg ved, om hun nogenfinde har forklaret min Fader, hvorledes Osten var bleven til Sten,

thi han berørte det aldrig for mig, ligesaa lidt som jeg ved, om Bonden mødte med sin anden Dst, hvilket jeg dog formoder.

Med Hensyn til Omgangen med mine jævnaldrende Bysbørn, har jeg kun Lidet at sige. Det er gaaet dem alle højst forskjelligt i Verden, enkelte endog meget uslykkeligt, medens andre have havt mere Held med sig, uden dog at have gjort videre Lykke.

Jeg erindrer navnlig to Tilfælde, hvor mine Kammerater førte mig paa Afveje.

Da jeg en Dag gik til Skole med en Ven, der tilligemed mig gik i et Institut, som en Lærer havde oprettet for Drengene og Piger i Forening, og ved den Lejlighed kom over Løbet, saa vi, at Sprøjterne netop skulde prøves, hvilket var en saadan Fristelse for os, at bedre Drengene end vi umulig kunde have modstaaet, men — o ve! Da Mønstringen var forbi, var over den halve Skoletid gaaet i Løbet med og nu turde vi ikke gaa i Skole, men besluttede at stjule os nede bag Klinkerne ved Stranden, hvor Ingen dengang kom, og saa gaa hver til Sit, naar Klokkerne ringede fem, som om vi kom lige fra Skolen. Til Uheld for mig skulde det imidlertid ske, at min Fader, samme Eftermiddag skulde en Tur paa Landet, og da han netop gik forbi Skolen faldt det ham ind at unde mig denne Fornøjelse, hvorfor han gik ind i Skolen for at bede mig fri. Man tænke sig hans billige Fortørnelse, da der ingen Jacob var i Skole. Da jeg saa kom hjem, spurgte min Moder mig strax:

„Hvor har Du været i Eftermiddag, Jacob?“ Og nu begyndte Jacob at hyle. Imidlertid slap jeg dog denne Gang for Bant paa Grund af min dybe Anger og forbi min Fader mente, at jeg havde faaet Straf nok, da den dejlige Kjøretur gik fra mig, hvilket ogsaa var meget sandt.

En formildende Omstændighed var ogsaa Sprøjtemønstringen, der har faaet megen Lillokkelse for Børn og barnlige Sjæle, men vist er det, at jeg aldrig mere tænkte paa at stulke.

Den anden Gang bragtes jeg ogsaa ved en Kammerats flette Eksempel i en meget pinlig Stilling.

Byens Dreng havde for Skik at tage Oboernes Baade uden Forlov, medens disse vare oppe i Byen for at afgjøre deres Forretninger, og i Mellemtiden at sejle en Timestid udenfor Havnen.

En Dag kom jeg til et Par Drengene nede ved Stranden, som begge vare meget ældre end jeg, og da de indbød mig til at sejle en Tur med, tog jeg med Glæde mod Indbydelsen, uagtet jeg godt vidste, at man tog Baaden uden Forlov. Det var en frist Kuling og vi vilde netop efter et Par Slag vende tilbage i Havnen, da vi ude paa Brohovedet saa en kæmpestor Bjørnøbo, som under de værste Eder og Forbandelser truede med at drukne os som Hundevalpe, at fatte os ihjel og jeg ved ikke hvad, dersom vi ikke strax kom iland, idet vi til Overflod hørte, at en Baadsfører fra Byen, hvis Lived var: „Den Onbe

brøle mig!", opmuntrede den brede Ejer til, naar vi saa kom iland, at give os alle Tre en dygtig Kjølhaling.

Jeg gav mig til at græde, men den ældste Dreng tabte ikke Modet. Han vendte pludselig Baaden og søgte at naa hen til det Sted, som nu kaldes Bogts Minde, hvor vi saa skulde forlade Baaden; men ikke saasnart mærkede Bjørnøboen hans Hensigt, før han under et nyt Tillæg af Eder og Trusser løb Alt, hvad han kunde, langs Stranden for at komme tidnok til at tage imod Synnerne, før vi kom iland. Da vor Skipper mærkede dette, styrkede han Baaden længere hen imod Kirkegaarden, hvorved han vandt et betydeligt Forspring for sin Forsølger, der ved at se dette styrkede afsted som en gal Mand, og næppe stødte Baaden, før begge mine Kammerater sprang ud og løb iland. Jeg kunde ikke følge dette gode Exempel, ikke alene fordi Vandet var for dybt for mig, men ogsaa fordi Baaden, som var bleven lettet ved de to Andres Afgang, begyndte at svaje udad. Jeg græd himmelhøjt, men nu kom det til Bjørnøboen at give gode Ord. Han tiltalte mig saa venlig som han vel kunde, idet han begyndte at vade ud til mig, sagde, at jeg var en god lille Dreng; jeg skulde ikke være bange, mig var han ikke vred paa, og da Vinden, som havde fyldt Sejlene, begyndte at drive Baaden stærkere udad, raabte han til mig, hvad jeg skulde gjøre, hvilket jeg da ogsaa udførte saa godt jeg formaaede, medens mine to Kammerater oppe fra Land saa efter, hvordan det vilde gaa mig. Endelig fik Bjørnøboen fat paa sin

Baad og satte mig ogsaa uden videre Molest iland i Havnen; men var det gaaet mine Kammerater som han truede dem til, medens vi sejlede tilbage, var der ikke blevet saameget som en Tomme Skind tilbage paa deres hele Legeme, om de overhovedet vare komne levende af hans Hænder.

Endnu en lille Historie, som kun i min ældre Alder har givet mig Noget at grunde paa, skal jeg til Slutning anføre. En Dag vare nogle Drenges tilligemed mig forsamlede i en smal Ghyde, som bag om min Faders Have førte til Kirken, og kaldtes „Feldtens Rist“; saavidt jeg ved, er den nu forsvunden. Den største Dreng paatog sig at bygge en stor Fuglerede, hvortil vi mindre Børn hentede Ris, Straa og hvad der ellers behøvedes til Reden, der blev en Gjenstand for vor Beundring, alt som den nærmede sig sin Fuldendelse. Bludselig kom Redens Bygmester i Lante om, at han savnede Et eller Andet — jeg huffer ikke længere hvad — for at gjøre Redebygningen fuldkommen og vilde derfor løbe hjem efter det, men siger forinden han gaar, at den, der vovede at ødelægge Reden, medens han var borte, skulde faa saa mange Bank, han vel kunde give ham. Dersom han nu ikke havde sagt dette, vilde vi Alle med Glæde og Længsel have ventet paa ham og indtil da passet paa Reden som Smede, men næppe var han forsvunden for vore Øjne, før Slangen i vort Paradis, en anden Dreng, sagde til os: „Nu skulde vi netop ødelægge hans Rede, siden han kan tro Sligt om os.“ Og Alle vare vi enige

om, at Reben burde ødelægges paa staaende Fod; men da vi Allesammen vare hange for hans Næver, turde Ingen gjøre Begyndelsen.

Saa siger Slangen igjen: „Hør, Jacob, Dig tør han ikke røre for Din Faders Skyld og derfor er det bedst, at Du ødelægger den.“ Jeg var imidlertid ikke meget for at gjøre dette Arbejde alene, men saa begyndte de andre Smaadjæble tillige med den store at ægge mig af alle Kræfter og at spørge mig, om jeg var forknøt og hvad de ellers kunde finde paa, der kan ophidsse et Barn, idet de tillige lovede mig ikke at sige, hvem der havde gjort det. Endelig lovede jeg at begynde paa Ødelæggelsesværket, naar de vilde hjælpe med, hvilket de beredvillig lovede, men da jeg havde faaet et Stykke rebet ud af Reben, vilde Ingen have med det at bestille, men mente, at jeg ligesaa godt kunde blive ved.

I det Samme saa vi Redens Bygmester komme tilbage, og nu gif det mig som Adam: jeg løb ind i min Faders Have og skjulte mig imellem Træerne, hvorfra jeg hørte, hvorledes Smaadjæblene med største Fornøjelse fortalte Bygmesteren, hvem der havde ødelagt Reben, og løgnagtigen tilføje, at de paa det Uvorligste havde fraraadet mig det.

Jeg hørte naturligvis ogsaa, at der blev lovet mig en bygtig Dragt Brygl, hvilken jeg imidlertid ikke fik. Drengen var nemlig en godmodig og efter sin Alder fornuftig Fyr, og da han, den første Gang jeg mødte ham, bebrejdede mig min Gjerning med de Ord,

at jeg i Grunden fortjente Brygl derfor, fortalte jeg ham i al Oprigtighed, hvorledes det Hele hang sammen. Han troede mig paa mit Ord, idet han tilføjede, at det godt kunde ligne de Andre, og da — underlig nok — den samme Dreng, som jeg kaldte Slangen i Paradiset, kom til, gav Rebens Bygmester ham uden Videre et Par gode Lussinger for hans Ulejlighed og disse vare ham vel undte af mig.

Naturligvis havde alle Børn deres smaa Inklinationer, og saaledes havde vi Drengene ogsaa vore. Gjenstandene for vor Beundring vare to Søstre, Døttre af en agtværdig Kjøbmand, som virkelig ogsaa vare baade nydelige og velopdragne Pigebørn. En Aften var der Illumination i Byen, som jeg og tre Drengene gik ud at se paa; ved denne Lejlighed mødtes vi med disse to unge Piger, samt to Beninder, saa vi fik fire paa hver Side. Den største af Drengene, som kunde være en sexten Aar, medens vi andre vare omkring tolv, foreslog os da, at vi skulde stille os ved Apotheket, hvor der var mest mørkt, og saa springe hen, Alle paa engang, og tage et Kys fra hver af de unge Piger, idet vi bestemte, hvilken af dem hver af os skulde angribe. Da de nu kom, uden at ane det Mindste, sagde han „tre“, hvilket var det aftalte Tegn, og gaaft rigtig sprang jeg ud og søgte at tage Kysset fra min Dame, men næppe havde jeg berørt hende, før hin store Dreng og en til opslugte en straalende Latter i Apothekets Port, medens den trebje dog forholdt sig passiv. Jeg fik naturligvis intet Kys, men

fløj rasende tilbage til Porten og slog Ophavsmanden i Næse og Mund, hvilket de fire unge Piger, som forfærdede vare standsede, bleve Vidne til, og saa stor var Rettens Magt og min Forbittrelse, at han ikke tænkte paa at flaa igjen, men blot afværgede mine Slag.

Nogle Dage efter mødte jeg den unge Pige, som jeg i Grunden saa meget havde fornærmet, mærkeligt nok paa selv samme Sted. Jeg stammede mig som en Hund og gik langt udenom hende, men til min Forundring saa hun venligt paa mig, og det syntes mig endog, at et fint Smil spillede om hendes Mund. Dette gav mig Mod, og jeg gik hen til hende og bad hende ligefrem om Forladelse.

„Min Broder har fortalt mig det Altsammen“, svarede hun venligt, „og jeg er ikke vred paa Dig. Det var godt nok til ham, de Prngl, vi saa han fik, han er en ækel Dreng.“

Jeg forlob hende med et lettet Sind.

Man kan heraf se, at jeg stedsse blev forført til de Barnefregger, jeg begik, hvilket altid har været mig en Trøst at tænke paa, medens det, da jeg siden selv fik Børn, var mig en alvorlig Paamindelse om, saa meget som muligt, at holde et vaagent Øje med mine egne Børns Omgang.

Paa den Tid blomstrede Smugleriet i al sin Gemtylighed, understøttet i Reglen af selve Toldpersonalet, hvilket man i Grunden ikke kunde forarges over, og endnu mindre forundres over, naar man ser hen til den usle Vøn, som navnlig det underordnede

Toldpersonale havde at leve af, stundom med stor Familie. Hver Gang, vi hørte, at en dristig Smuglerstreg var lykkedes, blev denne rost af Alle. Kun en Gang prøvede jeg paa at smugle, hvilket, som man vil se, ikke løb af paa det heldigste for mig.

Som de fleste Drengene havde jeg stor Trafik med Duer, og da jeg en Gang havde solgt et Par til en anden Dreng inde i Byen — thi den Gang boede vi udenfor Vesterport —, skulde Duerne naturligvis smugles ind. Jeg bestemte mig da til at bære dem paa Hovedet indeni en højpullett Kuffet, som jeg til den Ende havde laant af Gjenboens Søn. Da jeg kom i Porten, stod tilfældigvis Overbetjent Clausen, en Omgangæven af min Fader, i Toldbodens Dør. Da jeg umulig kunde hilse med at tage Huen af, nøjedes jeg med at nikke meget ærbødigt, men saa siger Clausen: „Min gode Jacob, Du kunde ellers nok tage Huen af for Din Faders gamle Ven“, og dermed slog han uden Videre Kuffetten af mig med sin Stok, hvorved Duerne naturligvis øjeblikkelig fattedes i Frihed. Gud bebares, hvor jeg blev slau, medens Overbetjenten og hans Underordnede lo som de skulde sprække.

En Gang havde vi en stor Forstrækkelse, som jeg skal fortælle for Mærkelighedens Skyld. Min Familie havde den Skik, som ogsaa er indført i mit Hus, at man Nyaarsaften skulde spise Fisk, helst ferst Fisk, om denne var mulig at erholde, hvilket som oftest dog var Tilfældet.

En Nyaarsnat bleve vi alle forfærdede derved,

at min Fader, en af mine Sødstende og vor ene Pige fik de hæftigste Opkastelser og bleve syge. Lægen, der strax var bleven hentet, erklærede, at her forelaa et Forgiftningstilfælde, som imidlertid Intet havde at betyde; men nu udtømte man sig i Gissninger over, hvorfra Giften stammede.

Min Fader mente, at min Moder maatte have taget vild Petersilie, men dette benægtede min Moder, og Lægen erklærede desuden, at Symptomerne ikke tydede paa, at Giften stammede derfra. Desuden maatte jo saa Alle være blevne syge. Pludselig mindes min Moder, at Fader havde spist en Del af Hovedet af en stor Torst, og at min syge Søster havde faaet Raffetkjødet af samme Hoved, og den syge Pige erklærede, at hun havde spist Resten af bemældte Hoved, da det kom ud, men for at faa Visshed i Sagen, var det værd at vide, om to af Gæsterne, en Lieutenant Sandager og hans Søn, ogsaa vare syge, thi de havde spist Resten af Torsten. Nu maatte jeg og vor Striberdreng hen og lytte ved Vinduerne, men allerede i Frastrand hørte vi dem jamre inde i Sovokammeret, der laa mod Gaben. Saa var Sagen klar, thi Ingen, som havde spist af den øvrige Fisk fejlede Noget. Lægen fandt Tilfældet saa mærkeligt, at han vilde indberette det — Gud ved, til Hvem. Man antog, at Fisken maatte have slugt en eller anden Substant, som havde forgiftet dens Kjøb.

Naar Lejlighed gaves, tog min Fader mig stundom med paa sine Rejser, hvilket naturligvis altid var mig

en stor Glæde. Paa en af disse havde jeg nær en Gang sat Livet til.

Ved Brahetrolleborg vilde min Fader vise mig en Flot Dyr, som stod noget fra Vejen, og for bedre at se, lod han mig staa op paa Sædet hos sig, men pludselig gjorde den ene Hest, som var en vælig Hingst, et Spring fremad, fordi den sagtens var kjed af at staa stille og derved styrtebe jeg ud af Vognen og kom til at ligge midt imellem Forhjulene og Baghjulene. Min Fader styrtebe strax ned efter mig og fik mig trukken ud fra Vognen, men havde Kudsten, en slet og ret Bondekarl, ikke haft Landsnærværelse og Kraft til at holde de fyrige Dyr, indtil dette var sket, vilde Vognen upaatvivlelig være gaaet over mig og knust mig. Dette erkjendte ogsaa min Fader, som i sin Glæde over at jeg var bleven frelst, gav ham de Penge, han tilfældigvis havde i sin Lomme. Da det ved Eftersyn viste sig, at mit Bryst paa den ene Side bar ligesom nogle Mærker af Strabning, mente min Fader, at Vognhjulet alligevel havde berørt mig, hvorfor jeg maatte løbe et Stykke med ham for at vise ham, at jeg Intet fejlede.

En Gang kom min Fader tillige med Herredsfogden, som havde været sammen, Gud ved hvor, — thi jeg husker det ikke længer — til Vesterstjerne Kro. men pludselig lod Herredsfogden Vognen holde Noget foran Kroen, idet han sagde til min Fader, at han havde hørt, at der saa godt som hver Nat var et ilde Hus i den Kro og opfordrede min Fader til at følge

med sig derhen for at undersøge Forholdene, thi nu var Kloffen over tolv. Paa min Anmodning fik jeg Lov til at følge med. Allerede i Nærheden af Kroen hørte vi Larm af mange Gæster, men næppe havde Herredsfogden aabnet Døren, før der indtraadte en Dødsstillehed.

„Herud Allesammen, I Svinepelse!“ raabte han, „og dersom jeg træffer Jer nogen Sinde her igjen paa samme Tid, skulle I ikke slippe saaledes. Hvad Dem angaar“, sagde han til Kromanden, der stod rystende foran ham, midt paa Gulvet, med en Basse fuld af tømte Punscheglas, „saa møder De i Morgen Kl. 10 paa Byfogedkontoret i Faaborg, der skulle vi tales ved.“ Bønderne vare imidlertid begyndte at liste slukørede ud af Krostuen, og snart var der saa vidt denne tom; men nu ser jeg, at der ligger Nogen under Bordet, og siger det til min Fader.

Herredsfogden bukkede sig strax ned.

„Ej, ej, min gode Sognefoged“, udbrød han, „kom kun frem og gener Dig ikke; jo, Du er mig en net En. Nu kan Du gjøre Følgeskab i Morgen med Kromanden ud til mig.“

Under denne Monolog var den ulykkelige Sognefoged krøben ud paa Gulvet paa alle Fire. Jeg har aldrig set noget mere slukøret Menneske end han. Saa fjørte vi derfra til Naby Kro, hvor der ogsaa var Lys.

„Det undrer mig“, sagde Herredsfogden, „om her ogsaa skulde være Svir, thi Konen der har Ord for

at holde god Jusfitts. Lad os imidlertid se ad." Saa stode vi da ogsaa af der. Konen, som var Enke og som jeg kjendte godt, kom os strax i Møde og studsede ikke lidet ved at se os, thi Klokken kunde nu være omtrent to om Morgenens, men her var Herredsfogden helt Diplomat.

"Godmorgen, min kjære Kone!" begyndte han. "Hvoraf kommer det, at De er saa tidlig oppe!"

"Jo", svarede Konen, efter at have fattet sig noget og budt os indensfor, "jeg skal slagte Evin."

"Naa, saa maa De ogsaa have varmt Vand og kan i en Fart give os Kaffe", hvilket Konen med megen Beredvillighed lovede. Da hun saa kom med Kaffen, sagde Herredsfogden: "Hift henne i Kroen maatte jeg rydde Bulen for Nattegæster, og Kromanden skal imorgen ind til Byen for den Sags Skyld, men De er en anderledes Kone og det glæder mig at se."

"Ja, jeg taaler ingen Nattesæde", svarede Konen bestemt. "Naar Klokken er ti, skulle de gaa deres Vej, saafremt de ikke ere vejfarende Folk." Med disse Ord satte hun begge Hænder i Siden, og da hun var en stor og stærk Kone, saa hun helt drabelig ud.

"Men hvorledes kan De faa dem bort?" spurgte min Fader; "kan De altid faa dem bort med det Gode?"

"Ja, nu gør de det, men tidligere maatte jeg banke dem ud."

„Summariff Justits“, sagde Herredsfogden og lo. „Underlig nok, at de vilde tage imod Brygl.“

„Ja, de gjorde ogsaa Kunstler i Begyndelsen“, svarede Madamen leende, men det hjalp Altsammen Intet. Først prøvede de at holde Flaster og Glas for sig, naar jeg svang Kostestafet om deres Næser, men kvast, saa slog jeg Flaster og Glas i Stykker med mit Kostestaf og sagde saa: „Du betaler, Niels, du betaler, Mads, eller hvad de nu kunde hedde. I kunde have ladet dem staa paa Bordet. Men saa rev de en Gang Kostestafet fra mig, før jeg saa mig for, og dette fremkaldte et grueligt Grin, som kreperede mig allermost, men saa gif jeg ud og tog min Ildtang, og for at de ikke ogsaa skulde rive denne fra mig, glødede jeg den i Enden, og da jeg saa kom ind igjen og begyndte at staa løs, saa kan De tro, at det var mig, der kom til at grine, saadan som de stabe sig, da de brændte Fingrene, idet de grebe efter den.“

Under denne Konens Forklaring var Kaffen drukken, hvorefter vi atter gif til Bogns, veltilfredse med vort lille Besøg.

Paa en anden Udsigt spillede jeg en mere indgribende Rolle.

Der var stet Udlæg i Kaffeboffe; min Fader havde denne Sag, og den Dag, Gaarden skulde overdrages den nye Ejermand, havde Herredsfogdens ene Søn og jeg faaet Tilladelse til at følge med derud. Medens nu alle Fæsterne, og de vare mange, vare inde

for at faa nye Fæstebreve, fandt vi Knægte paa at ombytte deres Træsto, hvilket vi gjorde saa grundigt, at ethvert Par var umage. Vi gif derpaa ind i et Sideværelse, aflukkede Døren og ventede paa Udfalbet.

Da nu Fæsterne kom ud paa Hofesokkerne og vilde stikke Fødderne i Træstoene, kunde de naturligvis ikke finde Rede i dem, og der begyndte strax et svært Mundhuggeri, da den ene beslybte den anden for at have taget hans.

„Men hvad er dog det for en Djævels Allarm?“ sagde Herredsfogden til sin Skriver; „gaa hen og se ad.“

„De lede bare efter deres Træsto, Hr. Assessor“, rapporterede Skriveren. Men nu blev Spektaklen først gal udenfor Døren.

„Vi kunne jo ikke høre Drenlyd, saadan en Forstyrrelse er der her udenfor!“ Med disse Ord stod Assessoren op og aabnede selv Døren. „Hvad er her paafærde?“ spurgte han, blussende af Brede.

„Vi kunne ikke hitte Rede i vore Træsto, Hr. Assessor,“ klagede en Bonde. „Der er Noget, som maa have forbyttet dem.“

„Na, I have selv forbyttet dem, I Klodrianer! Nu tager hver Mand to Træsto i Haanden eller paa Benene, ligesom han selv vil, og saa — Marsch herud i Gaarden. Der kunne I tulle med hverandre, her vil jeg have No og Fred.“ Og nu maatte de brave Bønder ud i den vaade, snabsede Gaard, hvor de endnu i lang Tid stode og klamredes om Mit og Dit;

men havde vore kjære Fædre derude kjendt Tingenes sande Sammenhæng, havde vi vist begge faaet nogle varme Lussfinger, og de havde da ogsaa været vel for-tjente.

Jeg har ikke talt videre om min Skolegang, undtagen ved Sprøjtehistorien. Min første Lærer var en Mand, der kaldtes Hellig Axel; han havde for Skik at rose den, som medbragte en Foræring og dertil ogsaa gav ham et Stykke Sukker eller en Løbat for godt Exempel's Skyld, men naar det ikke hjalp, gav han os nogle Lamp, indsteltende i sine Formaninger saadanne Ord som: at vi godt kunde forstaa, hvorfor det egentlig var, at vi fik Pryglene. Engang sagde han: „Ja her er koldt idag, kjære Børn, thi mine Lørb ere vaade; spørg Eder's Forældre, om de ikke for Skolepengene i denne Maaned hellere ville give mig lidt tørre Lørb og Brænde.

Hvorvidt disse Prellerier, som han ligesvem havde sat i System, hjalp i dette Stykke hos de Andre, huffer jeg ikke, men jeg mindes endnu grant, at jeg en Dag blev kjørt til Skole paa en Haandflæde, sidde ovenpaa et lille Læs Brænde og at Hellig Axel blev saa glad derover, at han ikke alene roste mig som det flittigste, artigste og bedste Barn, men at jeg endog den Dag skulde have Lov til at sidde nærmest Kaffeovnen.

Imidlertid bleve mine Forældre og Andre med kjede af dette Prellereri og en skønne Dag bleve paa en Gang flere af os Børn tagne fra Hellig Axel og satte i Skole hos en Madame Brodal, en agtværdig

Læremoder, som hun i Almindelighed kaldtes, men Andet kan jeg heller ikke sige om hende. Fra hende kom jeg i Almueskolen, hvor alle de Børn, som havde Støveler og Sko, fik Plads for sig selv, hvilket Alle paa den Tid, selv endog Børnene, fandt ganske i sin Orden. Jeg var med alt det bleven, om jeg ikke fejler, ni Aar gammel og kom derefter i Huset hos Skolelærer Lagoni i Gjørup, en særdeles agtværdig Mand, hvis Kone fortrinsvis holdt af mig, fremfor af sine egne Børn. Jeg gik i Skole med Distriktets øvrige Børn og lærte ikke ud over de almindelige Skolekundskaber; dog en Ting lærte jeg der, som jeg regner blandt mine største Betsignelser, og det er, at jeg blev fast i Bønnen, hvilket gik saaledes til.

Lagoni havde ikke faa Sønner, som tilligemed mig laa i et Bærelse, den ene endog i Sengen hos mig. Jeg har vist alt bemærket, at mine Forældre fra Barnsben havde holdt os til at bede vor Aftenbøn, hvilket jeg antog, at alle Børn gjorde, og da jeg derfor den første Aften, jeg kom iseng, foldede Hænderne og begyndte at bede Faderen, sloge alle Sovesameraterne en straldende Latter op og gjorde dngtig Nar ad mig, hvilket naturligvis bevirkede, at jeg blev yderst skamfuld og holdt strax op med at give denne Forargelse; men jeg husker godt, at jeg laa længe, før jeg kunde falde isøvn. Ligesaa sage vi kom ned næste Morgen, begyndte Børnene strax til deres Forældre: „Tænk Eder, Jacob beder sin Aftenbøn.“ Naturligvis roste deres Forældre mig derfor, men hvad hjalp det?

Da vi om Aftenen atter kom i Seng, begyndte den Ene: „Lys, lad os høre, Jacob beder.“ — „Naa,“ sagde den Anden, „begynd nu, Jacob, osv“, men Jacob stammede sig og bad ikke; han laa endnu længere den Nat, før han kunde falde i Søvn. Den tredie Aften var Alt glemt; maasse mente mine Kammerater, som iøvrigt vare rigtig rare Dreng, at man nu havde vænnet mig af med denne hæslige Vane.

Jeg laa imidlertid længe uden at kunne sove, men da jeg mærkede, at de Andre vare slumrede ind, vendte jeg Ryggen til min Sovestue, trak Dyngen over Hovedet, foldede Hænderne og bad mit Faderord, hvilket jeg derefter gjorde hver Aften i de to Aar, jeg var der i Huset, uden at en eneste af mine Kammerater havde mindste Anelse om, hvad jeg foretog mig.

Er der Noget, jeg undres over ved den Lejlighed, er det dette, at jeg virkelig saaledes kunde holde ud, men derfor taler jeg mine kjære Forældre og tillige den kjære Gud.

Jeg havde det iøvrigt saa godt, jeg kunde ønske det, hos den brave Skolelærerfamilie; de Gamle behandlede mig som deres Barn og Sønnerne som en Broder. Jeg tumlede mig i Mark og Enge og har altid troet at mit Ophold i Gjerup gav mit Legeme den Styrke og Kraft, som jeg altid har kunnet glæde mig ved. Maden var ganske vist tarvelig, men vi spiste Alle samme Retter, og det er et Barn nok. Mælk og Brød var vor daglige Morgen- og Aftensmad, saa-

fremt vi ikke fik Boghvedegrød i Stedet for Brødtærninger. Grøden var ligeledes skaaren i Tærninger, thi den var altid lige saa haard som Brød, naar Skorpen er fra-skaaren, men da bemeldte Grød, navnlig om Sommeren, paa Grund af sin Ælde var blaa og syrlig, var den stundom drøj nok, idetmindste for mig, at trække ind paa. Vi fik Mælken anrettet i en Bøtte, og naar vi skulde have Brødtærninger, lod Pigen dem falde i Bøtten, alt som hun havde Tærninger til, og da det nu var en Uressag for os at tage Tærningerne lige saa raft op af Bøtten som Pigen lod dem falde deri, vilde disse Maaltider have taget sig løjerlig ud, om nogen Udenforstaaende havde været Vidne dertil. En Mellemmad tænker jeg ogsaa paa med Gru; det var Ublegrød paa tørt Brød, thi da Brødet, som det meste Landsbybrød, var surt, og der ikke var Tanke hverken af Sukker eller Sirup i Ublegrøden, kan man let forestille sig, hvordan det maatte smage. Fik vi Ost paa vor Mellemmad, maa man ikke tro, at vi fik Ost over hele Brødet — nej, der blev lagt en Skive Ost paa den ene Ende af den lange Rundtenom og saa gjaldt det om, hvem af os Børn, der først kunde naa Osten. Vi vare Alle meget veltilfredse med den Maade at spise vor Mellemmad paa og som jeg vil anbefale alle Husmødre, skjøndt jeg ikke selv har brugt den til mine Børn. Om Sommeren fik vi en Ret, imod hvilken vi forresten Alle gjorde Oprør; det var nemlig Snyresuppe, som der ikke var kommen mere Sukker eller Sirup i, end i Ublegrøden. Den

første Gang, vi skulde have den, kunde Ingen spise mere end et Par Skfulde deraf, ejheller Madamen, saa sur var den, men den gamle Lærer tømte sin Tallerken og had endda om mere, hvilket opvakte vor Forbauselse, ja, vor Beundring.

Da han havde spist sin Mad, holdt han en opbyggelig Tale til os, som gik ud paa, at vel var denne Suppe sur, men den var dog en Delikatesse imod en Suppe, som han kaldte den spartanske, der bestod af Blod, Salt og Eddike, og endda spiste disse Spartanere aldrig anden Middagsmad hele Aaret igjennem, medens vi kun fik denne en Gang imellem om Sommeren. Det Børste var imidlertid Finalen, thi han endte med at bede sin Kone om, at vi maatte faa bemeldte Suppe i næste Uge igjen paa samme Dag. Da Middagen den Dag kom, greb Hver sin Ste med fortvilet Fornægtelse; men hvilken Forandring! Suppen var sød og behagelig, som enhver veltillavet Suresuppe. Enhver af os spiste to Portioner, ja Nogle, hvoriblandt jeg, bad om lidt til. Lagoni nøjedes derimod med sin den første; men, da han var færdig med den, roste han os Alle for vor gode Appetit og kaldte os ægte spartanske Dreng. Om Eftermiddagen fik vi Sammenhængen at vide. Madamen havde kommet Sukker i vor, men ikke i hans; deri bestod det Hele. Jeg tror aldrig, at den gode, gamle Lagoni fik dette ustyldige Bedrageri at vide, uagtet det dog gjentog sig endnu et Par Gange i min Tid.

En smuk Sommerdag kom mine Forældre ud for

at se til mig, og næppe holdt Bognen for Døren, før Skolen blev hævet. Min Moder fortalte mig senere mit Møde med hende og min Fader. Midt i den store Flok af Skolebørn kom en snavsset Dreng ud imod Bognen, blot iført en mere end halvsnavsset Skjorte, et Par Buxer og en Sele. Det var hele min Paaklædning. At jeg altid var snavsset, havde sin Grund deri, at vi skulde vasse os i Svinetønden, som stedsse var mere eller mindre fuld af sur Valle, hvilket Lagoni mente vilde bedst tage Snavsset af, thi han tænkte ikke paa Husets øvrige Affald, som ogsaa kom i Svinetønden. Jeg gjorde dette imidlertid kun en eneste Gang, thi da jeg mærkede, at jeg lugtede saa surt hele Formiddagen derefter, gif jeg hen til Vandtruget for at vasse mig ren, og paa den Maade søgte jeg siden at rengjøre mig, naar jeg overhovedet indlob mig derpaa, hvilket i det Højeste kun stete en Gang om Ugen, f. Ex. naar jeg skulde hjem.

En Gang var jeg med til en stor Skolefest paa Brahetrolleborg i den derbærende store Sal. Alle Brevstafets Skolelærere samlede den Dag med deres Børn, som examineredes paa en Gang snart af hin, snart af denne Lærer, medens alle Seminaristerne fra det nu nedlagte Seminarium „Bernstorfsminde“ sadde paa et højere Sted, som jeg antager var opført for Musikanterne, naar der var Bal i Salen.

Nu gjaldt det om, hvilken Skole, der kunde svare bedst; jeg satte ikke mit Hjs under Skjæppen, og da jeg kunde sige, hvad ingen andre af alle de Børn

vidste, at Navnet paa Indløbet til Ringfjæbing Fjord var Nymindegab, kom Greven endog hen og klappede mig paa kinden og kaldte mig en flink Dreng, og et Par Seminarister sagde mig siden efter, at de bestemt troede, at der med Tiden kunde blive en dygtig Seminarist af mig.

Da Examinationen var forbi, kom vi hen til Greven, som med egen Haand uddelte endel Hvedebrød til os Alle.

Da min Fader tidlig havde bestemt, at jeg skulde studere, kom jeg atter hjem, fornemmelig for at begynde med at lære Latin; men kom atter ud paa Landet til Pastor Becher i Vesterhæjninge, som læste med stor Enst, Flid og Dydighed baade med sine egne Børn og et Par Pensionairer, hvoriblandt jeg og en Vincents Strøm, som nu er Oberlærer i Odense og som tilligemed Præstens ældste Søn Morten bleve mine trofaste Venner.

Saa vidt jeg mindes, kom jeg imidlertid atter derfra efter et Årstids Forløb, nærmest paa Grund af en opstaaet Uenighed mellem min Fader og Præsten, og nu læste jeg atter i mit Hjem, indtil jeg, sexten År gammel, blev optaget i Odense Kathedralskoles tredje Klasse. Min Faders Formuesomstændigheder begyndte imidlertid at forringes, hvortil hans begyndende Sygdom, Rygmarvstæring, som af Lægen blev taget for Vand i Brystet, meget bidrog, og herved blev mit Ophold i Odense efterhaanden saa usikkert, at jeg næppe kunde have fortsat Studeringerne, dersom

ikke daværende Oberlærer Kalkar og Adjunct, nuværende Professor C. Paludan-Müller paa det Hjerteligste havde taget sig af mig, idet de baade hjalp mig til at faa saa gode Stipendier, at jeg senere kunde holde mig selv i Kjøbenhavn det første Aar, lode mig stiftvis spise ved deres Bord og vare mig desuden hjælpomme paa mange andre Maader, hvorfor Gud lønne dem.

Det var Dr. Kalkars Fortjeneste, at jeg fik Lyst til Theologien, ved den hjertelige og klare Maade, hvorpaa han lærte os Religion, hvilket Fag han imidlertid først overtog i mine to sidste Skoleaar.

Paludan-Müller forstod for sit Bedkommende at indgive ikke alene mig, men saa godt som alle sine Elever den største Kjærlighed til Historie og Geografi, som lige til denne Dag tillige med Theologien have været mine Yndlingsstudier. Da han var en meget akkurat Mand, slap vi saa godt som aldrig for nogen Time hos ham; men som vi en Dag ventede paa, at han skulde komme og læse med os, meldte Bedellen, at vi maatte være fri og med det Samme hørte vi, at han var ilet over i St. Knuds Kirke, hvor Kirkebærgerne havde aabnet St. Knuds Grav uden at lade nogen Videnskabsmand det vide. Strax sagde et vittigt Hoved iblandt os: „St. Knud kan dog gjøre Mirakler endnu.“

Det skjedtes forresten et rent Tilfælde, som jeg nu skal meddele, at jeg kom til at gjøre disse brave Mænds nærmere Bekjendtskab og derved blev optaget

i deres Huse. Hos en Uhrmager der i Byen arbejdede som Svend en god Bekjendt af mig fra Faaborg ved Navn Sandager, og ligeledes et ungt Menneſte, Carl Hjorteberg, ſenere Uhrmager i Rudkjøbing, der ſnart blev min trofaſte Ven. Da det var ſmaat for os alle Tre, sluttede vi os ſammen og tilbragte vor meſte Fritid i hverandres Selſkab. Jeg hufter ſaa tydeligt, at jeg en Gang, da jeg havde ſaaet en Gaas hjemmeſra, fik min Værtinde til at ſtege den, og nu holdt vi Tre tilligemed et Par andre Venner et muntert lille Gilde paa ſamme Gaas. Sandager var imidlertid en ſtakkels Krøbling, han er da ogſaa død for mange Aar ſiden; han var puffelruggen og havde to Klumpfødder, hvorfor det var ham en ſtor Beſværlighed, naar han ſkulde gaa. Af den Grund plejede enten Hjorteberg eller jeg altid, naar vi havde tilbragt en Aften ſammen, at tage ham paa Ryggen og bære ham hjem til ſit Logis. Som jeg ſaaledes en Aften i et øſende Regnvejr travede aſted med min Ven Sandager, løb jeg, idet jeg drejede om et Hjørne lige under en Gadelygte, mod et ſtort Selſkab af Damer og Herrer. Jeg blev nødt til at ſtandſe et Øjeblik, men nu hørte jeg Paludan-Müller, thi ham og hans Familie var det, udbrøde: „Hvad for Noget, er det ikke Jacob Friis?“ Vi forklarede i en Fart, inderlig kjede af dette Møde, hvorledes Sagen hang ſammen, men næſte Dag talte Paludan-Müller med mig igjen og ſpurgte mig om mine Forhold, hvorefter jeg modtog Indbydelse fra

ham og Dr. Kalkar til at spise hos dem, medens jeg var i Odense.

To Lærere maa jeg endnu fremhæve, foruden at nævne vor hæderlige gamle Rektor, den elstelige Professor Saxtorp, nemlig Eftildsen, en gammel Ungkarl, og Handt, en født Normand, to hjertensgode, brave Mænd, med hvilke der imidlertid stundom blev drevet nogle Spilopper. Der var saa lidt Orden i Eftildsens Timer, at vi kunde passiare, læse højt og gøre næsten hvad vi vilde, da han blot holdt sig til den, han havde oppe ved Tavlen for at overhøre; han var nemlig Lærer i Mathematik. En Dag vare vi blevne enige om, at vi først skulde gøre mere Støj end sædvanlig til at begynde med og saa pludselig sidde bomsille, naar han raabte: „Stille!“, hvilket han gjorde omtrent hvert femte Minut, uden at Nogen brød sig det Mindste derom. Jeg var netop oppe ved Tavlen, da han atter raaber: „Stille!“ Nu blev der paa engang aldeles roligt.

„Hvad er det?“ raabte Eftildsen forbauset, „hvad skal det bethyde?“ og saa snart paa den Ene, snart paa den Anden.

„Vi ere bare rolige, som De befalede“, svarede en af Eleverne, som til Ulykke for sig var den værste Spilopmager.

„Ja, jeg skal min Salighed lære ham!“ raabte Eftildsen. „Dux, kom med Spanstrøret — er han nu paa Spil igjen!“

„Jeg har jo ingen Ting gjort, jeg sad saa stille som en Mus“, svarede Synderen.

„Ja, jeg skal lære ham at sidde stille!“ sagde den forbittede Lærer. Og nu fik min gode Ven, som den Dag idag er en dygtig Præstemand paa Fyen, sine højst ufortjente Brygl, idetmindste tror jeg ikke, at en Discipel ellers nogensinde har faaet Straf af sin Lærer, naar denne befalede ham at være stille og han punktlig adlød.

Hand, Lærer i Franst, var, som de fleste Normænd, hidsig, men, som tidligere bemærket, lige saa godmodig som hidsig. Naar han saa, at En eller Anden gjorde Narrestreger, medens han hørte en Tredie, havde han den Vane, at kaste ham den Bog, hvori han læste, i Hovedet og derefter befale Synderen at bringe ham Bogen, hvorpaa Synderen fik nogle Daff af den i Hovedet. Engang sløj Bogen hen i Hovedet paa en Dreng, der havde gjort nogle Optøjer — han er forresten ogsaa Præst — og befalede ham: som sædvanlig at bringe sig Bogen, men da den Skyldige vidste, hvad der vankede, trykkede han sig ved at adlyde Opfordringen. Dette stete kort efter et nyt Skoleaars Begyndelse, ved hvilket flere nye Elever vare blevne optagne i Klassen, og disse havde endnu ikke set denne Manøvre, hvorfor en Dreng, der sad ved den Skyldiges Side, bukkede sig ned, da Opfordringen blev gjentaaget, og bragte Bogen til Hand, som ganske rigtig tilbød ham de sædvanlige Daff, idet han tillige flammede ham ud, at han begyndte saa tidlig paa Optøjer.

Hand var nemlig meget forstynnet og troede fuldt og fast, at han havde den Skyldige før sig.

Jeg skulde saaledes blive ved i en Uendelighed, men skal for mit eget Bedkommende blot bemærke, at jeg først i Latinskolen lærte to Ting, nemlig Trosbekjendelsen, saasnart Dr. Kalkar var bleven Religionslærer, og, hvad der vil synes endnu forunderligere, men som er den rene Sandhed, at jeg var forstynnet. Rigtignok havde mine Legekammerater stundom kaldet mig starblind; men jeg havde altid forstaaet dette, som de mente, jeg var et Dummerhoved eller Lignende, men jeg havde ikke været en Dag i Skole med mine Klassekammerater, før jeg fik fuldstændig min virkelige Tilstand at kjende.

Man undrede sig over, at jeg, der var saa starblind, kunde tænke paa at studere, og dette har ogsaa siden undret mig; men dels kjendte min kjære Fader den Lyst, jeg alt fra Barn havde til at udvide mine Kundskaber, og dernæst havde en Djenlæge sagt ham, at min Fejl, som jeg forresten er født med, kom deraf, at mine Djne vare for runde, men da Djne blive fladere med Alderen, troede Lægen paa det Bestemteste, at min Djenfvagthed vilde bedre sig efterhaanden, Noget, der imidlertid ikke skete.

Jeg logerede paa to Steder efter hinanden i min Skoletid; første Gang hos en Haandværker og senere hos en Onke, der nu Begge forlængst ere døde. Kun om Haandværkeren har jeg Lidt at fortælle. Han vilde inderlig gjerne have sig en Taar over Tørsten, men da

hans Kone førte Regimentet, stod hun for Pengelassen. Naar han saa skulde ud om Søndagen, gav hun ham 8 St. at more sig for, og jeg har oftere, ubemærket af Paagjældende, hørt ham haabe true og tigge for blot at faa en Mark, hvilket, saavidt jeg ved, aldrig Inffedes.

Paa den Maade holdt hun ham i Udrueligheds-tilstand, og jeg ved kun en Gang at have mærket, at han havde faaet for Meget. Hans Kone var nemlig bleven syg en Lørdag, paa hvilken hun plejede at gaa paa Torvet for at gjøre Indkjøb, og da hun mente ikke at kunne gjøre det den Dag, gav hun Manden otte Mark til at kjøbe Suppekjøb for til næste Dag. Manden gik om Morgenen Kl. 9, men kom til Konens største Uergrelse ikke hjem før om Aftenen Kl. 7 med en god Perial og — et Pund Kirsebær til „de uskyldige Børn“. Mutter sagde slet ingen Ting den Aften, ja braste endog op for ham, saa at Manden, der var kommen hjem, bevæbnet indtil Tænderne med de drabeligste Forsætter, en Gang at vise Konen, hvor Skabet skulde staa, blev yderst behagelig og venstabelig.

Men om Morgenen — ja saa kan det nok hælde sig, at der blev Stormvejr, hvilket endte med, at Konen paa det Højtideligste lovede Manden, at han aldrig mere skulde komme til at gaa paa Torvet for hende — et Løfte, som jeg er overbevist om, hun ogsaa holdt.

Da Familien i Forbindelse med Haandværket drev en lille Handel, kunde det stundom være, at Mester ved den Lejlighed kaprede nogle Skillinger, naar det

traf sig, at Konen enten ikke var inde eller hun var i Byen; men da Mutter havde Mistanke derom, var hun altid paa Jagt efter at finde hans Penge, som hun saa tog til sig uden at sige sin Mand et Ord derom, medens han paa sin Side fandt det tilraadeligt at tie med Tabet.

Da han imidlertid blev stedse mere uheldig med sine Gjemmesteder, fandt han paa et andet Raad, som viste sig probat. En Dag kom han op til mig og sagde: „Er De ikke forlegen for Penge, for saa kan De godt saa nogle hos mig.“ Jeg blev yderst forbauset over denne Generøsitet, som ellers ikke var hans Særfjende, og forsikrede ham med levende Glæde, at jeg kunde behøve alle de Penge, jeg kunde saa.

„Det er mig en Fornøjelse at kunne tjene Dem“, svarede han lige saa fornøjet, som jeg selv. „Værsgod! Her er otteogtyve Stilling; men“, tilføjede han med lavere Røst og saa forsigtig til Døren, „De maa endelig ikke tale til min Kone derom, for hun kan ikke lide, at jeg saadan laaner Penge ud, og saa maa jeg have dem paa Søndag igjen.“

Jeg blev noget flau ved alt dette, ja vidste i første Øjeblik ikke, om han vilde gjøre Løjer med mig, hvilket ellers aldrig var hans Skik, og forsikrede ham, at jeg aldeles ikke vilde have dette Laan.

„Na“, sagde min Vært, der alt havde Haanden paa Dørknaasen, „De kan altid have Brug for Penge, og faar jeg dem ikke alle paa Søndag, er der da heller ingen Ulykke stet.“

Det blev imidlertid ikke dermed — sommetider kom han stikkende med en Ottefilling, tidt ogsaa med en Fjirfilling, men undertiden bragte han ogsaa en Mark eller to, som jeg troligen gjemte for ham til om Søndagen, da han saa fik dem igjen — Ottefillingen hos hans Kone derfor ikke at forglemme. Den største Kapital, jeg saaledes var Kassefører for, oversteg aldrig en Daler, men stundom kunde der ogsaa gaa en Uge, ja længere Tid, i hvilken han ingen Penge bragte mig. Jeg tror ikke, at hans Kone nogensinde har erfaret denne Hemmelighed mellem mig og hendes Mand.

Da jeg efter enogthve Aars Forløb første og sidste Gang besøgte mit lille Børelse hos dem, var Alt i den Grad uforandret, at det ene Skilbænderi endnu manglede det Stykke Glas, som var borte, før jeg første Gang betraadte Stuen.

I Fortællingen om mit Ophold i Odense Skole maa ogsaa den tidligere omtalte Rasmus Dahlberg optræde et Par Gange. Han boede i en Stue hos min Fader; men uagtet han blev stedse mere forfalden, hang han dog ved Familien og navnlig ved mig med en rørende Trofast. Da jeg havde været et Aarstid i Odense, fandt han paa at ville besøge mig og med det Samme hilse paa en Dame derude, der havde gjort ham en Del godt, medens hun boede i Faaborg, og som et Bevis paa sin Taknemmelighed forære hende et Pibejern med to Bolte, som han til den Ende havde kjøbt. Af mig ubekjendte Grunde lagde han Vejen over Brahetrolleborg og kom saaledes til Sallinge Kro,

hvor han i den Grad blev tilpakkert, at det kneb for ham, da han skulde til at gaa videre; men nu skulde det til al Ulykke være saa, at der er en stor Dam ved Kroen, lige ved Siden af Bejen, og da Rasmus ved at krydse paa den ikke passede paa at vende i rette Tid, gik han paa Hovedet i Dammen, der var fuld af Andemad og andet Grønt. Et hvinende Strig løb idet han faldt i Dammen, og da han havde rejst sig af sit Fald og saa sig om, opdagede han lige over for sig paa den modsatte Side af Dammen et stort Selstøb, der sad og drak The i en Have og endnu ikke var kommet sig af sin Forstrækkelse.

Rasmus havde nu altid været et meget høfligt Menneſte, hvorfor han, dels for at berolige Damerne og dels for at hilse paa Birkedommer, Rancelliraad Blom, som han kjendte i Selstøbet, vadede, grøn som han var, tværs igjennem Andemaden hen til Selstøbet, hvis Damer først nu bleve for Alvor forfærdede.

„Hvem er De, min gode Mand?“ spurgte Birkedommeren, „gaa dog bare op igjen.“

„Kjender Hr. Rancelliraaden mig ikke?“ spurgte Rasmus, der stod i Mudder og Vand indtil Hosterne og bukkede dybt, „mit Navn er Rasmus Dahlberg, og jeg har ofte været hos Dem med Breve fra Procurator Friis, hvis Son jeg nu vil besøge i Odense, og saa har jeg ogsaa et Pibejern; her skal Damerne se! Na, Herre Gud! Nu har jeg tabt Pibejernet, da jeg faldt i Vandet, hvorledes skal jeg nu finde det igjen? Ja, Farvel, mine Damer! De skulle ikke være bange for

mig; Voltene har jeg, Gud ste Lov?" Dermed bukkede han dybt og vendte den samme Vej tilbage, som han var kommen ad, hvilken Vej han let kunde finde igjennem Andemaden; men Pibejernet var og blev borte, og nu vendte Rasmus i sin Fortvivlelse tilbage til Kroen igjen, hvor han drak Resten af sine Rejsepenge op, hvorpaa han atter vendte tilbage til Faaborg, hvor han sagtens folgte Voltene, og friede mig saaledes for Wren af sit Besøg.

En Gang havde en Ven og jeg for en billig Betaling lejet en Enspænderbogn, hvormed vi i Forening førte til Faaborg Store Bededags Eftermiddag for at blive der til Søndag Eftermiddag, eftersom jeg havde faaet fri den mellemliggende Lørdag. Da vi skulde hjem om Søndagen, beder en gammel Dame, der boede hos min Bens Moder, os om at tage en Krukke Sultetøj med til Odense og aflevere den til en derboende Slægtning. Vi lovede med Fornøjelse at gjøre det og satte Krukken ned i Vognstrinet, men vare saa uheldige at glemme Krukken, der blev staaende i Vognstrinet indtil Frøkenen gjorde Alarm hos min Fader, over at Sultetøjet ikke var blevet afleveret, idet hun ligefrem sigtede os for at have spist det. Saa snart min Fader havde underrettet mig om alt dette, blev Krukken naturligvis øjeblikkelig tilsendt Slægtningen med en passende Undskyldning og snarest muligt fortalte jeg min Fader den rette Sammenhæng; men da Frøkenen havde ført den samme Tale til min Bens Moder og maaffe til mange Flere i Faaborg, bleve vi

grumme brede paa hende. Min Ven mente, at vi i Forening burde tilskrive hende et alvorligt Brev; men jeg valgte en anden Vej.

Jeg tilstrev Rasmus Dahlberg et Brev i Begges Navn, hvori jeg fortalte ham hele Sammenhængen og bad ham at gaa ned og forklare det Hele for Frøkenen, i det han paa vore Begne skulde bede om Tilgivelse for Forglemmelsen, men tillige paa en baade høflig og bestemt Maade sige hende, at det var Synd af hende saa ilde som hun havde omtalt os i Byen, navnlig hos vore Forældre, som om vi kunde have været i Stand til at spise hendes Syltetøj og saaledes paa en Maade bestjæle hende. Jeg vedlagde nogle Markstykker, som han skulde have for sin Ulejlighed og drikke vor Staal for.

Det Første, Rasmus gjorde, var at gaa over til et Værtshuus fraas over for os, jeg hørte det Hele siden af Værtshusholderens Datter, og forlange Brændevin til sig og de saa Gjæster, som sadde der, idet han raslede med Pengene i Lommen ligesom Jeppe paa Bjerget og opfordrede derefter Gjæsterne til at drikke Benflabets Staal. Alt som han drak, blev han stedse mere ivrig, fortalte hvad Grinde han havde at udføre og lod til yderligere Bevis Husets Datter læse Brevet.

Saaledes vel opstrammet gif han ned til den enlig boende Dame, som til min Faber sidenestefor forklarede Sammenkomsten saaledes, maaffe noget overdrevent. Da Rasmus var kommen ind til hende,

git han hen til hende og holdt sin knyttede Næve tæt til hendes Ansigt.

„Hør, Frøken! De-er det mest løgnagtige, uforstammede Kvindemenneske her i hele Faaborg, saadan at tortere Jacob Friis og hans gode Ven, som ogsaa er min gode Ven. Gjorde jeg Dem Deres Ret, saa tarst jeg Dem, saalænge jeg kunde røre mig, men De er ikke værd at røre ved“, og meget Mere af samme Stuffle. Den arme Frøken sad som slagen af Rædsel og turde hverken røre sig eller tale, og saaledes holdt han ved idetmindste, efter hendes Sigende, en stiv Klokketime. Da han endelig forlob hende, vendte han sig endnu en Gang om i Døren til hende og sagde: „For Resten skal De ikke sige til Prokurator Friis, at jeg har været her, lad det blive mellem os. Saa snart Frøkenen var kommen sig lidt af sin Forstrækkelse, kastede hun strax sit Løj paa sig og ilede som en Stormvind ud til min Fader, som strax begreb, at her forelaa en Gøsthestreg, lovede at give hende en Oprijsning og mig den Frettesættelse, jeg fortjente.

Næste Morgen kaldte han Rasmus for sig for at faa Sammenhængen at vide, Rasmus viste ham mit Brev og forsikrede min Fader, at han havde været saa høflig imod Frøkenen, som han kunde være, hvilket ganske vist ogsaa var sandt nok. Min Fader syntes meget vel om Brevet, som han selv git ned med til Frøkenen og bad hende læse. Hun kunde heller ikke indvende Noget imod Brevet, og maatte erkjende, at hun havde fornærmet os ved sine ubeføjede Sigtelser,

men mente, at vi burde have brugt en anden Mellemmand, naar vi ikke vilde strive hende til selv, og deri gav min Fader hende igjen Ret; „men,“ tilføiede han, „unge Menneſter ere ikke ſaa betænksomme, ſom de burde være.“ Kort ſagt, hele Historien endte efter Omſtændighederne meget vel.

Et Aarſtid efter var min Ven og jeg atter i Faaborg, og jeg med et Par andre unge Menneſter til Gæſt hos ham. Da Klokken var bleven elleve, ſendte min Fader Rasmus ned til mig med Gadedørsnøglen; men da Frøkenen, ſom havde Bærelſerne til Gaden, havde aflaaſet Gadedøren og Rasmus ſaaledes ikke kunde lufte ſig ind med Nøglen, bankede han uden Videre paa Frøkenens Vinduer.

„Hvem er det?“ ſpurgte Frøkenen, ſom var ved at klæde ſig af for at gaa i Seng, høiſt forundret.

„Godaften, Frøken! Det er kun mig, Rasmus Dahlberg, ſom De nok kjender; værſ'god og lut Gadedøren op . . .“ Mere hørte Frøkenen ikke; thi uagtet hun ikke var langt fra at være i dyb Regligé, fløj hun ind til os og ude af Stræk udbrod hun: „For Himlens Skyld, frels mig fra det forfærdelige Menneſte!“

„Hvem er der?“ ſpurgte min Ven forbaufet.

„Jh! denne, denne — Dahlberg, ſom De engang ſendte til mig. Nu vil han have fat paa mig igjen, jeg uhyggelige Menneſte!“

Vi beroligede hende paa bedſte Maade, fik Nøglen og lode ham gaa, uden at opløſe ham om den ſtore Stræk, han havde forvoldt hende.

Naar jeg kom hjem i Sommerferien, glædede min kjære Fader mig i Reglen med at tage mig med paa en eller anden Udflugt. Af disse staar navnlig en Tur til Ørnebjerg endnu levende for min Erindring, og da der knytter sig et Par ret interessante Episoder til den, skal jeg ikke forbigaa den her.

I en Kro der i Nærheden — jeg tror i Trurup — opdagede min Fader Jens Baggensens Navnetræk i en Rude og for en rigelig Betaling fik han Lov til at tage denne Rude hjem med sig.

Da vi saa i Bedel Simonsens „Grevens Fejde“, hvilken vi brugte som Vejleder paa Bjerget, læste, at en stor Kanonkugle henlaa i Sognets Smedie, gik vi derhen for at se den og mulig aftjæbe Smeden den, men da hans Kone bestemt troede, at Smedien vilde forgaa, dersom Kuglen, som forresten henlaa upaaagtet i Gaarden, kom bort fra Stedet, endte min Fader Forhandlingerne med at sige Smeden, at Gæstgiveren i Åksens vilde betale ham Bærdien af en Lønne Rug, naar han engang blev tilfands at ville sælge den og bringe den derhen.

Kort Tid derefter kjørte daværende Kronprinds Christian fra Åksens til Odense, og idet han passerede Ørnebjerg, spurgte han sine Omgivelser, om der ingen Minder endnu vare tilbage fra Slaget der i Egnen, hvorpaa en af de i Vognen siddende Herrer fortalte, at der i Øyens Smedie laa en vældig Kanonkugle, medmindre den i den allersidste Tid skulde være kommen borte. Kronprindsen paalagde nu den tilstedeværende Amt=

mand eller Herredsfoged at staffe Visshed om, at Ruglen endnu var i Smedien og i saa Fald sende ham den til Odense. Alt dette hørte imidlertid en Forrider, som var den Karl, der tjente i Gaarden, hvor vi havde ligget en Nat og som hans Husbond havde medgivet os til Vejviser oppe paa Ornebjerg, for hvilken Tjeneste han naturligvis havde faaet gode Drillepenge, og være sig nu af Belillie for min Fader eller Smeden, saa gif han samme Aften som han var kommen hjem fra sin Vgtrejse, hen til Mester, fortalte ham, hvad han havde hørt, og raadede ham til at bringe Ruglen til Gjæstgiveren i Afsens, hvor han saa vilde faa en Lønde Rugs Værdi for Ruglen, medens han efter al Sandsynlighed aldeles Intet vilde erholde, dersom de høje Herrer fik Fingre i den.

Smeden fulgte Raadet, og saaledes kom Ruglen til oldnordiskt Museum, hvor Enhver kan se den liggende i en af Salene under en meget lang Kanon.

Da vi vare Tretten, som det Aar dimitteredes fra Skolen, og vi rejste og spiste sammen hele Vejen, spaaede Mange iforveien, at En af os maatte gaa reject eller i det Mindste krepere inden Aarets Udgang, men heldigvis gif ingen af disse Profetier i Opfyldelse, rimeligvis kun til liden Opbyggelse for de overtroiske Spaamænd og Spaatvinder.

Bed min Examination i Latin af Madvig havde jeg det vistnok enestaaende Tilfælde, at han, efterat Alle vare examinerede, spurgte, om jeg var tilstede og om jeg i saa Fald ønskede at underkaste mig en nu

Examination, eftersom han var usikker om, hvilken Karakter, han skulde give mig.

Jeg havde nemlig svaret særdeles tilfredsstillende, undtagen i et eneste Tilfælde, hvori jeg havde begaaet en grov Bommert, hvilken han, efter idet, jeg ellers havde præsteret, kunde antage for en Tankeløshed, som det i saa Fald var Synd, at jeg skulde bøde saa haardt for, thi Spørgsmaalet var, om jeg skulde have haud eller non for Latin, da jeg havde non for Versionen, hvilken det Ar satte Mange, deriblandt mig i stor Forlegenhed. Jeg blev altsaa overhørt, hvorefter denne ligesaa rettænkende som retfærdige Mand sagde overhødt: „Ja, nu kan jeg med god Samvittighed høre Deres Karakter for det Skriftlige.“

En af mine Kammerater, som nu ogsaa er Præst og som havde havt samme Stjæbne til det Skriftlige i Latin, traadte nu frem og bad Madvig om ogsaa atter at overhøre ham, hvortil denne svarede med sin sædvanlige Torhed og Skarphed: „Med Dem, min Herre, var jeg aldeles paa det Rene.“

Da jeg havde taget min anden Examen, maatte jeg ligge hjemme om Vinteren dels paa Grund af mine Formuesomstændigheder og dels for at hjælpe paa min Fader, der nu var saa syg, at han ofte maatte holde Sengen i længere Tid ad Gangen. Jeg maatte da møde for ham paa Thingdagene baade i Svendborg, hvor min Fader havde flere Sager, i Faaborg og paa Birkethingene, men jeg fik ved denne Praxis,

værtimod Manges Formening ligefrem Ulyst til at studere Jura.

Jeg skal fortælle et Par Historier fra den Tid. Den første Gang, jeg skulde møde, var i Svendborg og jeg var endel benauet derved, men Alt gik forresten meget godt. Da det Hele var færdigt, sagde Procurator la Cour til mig i Thingstuen, medens Sagens Parter endnu vare tilstede: „Sig mig, lille Frits, hvordan tror De det var gaaet, om jeg havde begyndt at procedere imod Dem til Protokollen, var De ikke bange for det?“

„Nej,“ svarede jeg nok saa frit. „Min Fader sagde mig, at det vilde De ikke gjøre, og i ethvert Tilfælde kunde jeg bede Dem om et godt Raad, som De nok vilde give mig.“

Da la Cour, min Faders gode Ven, var min Kontrapart, kan man nok begribe, at de tilstedeværende Parter, som hørte dette, spidsede Øren.

La Cour mærkede vist ogsaa det uheldige Indtryk, mine Ord gjorde paa flere Tilhørere, thi han sagde leende: „Ja, derpaa skulde De da ikke bande!“

Kun en Procurator vilde engang gjøre sig Forbed paa min Uvidenheds Bekostning, og dette var saa meget mindre nobelt, da han levede paa en venstabelig Fod med min Fader.

Før Retten endnu var begyndt og Dommeren kommen, spurgte han mig, om jeg havde et Indlæg at fremlægge, og da jeg dertil svarede Ja, bad han om at maatte saa det til Gjennemlæsning, hvorfor jeg

strax leverede ham det. Men da Sagen saa kom for, lod han føre en hel Del til Protokols, istedetfor at tage Anstand til et nyt Indlæg, hvilket min Fader havde ventet, og indlod derpaa Sagen til Doms.

„Hvad siger De dertil?“ spurgte Dommeren mig, Og hvad skulde jeg vel svare? Men hvor lidet jeg end var inde i Jurisprudentsen, sagde dog min sunde Forstand mig, at Noget burde siges, og jeg svarede ganske ugenert: „Alt det, min Fader har skrevet, er rigtigt og det, som er ført til Protokollen, rent galt!“

Profuratoren blev vred og forlangte, at jeg skulde sige, hvori det Gale bestod.

„Aa,“ svarede jeg, „den er gal fra Ende til anden.“ Dommeren, den i Dahlbergs Historie omtalte Birkedommer Blom, en sand Hædersmand, morede sig aabendbart over min Procedure og sagde: „Ja, ja, Hr. Friis, jeg forstaaer nok Deres Mening og skal føre den til Protokols; nu skal De høre: hvorefter han skrev nogle Linier i Protokollen, som jeg fandt ganske fortræffelige. Saavidt jeg husker, vandt min Fader ogsaa Sagen.“

Engang skulde jeg møde i en meget graverende Smuglersag, i hvilken min Fader var de Anklagedes Defensor. Forinden sagde min Fader til mig: „Aktor har forlangt Strykmanden (som boede paa Landet) sat under Anholdelse, hvilket jeg paa det Bestemteste har modsat mig i mit Indlæg; men Dommeren, hvor gjerne han end vil, kan ikke Andet end belægge ham med Arrest, ja Arresten vil blive dekretet med det Samme.“

Saa snart Du hører det, skal Du gaa hen til Kjøbmanden og fortælle ham det, thi saa sender han strax Styrmanden til Udlandet, da det ellers bliver en meget alvorlig Sag baade for ham og Kjøbmanden."

Da Retten var forbi, gif Dommeren strax sin Vej og jeg vilde netop gjøre det Samme, da jeg blev forstinket et Øjeblik derved, at en Mand gav sig i Tale med mig, hvorefter jeg styndte mig hen til Kjøbmanden saa hurtigt, som jeg fandt det passende at gaa, men hvo tænker sig min Forbauselse, da jeg i Kjøbmandens Forstue møbte Dommeren, som Kjøbmanden med yderste Høflighed førte til Dørs. Jeg sagde nu denne, hvad min Fader havde paalagt mig, hvortil han blot svarede med et smørret Smil: „Jeg ved det allerede. Min Karl er ifærd med at sadle sin Hest for at ride ud til Synderen."

Men den morsomste Historie havde jeg dog engang, da jeg skulde møde som Defensor paa Holstenshus's Birkething for en Karl, der var tiltalt for Voldtægtovre paa Lys. Min Fader sagde mig forud, at Sagen den Dag vilde blive paadømt ved Meddomsmænd, og bad mig om at blive saa længe paa Holstenshus, at jeg kunde meddele ham Sagens Udfald, hvorpaa han var meget spændt. Jeg gif saa ned til Forpagterens, indtil jeg saa Delinkventen fjøre forbi, efterteret som sædvanligt af to Mænd bagved sig, hvorefter jeg strax lod spænde for, medens jeg løb op paa Kontoret for at faa Dommen at vide, der løb paa, om jeg ikke fejler, et Par Aars Tugthusstraf, medens

Aktor havde forlangt ham dømt efter den størst mulige Straf, som en saadan Lovovertrædelse kunde fortjene.

Idet jeg nu paa Hjemvejen kjører forbi Delinquenten, raader han pludseligt til mig: „Na, stop lidt!“ Og da min Bogn saa holdt stille ved Siden af ham, siger han til mig: „Vær'god at hilse Deres Fader og sig ham, at vi have gjort vore Sager godt begge To.“

„Den usorkammede Knægt“, sagde min Fader, da jeg bragte ham denne Hilsen. „Den Slyngel burde have været i Lugtuset for Livstid; det havde han ærlig fortjent.“

Paa en af disse mine Rejser kom jeg en Aften silde til Brohøværks Kro, hvor jeg maatte blive om Natten. Jeg gik strax i Seng, da jeg var træt af Rejsen, som jeg foretog tilhæst; men midt om Natten vaagnede jeg ved en uventet Støj i Huset og med Et rebes min Dør op, idet en temmelig stor Paffe blev kastet ind til mig og Døren lige saa hurtig tillukket. Stjønt jeg ikke havde mindste Begreb om, hvad Paffen indeholdt, kunde jeg dog forstaa saa meget, at den var kastet ind til mig for at komme afveien, og da dette kun libet vilde lykkes, om Nogen skulde komme og lede efter den, saaledes som den laa der i det klare Maaneskin midt paa Gulvet, stod jeg op og stubbede den ind under den Seng, hvori jeg laa. Støjen vedvarede uafbrudt i Huset, og en Timestid gik saaledes hen, da Nogen bankede paa min Dør, som uden Videre aabnedes, og en Mand traadte ind til mig. Jeg

fatte mig op i Sengen og spurgte Bedkommende om, hvem han var og hvad han vilde. Han angav sig nu som en Toldofficiant, hvis Navn dengang var en Ræfsel for alle Smuglere og omløbende Kræmmere, og spurgte mig, om jeg var Student Friis, hvilket jeg naturligvis bekræftede. „Undskyld saa, at jeg har foruroeligt Dem,“ sagde han høflig, „men jeg maatte overbevise mig derom, fordi jeg er vis paa, at en herbærende Jøde har sine Varer et eller andet Sted her i Huset. Sov vel!“

Om Morgen var Toldbetjenten atter forsvunden, men næppe var der bragt mig The, før en mig ubekjendt Jøde kom ind til mig for at spørge om sin Pakke, hvilken jeg atter havde trukken ud fra Sengen og lagt paa samme Sted, hvor den var kastet.

Han blev uhyre glad ved at se den og kunde ikke komme sig af sin Forundring over, at Toldbetjenten, som han vidste havde været inde hos mig, ikke havde faaet Dje paa den. Jeg fandt mig ikke opfordret til at give nogen Forklaring. Forresten bød Jøden mig ned til en varm Frokost, som han af bare Taknemmelighed vilde spendere, men da den ikke kunde blive særdig for om to Timer, og jeg maatte strax afsted, nøjedes jeg med hans gode Villie. Ved Afsted sagde den snilde Jøde til mig: „Saa meget er vist, laa min Pakke midt paa Gulvet, da Toldbetjenten inat var hos Dem, kan De forgjøre Folks Dine.“

Om Foraaret mente min Fader, at jeg igjen skulde til Kjøbenhavn, hjulpen dertil ved Hjælp af

Laan fra nogle gode Venner, uagtet jeg forudsaa, at han ikke kunde leve længe, og jeg saa maatte hjem for at ordne min Moders Sager; men han havde nu ingen No før jeg kom affted. Vor Affted var et langt Blik, som trængte mig saa dybt ind i Sjælen, at det staar endnu klart for mig. Jeg saa ham aldrig mere, men har altid velsignet ham og hans Kjærlighed til mig.

Saa maatte jeg altsaa hjem igjen og havde ogsaa Meget at gjøre, kjøndt min kjære, forstandige Moder vistnok ogsaa uden mig kunde have ordnet sine Sager, eftersom mange af min Faders gamle Venner stode hende trofast bi. Det var ogsaa dem, som stillingede saaledes sammen til mig, at jeg paany kunde tage til Kjøbenhavn om Foraaret, alligevel med større Haab end med Penge i min Lomme.

To Tilfælde kom mig imidlertid strax tilhjælp. Paa Overreisen havde jeg en Sengs Klæder med mig, hvoraf jeg redte mig et Leje i Lasten. Blandt de øvrige Passagerer var der en gammel Stomager, som kun havde lidt Rejsetøj, og da jeg saa, hvorledes han frøs allerede om Aftenen, end sige om Natten, tilbød jeg ham at dele Leje med mig, hvorover han blev meget fornøjet. Jeg tænkte ikke mere derpaa, men et halvt Aarstid efter kommer en Mand hen til mig paa den Restauration, hvor jeg spiste til Middag, og da han hørte mit Navn nævne af Andre, spurgte han, om jeg var Student Friis fra Faaborg; han mente at kjende min Faders Træk i mine.

Da jeg sagde ham, at han havde gjættet rigtigt, fortalte han mig, at han var en Søn af den gamle Stomager, jeg havde været god imod paa Overrejsen, at han ofte havde tænkt paa at opsøge mig for at sige mig Tak, men at det aldrig var blevet til Noget. Vor Samtale endte med, at jeg maatte love at besøge ham, hvilket jeg ogsaa gjorde. Han var en velstaaende Mar- standiser, og jeg havde megen Nytte af denne uventede Forbindelse.

Omtrent samtidig dermed stod et Avertissement i Avisen, at en Familie ønskede Nogen til at læse Lektier med deres Børn, men at de ikke havde Raad til at give Andet derfor end fri Aftensmad. Jeg skrev da en Billet, hvori jeg tilbød at ville læse Lektierne for slet Intet to Gange om Ugen, maaste de saa kunde saa Andre til at læse dem de øvrige Dage, da de saa maaste kunde lægge lidt Mere til, fordi de fik mig for Ingenting. Nogle Dage efter kom Fruen til mig, da Manden var horte paa et Kontor fra Morgen til Aften, og sagde mig, at de vare blevne saa indtagne over mit uegennyttige Tilbud, at jeg endelig maatte overtage hele Underviisningen, saa vilde hun tillige besørge min fine Vast, hvilket iøvrigt ikke havde meget at sige for mig. Jeg overtog altsaa Tjenesten, men havde næppe læst en Maaned med Børnene paa den Vis, før en Læge, som boede nedenunder hin Familie, anmodede mig om, at hans Søn, der var jævnaldrende med de andre Børn, maatte gaa op til mig for at jeg ogsaa kunde læse Lektier med ham, hvorved jeg ikke

alene fik et godt maanedligt Honorar, men da Lægen, en Hr. Zahlmann, anbefalede mig i de Huse, hvor han kom, fik jeg derved forskjellige gode Informationer.

Men uagtet dette og uagtet min Onkel Madsen gjorde mig meget Godt, hvorfor jeg altid er ham og hans Kone taknemmelig i mit Hjerte, kneb det dog ofte alvorlig for mig, og en Gang — men ogsaa kun den ene Gang — havde jeg det saa knapt, at jeg hverken ejede Mad eller flere Penge end en Firskilling, hvorfor jeg købte mig et Firskillings Rundebrod en Middagsstund hos den Kone, som havde Stude ved Postgaarden, og jeg var saa sulten, at jeg gik og nappede af Brodet paa Hjemvejen til mit Logis. Jeg er aldrig senere kommen til Kjøbenhavn uden med en stille Tak til Gud at have kastet et Blik paa det Sted, hvor jeg købte hint Rundebrod.

Man kan nok forstaa, at det under saadanne Omstændigheder maatte knibe med min Garderobe — for: Student ejede jeg f. Ex. aldrig mere end 3 Skjorter, ja maatte endog engang et halvt Aar igjennem nøjes med to —, især da jeg gjentagne Gange blev Gjenstand baade for Bedrageri og Tyveri.

Nedens jeg var hjemme hos min Moder den Vinter, havde en Ungdomsven af mig, der ogsaa var Student, tilligemed en anden Ungdomsven af mig, der længere hen i Tiden kom i Forbedringshuset, aldeles plyndret mig for mine Bøger, som den Sidste havde paataget sig at opbevare for mig, idet de havde solgt dem saa godt som allesammen til en Bogjøde for

Spotpris, og ligeledes havde den Værtinde, hos hvem jeg havde boet, solgt mit Sengested, som hun havde lovet maatte staa paa hendes Loft, til jeg kom igjen om Foraaret. De lovede mig Alle fuld Erstatning og bade mig saa meget om ikke at melde dem til Politiet, hvilket jeg saa ikke gjorde og heller aldrig har fortrudt, uagtet denne gode Ven og Værtinde aldrig betalte mig Noget.

Da jeg en Vinter var i stor Nød, tilskrev jeg den Andens Fader, som var en velstaaende Embedsmand i Provindserne, og hos hvem Sønnen nu opholdt sig, den hele Historie og bad ham om Erstatning for de mistede Bøger, da jeg forklarede ham, at jeg trængte haardt til Penge, hvorpaa han sendte mig otte Rigsdaler, som var alt det, Sønnen forfikkede, han havde faaet til sin Part af Bøgerne, Noget, jeg forresten heller ikke betvivler, da den anden Medstyldige ogsaa havde faaet sin Part af Noget, og Bogjoden kun havde givet for dem, hvad han selv vilde, men at det kun var en Skygge af, hvad Bøgerne vare værd, kan Enhver begribe. Et halvt Aarstid efter min Ankomst til Byen var jeg bleven bekendt i Studenterforeningen, hvor jeg havde faaet fri Adgang, ligesom jeg ogsaa havde faaet en maanedlig Understøttelse af en Hjælpeforening for Studenter, „Filadelfia“. Jeg gjorde ogsaa her Bekjendtskab med en ældre Student, som aldeles indtog mig ved sit behagelige Væsen og sin lyse Aand. En Aften ved Vinterens Begyndelse kom han til mig og sagde, at han skulde paa Familiebal næste Aften,

og bad mig om at laane sig mine sorte Klæder, da han troede, vi kunde passe Klæder sammen, og han ikke, fordi det var i Slutningen af Maanedes, havde Penge til at løse sine Klæder, ja ej engang til at leje Klæder hos en Skræder, medmindre jeg kunde laane ham saa mange. Uden Betænkning laante jeg ham Klæderne, ja, jeg satte baade en Ure og en Glæde i at gjøre det, og da jeg ved Afskeden bemærkede, at det var begyndt at sne, laante jeg ham endog min Slængkappe, som han kunde tage over sig og som jeg saa skulde have den næste Morgen, medens jeg skulde have de sorte Klæder Dagen efter Ballet, og saa skulde han selv bringe mig dem og tilbringe Aftenen hos mig, hvortil jeg meget glædede mig. Den næste Dag kom ingen Kappe, og jeg maatte blive hjemme fra Forelæsningerne, og da han hverken bragte mig Kappen eller Klæderne efter Aftale, fattede jeg endelig Mistanke og gik hen i hans Logis, hvor jeg til min grændseløse Forbauselse horte, at han havde forladt Bnen Dagen efterat han havde været hos mig. Dette var for galt, her forelaa jo et ligefremt Bedrageri. Da jeg vidste, at hans Fader var en meget formuende og anset Mand i Jylland, skrev jeg øjeblikkelig til ham, forlangende at faa at vide, hvor mine Klæder vare blevne af, samt enten disse tilbage eller Penge for dem. Han svarede mig temmelig studst, at jeg maatte holde mig til hans Søn, som var myndig, og at han ikke vilde have Noget med den Sag at bestille, navnlig fordi han ikke vidste, hvad jeg var for en Person. Saa anmeldte

jeg øjeblikkelig Sagen for Politiasistent Gad, der senere bode som Herredsfoged i Sæby. Efter kort Tids Forløb blev jeg kaldet til ham, der gav mig Penge til at indløse Klæderne, som stode hos en Jøde, og med det Samme anmodede mig om at lade Sagen falde, hvilket jeg naturligvis ogsaa gik ind paa.

Den bedste af disse tre Venner, var den, som kom i Forbedringshuset, thi hans Grundsejl var en uhyre Letfindighed.

Den Første var derimod helt forfalden og den Sidstes Ulykke var Spillesyge; men disse onde Tilbøjeligheder hos dem Begge fik jeg først Underretning om ved mine Konflikter med dem. Paa Grund af det sidste Bedrageri maatte jeg i længere Tid i en vidende Kulde undvære min Slængkappe, men næste Foraar gik det for saa vidt værre, da man stjal alle mine Klæder paa de nær, som jeg gik og stod i.

Jeg savnede dem først en Gang, da jeg var buden til Selskab hos en af de Familier, hvor jeg plejede at komme, og da jeg spurgte min Værtinde om, hvor de vare, sagde hun, at hun havde savnet dem i Klædestabet i omtrent fjorten Dage, men ikke talt til mig derom, da hun, som kjendte mine smaa Raar, troede, at jeg havde pantsat dem. Jeg anmeldte Tyveriet ogsaa denne Gang for Gad, der trøstede mig med, at jeg vanstelig vilde faa Klæderne igjen, fordi Tyveriet saa sent var blevet anmeldt.

Dette var en fortvivlet Sag for mig, og den blev ikke bedre derved, at jeg en Gang kom til at rive et stort

Hul paa mine Permissioner omtrent midt paa Månen, hvilket for mig baade var det heldigste og uheldigste Sted — det uheldigste, fordi Benklæderne derved vare blevene spolerede for bestandig, men det heldigste, fordi jeg kunde skjule Risten med en Bog, jeg holdt foran, thi jeg kunde ikke faa Risten stoppet uden ved at ligge i Sengen saalænge, og dertil havde jeg ikke videre Lyst. Midt i min store Vaande, stadig tænkende paa, hvorledes jeg skulde komme til Klæder igjen, blev jeg nogen Tid efter kaldet op paa Politikammeret, hvor jeg atter gjenfandt mine Klæder, men der hengik endnu en Maanedstid, før jeg kunde faa dem uleverede. Som et Kuriosum bør meddeles, at en af de kjøbenhavnske Politibetjente, som over en halv Snes Aar efter var paa Holland i „Handstemagersagen“, strax kjendte mig fra hin Lybskag, uagtet jeg ikke mindes nogen Tid at have set Manden. Da jeg udtalte min Forundring derover, svarede han: „Vi maa kunne kjende et Menneske igjen halvtredstindstyve Aar efter at have set det, endog kun en eneste Gang.“

Mit sidste Uheld i den Retning indtraf efter at jeg havde forladt Byen. Jeg havde sat mit Uhr paa Assistentshuset, men havde ikke havt Raad til at løse det, da jeg forlod Byen. Før Forsaldstiden sendte jeg imidlertid Assistentshusfeblen med Indløsningssummen, saa vidt jeg mindes otte Daler, til en god Ven, at han skulde løse mig det og sende mig det. Han skrev mig tilbage, om han ikke maatte for sin Regning fornye Laanet for en kort Tid, da han netop var uhyre for-

legen for Penge og mine vare komne ham som Manna i Orkenen. Da han var et særdeles hæderligt ungt Menneske og havde det grumme trangt, sagde jeg med Fornøjelse Ja; men hvo tænke sig min Forsærdelse, da jeg et Par Maaneder efter læste i Avisen, at han var død. Jeg skrev øjeblikkelig til en Ven i Kjøbenhavn for at faa Sedlen hjerget, men den var og blev borte — formodentlig pantsat hos en Jøde —, og da jeg saa godt som ikke kjendte hans Familie eller havde Noget at dokumentere mig med (hans Breve havde jeg forlængst tilintetgjort), mistede jeg saaledes baade Uhr og Indløsningsfum. Da jeg senere forlod Kjøbenhavn, sendte jeg Sengetklæderne tilbage til min Moder, som strax tilskrev mig, at den største Del af Fylden var tagen af alle Dyrerne, uden at jeg havde mindste Anelse derom, saa jeg med Sandhed kan sige, at jeg er bleven forsvøgt ad disse Veje.

I det sidste Aar af mit Ophold i Hovedstaden var jeg saa heldig at opnaa at blive Alumnus paa Walkendorfs Kollegium, hvor jeg tilbragte den lykkeligste Del af mine Studenteraar, som jeg oplevede; men iøvrigt var mit Studenterliv ikke meget forskjelligt fra fattige Studenteres i Almindelighed. Kun tre Episoder af samme skal jeg fremhæve.

Som jeg en sludfuld Aften gik igjennem Lægegade bagefter en mig ubekjendt Dame, saa jeg en Mand gaa tværs over Gaden hen til hende og hviste hende nogle Ord i Øret, idet han bød hende sin Arm, hvortil Damen gjorde en afværgende Bevægelse. Atter gjentog

Herren Forsøget, og jeg hørte Damen sige til ham i en foragtelig Tone: „Stjot Dem selv!“ Nu forlod ogsaa Manden hende, men da han var kommen bagved Lende, greb han med sin krumbøjede Stof fat i hendes Klæder, hvilket forarsagede, at hun med et Skrig styrtede forover.

Opbragt over denne Nederdrægtighed gik jeg lige hen til Manden og sagde til ham: „En, De maa flamme Dem, om De ellers har Ere i Livet!“ Men uden at svare mig, vendte Personen sig om imod mig og gav mig et saadant Slag lige i Ansigtet, at jeg i første Øjeblik tabte baade Sands og Samling, og da jeg endelig kom til mig selv igjen, vare baade Herren og Damen forsvundne, medens jeg, som Følge af min Ridderlighed, maatte for Skams Skyld holde mig inde i en fjorten Dage.

En anden Aften sad jeg paa et Beværtningssted i Nærheden af mit daværende Logis, hvilket jeg jævnlig besøgte for enten at drikke Kaffe om Middagen eller The om Aftenen, og havde netop druffet min The, da en Flok Gardister kom ind i Stuen, hvor jeg sad, og fløj hen i Hovedet paa en af Gæsterne, som jeg siden fik at vide, var en af Byens mest bekendte Slagsbrødre, og lige med Et opstod der et saa forfærdeligt Slagsmaal, til hvilket jeg heldigvis hverken før eller siden har set Mage. Den Angrebne forsvarede sig rasende, men „mange Hunde ere Harens Død“, siger Ordspøget.

Han blev da ogsaa snart overvunden af sine

Modstandere, som nu begyndte at mishandle ham paa det Ubarmhjerdigste med Slag og Spart. Ved at se det blev jeg helt bevæget, og rørt af Medlidenhed udbød jeg: „For Guds Skyld, lad det nu være No. Det er Synd, saaledes at mishandle et Menneſte.' Men pludselig vender et Par af Gardisterne, som stode og saa til, sig imod mig: En griber mig i mit Ha:størklæde tilhøjre, en Anden ligeledes tilvenstre, og, idet de raabe: „Her have vi en af hans Kammerater!“, opfordrer en Tredie dem til at give mig min Betæmſt med. Jeg blev saa forſtrækket, at jeg ikke kunde ſige et Ord, thi de to Karle rystede mig, saa Vejret næsten gik fra mig, og det var næppe gaaet mig vel, dersom ikke Børtten pludselig var sprungen til og raabt: „Ham maa I Intet gjøre! Han kjender ham ikke og er et fredeligt Menneſte.“ Paa den Maade ſlap jeg ud af deres Kløer og ſøgte derefter ſnareſt mulig igjennem Børttens private Lejlighed ud paa Gaden.

Jeg fik ſiden at vide, at Uarſagen til Overfaldet var den, at hin Slagsbroder Aſtinen iſorvejen havde mørbanket en Gardiſt, hvilket nu ſkulde hævnæs.

En dejlig Søndag Eftermiddag fulgte jeg en god Ven ud til Lodboden, da han ſkulde forlade Bnen. Da jeg havde ſagt ham Farvel og han var roet ud til Jagten, paa hvilken han ſkulde ombord, blev jeg ſtaaende en Stund, tilfældigviſ ved Bombebøſſen, og glædede mig ved at ſe det travle Liv i Havnen og paa Kheben. Pludselig hører jeg en Mandſſtemme bagved mig ſige ganſte ſagte: „Farvel, gamle Danmark!“, og

i samme Øjeblik hører jeg ogsaa Penge klinge i Bøssen. Jeg vendte mig hurtig om og saa da en ung Somand ile fra Bombebøssen og springe ned i en Jolle, der laa lidt derfra, med hvilken han med hurtige Aareslag roede ud paa Rheden.

Ingen uden jeg havde hørt hans sidste Afstedskorb, hvilke jeg ogsaa havde modtaget med bevæget Sind, og vist er det, at mine bedste Ønster ledsagede den ubekjendte Mand paa hans mig lige saa ubekjendte Rejse.

Hensunken i Betragtningen af denne for mig saa tiltalende Begivenhed lagde jeg ikke Mærke til, at jeg efterhaanden var bleven omringet af vist over en halv Snes Skibsdrenge, Kofke eller Jungmænd, før jeg blev opmærksom paa forskjellige Uttringer rundt omkring mig, der alle gif ud paa at gjøre Nar ad mig, fordi jeg har Brillen. Jeg forudsaa, at jeg kunde vente mig forskjellige Ubehageligheder, i det Mindste et vældigt Ruffedrag, naar jeg vilde hane mig Vej igjennem den tætte Klynge, som efterhaanden blev mere højroftet og spottende, desuden mente jeg, at selv om jeg slap for videre Molest, var det saa gruelig flaut for mig at lufte væk uden at sige saa meget som et Ord.

Som jeg nu stod og overvejede, hvorledes jeg bedst skulde gribe Tingene an, stiller en svært bygget Knægt i en rød ulden Skjorte sig klobs op til mig og idet han holder en Nøgle for sit ene Øje, udbryder han omtrent saaledes: „Ja, det er ganske vist, at man ser langt bedre igjennem Brillen, om man end

har aldrig saa gode Djne." Jeg tager nu ganske rolig mine Briller af, og idet jeg vender mig til ham, siger jeg: „Vær'god, min Ven, og se ogsaa igjennem disse Briller.“

„Hvad kommer Deres Briller mig ved!“ svarede han helt studs.

„Jeg vil bede Dem om at se i dem“, svarede jeg med uforandret Ro. „Ja, jeg vil opfordre enhver af Eder Alle til ogsaa at se i dem, og derved Nogen af Eder kan se igjennem dem, saa maa han spørte mig i mine Djne og alle I Andre kalde mig en Laps, en Nar, en Bindbeutel, men er der ikke en Eneeste en iblandt Eder, som kan se igjennem dem, saa maa I beklage et Menneſte, som meget imod sin Villie maa gaa med ſligt et Hjelpeiddel, men glem tillige heller ikke at takke Gud, fordi han har givet Eder et bedre Syn. Vær'god, hvem ønsker at se igjennem dem?“ Men Ingen rørte ſig og Ingen luffede Munden op.

Jeg ſatte nu Brillerne i al Sindighed paa igjen, og idet jeg lettede paa Huen, ſagde jeg: „Ja ſaa vil jeg hnde Eder Alle Farvel!“, hvorpaa jeg begyndte min Vandring hen imod Toldbodporten. Jeg havde netop naaet den, da en af de ſtorſte af Drengene kommer løbende og spørger, om han maa tale med mig.

Forundret ſtandsfer jeg og spørger, hvad han har at ſige mig. Han havde taget Huen af og idet han med kjendelig Forlegenhed piller paa den, ſiger han til mig: „Jeg ſkal ſige Dem fra os Alle, at vi fortryde paa at have fornærmet Dem, og jeg ſkulde bede Dem

om ikke mere at tænke derpaa." Jeg blev dybt bevæget, tog ham hjertelig i Haanden og sagde ham, at det var talt som af brave danske Gutter. „Men nu maa Du ogsaa vise mig den Villighed at se igjennem mine Brillen“, og da han undslog sig derfor, sagde jeg til ham: „Jo, min Ven deri maa Du tjene mig for at Du kan fortælle Dine Kammerater, som staa og se paa os, hvor daarligt jeg i Virkeligheden ser, thi ellers kunne de ikke tro, at det er saa slemt som det er.“ Han tog nu Brillerne, og næppe havde han set et Øjeblik i dem, før han udbød: „Gud bevares!“ Jeg tog i Lausshed mine Brillen igjen, trykkede hans Haand og gik min Vej, for aldrig mere at mødes med ham eller hans Kammerater.

Ikke længe efter denne Hændelse tog jeg min Embedsexamen og blev Huslærer paa Lolland. Derfor vil jeg hermed slutte mine Barndoms- og Ungdoms-erindringer, der alene ere skrevne som Mindeblade for min elskede Hustru og mine Børn. Vil min Hustru og mine Børn engang efter min Død gjøre Offentligheden bekendt med dem, skal det være dem tilladt, thi for hendes og deres Skyld ere de nedskrevne og deres Ejendom skulle de være.

Træk af Livet i en Provindsby for 50 Aar siden.

Jeg er født i en af de Smaatjebstæder, som have fundet Plads paa Thyens blomsterklædte Kyst. Naar og hvor gjør aldeles Intet til Sagen. Ingen af Byerne vil nogensinde stride for den Ære, at have frembragt min Ringhed, og Du, min velvillige Læser, kan under Læsningen tænke Dig hensat i hvilken af hine Byer, Du vil; thi Livet i den ene var — ligesom nu — akkurat saaledes, som det tilbragtes i alle de andre.

Du maa imidlertid ikke tro, kjære Læser, at jeg nedskriver disse Linier for at drive Spot enten med de gode gamle Tider eller med den lille By's værdige Fædre, blandt hvilke jeg tilbragte min Barndoms lykkelige Aar. „Det er en daarlig Fugl,“ siger Ordsproget, „der kaster Starn i sin egen Rede,“ og havde hin Tib sine Svagheder, saa havde den ganske vist ogsaa sine gode Egenskaber, der kan taale Sammenligning med Nutidens fortrinligste Fremtoninger. Som den

smuffeste Side af Folkelivet i Smaafljbstæderne paa den Tid, hvorom Talen er, regner jeg — foruden en gjennemgaaende Tarvelighed i alle Forhold — den oprigtige Kjærlighed, hvormed Borgerne omfattede Kongen og Alt det, som Kongens var. Hvormeget Hjertet end hang ved Fødelandet, og hvor stolt man end var ved at tænke sig, at den lille Kjøbstad var en danst Bn og at de vare Borgere i samme, saa stod ganske vist denne Kjærlighed tilbage for Kjærligheden til Landsfaderen, der for Borgerne var et Indbegreb af alle mulige Dyder og Fuldkommenheder, og den 28de Januar, Kong Frederik den Sjettes velbetjendte Fødselsdag, var en sand og virkelig Folkefest efter det Tilfnit, som Datidens Forestillinger om det mest Passende gjorde Krav paa.

Om Morgenens ved Solens Dpgang drog en Lambour og en Fløjteblæser af Borgervæbningen igjennem Byens Hovedgader med en Politibetjent foran sig og 2 bevæbnede Borgere bag efter sig, Alt-sammen „for større Højtideligheds Skyld“, som det hed; thi Gaderne vare endnu øde, og den eneste Forhindring, de kunde møde, var Snedriverne i disse, som forresten ogsaa kunde være alvorlig nok. Sen paa Formiddagen samlede Borgervæbningen og Brandkorpset paa Torvet, og naar Byfogden saa havde udbragt et Leve for Hs. Majestæt, var dermed Festens „alvorlige Del“ til Ende. Om Aftenen samlede man til „Spisning og Val“ paa Byens fornemste Gæstgivergaard, Byfogden med sin røde

Uniform, Postmesteren i sin, Brandcaptajnen i sin og Præsten i sit Ornat, i hvilket han ogsaa sad og spillede L'Hombre lige til den lyse Morgen, uden at Noget i mindste Maade tog Anstød deraf. Borgercaptajnen havde ingen Uniform at møde i, men havde den Aften Plads blandt Byens Honoratiøser og tituleredes hele den Nat: „*Fr. Captajn.*“ Udenfor paa Gaden holdt Byens to Politibetjente i deres røde Kjoler den nysgjerrige Mængde, der gjerne vilde „sætte Næsen paa Nuden“, i Respekt, og den af dem, der slog drabeligst om sig med sin Stof for at gjøre Plads, naar Byens eneste Karet hørte Gæster til Ballet, var altid anset for den Dygtigste i sin Bestilling.

Bed Bordet udbragtes kun en eneste Staal, det var Hs. Majestæts, som Byfogden var ud og var ind fremførte paa denne Maade: „Saa ville vi efter gammel Skik og Brug „drikke en Staal“ for vor elskede Landsfader. Vi kjende ham Alle. Han leve, han leve længe, han leve lykkelig. Hurra!“

Hurraerne ledsagedes af Trompetstød og af saamange Kanonstød, som Gæstgiveren mente, at Gæsternes Antal kunde lade ham overkomme at spendere Krudt til. Var der saa Deltagere i Festligheden, maatte Hs. Majestæt nøjes med 3 Stød, var der et passende Antal, fik han 9; men der blev ogsaa stundom givet 27. Dog var ni det almindelige Antal, thi de „bedre Borgeres“ loyale Følelse forbød dem at blive hjemme den Nat, naar deres Gøne ellers tillod dem at være med.

Men det, der især var Gjenstand for Ungdommens Beundring og hvortil mine fleste Minder knytte sig, var dog Borgervæbningen. Kong Frederik den Sjette var som bekendt Soldat med Liv og Sjæl og da enhver Borgercaptajn vidste, at Kongen, trods al sin Godmodighed, ikke taalte Spøg i de militaire Sager, søgte han ogsaa at indgive Korpset al den Alvor og al den Selvfølelse og Begreb om egen Vigtighed, som kunde rummes i fredelige Borgeres Hjerter. De sammenlignede sig altid med virkelige Soldater, troede fuldt og fast, at de marcherede lige saa godt som de og spingede ud med samme Orden og Akkuratesse, og deri gave vi Drengene dem i det Mindste Ret, naar vi som beundrende Tilskuere saa den hele Styrke, omtrent 40 Mand, opstillet, thi saa martialt saa da hver Borger ud, at medens vi ellers i al Ugenærlighed gik bort lovlige Grinde til vedkommende Skræder eller Stomager, vovede Ingen af os at tale til den selv samme Mand, naar han stod under Gevær og vi betragtede det som et Legn paa stor Redlædighed, naar En eller Anden af disse vore gamle Bekjendte tiltraabte En af os et Par Ord fra Geledet.

Hvad der gjorde, at min Fødeby's Borgervæbning følte sig kraftigere og stoltere end mange andre Kjøbstæders af lige Størrelse, var dens krigerste Fortid, som de Fleste i Compagniet selv havde oplevet og som jeg heller aldrig glemmer, uagtet jeg dengang kun var 12 Aar gammel.

Som alt en Dag gik i sin gode gamle Gang,

løb pludselig Brandtrommen, der i Forbigaaende sagt, ogsaa benyttedes af Borgervæbningen, dels fordi der ikke var mere end en Mand i Byen, i Besiddelse af den Kunstfærdighed at behandle dette larmende Instrument, og dels fordi man med Rette forudsatte, at ingen Ild vilde opstaa, saalænge Brandtrommen benyttedes i et andet ligesaa vigtigt Viemed.

„Hvor er Ilden, hvor er Ilden?“ lød det fra Alles Munde; men, ak! Ilden var endnu ikke udbrudt, den var kun ivente i al sin Rædsel; thi ude paa Søen nærmede en engelsk Kutterbrig sig vor fredelige By. — At beskrive den Skræk og Jammer, som derved opstod, vilde være mig aldeles umuligt, og dog var Forvirringen om mulig endnu større, ja steg i Storhed, jo nærmere den usalige Brig kom Havnen.

Hvem der havde Bogn, kjørte Kone og Børn samt det vigtigste Bohave og Pretiosa op i Landet, eller man gravede det ned eller skjulte det paa anden Maade, som man bedst kunde, uden at man altid fandt det igjen senere, saaledes som det gif en stakkels Kone, der havde skjult alle sine Penge — et Par hundrede Daler — i et Gjærde, uden at hun siden efter saameget som kunde mindes, i hvilket hun havde stiftet dem ind, hvorfor hun heller aldrig fik dem igjen, da Den, der rimeligvis fandt dem, ikke var velvillig nok til at vise hende Stedet, hvor hun havde lagt dem.

I al denne Elenbighed hvilede hele Haabet om Byens Frelse paa Borgervæbningen, hvis saakaldte

„anden Afdeling“ var bestemt til at aabne Kampen i fri Mark, og Borgerkorpsets menige Medlemmer stufede heller ikke Medborgernes velbegrundede Tillid.

Eigesaa sage Alarmsignalet var lydt, reve de sig ud af den jamrende Hustru's og strigende Børnesloks Arme, medens det dog ogsaa bør tilføjes, at mangen Kvinde viste et Mod og en Sindighed, der var en Anna Solbjørnsen værdig, og forsynede sin Mand's Patronastæke baade med Kullepølse, Brød, stegt Flæsk eller lignende Livsfornødenheder, ej at tale om den ligesaa nødvendige „Lommepuffert“ af en Bæglestæstes Størrelse; thi, siger jo gamle Fader Bøffel baade vist og sandt:

„Uden Mad og Drikke er Helten Jngenting.“

Da nu Korpset var samlet paa Torvet, ventende paa Chefens Ankomst, indløb det Sorgens Budskab fra hans Kone, at hendes kjære Mand pludselig havde faaet et Ildebefindende, som havde tvunget ham til at „lægge sig.“ Han overdrog derfor Kommandoen til den første Lieutenan, Snedker Theisen, idet han gav Borgerne det Raad, ikke at medtage Fanen, eftersom de, i Tilfælde af en hastig Retraite, eller et muligt Nederlag, saa ikke vilde udsætte sig for at miste dette „Soldatens helligste Klenodie“.

Borgerflabet blev hverken forvirret eller forknøbt over denne høist ubehagelige Begivenhed, thi, som jeg senere hørte, havde de i Grunden langt mere Tillid til Lieutenantens Krigerdugtighed og Mod. Ved enhver Lejlighed talte han om Krigen, Krigen's Gjerning og

Krigrernes Pligter. Han kunde beskrive alle Napoleon den Stores Slag til Punkt og Prikke, vise de grove Fejl, hans Modstandere hver Gang havde begaaet, ja troede endog, at Slaget ved Marengo ikke var bleven saa blodigt for de Franste, om han havde været ved Napoleons Side den Dag; thi da vilde han albrig have tilladt ham at affende Dessaix, hvis Navn han udtalte saaledes som det læses, kun med den Forstjæl, at han fik tre Stavelsler ud deraf.

Men i det Hele gav han dog Napoleon Medhold i hans Dispositioner af alle andre Slag. „Der var jo nok Et eller Andet at bemærke; men,“ tilføjede han forsigtig, „i det afgjørende Øjeblik kan en lille Fejltagelse let indløbe,“ og han var saa ivrig en Beundrer af Kejseren, at han havde malet en Soldat paa sin Bærstedsbør, som han gjennemboede i Stormløb med sin Sabel, under Raabet: „Leve Kejseren“, hver Gang Efterretningen om en af bennes Sejrvindinger satte hans krigerste Blod i Fyr og Flamme.

Men til Alles Forbauselse var heller ikke denne drabelige Mand mødt, og uagtet Alle vare overbeviste om, at han sad hjemme og udkastede Planer for Felttoget, indsaa den anden Lieutenant dog, at det var høist nødvendigt, at han snarest muligt indfandt sig, og affendte i den Anledning en Underofficer til hans Hus. Snebkerens Kone — thi Lieutenanten drev dette Haandværk i Fredens rolige Dage — erklærede imidlertid paa det Bestemteste, at hun ikke vidste, hvor hendes Mand var gaaet hen, og Underofficeren vilde

allerede til at forlade Huset med usorrettet Sag, da hans skarpe Blik opdagede Lieutenants Sabel og Støvler i en Krog af det andet Værelse. Da han nu vidste, at den værdige Snedker ikke ejede flere end en Sabel og et Par Støvler, kunde han godt indse, at Lieutenanten havde forstuffed sig et eller andet Sted i Huset, og han bestemte sig til at lede ham op, hvad det end skulde koste.

Han gik først ud i Værkstedet, dette enhver flittig Haandværkers hjæreste og helligste Sted; men foruden den saa ofte gjennemborede Kridtmand paa Dørens indre Side, var ingen Lieutenant derinde at se eller høre.

Kun Et var ham paafaldende, og det var den uhyre Dynge Høvlspaaner, der laa sammenhobede i det ene Hjørne af Værkstedet, som Mesteren ganske vist maatte have frembragt Matten forud; thi pludselig mindedes han, at da han Aftenen forud havde besøgt Værkstedet, havde Dynngen ikke mere end sin ordinære Størrelse. Hertil kom endnu en anden mærkelig Omstændighed; thi medens Høvlspaanerne ellers laa spredte rundt omkring i Værkstedet, vare de den Dag paa det Omhyggeligste sammenfejede i hin uhyre Dynge.

For at forvisse sig om det var Andet end Høvlspaaner i samme mærkelige Bunke, trak han sin Sabel og stak den forsigtig ind i Dynngen; men i det Samme han gjorde dette, løb et vældigt Brøl derindefra, og en bævende Stemme udbød:

„O, fjære Hr. Engelsemand, gør mig intet Ondt!“

Hurtig traf Underofficeren Sabelen til sig, men da den ulykkelige Snebfer i sin Angst havde grebet om den skarpslebne Klinge, tilføjede han sig selv et meget alvorligt Snit i sin højre Haand, hvilket fremfaldte et endnu højere Strig fra den hævede Mand's Side.

Bed dette Rødraab styrtede hans Kone og den ældste Datter ud i Værkstedet, og da hun saa den dragne Sabel og Mandens blodige Ansigt, hvor han var kommen til at smøre sig noget med Blodet, der strømmede ud af den saarede Haand, troede hun grangivelig, at Underofficeren havde myrdet hendes fjære Egtefælle, der laa paa Knæ i de blodige Høvlspaaner som et Billede paa den højeste Hjerteangst og Fortvivlelse, og hun vilde ganske vist være styrtet besvimet om, dersom hun ikke havde været en solid Borgerkone. Hun begyndte tvertimod med at overøse Underofficeren med en Storm af Bebrejdelser, idet hun kaldte ham baade en Bandit og en Morder, medens hun med sit afbundne Forfløde søgte at standse Blodet, der vedblev at strømme ud af Saaret.

Underofficeren — en fornuftig ung Hattemagermester — der som en hæderlig Undtagelse fra mange Haandværksmestre i Smaabyerne paa den Tid — „havde rejst“ — det vil sige: været i Udlandet paa Professionens Vegne, bragte hende imidlertid ved fornuftige Forestillinger om det Passerede snart til bedre Forstand. Han sagde, at den hele Historie burde holdes hemmelig, da Mester ellers ikke kunde „nære sig i Bøen“, at han ikke alene Intet skulde røbe, men

endogsaa ile op til Borgerne paa Torvet og sige dem, at deres første Lieutenant umulig kunde komme, eftersom han ved at slibe sin Sabel, af bare Ivrighed havde tilføjet sig selv et dybt Saar i den højre Haand.

Nu fik Tonen en anden Lyd. Mand og Kone takkede Hattemageren lige varmt for dette Bevis paa hans oprigtige Venskab for dem, medens det kjærlige Blik, den unge Pige tilsendte Hattemageren, vilde have givet enhver Tilstedeværende fornøden Forklaring over den egentlige Grund til det Hensyn, denne havde taget ligeoverfor Manden i Høvlspaanerne.

Sagen var nemlig den, at disse to unge Mennesker længe havde baaret en inderlig Kjærlighed til hinanden, og skal — om Rygtet, der især i Smaakjøbstæderne fører en virksom Tilbærelse, ellers er sandt — endog have været hemmelig forlovede et Aarstid; men da det gif den værdige Sneyter Theisen, som det gif Hr. Wielgeschrei, der kun vilde have en Bogholder til Svigersøn, og Mester Herman von Bremensfeld, der blot vilde vide af en Politikus at sige som en saadan, saa vilde hin brave Mand ikke skjænke sin Datter til nogen Anden end til en Militær, om han saa kun var Underofficer, og de unge Mennesker havde saaledes hidtil havt et saare ringe Haab for deres Kjærlighed at glæde sig ved.

Da Underofficeren kom tilbage til Borgerstabet, udbredte den Efterretning, han medbragte, den største Bestyrtelse i Rækkerne; men da han gav sit Ord paa, at Saaret var meget alvorligt, og at Lægen øjeblikkelig

var tilkaldt, tvivlede Ingen om Sandheden af hans Udsagn, ja Flere beklagede endog Lieutenanten, at en saa gunstig Lejlighed til at lægge sit Mod og sin Krigerdygtighed for Dagen, skulde gaa ham forbi. Men, hvor skulde de nu saa en Kaptajn fra; thi Stillingen var i højeste Grad kritisk, da Engelsemanden havde lagt sig til Ankers i et Par Kanonstuds Afstand fra Byen og „vendte Bred siden“ ind til dem.

Den anden Lieutenant var naturligvis selvstreven til Posten, da han nu var deres eneste Officer; men da han erklærede, at han skulde staa for Stub som den Bedste og kun vige med de Sidste, men at han indsaa, at han ikke besad den fornødne Duelighed i Krigsforelsen, til at han turde paatage sig en saa ansvarssfuld Post, paa hvis hensigtsmæssige Besættelse Byens Vre og saa mange brave Borgeres Liv beroede, kom man i den største Forlegenhed for at finde en Mand, der var kapabel dertil.

I det Samme saa man Brandkaptajnen, en energisk Brændevinsbrænder, i fuld Uniform at ile hen til Sprojtetuset, hvor Flere af Brandmandstabet alt havde indfundet sig.

I et Nu var Balget truffet. Lieutenanten ilede hen til ham, fortalte ham i størst mulige Korthed, hvordan Alt hang sammen og besvor ham at modtage den Post, hvortil Borgerstabet Tillid opfordrede ham.

Hr. Jochumsen, dette var Mandens Navn, der følte sig meget smigret baade paa egne og Brandkorpsets Vegne over den Vre, der blev ham tilbudt, svarede,

at det under saa kritiske Forhold vist ogsaa var det Rigtigste, at Kommandoen over begge Korps'er nedlagdes i en Mand's Haand, og lovede at gjøre Alt, hvad Mod og god Villie formaadede.

Han ilede nu med Lieutenanten hen til Borgerstabet, der modtog ham med lydelige Bifaldsraab og lod strax „den anden Afdeling“, ligesom Reserven, rigelig forsynet med Krudt og Hagl — thi Bøsserne kunde „ikke taale Rugler“, ile ned til Havnen, hvor den saa ubemærket som mulig skulde besætte alle de til samme grændsende Huse lige til det lille Træstur, der var bygget paa Skibsbroen til fornødent Brug for Søfolkene i visse Forlegenheder.

Da Brandkorps'en naturligvis ogsaa burde tage Del med i Dagens Væ, blev den bedste Sprøjte stillet for Enden af Havnegaden, for det Tilfælde at Fjenden kastede Borgerne ved Havnen tilbage og vilde forsøge at trænge ind ad denne Tilgang til Byens Indre. Skulde dette ske, vilde Engelskmændenes Beværing, som dengang vare forsynede med Stenlaase, i et Øjeblik blive ubrugelige ved Bandet fra Sprøjten, og blev der da foretaget et nyt Angreb af Borgernes forenede Styrke, vilde Fjendernes afgjørende Nederlag neppe være tvivlsomt.

Den anden Sprøjte og den første Afdeling af Borgerstabet, Byens Veteraner, forblev paa Torvet for at møde alle mulige Eventualiteter; thi som Brandkaptajnen sagde: „Han var ikke den Mand, der spillede alle sine Trumfer ud strax“, en Anstuelse, som vakte

Alles ubelte Bifald, men ikke mindst deres, der fik Ordre til at blive tilbage paa Torvet.

Til ligesaa megen Beklagelse for Danmarks Krigshistorie som til almindelig Glæde for alle Fredsvenner baade nu og da, indskrænkede alle Borgernes krigerste Demonstrationer sig til disse her fortalte Forberedelser til Fjendens varme Modtagelse; thi hvad enten nu at Briggen lettede af Frygt for nogle Kanonbaade, der vare under Opsejling, saaledes som Nogle paastaa, eller den havde faaet Nys om Borgerstabets modige Holdning, Sprøjten i Havnegaden ikke at forglemme, saa lettede samme Skib henimod Solnedgang og stod ud efter, ligesaa Indløst, som det var kommen. Dagen efter ankom den ene Afdeling af Landeværnet efter den anden til Byen, en med en Klarinetspiller, en anden med en Violinstryger i Spidsen, men lig Spartanerne efter Slaget ved Marathon kom ogsaa disse tappre Krigere forfilde. Borgerne havde klaret Alt.

I deres berettigede Glæde over dette heldige Udfald af Dagens alvorlige Begivenheder enedes man om at samles til Festmaaltid og Dands paa Byens Gæstgivergaard den følgende Aften, og en Maaned efter fejrede Hattemager Poulsen sin Ugteforening med den smukke Ellen, den værdige Snekker Theisens vakkre Datter. Borgerkaptajnen fandt sig foranlediget til at fratræde sin Post, der overtoges for en Tid af Snekkeren, som for største Delen var bleven kureret for sin militære Galstaf. I det Mindste løb han aldrig mere Storm imod Kridtmanden.

Denne Begivenhed er den eneste af krigerisk Natur, som findes optegnet i Borgerkorpsets Annaler, medmindre man hertil vil henregne den Tjeneste, det ifølge Byfogdens Befaling hver Nytaarsnat maatte gjøre, naar de nærvise Potter ogsaa fandt Vej til denne mægtige Mand's Dør, eller hans letforstaaelige Brede op-tændtes, naar et Geværstuds Knaldede udenfor Binduerne og fremkaldte hvinende Skrig hos den hele Familie, ret som den nød sin „Helligaftens Madvere“.

Det kom da vel undertiden til enkelte Sammenstød imellem de opvoxende unge Borgere og den bevæbnede Magt; men i Reglen endtes det med at denne efter forskjellige Forfristninger paa de diverse Værtshuse tilfidsfraterniserede med Rattens Urostiftere og selv sendte deres Ladninger ind imod Byfogdens Hus, saa at Binduerne rystede.

Borgerstabs øvrige Tjeneste bestod i at paradere for Amtmanden og „Prindsen“, den senere Christian den Ottende, naar disse af og til vifiterede Byen. Ved saadanne Lejligheder maatte Sprøjterne ogsaa ud, og da disse prøvedes og Borgerstabet øvedes flere Gange iforvejen, hilsede Byens brave Ungdom disse Begivenheder med stor Glæde, især da de ogsaa havde adskillige Fridage med sig tilfølgende.

Jeg ser endnu i Anden Borgerstabet marschere ud og ind i Byen med klingende Spil. 4 Personer have her saaledes rodfæstet sig i min Hukommelse, at jeg aldrig vil glemme dem. Disse Fire vare: Trompeteren, ham, der slog Tromme, Kaptajnen og Fanebæreren.

Hele Mandskabet havde kun et fælles Kjendetegn, nemlig de hvide Permissioner, men disse bares kun paa Mønstringsdagen og ved de enkelte Revuer for Prindsen og Amtmanden; thi „Sæbe koster Penge og Vadsken er dyr“. Kaptajnen saa helst, at Enhver „saavidt som mulig“ mødte i Frakke og Hat; men hvad Snit eller Farve disse Klædningsstykker havde, var afhængig af Borgernes gode Villie, Smag og Evne. Det Eneste, jeg ved, der stilte Kaptajnens „Uniform“ fra de Meniges, var nogle grønne Galloner med dertil hørende Kvaster, han bar paa sin Hat.

Naar Borgerstabet marscherede ud, kom først ovennævnte Trompeter, derefter Janitscharmusikken bestaaende af den anseelige store Tromme, der lød som smaa Kanonstød i de snevre Gader, naar Tambouren dundrede løs paa den, 2 Klarinetter, 2 Fløjter og en Triangel samt en Bækkenslager. Derefter kom Brandtrommen, som afløste Janitscharmusikken, naar denne pauserede, og den fulgtes igjen af en Lieutenant, der anførte den egentlige Styrke, som aabnedes af den haltende Fanebærer, der altid forstod at give Fanen en køft nikkende Bevægelse, med en Underofficer paa hver Side — de to tykkeste Borgere i det hele Kompagni. Kaptajnen, som altid lød Borgerstabet samles udenfor sit Hus, mulig for selv at overbevise sig om, hvem der punktlig mødte paa Pladsen, var en lille spinkel Mand, der vimsede rundt om hele Kompagniet, for at paase, at Alt gik til i militær Orden.

Disse Manøvrer og Revuer vare det ene Aar som

det andet; men som sagt altid en udtømmelig Kilde til Glæde for os Børn og gif i Reglen lige heldige af. Kun en eneste Gang gif det rent galt til, og da jeg ogsaa var med ved denne Lejlighed, hufter jeg det saa meget bedre. Det Værste ved hele Historien var, at det netop skete ved Kong Frederik den Sjettes Indtog i Byen, og da det var sidste Gang, han kom der, var det saameget beklageligere, at det skulde hænde.

For ret at hædre den elskede Landsfader var det bleven bestemt, at Byens yngre Mænd, der ikke stod ved noget af de to Korps'er i Byen, skulde forene sig i et Rytterkompagni og modtage Hs. Majestæt ved Jurisdiktionens Grændse. Vi bleve Alt i Alt 24 Mand foruden Kaptajnen, en Lieutenant, to Korporaler og en Trompeter; men da det var en bydende Nødvendighed, at Flere af os først maatte indøves i den ædle Ridekunst, spildtes ikke saa Dage for os paa denne Maade. Det brød vi os naturligvis kun lidt om, og vi morede os i det Hele fortræffeligt ved denne Ægercing.

Endelig kom den store Dag, og vort Korps, som havde et Par Mil at ride, mødte 3 Limer før man ventede Majestæten, paa det bestemte Sted for at Folk og Heste kunde saa Tid til at udhvile sig, da man vidste, at det vilde blive et forceret Ridt hjemad, eftersom Hs. Majestæt førte „paa Liv og Død“ — Gud ved hvorfor.

Paa Mødestedet traf vi en hel Mængde Bønder og andre Landboere, Præster i Ornat, Herredsfogder, Birkedommere og Gud ved hvilke, Alle i Uniform, og

Alle med tydelige Tegns paa, at der sad dem en Tale i Halsen, som skulde ud, om den saa skulde ud af „Sidebenene“. En smuk Rapport var bygget, og rundt om den stode en Del Sognefogder i sluttet Geled, ligeoverfor en Del smukke unge Piger i „Hvidt“, der under nogle Degnes Ledelse skulde afsynge „en passende Sang“, paa hvilken man i Ventetiden foretog to Prøver.

Nu skulde det til Ulykke træffe sig, at der laa en Kro ikke længere end et godt Bøsseskub fra vort Samlingssted, ej at tale om, at der rundt omkring fandtes Udsalgssteder af Øl og Brændevin; thi Brød havde man antaget, at Enhver førte med sig.

I den første Time holdt vor lille Skare tappert Stand ved Rapporten, uden kun i det Højeste at tage sig en enkelt Snaps en Gang imellem; men da Fristeren i Herredsfogdens egen Skikkelse kom til vor Kaptajn og bad ham til en „let“ Frokost henne i Kroen, blev Disciplinens Love brudte som ved et Trylleflag. Først skulde Lieutenanten hen at se, hvor Kaptajnen blev af, og saa den ene Korporal for at lede Lieutenanten op, og fort at fortælle, der var ikke gaaet en Time til, før hele Korpsen enkeltvis eller i større Afdelinger havde besøgt Bacchi Tempel saa ivrigt og saa ofte, at jeg, der aldrig har haft Tilbøjelighed til slige Nydelsler, med Uro tænkte mig de mulige Følger deraf i den nære Fremtid.

Forresten vare vi ikke de Eneste, som søgte at fordrive Ventetidens Pinagtighed paa denne Maade. Næsten

Alle søgte de hen til Steder, hvor Forfriskninger vare at erholde, og Glæden over Landsfaderens Komme blev derved i høj Grad animeret.

Endelig forkyndte et Strig fra mange Munde, at dette store Djeblik nu nærmede sig, og snart gav ogsaa en mægtig Støvsft i det Fjerne end yderligere Bekræftelse derpaa.

Alle styrtede hen til Treporten under en frygtelig Forvirring, som Majestæten's Ankomst, der indtraf lige paa Minutten, ej engang formaaede at gjøre Ende paa.

Kaptajnen, den ene Korporal og 2 Mand forbleve af letforstaaelige Grunde i Kroen og kom først sent paa Aftenen til Byen i jævn Pasgæng. Dette Uheld var saa meget tungere for den brave Kaptajn, som han var dragen ud i det hemmelige Haab at hjembringe „et lille Tegn“ paa den kongelige Raade over Korpsens gode Holdning.

Hs. Majestæt gav sig akkurat Tid til at høre Sangen, der strax begyndte, da hans Bogn holdt ved Treporten, takkede med nogle faa afbrudte Ord paa Amtmandens Henviisning til de Tilstedeværendes Loyaltitet og gav umiddelbart efter Befaling til Opbrud.

Han for afsted og vi fore bag efter, saa godt det lod sig gjøre, men af og til faldede en af Rytterne agter ud, saa Korpsen formindstedes næsten ved hver Ombrejning af Vejen. Vi vare dog endnu den halve Styrke, da nogle forbandede Kanoner brændte løs næsten lige over vore Hoveder, ret som vi joge forbi en

høj Vakte, paa hvilken de vare stillede. O, ve! Her led Korpslet sit frygteligste Nederlag; thi da Hestene ikke vare vante til at staa for Stud, og Ingen af os anede i mindste Maade, at der skulde styes, bleve Hestene saa desperate, at de toge Magten fra de fleste Ryttere, hvoraf nogle kastedes af, medens andre joge ud paa Marken, ja endog forsøgte paa at komme foran den kongelige Vogn.

Kun faa af os fik Hold paa Hestene saaledes, at vi kunde vedblive at følge Majestæten; men ved Indtoget i Byen, hvortil vi Alle i Anden længe forud havde glædet os, vare kun 4 Mand tilstede foruden mig, Lieutenanten, Korporalen og Trompeteren, men da denne havde tabt Mundstykket af Trompeten under sine Anstrengelser for at holde paa sin Hest, var han ikke istand til at blæse. Medens det gif os saa uheldigt, som Borgerflabet, der stod opstillet paa Byens Torv, ved et rent Tilfælde ogsaa højst uheldigt fra det; thi naar Ulykken kommer, indtræffer den som bekjendt aldrig alene.

Medens Borgerkorpslet her ventede paa Majestædens Komme, brød der pludselig en vældig Jordbænge, der ogsaa gjennemblødte os, løs over deres Hoveder, og da Ingen indsaa Nytten af at lade sig gjennembløde, ilede Alle ind i de nærmeste Huse og Porte paa Torvet.

Nu traf det sig, at Fanebæreren boede i den anden Ende af samme Torv eller rettere umiddelbart ved det, i den Gade, som førte til Torvet; men da han vidste,

at enhver Fanebærer maa bevogte Fanen som sin Djeften og besuben indsaa, at den vilde lide ved Regnen, tog han den under Armen for at tage den med hjem saalænge. Da han var kommen indenfor, traf han Støvlerne af, thi han led meget af Vigterne; men var ibrigt beredt til at møde ved første Signal.

Dette udeblev heller ikke, og Alle styrte til deres Allarmplads; men — hvor var Fanebæreren og hvor var Fanen? Naturligvis antog man, at han var gaaet hjem, og nu affendtes Trompeteren i fuld Firspring for at hente ham og den. Trompeteren styrte ind i Stuen til Hr. Meher, saaledes hed den værdige Mand, der aldeles havde overhørt Anstriget og derfor hvilede sig i en Lænestol i usforstyrret Ro med Fanen ved sin Side, og forkyndte ham Rødselsbudskabet.

Meher bad ham for Guds Skyld hjælpe sig Støvlerne paa.

„Dertil er ingen Tid,“ freg Trompeteren, „Kongen er allerede i Byen,“ og dermed styrte ham afsted igjen.

Ja, den militære Ere gaar for Alt, og da den ulukkkelige Mand hørte en stærk Bogtrasken i den anden Ende af Gaden, maatte han ud med Fanen i bare Hofesokker, hvor nødig han end vilde; men neppe var han kommen udenfor sin Dør, før Kongens Bog og saa var der.

Her viste Hr. Meher nu, at han var en Mand med Landsnærværelse; thi da intet Andet kunde være, stillede han sig i militær Holdning og sænkede Fanen med en gammel Fanebærers hele Værdighed.

Ogsaa Trompeteren, der var en før Mand og var løbet over Evne efter Fanebæreren, indsaa ligesaa klart som denne, at ogsaa han vilde blive indhentet af den kongelige Vogn, som han urigtig antog Amtmandens for, og gjorde ligesaa tappert Front, som hans Baabenbroder med Fanen, idet han midtvejs imellem denne og Borgerkorpset blæste af fulde Rjæber. I næste Øjeblik rullede Kongen forbi, og nu blev den brave Mand saa altereret over sin Fejltagelse, at han aldeles glemte at bruge Trompeten i det rette Øjeblik, om han overhovedet burde have brugt den, hvilket senere benægtedes af Mange.

H. S. Majestæt skal ellers have moret sig kostelig ved at finde Fanen i den ene Ende af Torvet, Korpset selv i den anden Ende og Trompeteren midt imellem begge, og skal min Skildring af disse Begivenheder have en lignende Indflydelse paa mine ærede Læsere og smukke Læserinder, vil Forfatterens Glæde ikke blive den mindste.

Et Kys.

Afrejsen.

Udenfor Postgaarden i en af det østlige Inlands større Kjøbstæder holdt en Dag, i Slutningen af Juni, en Diligence med et Par Bivogne, færdige til Afrejsen. Ved Diligencens aabne Dør stod en ung, smuk Kone, holdende i Haanden en treaars Dreng, der stod inde i Bognen, støttende sig til en Mand's Knæ, der viste sig at være hans Fader.

Inde i Diligencen havde, foruden ham, tre andre Herrer taget Plads.

„Du skriver altsaa hjem, saa snart Du er kommen til Kjøbenhavn?“ spurgte den unge Kone.

„Det kan Du bestemt forlade Dig paa,“ forsikrede hendes Mand. „Men hvad er det saa, jeg skal have hjem med til Dig, Holger?“ spurgte han sin lille Søn, idet han klappede ham venligt paa kinden.

„En Piff og en Sprællemænd og en Trompet og en Hest!“ svarede den Lille rask.

„Kosinen var i Bølseenden,“ bemærkede en af de Fremmede leende.

„Maa jeg bede Fruen forlade Vognen, da Døren skal lukkes,“ sagde Litsenbroderen, idet han høflig tog til Huen.

„Farvel, søde Robert, og glem endelig ikke at skrive saa snart Du kan,“ udbrød hans Kone, idet hun trak Drengen til sig og trykkede endnu en Gang sin Mand's Haand til Afsted.

„Farvel Henriette! Farvel Holger! Vær en artig Dreng, til jeg kommer hjem, saa skal jeg nok have Alting med til Dig,“ raabte Faderen ud af Vinduet til sin Kone og Søn.

„Er Alting færdig?“

„Ja, Hr. Postmester,“ svarede Litsenbroderen med Haanden til Huen.

„Kjør,“ og ned ad Gaden rullede Vognen under mere lystige end lystelige Hornsignaler. Saalænge man kjørte paa Stenbroen, iagttog Alle, saaledes som Stik er, en betydningssfuld Læusshed; men neppe var man kommen ud paa den grusede Vej, før den ene af Herrerne aabnede Konversationen ved at sige til den Mand, hvem hin Hustru og hint Barn tilhørte: „En Kompliment, min Herre, for Deres unge Kones venlige Ansigt og for den kvikke lille Fyr, der har den Lykke at kalde Dem Fader.“

Faderen nikkede venlig som Tak for Komplimenten.

„Jeg hører, De skal til Kjøbenhavn, og derhen skulle vi tre Andre ogsaa,“ vedblev den snaksomme Medrejsende, „og derfor er det det Fornuftigste, vi kunne

gjøre, at vi gjøre os bekjendte med hinanden. Jeg er en Bjørn, der er Delikatessehandler i Kjøbenhavn, thi De ved nok, at Bjørne holde meget af Slikkeri, Deres Sidemand er en Greve, som De endda sidder paa højre Side af, og min Ven her hos mig hedder Sørensen, hvormed Alt er sagt. Maa jeg saa spørge om Deres ærlige Navn og den Stilling De indtager i Samsundet."

"Mit Navn er Engelhard," svarede den Udspurgte, "Ejer af en lille Herregaard et Par Mil herfra."

"Saa har jo Skjæbnen viselig ordnet Pladserne for os, idetmindste her i Vognen," vedblev den snaksomme Rejsesælle. "En Delikatessehandler og en Gjødningsfabrikant paa Bagsædet, en stor Greve og en lille Herremand paa Forsædet. Alt som det bør være."

"Den lille Herremand vejer nok den store Greve mange Gange op," bemærkede den Mand, der bar Grevenavnet; "thi mit Grevskab ligger i Maanen, efter som det alene bestaar af mit Navn, som er Jeppe Greve. Min salig Fader hed ogsaa Jeppe Greve, det er det Hele, og Jeppe Greve junior maa tjene Brødet som Landmaaler."

"Det er underligt, hvor Menneffene kunne støde paa hinanden i Livet, naar man mindst tror det," begyndte den Rejsende, hvis Navn var Sørensen. Det er — lad mig se — syv Aar siden, jeg saa Dem sidst, Bjørn, og Greve har jeg ikke truffen paa vistnok

i dobbelt saa lang Tid, og Gud ved, naar vi saa atter samles igjen."

„Neppe hernebe," bemærkede Bjørnen, „men det er sandt, Greve, hvem var det, De talte med paa Gjæstgivergaarden? Jeg syntes slet ikke at Mødet behagede Dem."

„Det var en Forstkandidat Fassing," svarede Greve. „Nej, jeg under ikke dette Menneſte."

„Da syntes jeg meget vel om ham," sagde Delikatessehandleren. „Han var en meget smuk, ung Mand og kunde dertil bruge Munden endog langt bedre end jeg."

„Ja, deri stikker det netop," bemærkede Landmaaleren. „Jeg traf ham for nogle Aar siden paa Sjælland, hvor jeg laa paa Opmaaling, medens han lærte Forstvæsenet der ude i Egnen, og hvor han gjorde saa stormende Lykke hos alle Damer, at Skovrideren, i hvis Hus han var, jog sig en Kugle igjennem Hovedet et halvt Aarstid efter at Fassing havde forladt Huset, som man vil vide, fordi han af et Brev, der tilfældigvis faldt ham i Hænde, skal have opdaget, at der havde herſket en utilladelig Forbindelse imellem den unge Mand og hans Kone, der forresten var lige saa grim, som Fru Engelhard er smuk. Da jeg under mit Ophold ogsaa nød stor Gjæstfrihed i Skovrideren's Hus, har det altid gjort mig inderlig ondt at tænke paa denne Begivenhed, og saaledes kan De nok forstaa, Bjørn, at jeg følte mig ilde stemt ved nu at

træffe sammen med det unge Menneske, hvem Ulykken tilskrives."

"Jeg hørte ogsaa om det Selvmord, som i sin Tid gjorde saa megen Opsigt," bemærkede Sørensen; "thi jeg kom nogle Dage derefter til Ringsted i en Forretningsrejse; men da gik Ordet, at Skovrideren havde stude sig formedelst en betydelig Kasse-mangel."

"Ja, ganske vist var der ogsaa en betydelig Kasse-mangel efter ham," bekræftede Landmaaleren, "og lige saa sikkert er det, at man ogsaa har anført den Ulykke som Grund til Selvmordet."

"Å, I unge Mennesker der ude i Egnen have været misundelige paa den unge Mand for den Ulykke, han ved sit belevede Væsen gjorde hos Egnens Damer. Der er det Hele," bemærkede Hr. Bjørn.

"Lad det da være saaledes," svarede Greve, som aabenbart ønskede at gjøre en Ende paa dette Thema for Underholdningen, "og jeg skal tilføje: Sid det var faavel."

Det er for vor Fortællings Skyld, at vi have meddelt dette lille Brudstykke af den Samtale, som forefaldt imellem de fire Herrer ved Begyndelsen af deres Rejse; thi især frembød selve denne intet Mærkeligt, og Engelharbs tre Medrejsende forsvinde ogsaa med det Samme af vor Historie.

En Uge efter Afreisen modtog Engelhard det første Brev fra sin Kone. Da han var kommet noget ned i det, syntes det, som om Indholdet aldeles ikke behagede ham, og da han havde naaet Slutningen af

Brevet, kastede han det, med et ærgerligt Udtryk i sit Ansigt, paa det Bord, ved hvilket han sad og henseent i dybe Betragtninger.

Hr. Engelhard havde iblandt Andet læst Følgende:

„Men nu skal jeg fortælle dig en Nyhed. Medens jeg sad i mit Værelse paa Gjæstgivergaarden, ventende paa Bognen, talende med vor lille Holger om hans søde Fader og Alt det, Du skulde have hjem med til ham, bankede det paa Døren og ind traadte en ung Mand, som jeg i første Øjeblik ikke kjendte, for han havde navngivet sig som min Fætter, Forstkandidat Waldemar Fasting, hvem Du maaste kan huske, at vi traf saa fort efter vort Bryllup, da vi aflagde hans Moder en Bisit i Kjøbenhavn. Han fortalte mig, at han netop vilde ud hos os i Sommer, eftersom han skulde opmaale de kongelige Stove, som ogsaa Du har Rig paa. Jeg gjorde naturligvis Opfyldelsen af hans Ønske afhængig af din Villie, hvorpaa han førte med os hjem, for at blive her indtil Du kommer tilbage, da han, som han sagde, for Tiden intet Bedre havde at gjøre. Han er en ret kjon ung Mand, snarere for meget end for lidet talende, meget livsglad og vifsnok ogsaa meget godmodig; thi da vi i Søndags aflagde Præstens et Besøg, og Pastoren talte med en af Fattigforstanderne om Per Smed og hans store Armod, tog min Fætter strag en 5 Rdl. Seddel ud af sin Tegnebog, som han bad Præsten at give Smeden. Han og Holger ere de bedste Venner af Verden, idet han snart sejler af Sted med ham, snart løber med

ham paa Raffen eller paa Ryggen, leger Skjul med ham eller fortæller ham Historier. Han beder Dig hilset mange Gange."

Endelig syntes Engelhard at have taget sin Beslutning. Han puttede Brevet i Lommen, tog sin Hat og forlod Bærelset.

Ridturen.

Nogle Dage senere rider et ungt Par en Herre og en Dame, under munter Spøg og Samtale gennem en af de Stove, som Forstkandidaten om en søje Tid skal begynde at opmaale. I Damen gjenkjende vi Fru Engelhard, og Kavalleren kan neppe være nogen Anden end hendes ærede Hr. Fætter, den før omtalte Kandidat Fæsting.

De vare netop drejede om en Bøjning af Vejen og vare komne udenfor et tættere Bustræds, da Fruens Hest paa en Gang blev helt rasende, rimeligvis forarsaget af et Bremseskit; thi der brummede nok af disse Dyr omkring Hestene.

Det forpinte Dyr stejlede og slog saa fortvivlet ud, at Fruen tabte al Magt over det, vaklede i Sadeln og vilde upaatvilelig været styrket ned, dersom ikke Fæsting med megen Aandsnærværelse og Behændighed havde tvunget sit Dyr, der ogsaa var begyndt at blive uroligt, saa nær hen til Fruens Hest, at han kunde gribe hende i sin højre Arm, hvorpaa Hesten i strakt Karriere styrkede afsted; men medens Fruen saaledes hang

i hans Arme, halvød af Stræk og ude af Stand til at hindre det, var han uribberlig nok til at trykke et Kys paa hendes Læber.

„Fy, kam Dig, Baldemar,“ udbød hun næsten fortviolet. „Lad mig komme ned, siger jeg Dig. Gud, om Noget saa mig i denne Stilling, saa var jeg bestjæmmet for bestandig. Lad mig komme ned, gjentager jeg.“

„Hesten er alt for urolig dertil, dyrebare Henriette,“ svarede den unge Mand, og ganske vist gjorde ogsaa Hesten de største Anstrengelser for at komme efter sin bortløbne Kammerat.

„Det er det Samme, hvordan det gaar,“ raabte hun. „Kast mig ned, jeg byder, jeg befaler det.“

Hu benyttede Fåsing et Øjeblik, da Hesten var rolig og satte den unge Kone med megen Varsomhed ned paa Jorden, idet han umiddelbart derefter ogsaa sprang af sin Hest.

„Kjæreste Henriette,“ bad den unge Mand, „vær dog endelig ikke vred paa mig, at jeg i et Øjebliks Selvforglemmelse forbrød mig saaledes imod Dig.“

Fruen svarede ikke, men begyndte at gaa tilbage ad den Vej, de vare komne.

„Hvor vil Du hen, kjære Rufine?“ vedblev den unge Mand, der fulgte bag efter hende trækkende sin Hest ved Haanden.

„Hjem, naturligvis,“ svarede den unge Kone fort. En Brinften hørtes ad den Kant, hvor den bort-

løbne Hest var forsvunden, og snart svarede Fæssings Hest sin Kammerat.

„Bliv nu, bedste Kusine,“ udbrød den unge Mand; „nu kommer Hesten bestemt tilbage, saa skal jeg gribe den til Dig, og vi kunne saa fortsætte vor Ridetur; thi, ikke sandt, saa rider Du ikke hjem?“

„Lad mig om det,“ svarede Fru Engelhard ligesaa kort som før.

Nu kom Hesten, som hendes Ledfager fangede med stor Lethed, eftersom den standsede ved den anden.

„Tilgiv mig, kjæreste Kusine,“ bad atter den unge Mand, saa bønligt, som han vel kunde. „Du ved nok, at jeg altid har været en letfindig Knægt. Du skal visseelig ikke mere saa Grund til at beklage Dig over mig.“

„Lad mig komme op,“ bød Fruen.

„Hvor kan Du, som dog er saa englegod, være saa uforsønlig imod mig for en Handling, hvortil min inderlige Hengivenhed — jeg tør ikke bruge stærkere Ord — forledte mig i et Øjeblik, da jeg forglemte Alt omkring mig, ved at se paa Dit hulde Ansigt, da Du hvilede ved mit Hjerte.“

„Maa jeg komme op eller ikke?“ spurgte den unge Frue, som det syntes meget fortørnet, og da Fæssing ved disse Ord traadte tilside, svang hun sig med Lethed i Sadeln.

„Kjæreste Henriette,“ vedblev den unge Mand at bede, idet han holdt hendes Hest tilbage i Tøjlen, „Du kan dog ligesaa godt ride Luren ud med

mig, saa at vi kunne følges ad tilbage, men vil Du ride hjem alene, maa dette synes paafaldende for Gaardens Folk. Lad os derfor fuldende Rideturen. Vi kunne jo gjøre det i al Skyndsomhed. Jeg lover Dig, at jeg ikke skal aabne mine Læber paa hele Turen, om Du ikke vil tillade det, og fra nu af søge at vise Dig, hvormeget jeg angrer min Overilelse."

"Nuvæl da," svarede Fruen efter at have betænkt sig lidt; "lad os saa, for Folkesnats Skyld, ride videre."

"Tak, dyrebare Henriette, Gud velsigne Dig, tusind Tak for Din Godhed," udbød den unge Mand henrykt og kysfede med lidenskabelig Heflighed hendes Haand, som hun forgjæves søgte at trække til sig. "Tro mig, jeg skal være Din ærbødige Ridenægt."

Nu fik endelig Fruen Haanden fri, hvorpaa hun i Galop ilede henad Bejen, hurtigt efterfulgt af den unge Mand.

Gjengangeren.

En lille Time efter denne Begivenhed traadte en Mand igjennem en Laage der førte ud til Marken, ind i den Have, der omgav Engelhardts Gaard. Han syntes vel bekendt i denne og stod snart ved Dypgangen til Havestuen, som han aabenbart havde søgt at naa ad de mest affides Gange.

Fra Havestuen traadte han ind i Salen, hvor netop Stuepigen gik og støvede af.

„Men Gud, Hr. Engelhard," udbrød Pigen i største Forbauselse, „De her? Fruen ventede Dem ikke for om en halv Snes Dage. Gud, hvor hun vil blive henrykt."

„Hvor er hun henne?" spurgte hendes Mand.

„Hun er redden en Tur ud med sin Fætter; men vi kunne vist snart vente dem hjem."

„Derfom Du kan tie stille til min Kone og Folkene med, at jeg er kommen hjem, saa skal du saa en Daler; thi Du kan nok tænke, at jeg kan have Lyft til at overraske min Kone."

„Det kan jeg saa godt forstaa," svarede Pigen. „Jeg skal saamæn ikke aabne min Mund."

„Hvor er Holger?"

„Ellen kjørte med ham hen til Blegmandens; skal jeg sende Bud efter ham?"

„Nej, nej, lad ham bare blive, ellers røbes jo Alting strax, kan Du ikke forstaa det? Nu sætter jeg mig ind i mit Værelse, indtil de komme tilbage."

Hr. Engelhard havde neppe siddet derinde et Kvarter, før han saa begge de Ridende komme op imod Gaarden som det syntes i en ivrig Samtale, thi hvert Øjeblik bøjede Fæsting sig henimod den unge Frue, idet han gestikulerede ivrigt med den Haand, han havde til sin Raadighed. Et bittert Smil fløj over hans Ansigt, idet han betragtede de Ridende, og da de vare komne til Husets store Trappe, gik han langsomt ud af sit Værelse, for at modtage sin Kone i Korridoren.

Hun havde kastet Tøjlerne til sin Fætter, som red med begge Hestene ned til Stalden og hoppede nu let som en Fugl op ad Trappen.

„Hvor hun er smuk,“ mumlede hendes Mand, der ubemærket havde set hende igjennem Korridorens store Vindue, og deri havde han visselig Ret; thi Ridedragten klæbte hende fortræffelig, og den nylig endte Ridetur, maatte ogsaa hendes indre Bevægelse, havde farvet hendes Kinder med en Rødme, der gav hendes altid sunde Ansigt en forøget Skjønhed.

Pigen stod i den anden Ende af Korridoren med Hænderne foldede foran sig, glædende sig i Anden til den Overraskelse, der skulde beredes Fruen.

Saa snart hun saa sin Mand, standsede hun overrasket, og syntes et Øjeblik forvirret, Noget, der ikke undgik Engelharbs Opmærksomhed; men snart havde hun fattet sig og ilede hen imod ham med ukunstlet Glæde.

„Nej, hvor Du dog overraskede mig, søde Robert. Inderlig, inderlig velkommen.“

Hun vilde slynge sin Arm om sin Mand og kysse ham, men med et betegnende Blik paa den tilstedeværende Pige, afviste han hendes Kjærtegn, idet han udbrød:

„Affør Dig Din Ridedragt, kjære Henriette, og kom saa ind til mig i mit Kontor. Du kan nok begribe, at jeg har uendelig Meget at tale med Dig om.“

„Hvornaar kom Du?“

„For en halv Lime siden.“

„Har Du set Holger?“

„Nej, han er med Ellen henne hos Blegmandens.“

De vare nu komne ind i Dagligstuen.

„Der er da ikke hændet Dig en Ulnke? spurgte den unge Kone videre, „siden Du kommer saa ubentet tilbage og ser saa alvorlig ud.“

„Nej, Gudst Lov, nej, saavidt jeg ved,“ svarede hendes Mand med Betydning. „Men gaa nu ind og omklæd Dig, kjære Kone, saaledes som jeg alt har anmodet Dig om, ellers kommer din Fætter forinden, og saa kunne vi blive forstyrrede i længere Tid.“

„Men jeg kan jo gaa ind med Dig som jeg er,“ bemærkede den unge Kone.

„Aa nej,“ svarede hendes Mand. „Saa skal Du jo alligevel forlade mig, for at klæde Dig om, og det er bedst, at vi blive sammen, naar vi komme sammen. Morede Du Dig forresten godt paa Kide- turen?“

„Nu kommer jeg strax, søde Robert,“ svarede den unge Kone hastig, idet hun vendte sit Ansigt bort fra sin Mand, for at han ikke skulde se den Rødme, som disse Ord fremkaldte. Det er ikke Alt, man skal svare paa.

Hans Bryn rynkedes, og med end større Alvor i sit mandige Ansigt gik han langsomt ind i sit Værelse, hvis Dør tilfældigvis forblev paaklem.

Kort Tid derefter maatte baade hans Kone og

hendes Fætter omtrent samtidig være traadte ind i Bærelset, der var foran hans Kontor.

„Hvad allerede omklædt? Det maa jeg kalde Hurtighed!“ udbød den unge Mand, saa højt, at Hr. Engelhard kunde høre hvert evige Ord. „Men, allerdejlignste Kusine, hvilket Bededagsansigt. Det er langt forfærdeligere end naar Du er vred. Har Du maaffe truffet paa en Gjenganger i disse øde Haller. Hvad for Noget?“ spurgte han med sagtere Stemme, rimeligvis paa et Bink, som den unge Kone havde givet ham, „er Gjengangeren inde i Kontoret?“

Nu stød Engelhard Døren op og stod saaledes pludselig lige over for den unge Mand, der ikke kunde være bleven mere overrasket, end om han havde stødt paa en virkelig Gjenganger. Han kom sig imidlertid snart af sin Forvirring.

„Men er det ikke Hr. Engelhard? Velkommen tilbage,“ udbød han, tilshneladende meget oprømt. „Hvilken behagelig Overraskelse. Endnu imorges sagde Fruen, at hun ikke ventede Dem tilbage før om en halv Snes Dage.“

Han vilde række Engelhard Haanden; men da Herremanden vedblev at holde sin paa Ryggen, traf ogsaa Fasting sin øjeblikkelig tilbage, idet en svag Rødme sløj over hans Ansigt.

„Fru Engelhard tillod mig at blive her paa Gaarden, til De kom tilbage,“ begyndte den unge Mand noget formelt, og nu tillader jeg mig at spørge, om mit Ophold kan udstrækkes længere, eller om jeg

med det Samme skal pakke sammen, hvortil jeg naturligvis øjeblikkelig er rede."

"Allerførst maa jeg bede Hr. Kandidat Fasting om, at fjerne Deres Brevskaber og andre Dokumenter fra mit Kontor, da jeg øjeblikkelig har Brug for dette Bærelse."

Før hendes Fætter endnu kunde svare herpaa bemærkede Fruen:

"Jeg tillod rigtignok Baldemar at benytte Dit Bærelse, saalænge Du var borte, fordi det laa saa bekvemt for ham, og han syntes saa godt, baade om det og om Udsigten."

"Men da jeg nu er kommen hjem, kan altsaa Hr. Fasting saameget mindre fortryde paa, at jeg atter selv tager Bærelset i Brug."

"Paa ingen Maade, bedste Hr. Engelhard, paa ingen Maade," svarede den unge Mand, der alt begyndte at komme i Lave igjen, "paa et Par Minutter skal Flytningen være foretagen."

"Naa saa meget hastet det da heller ikke," bemærkede Husets Herre. "Giv Dem blot Tid; jeg kan gaa ind i et andet Bærelse saalænge," og dermed gik han ind i Salen, hvorhen hans Kone ledsagede ham, medens hendes Fætter ilede ind i Kontoret for at borttage sine Papirer og øvrige Dokumenter.

"Derfom Du havde kjendt det Ord, som Din Fætter har paa sig for sit Forhold lige over for Kvinder, havde Du neppe optaget ham i vort Hus, kjære Kone," begyndte Hr. Engelhard, i en alvorlig, dog venlig

Tone; „men i ethvert Tilfælde havde Du aldrig indrømmet ham saa megen Frihed baade i Huset og lige over for Dig, som jeg desto værre alt har indset, at han har erholdt i de saa Dage, han har været her.“

Fruen blev blodrød.

„Jeg ved virkelig ikke, hvad Du mener dermed, kjære Mand. Jeg har alt gjort Dig en Undskyldning, fordi jeg lod ham benytte Dit Bærelse i Din Fraværelse, hvilket det gjør mig saa ondt, at Du er misfornøjet over; men dette er ogsaa den eneste Frihed, der er givet ham her i Huset, og hvorledes Du kan mene, at jeg har indrømmet ham nogen som helst Frihed lige over for mig, mere end hvad passende kan være, derfor skylder Du mig virkelig en Forklaring.“

„Den skal jeg ogsaa give Dig kjære Kone, thi det er bedst, at vi tale rent ud til hinanden. Da jeg før sad inde i Bærelset, begyndte han at tale til Dig paa en saa fortrolig Maade, at jeg i højeste Grad undredes over, at han turde vove at bruge saadanne Ord til Dig, og Du maa selv have indset det Upassende deri, eftersom Du ganske vist gav ham et Bink om, at der var Nogen inde i Kontoret, som kunde høre ham. Men det, at Du saaledes kunde give ham et Bink om at moderere sin Tale i Din Mand's Nærværelse, tyder paa et Fortrolighedsforhold, som, hvor uskyldigt det i og for sig end kan være, aldrig kan være passende for en Kone, og jeg kan heller ikke tro Andet, end at Du, efter moden Overvejelse, maa give mig Ret heri.“

„Du ved ikke, kjære Robert, hvor Du bedrøver mig ved at tale saaledes til mig,“ svarede den unge Kone og saa hjærligt paa sin Mand. „Jeg er mig ikke Skygge af Brode bevidst, være sig lige over for Baldemar eller nogen Anden, og dersom Du — tillad mig at sige det — ikke nærede nogen Jaloufi imod den unge Mand, kunde Du umulig lægge en saadan Betydning i min Handlemaade for et Øjeblik siden. Lige fra Begyndelsen heb det altid: Dejlignste Rufine, — allerkjæreste Frue, — bedste Henriette og saa fremdeles; thi den gode Fætter er altid rig paa flotte Ord. I Begyndelsen gjorde jeg Løjer med ham derover; men da dette ikke hjalp, blev jeg kjed deraf og lod disse Ord, som saa meget Andet af hvad han sagde, gaa ind ad det ene Øre og ud ad det andet; men da Du ikke kjendte disse Udgybelsler og let kunde misforstaa dem, saaledes som det viser sig, at Du har gjort, kastede jeg ufrivillig et Blik hen til Din Dør. Du vil tro mig, naar jeg siger Dig det, at det paa ingen Maade var for at advare min Fætter, som imidlertid opfangede mit Blik og gjættede, hvorfor jeg havde kastet det saa bekymret til Døren.“

„Jeg tør tro Din Forklaring, kjære Kone, og tror den med Glæde,“ svarede hendes Mand venlig, „og Din Overbærenhed mod hans usofstammede Tiltale til Dig, som jeg hørte det, skriver jeg villig paa Dit gode Hjertes Regning og for at vise Dig, hvorlidet jaloux jeg er, saa skal jeg ogsaa lade ham blive her paa Gaarden i Sommer, saafremt Du kan forsikke

mig, at han ellers ikke paa nogen anden Maade har frænklet Dig ved sin dristige Opræden, for at bruge disse lempeligere Ord, i Stedet for det langt mere passende Ord: Nærvished."

"Hvorledes Du end dømmer om mit Forhold til min Fætter, medens Du var borte, og hans til mig," svarede den unge Kone efter en kort Betænkning, „saa vil jeg dog bede Dig om, at han snarest mulig maa blive fjernet herfra; thi hans Nærværelse vil altid minde mig om denne uhyggelige Time, jeg nu har haft, den første virkelige Sorg i vort Ægtekab, saa jeg ikke tror, jeg kan holde ud at leve under Tag med ham."

"Maa jeg sige til ham, at det er efter Dit Ønske, at han skal rejse?" spurgte hendes Mand.

"Ja, Du maa," svarede hun rast, „saafremt Du finder det passende for mig og for Dig."

Hendes Mand ringede.

"Hvor er Kandidat Fasting?" spurgte han den indtrædende Pige.

"Saavidt jeg ved oppe paa sit Bærelse," svarede hun.

"Bed ham at ulejlige sig ned til os i Salen."

Der opstod nu en pinlig Tausshed mellem Ægtefolkene. Hr. Engelhard gif, som han plejede, med Hænderne paa Ryggen nogle Gange op og ned ad Gulvet, medens hans Kone, hvis indre Spænding tegnede sig i alle hendes Miner, med urolige Blikke fulgte hans Gang. Heldigvis varede denne, vi kunne

næsten sige uhyggelige Scene, ikke længe; thi et Djeblif efter bankedes der paa Døren, og den unge Mand traadte ind.

„Maa jeg bringe Dem min Tak," beghndte Engelhard, „for den Aandsnærværelse og Behændighed, hvormed De idag frelste min Kone fra en overhængende Fare. Kan jeg paa nogen Maade gjengjælde det, har De at befale."

Fruen bleguede; men den unge Mand, som ikke kunde formode Andet, end at hun havde fortalt sin Egtefælle, hvad hun vidste om denne Begivenhed, blev aabenbart behagelig overrasket, idet han forfikkrede, at Hr. Engelhards venlige Ord vare ham mere end Gjengjæld nok.

„Maar saa er," vedblev Husets Herre med sin uroffelige Ro, „maa jeg bede Dem i min Nærværelse at tilbagegive hende det Kys, hun gav Dem for Deres Ridderlighed."

Fruen rejste sig med Hestighed.

„Jeg har aldrig kysset nogen Mand uden Dig," svarede hun, „og allermindst har jeg kysset ham der; thi da Du sagtens har været Vidne til Alt, hvad der foregik, maa Du ogsaa have bemærket, at det var ham, som var uhæderlig nok til at kysse mig, stakkels værgeløse Kvinde."

„Jeg kan nu ikke saaledes skjæln mellem Kys og Kys," svarede hendes uroffelige Mand; „men har Du ikke kysset ham, maa han have givet Dig et Kys, og

„Saa vil Du forbinde mig ved Strax at give ham det tilbage.“

„Du vedbliver at fornærme mig, Robert,“ udbrød den unge Kone, idet en heftig Hulken kvalte hendes Ord. „Jeg havde visseelig ikke fortjent dette af Dig.“ Og dermed gif hun med Lommetørklædet for Øjnene ud af Salen.

„Jeg antager, at De er rede til at give mig Dprejksning for den min Kone og mig tilføjede Fornærmelse?“ spurgte Engelhard alvorlig.

„Paa hvilken som helst Maade De ønsker,“ svarede Baldemar Fasting koldt. „De behager blot at bestemme Tid og Sted.“

„Jeg ventede intet mindre af Dem, Hr. Fasting,“ lod Svaret. „Min Dprejksning bestaar blot deri, at De ikke forlader Gaarden før imorgen; men saa kan De rejse, til hvad Tid De vil. Min Bogn skal staa til Deres Tjeneste, at føre Dem, hvorhen De ønsker. Dog dette maa det være mig tilladt at sige Dem, at havde De ikke misbrugt Deres Stilling lige over for den værgeløse Kvinde, vilde De have staaet højere i det Mindste i min Agtelse og altid havt Krav paa vor fælles Latnemlighed.“

Hermed bukkede han for den unge Mand og forlod stundsomt Bærelset.

Bruddet.

Nogle Timer efter at dette havde tilbraget sig, meldte Stuepigen, at Aftensbordet var serveret.

„Har Du kaldt paa Kandidat Fassing?“ spurgte Hr. Engelhard, der, efter at være traadt ind i sit Bærelse, havde siddet i Hjørnet af sin Sofa, som det syntes hensunken i Betragtninger, der efter Udtrykket i hans Ansigt at domme, neppe havde været af de glædelige.

„Jeg gaar nu op til ham,“ svarede hun.

I Spisestuen traf Hr. Engelhard sin Forvalter, som han underholdt sig en kort Tid med, indtil Hr. Fassing indfandt sig.

„Kan Mine sige til min Kone, at vi nu blot vente paa hende;“ men snart efter kom Pigen tilbage med den Hilsen, at Fruen bad sig undskyldt, da hun ikke var ganske vel.

„Ja, saa maa vi nøjes med os selv; behag at tage Plads. Hr. Kandidat Fassing ønsker at forlade Gaarden imorgen,“ vedblev Hr. Engelhard, henvendende sig til sin Forvalter. „Vil De have en Bogn færdig til hans Afbenyttelse.“

„Tak, Hr. Engelhard,“ svarede den unge Mand; „men De behøver aldeles ingen Ulejlighed at gjøre Dem for mig, eftersom jeg foretrækker en Fodvandring i Stedet for en Kjøretur. Derimod vil De forbinde mig, dersom min Kuffert og mit Rejsesøj maa forblive her, indtil jeg lader det afhente, hvilket vil ske, saasnart jeg faar taget Beslutning om, hvor jeg vil slaa mig ned.“

„Aldeles som De selv ønsker det,“ svarede Værten forbindelig, hvorefter Samtalen fortsattes i al Høflighed

og med beundringsværdig Lethed af de to Modstandere om almindelige Ting, saa længe Aftensmaaltidet varede, hvorpaa alle tre Mænd hver gif til Sit.

Men hvorledes havde Fru Engelhard det? Visse-
ligen ingenlunde som hun kunde have ønsket det. Hun var vred paa sin Mand mere end paa sig selv, hvilket man saa let kan forstaa, fordi hun ikke var sig andet Ondt bevidst, end at hun maasse havde været for over-
bærende lige over for den Maade, hvorpaa hendes Fætter var optraadt i Huset; men dette kom igjen deraf, at hun lagde saa liden Vægt paa, hvad han sagde, og kunde give sig selv det Vidnesbyrd, at hun ej en Gang saa meget som med en eneste Tante havde været sin Mand utro.

Ganste vist havde hun fortiet for sin Mand, hvor uforstammet han havde været paa Rideturen; men ogsaa i den Henseende vidste hendes uskyldige Hjerte at trøste sig, medens hun paa den anden Side ikke kunde glemme, at Engelhard et Djeblik kunde tænke sig, at hun med sin gode Villie kunde have givet sin Fætter et eneste Kjærtegn, eller at han havde kunnet opfordre hende til at kysse den unge Mand, der havde fornærmet hende saa grovelig.

Nu kom den lille Holger ind til hende for at saa sin Aftensmad og blive aflædt, og disse søde Bestjæftigelser adspredte hende, saalænge det varede; men kun tankeløs hørte hun paa hans barnlige Bluddren.

Hun tænkte først paa, at lade ham gaa ind til sin Fader; men saa haabede hun igjen saa smaat,

at dennes Vængsel efter sit Barn, vilde føre ham ind til dem, hvilket hun inderlig ønskede; men Tiden gik, Barnet blev søvnigt og maatte tilsidst i Seng, uden at hun havde fortalt Drengen, at hans Fader var kommen hjem, da hun forudsaa, at han ikke lod hende i Ro før han var kommen ind til ham for at faa sin Spællemand, sin Trompet, Piff og Hest.

Et Par Gange havde den lille Holger spurgt om „Fas“, som han endelig vilde ind til, før han gik til sengs. Hver Gang fremkaldte dette et smerteligt Udbrud i den unge Kones Ansigt, som til end større Pinsel maatte tale frem og tilbage med sit Barn, forat faa ham bort fra disse Tanker.

Da den Lille var sovnet ind, satte Fruen sig ved hans Leje og øste Trøst i sin Smerte ved at se paa hans Søvn og søde ufuldige Barneansigt, medens Timerne gik med Snegle fart.

Hver Gang hun hørte Noget gaa udenfor, haabede hun, at det var hendes Mand, der kom forat gaa til sengs, og med feberagtig Uro hæstede hun sine Blif uafslæbelig paa Døren, gennem hvilken hun hvert Øjeblik haabede at se ham træde ind til sig; men han kom ikke.

Klokken slog 10 og den slog 11 og bestandig forblev hun ene med sit Barn.

Hvor kunde han dog være? Hvad tog han sig for? — Disse Tanker bestjættigede hende uafslæbelig, uden at hun formaade at besvare dem.

Bludselig blev hun greben af en forfærdelig Angst, som næsten drev alt Blødet bort fra hendes Hjerte.

Hvorledes skiltes de to vrede Mænd fra hinanden? De vare begge øvede Skytter; maatte havde den Ene udfordret den Anden og maatte laa hendes Mand bleg og blodig i den nærmeste Skov tæt ved Gaarden. Denne Frygt gjorde hende næsten fortvivlet. Hun maatte finde ham, hvor han end var, lede ham op hvad det end skulde koste; der var intet Djæbligt at spille. Hun rejste sig hurtig op, ilede ud af sit Bærelse og søgte naturligvis strax hen til Kontoret, hvor hendes Mand i Reglen opholdt sig, naar han var i Huset. Hun aabnede sagte Døren til samme og saa til sin uendelige Glæde sin Mand sidde i sin Lænestol foran sit Skrivebord, Albuerne hvilende paa Bordet, støttende Hagen paa begge sine Hænder.

Han havde ikke bemærket, at hun aabnede Døren. Sov han eller var han vaagen? Men saa meget er vist, at havde han set den inderlige Glæde, som afspejlede sig i hans Kones Ansigt, da hun blev ham nær, maatte dette mægtigen have hidraget til, at bringe Fred og Forsoning tilbage i hans Hjerte.

„Du har vist glemt, kjære Robert, at det er langt over Sengetid.“

Hendes Mand for op ved den første Lyd af hendes Stemme, men fattede sig hurtig.

„Gaa Du da hen at lægge Dig,“ svarede han tort.

„Vil Du da ikke med?“ spurgte hun forundret.

„Nej, jeg bliver her.“

„Men, kjære Robert, hvor kan Du dog vedblive at være saa vred paa mig?“ spurgte den unge Rone bedrøvet. „Du har jo set Alt, hvad der er foregaaet. Hvad kan Du dog i Grunden have at bebrejde mig?“

„Maa jeg sige Dig det rent ud, Henriette,“ spurgte hendes Mand alvorligt.

„Jeg beder Dig endog derom,“ svarede hun.

„Sæt Dig da ned, og jeg skal sige Dig det. Jeg bebrejder Dig ikke, at Du ikke slog den Uforkam- mede lige i Ansigtet med din Ribepist; thi bertil skalde mere Energi end Du besidder; men havde Du gjort det, var jeg sprungen frem af Busten, hvorhen jeg var kommen ikke 5 Minutter, før I drejede hen til den, og jeg skalde have taget min Hest fra ham og fort Dig med Jubel tilbage til Gaarden; jeg bebrejder Dig heller ikke, at Du gav efter for hans Forestillinger og afstod fra din første Plan, at stille Dig fra ham, som var det Mindste Du burde have gjort, for at vise ham Din Foragt; thi Du er nu engang saa hjertensgod af Naturen; men det, jeg bebrejder Dig, er, at Du ikke lige strax fortalte mig, hvad der var haendet, ja, endog lagde Dølgemaal derpaa, da jeg med Forsæt gav Dig Lejlighed til at sige mig det; thi den ene Egtefælle bør ikke skjule Noget for den anden, ellers undergraves den gjensidige Tillid og Følgen deraf lader sig ikke altid beregne. Du maatte ogsaa have betænkt, at jeg var bleven ligesaa fornærmet som Du, saa at jeg alene af den Grund havde Ret til at faa Alt at vide.“

Den unge Kone svarede efter en kort Betænkning:

„Da jeg paa Hjemvejen truede ham med, at strive Dig det Hele til, kjære Robert, bad han mig saa hønlige om, at jeg vilde fortie det for Dig, dels, som han sagde, fordi han skammede sig over sin Ubefindighed, og dels fordi han indsaa, at Du da strax vilde kaste ham paa Porten, og saa var jeg svag nok til at love det paa den Betingelse, at han aldrig mere vilde give mig nogensomhelst Anledning til at besvære mig over ham; men selv om jeg ikke havde lovet det, havde jeg maaste alligevel fortiet det, i det Mindste saalænge han var her paa Gaarden, for at undgaa ethvert ubehageligt Oprin imellem Dig og ham.“

„Jeg skal svare for, at han holdt smukt sit Løfte,“ svarede hendes Mand med Bitterhed. „Begyndte han ikke strax paa sine flotte Talemaader, saasnart han mødtes med Dig her i Huset, og Du, Henriette, tog ikke alene imod dette; men blev endog bange for, at Din Mand skulde høre hans Udgjævelser.“

Der opstod en lille Pause. Endelig begyndte Hr. Engelhard igjen. „Du blev saa vred paa mig, da jeg opfordrede Dig til at kysse ham. Naturligvis forudsaa jeg, at dette lige saa lidt vilde ste, som at han fik Lov til at kysse Dig; men alligevel gjorde jeg det, ikke alene for, paa den Maade at kunne stilles ved ham; men fornemligen fordi jeg paa ingen Maade vilde have, at han skulde rejse bort med den triumferende Tanke, at Du og han havde en Hæmmelighed

tilfælles, som Du af Hensyn til ham ikke vilde røbe for Din Mand."

"Jeg vil saa gjerne erkjende," svarede den unge Kone efter nogen Overvejelse, „ja, med Skamsfuldhed vil jeg indrømme, at jeg har været for godmodig eller for svag, eller hvad Du vil kalde det, lige overfor min Fætter; men dette er ogsaa det Æneste, jeg kan bebrejde mig; thi jeg har ikke havt en Tanke, uden at den har været helliget Dig. Min Trofasthed har altid været ligesaa stor som min Kjærlighed, og derfor vil Du nok tilgive Din Hustru, elskede Robert, som nu rækker Dig sin Haand og beder om Tilgivelse."

"Jeg ved, at det er sandt, Alt hvad Du her har sagt mig, Henriette, og derfor havde jeg forlængst tilgivet Dig Din Uforsigtighed og Din Svaghed, ligesom jeg ogsaa nu rækker Dig min Haand som Pant derpaa."

"Laf, søde Robert!" udbød den unge Kone med glædestraalende Øjne og vilde kaste sig til sin Mand's Bryst — de havde i Samtalens Løb uvilkaarlig rejst sig begge To — men til hendes store Smerte traadte han et Skridt tilbage.

"Lad det nu være godt for denne Gang," sagde han alvorligt, „og gaa til Hvile, saaledes som jeg alt har bedet Dig om."

"Men Gud, Robert, hvad skal dette betyde?" spurgte hun blegnende. „Har Du ikke tilgivet mig? Ere vi ikke Venner igjen?"

"Det er Altsammen som Du siger," svarede

Manden. „Gaa derfor til Ro og lad mig være den, jeg er.“

„Det kan jeg umulig,“ svarede den unge Kone. „Jeg forstaaer Dig ikke længer, Robert. Hvorfor vil Du ikke tage mig i Dine Arme, naar Du siger, at Du har tilgivet mig.“

„Skal jeg sige Dig hvorfor, Henriette?“ spurgte hendes Mand med samme Alvor.

„Jeg ønsker Intet højere,“ svarede hun, og greb ham krampeagtig i Armen.

„Nubel da, saa hør mig. Jeg kan ikke, i det Mindste ikke endnu, trykke de Læber til mine, som for nogle faa Timer siden bleve berørte ved hans Kys.“

Men dette var for Meget for den unge Kone.

Hun udstødte et Skrig og vilde være falden bevidstløs til Jorden, dersom hendes Mand ikke havde grebet hende i sine Arme, hvorpaa han bar hende ind i Sovestuen og lagde hende paa hendes Seng.

Han ringede, og saasnart Stuepigen kom, bad han hende om at kalde paa endnu en Pige for at hjælpe Fruen og blive hos hende, indtil hun bedredes. De kunde til enhver Tid træffe ham i hans Værelse. Fruen, forklarede han dem, var pludselig bleven upasselig. Det lykkedes de trofaste Piger lidt efter lidt at faa den stakkels Kone vækket af hendes Bedøvelse.

Saasnart hun slog Øjnene op, saa hun sig om med et forvildet Blik, mumlede nogle Ord, som Ingen kunde forstaa, lukkede igjen Øjnene og sank tilbage i sin tilspindelende ubevidste Tilstand.

Nu bleve Pigerne bange, og den ene af dem gik ind for at fortælle hendes Mand, hvordan Fruen havde det.

Dagaa Hr. Engelhard blev urolig, og den Lante opstod hos ham, om han dog ikke var gaaet for vidt.

Han fattede sig imidlertid snart og fulgte med Pigen ind til sin Kone, der saa ud som et Dødens Billede.

„Kjære Henriette, hvordan har Du det? Er Du syg?“

Hun svarede med en sagte Ahynten og holdt sig med begge Hænder for Munden.

„Skal vi hente Lægen, Henriette?“ spurgte hendes Mand videre; men intet Svar. „Vi ville se Tiden an et Par Timers Tid,“ bemærkede han. „Bliver det til den Tid ikke bedre, lader jeg Vognen kjøre. Lad mig vide, naar der indtræffer Forandring, enten til det Bedre eller det Værre.“

Da Hr. Engelhard Intet hørte fra dem, og Folkene begyndte at røre sig i Gaarden, gik han atter ind i Sovestuen, hvor han fandt Alt usforandret og gik derfor strax ned i Gaarden, for at faa Vognen afsted efter Lægen.

Da han gik tilbage, mødte han Forstkandidaten i Korridoren, rejsepaaklædt til at begynde sin Vandring.

Hr. Fassing hilste paa ham med kold Høflighed uden at sige Noget; men Hr. Engelhard vendte sig med disse Ord til ham:

„Hr. Kandidat Fassing, De kan forlade denne

Gaard med den glade Bevidsthed, at De ogsaa her har bragt Forstyrrelse i et lykkeligt Familieliv; men endnu har jeg dog ikke tænkt paa at jage mig en Kugle gennem Hovedet."

Den unge Mand blegnede, og idet han saa Hr. Engelhard fast i Øjnene, udbød han med en af indre Bevægelse sittrende Stemme:

„Jeg ved, hvad De sigter til, min Herre; men saa sandt som jeg ønsker al Lykke og Velsignelse ned over min alderstegne Moder, det eneste Væsen, som jeg elsker her paa Jorden, og som har mig kjær, saa er jeg uden Styld i hin sorgelige Begivenhed.“

Med disse Ord styrtede han ned ad den høje Trappe og forlod Gaarden med hurtige Stridt.

Smaa Gryder have ogsaa Øren.

Førend Lægen ankom, var det bleven meget bedre med Fru Engelhard, hvilket hun ogsaa selv sagde ham, da han senere traadte ind til hende.

„Jeg fik inat kort før Sengetid et pludseligt Ildebefindende,“ forklarede hun, „som endte med en Besvi-melse; men nu Hr. Doktor, er det som sagt meget bedre.“

Doktoren forsøgte vel at anstille Undersøgelse om Årsagen til dette Ildebefindende; men Fruen forstod saa snildt at snø sig fra alle hans Spørgsmaal, at han forlod hende lige klog, og efter at han havde set

hendes Lunge, følt hendes Puls og formanet hende til at blive i Sengen for det Første, samt endelig være forsigtig med Hensyn til Diæt, gif han ind til Hr. Engelhard, hvem han „trøstede med“, at hans Kones Upasselighed aldeles Intet at betyde.

Hen paa Eftermiddagen forlod hun sit Leje og begyndte med endnu større Alvor at overveje det bedrøvelige Forhold, hvori hun nu saa uventet var kommet til den, hun elskede over Alt paa Jorden.

Hun gjennemgik Alt, hvad der var hændet i de sidste 24 Timer. Hun indrømmede sig selv, at hun, paa Grund af sin Uerfarenhed, havde været uforsigtig og for eftergivende ligeoverfor den letfindige unge Mand, der havde forvolbt hende saa store Sorger, men dette fraregnet, var hun sig ingen Brøde bevidst, og i ethvert Tilfælde havde hun ikke alene bedet sin Mand om Tilgivelse, men ogsaa erholdt den, og dermed maatte denne Regning være opgjort. At han, efterat have tilgivet hende, ikke alene stæde Omgang med hende, men endog med Foragt afviste hendes Kjærtegn, var en Krænkelse, som hun vel kunde tilgive ham, men som hendes kvindelige Værdighed ikke oftere kunde udsætte sig for, en Ydmygelse, som hun ikke anden Gang kunde bære; ej at tale om, at hun fandt den aldeles uførtjent.

Det var nu ham, som havde Skyld lige over for hende. Vilde han nærme sig til hende i Kjærlighed, skulde hun modtage ham med aabne Arme; men mere følte hun, at hun herefter ikke kunde gjøre, saa maatte Fremtiden bringe, hvad der behagede Herren.

Det var med disse Forfætter, at hun den Dag lagde sig til Hvile, og da hun atter rejste sig om Morgen, følte hun Ro i sit Indre, der virkede velgørende paa hende, gav hende et klarere Blik over sin nuværende Stilling og forøget Styrke til at bære den kommende Livs Tilfældigheder. Uagtet hun, som hun plejede, havde fra Morgenstunden af snuset, hvor hendes Pligter som Husmoder kaldte hende hen i Husets Gjerning, traf hun dog ikke sammen med sin Mand, før ved Middagsbordet, eftersom han den hele Formiddag havde været omkring i Udhufene og paa Marken.

„Goddag, Henriette,“ udbrød hendes Mand, idet han satte sig ved Bordet. Det glæder mig at se, at Du allerede er kommen Dig igjen.“

Han udtalte dette i en for den unge Kone saa kold Tone, at det ikke var hende muligt at svare sin Mand et Ord derpaa, hvilket aabenbart bragte Engelhard til at standse, idet han rimeligvis aldeles misforstod Grunden til hendes Tausshed, og der veksledes ikke flere Ord ved Bordet mellem Ægtefolkene; men neppe var Maaltidet forbi, før Henriette ilede ind i sit Værelse, for at udgræbe sin Sorg, medens hendes Mand gik forbitret op og ned inde i sit Værelse.

„Hun vil aabenbart spille den Fornærmede, fordi jeg ikke strax vilde lade Fem være lige,“ mumlede han. „Vil hun have det saaledes, kan hun ogsaa faa det, og det skal vise sig, hvem der holder længst ud paa den Maade.“

Den gode Mand var nemlig en af den Slags Ægte-

mænd, hvoraf hver især er lutter Kjærlighed, saalænge Ronen føjer hans Onster, men bliver egensindig og stridig, ja, en komplet Hustran, endog uden at han selv ved af det, naar Hustruen ikke retter sig efter ethvert af hans Luner og i Stilhed overser alle hans Særheder.

Da Hr. Engelhard var taget hen til en Nabo om Eftermiddagen, var han ikke tilstede ved Aftensbordet; men ved Middagsbordet den næste Dag gik det end mere pinligt til; thi da hans Kone, forat indlede en Samtale med sin Mand, havde anmodet denne om, at hun maatte faa en Karl om Eftermiddagen til at hjælpe Havemanden, svarede han hende ikke paa anden Maade end ved at sige til Forvalteren, der sad tilbords med, om han vilde sende en af Gaardens Karle hen i Haven.

Som det var gaaet de første Dage, vedblev det at gaa i den nærmest følgende Fremtid, kun med den Forfjæl, at Ægtefolkene syntes stedse mere og mere at fjerne sig fra hinanden; men dette var aabenbart langt mere Herrens end Fruens Skyld; thi hver Gang Henriette mødte sin Mand, hilste hun ham altid paa en venlig Maade. enten: „God Morgen, kjære Robert, god Dag, min Ven,“ o. s. v., medens hans Svar altid indskrænkede sig til et kort „God Morgen“ eller „God Dag“.

Stundom tænkte Henriette paa at bryde overtvært og atter nærme sig sin Mand i Kjærlighed; men naar hun saa mindedes den Foragt, hvormed han behandlede hende hin Nat og overvejede, hvor kold, næsten fra-

flødende han var, hver Gang hun hilste paa ham, vovede hun ikke et saadant Skridt, skjøndt hendes Hjerte blødte ved Tanken om den uhyggelige Tilstand, hvori hun nu levede, sammenholdt med de lykkelige Dage, hun tidligere havde tilbragt ved hans Side, og hun spurgte sig selv ofte med Ængstelighed, hvorledes dette vel skulde ende.

I denne Sorgens Tid var der kun Et, som holdt hendes Mod oppe, og det var hendes inderlige Henvendelse til sin Gud i Bønnen til ham, om at give hende Æns, Styrke og Raad; thi Fru Engelhard var et religiøst Gemt, der af sin gudfrøgtige Moder fra Barnsben var bleven ført hen til sin Frelser, hvis fritstaaende Billede efter Thorvaldsen havde sin Plads paa en Biedestal i hendes Værelse, og hun kunde i længere Tid ofte staa fortabt i Bestuelen af dette Mestervært, idet hun samtidigt dermed udøste sit sorgfulde Hjerte for den alvidende Gud, der bedre end Alle kjendte den inderlige Kjærlighed hun nærrede for sin Mand, med hvem hun fremfor Alt i Verden ønskede at leve forsonet.

Saaledes henløb en Maaned, ganske vist lige pinlig for begge Ægtefolkene, naar de vilde tilstaa det. Det var ligefrem en Selvpinsel for dem, som kunde være bleven hævet ved en kjærlig Henvendelse fra Hr. Engelhard's Side; men han vilde nu engang ikke gjøre det første Skridt, som han ikke kunde indse paa hvilede ham, og hans Kone mente, som alt antydet, at hun hverken kunde eller burde udsætte sig for en ny Ødmygelse, som hun, med sit nøje Kjendskab til sin

Mands Hjerte, let paany kunde blive et Offer for. Da indtraf imidlertid et Tilfælde, som pludselig forandrede hele Stillingen; men desværre ikke paa nogen glædelig Maade.

Som de en Middag sad tilbords, og Alle iagttog den samme uhyggelige Lausshed, med Undtagelse af den lille Holger, der paa Børnevis snakkede ligesaa meget som han spiste, naar han ikke havde Munden fuld af Mad, udbød Barnet pludselig:

„Fa'er! Hvorfor er Du ond imod Mo'er?“

„Din Fader er ikke ond imod Moder, lille Holger,“ stødte Fruen sig med at sige, da hun saa et Uvejr trække op paa hendes Mands Ansigt. „Han er netop sød.“

„Nej, han er ikke,“ paastod den Lille haardnakket. „Ellen siger, han er ond imod Mo'er.“

„Lad mig tale med Barnet,“ bød Faderen, idet han kastede et mistænksomt Blik paa sin Kone. „Har Ellen sagt til Dig, at Fader er ond imod Moder.“

„Nej,“ svarede den opvakte lille Dreng.

„Hvoraf ved Du da, at Ellen har sagt det?“ spurgte Hr. Engelhard.

„Jo, for hun sagde det imorges til Hans Havermand.“

„Hun sagde, at Du skulde have Skrup.“

„Jeg maa en Gang for alle have Dig anmodet om,“ udbød nu Hr. Engelhard med slet dulgt Hefstighed, idet han vendte sig til sin Kone, „at Du drager Omsorg for, at Barnet ikke herefter saaledes render med

Folkene, selv om det, han saar at høre, kan være Dig behageligt."

"Jeg forsikrer Dig, kjære Mand, at det gjør mig inderlig ondt, at Barnet saar sig stammelig Snak at høre. Jeg kan imidlertid kun modarbejde slige usjande Paastande af de taabelige Menneſter; thi jeg maa bede Dig at betænke, kjære Robert, hvor vanskeligt, for ikke at sige umuligt det er under vore Forhold at holde Barnet borte fra Berørelse med Folkene."

"Saa maa der ſte en Forandring," raabte hendes Mand og rejste sig fra det halvt fuldendte Maaltid, „thi min Søn ſtal ikke opdrages i Had til sin Fader, og denne Forandring ſtal ſte ſtrag."

Uden at hans Kone kunde ſaa Tid til at bede om nærmere Forklaring paa diſſe truende Ord, eller endnu mindre ſaa Lejlighed til at tale ham tilrette, forlod Hr. Engelhard Bordet og gik ind i ſit Værelſe, hvis Dør han ſlog haardt til efter sig, ſom vrede Menneſter i Almindelighed pleje at gjøre, uden at jeg nogenſinde har kunnet begribe, af hvad Grund det ſter.

Fru Engelhard ſad en Stund ſom bedøvet, og derefter var det hendes første Tanke at ile ind til ſin Mand, for at tale ham til Fornuft; men hun opgav dette Forſæt lige ſaa hurtig ſom det var opſtaaet i hendes Sjæl, overbevist om, at det ſnarere vilde gjøre Galt værre.

Hun blev altsaa ſiddende ved Bordet, indtil Forvalteren og hendes Søn havde ſpiſt, idet hun taneløſt beſvarede den lille Drengs Paſſiar, der ſtrag efter var

begyndt at omhandle andre Gjenstande; men da hun derefter kom ind paa sit eget Værelse, brast hun ud i en saa heftig Graad, som om hendes Hjerte skulde brikke.

Nogle faa Timer efter denne Begivenhed, hørte hun, at hendes Mand var kjørt til Byen og en Anelse sagde hende da, at denne Rejse stod i Forbindelse med hans Trusel ved Bordet, uden at hun dog turde vove at tænke paa, hvad han egentlig kunde have til Hensigt.

Hele denne Eftermiddag og største Del af Natten, da hun var kommen tilsengs, var hun i en feberagtig Spænding, og den første Del af hendes Søvns var en urolig Slummer.

Da forekom det hende pludselig i hendes feberagtige Fantasi, at Kristusbilledet steg ned af Biedestolen og stillede sig ved Fodenden af hendes Seng, og hun syntes, at Frelseren i fuld Størrelse stod for hende og saa paa hende med et saa kjærligt Blik, at det ikke kunde tilhøre denne Verden.

I sin Henrykkelse derover rejste hun sig halvt op i Sengen og udstrakte sine Hænder imod Frelseren idet hun raabte: „Herre! Tilgiv mig, hvad jeg har fejlet og lad det atter blive godt mellem mig og min elskede Mand,“ og nu var det for hende, som om Frelseren højede Hovedet som et bekræftende Tegn paa, at hendes Bøn var hørt.

Fru Engelhard udstødte et Glædesstrig, idet hun faldt tilbage i Puderne og sank nu hen i en rolig Søvns, som gav hendes trætte Sjæl en velsignedet Hvile.

Da hun vaagnede om Morgenen stod imidlertid

Alt klart for hendes Tanke, og saalænge hun levede, mindedes hun hin Stund som det lykkeligste Djeblif i sit Liv, en saadan himmelfl Glæde havde gjennembævet hendes Hjerte.

Hun rejste sig saa glad og lykkelig fra sit Leje, som hun ikke havde gjort siden hendes Mand's Hjemkomst.

Hun var nu aldeles overbevist om, at det tidligt eller sent maatte blive godt imellem hendes Mand og hende, og denne Tanke — kald den Overtro eller hvad Du vil — gav hende en Ro og Sikkerhed til at handle, som hun hidtil højlig havde trængt til og lod hende se Tiden med Fortrøstning imøde.

Hvorledes Forsoningen en Gang vilde ste, havde hun rigtignok ingen Mening om; dette lagde hun i Herrens Haand; men som sagt, ikke et Djeblif tvivlede hun fra nu af om, at Forsoningen's søde Time en Gang vilde flaa.

Fredsægleren.

Hr. Engelhard havde ikke været hjemme om Natten; men da Fruen næste Dags Formiddag stod i Mælkehjælbereren og saa, at han kom hjem, ledsaget af en Herre, i hvem hun gjenkjendte en Prokurator Hansen, blev hendes Anelse fra den forrige Dag til Visshed.

„Fruen bliver pludselig saa bleg,“ sagde den stikkelige Mejerste. „Faar Fruen ondt?“

„Jeg tror, at Kulden herneede bekommer mig ilde,“

svarede den unge Kone, „og jeg vil derfor gaa op igjen, saa bliver det vist strax bedre.“

Hun havde neppe været et Kvarter paa sit Værelse, før Stuepigen kom med Forespørgsel fra Profurator Hansen, om han maatte hilse paa Fruen.

„Sig, han er velkommen,“ lød Svaret, og Fruen havde neppe Tid til at kaste et bedende Blik til det Billede, som nu var blevet hende dobbelt dyrebart, før den anmeldte Mand traadte ind til hende.

Profurator Hansen var i Almindelighed anset som en hæderlig og velvillig Mand, der langt hellere raadede til Forlig end Proces, naar det Første paa nogen mulig Maade kunde lade sig udføre. Han befattede sig heller aldrig med nogen smudsig Sag, og skjældte Den Huden fuld, som vovede at anmode ham om at overtage en saadan.

Han var en ældre ugift Mand med et godmodigt Udtryk i sit Ansigt.

„Goddag, kjære Fru Engelhard,“ begyndte han. „Hvorledes befinder De Dem?“

„Tak, Hr. Profurator,“ svarede Fruen, efter høfligt at have gjengjældt hans Hilsen. „Lor jeg spørge, hvad jeg skylder Vren af Deres Besøg?“

„Det er i et højt ubehageligt Grinde, jeg kommer,“ forklarede den lille Mand, idet hans fede Ansigt lagde sig i de alvorligste Folder, og jeg forsikrer Dem, kjære Frue, at jeg alene har paataget mig dette Hverv af Deltagelse for Dem og Deres kjære Mand, min ærede Ven.“

„I saa Fald er jeg Dem dobbelt forbunden for Deres Nærværelse,“ svarede Fruen venligt. „Lad De kun frit ud, Hr. Prokurator, jeg er fattet paa Alt.“

„Saa skal jeg ogsaa uden Omsvøb gaa lige til Sagen,“ svarede Hr. Hansen. „Deres Mand finder det Forhold, som er opstaaet imellem Dem og ham aldeles uholdbart og tror derfor, det vil være bedre for dem Begge, at de fjerne sig fra hinanden, han har til den Ende ladet mig opsætte nogle Betingelser, hvilke forsaavidt gjøre ham Ure, som de i høj Grad ere gunstige for Dem.“

Skjøndt Fruen, efter Alt hvad vi have set, var saa nogenlunde forberedt paa det, hun nu havde hørt, ramte dog Slaget hende alligevel saa tungt, at hun halv asmægtig sank tilbage i den Sofa, hvori hun havde taget Plads med Prokuratoren, idet hun uvilkaarlig skjulte sit Ansigt i sine Hænder.

Prokuratoren saa med aabenbar Deltagelse paa den unge Kones Smerte, og vovede ikke at forstyrre hende. Hun fattede sig imidlertid snart, og idet hun vendte sig helt om imod Hr. Hansen, bad hun ham paa en saa rørende og smuk Maade om Undskyldning, for sin Selvforglemmelse, at den godmodige Mand næsten saa ligesaa senderknust ud som Fruen selv.

„Skal jeg ikke forlade Dem en Timestid?“ spurgte han. „Jeg forstaar Deres Smerte og agter den.“

„Lad for Deres Deltagelse,“ svarede Fruen venligt, „men det behøves ikke. Den Almægtige, som hidtil

har givet mig Kraft til at bære denne Prøvelse, vil ogsaa styrke mig til at holde ud indtil Enden. Nu er jo det Værste flet. Min Gud, min Gud, at det skulde komme saa vidt imellem min Robert og mig, og det for en saa ringe Sags Skyld:"

„Vil De vise mig den Lillid at sige mig, hvad der er den egentlige Marsag til denne sørgelige Splid imellem et Par Ægtefolk, der, saa vidt jeg ved, hidtil have levet saa lykkelig med hinanden?"

„Har min Mand ikke sagt Dem det?" spurgte Fruen forundret.

„Jeg fik ikke Lejlighed til at spørge ham derom," svarede Prokuratoren; „thi han var saa exalteret, da han var hos mig igaar og talte om Skilsmisfen, at jeg ansaa det for rigtigst, blot at holde mig til denne."

„Da jeg ikke ved, hvorvidt min Mand ønsker, at Andre faar Marsagen at vide til hans Fortørnelse, maa jeg overlade det til ham, om han vil gjøre Rede derfor, hvilket jeg, i Følelsen af min Ustyrbighed, Intet skal have imod, da jeg forudsætter, at De er en Mand, som kan tie."

„Jeg tvivler ingenlunde om Deres Ustyrb, kedske Fru," svarede den erfarne Sagfører; „men vær forsigtig om, at Deres Mand ligesaa bestemt anser sig for den Forurettede, saa det vist næppe vil nytte at tale til ham om Fred og Forsoning, hvilket," tilføjede han smilende, „ogsaa skal passe bedre for Præsten end for Juristen. Er De imidlertid stærk nok til at høre dette

Dokument," hvilket han i det Samme tog ud af sin Brystlomme; „saa skal jeg nu tillade mig at oplæse det for Dem.“

„Jeg beder Dem at forstaae mig derfor," lød Fruens Svar, „saa meget mere som jeg ikke bestemmer mig til Noget i Dag og rimeligvis heller ikke de første Dage. Jeg betragter nemlig denne Skilsmisse ikke alene som en Belfærdssag, men ligefrem som en Livssag for mig, hvortil den modneste Overvejelse er fornøden!“

„Vil De da modsætte Dem Separationen?" spurgte Profuratoren.

„Hvor gjerne jeg end vil føje min kjære Mand i ethvert af hans Ønsker, maa jeg ogsaa mindes min Forpligtelse imod mit Barn, som ved en Skilsmisse skal berøves enten sin Fader eller sin Moder, og jeg maa derfor have Tid til at tage min Beslutning, der er af saa gjennemgribende Vigtighed ogsaa for Barnet. Vil De derfor overlade mig Dokumentet, skal jeg selv siden bringe det til min Mand, med hvem jeg umiddelbart ønsker at forhandle denne Sag.“

„Blot Fruen ikke kommer til at fortryde det," bemærkede Profuratoren; „thi Hr. Engelhard synes at være meget exalteret. I ethvert Tilfælde tror jeg, det vilde være bedst for Dem, om De tillod mig, at overvære Forhandlingerne.“

„Ønskede jeg en Trediemands Nærværelse," svarede Fruen venligt, „vilde jeg foretrække Dem for enhver Anden; men dette gør jeg nu engang ikke. Iøvrigt

har jeg endnu ingen Mening om, hvorledes jeg vil gribe Sagen an."

"Jeg kan kun ønske Dem det bedste Udfald af den, kjære Frue. Vær saa artig, her er Dokumentet til behagelig Afbenyttelse, og hermed Gud befalet."

Han trykkede venligt Fruens Haand og forlod Bærelset.

"Naa, det var hurtigere bestilt end jeg havde ventet," begyndte Hr. Engelhard, da Prokuratoren traadte ind til ham i hans Kontor, i hvilket han, under hans Fraværelse, var gaaet urolig op og ned.

"Det kunde det sagtens," lod Svaret, "thi Fruen forlangte Betænkningstid til at overveje denne for hende saa vigtige Sag, og i Grunden kan man heller ikke fortænke hende deri."

"Ja, ja, lad os saa vente, til vi have spist til Middag," bemærkede hendes Mand.

"Hun forbeholdt sig endog nogle Dage til Overvejelse."

"Hvilken Kaprice. Na, gaa ind til hende igjen og sig, at jeg ønsker Sagen afgjort, medens De er herude. Denne Mellemtilstand er mig altfor pinlig."

"Deri maa De virkelig have mig undskyldt," svarede den lille Mand bestemt, "og naar De havde set, hvor uhykkelig hun blev, da hun fik Aarsagen til mit Besøg at vide, vilde De ogsaa have Medsynt med hende."

Hr. Engelhard studsede.

"Jeg spurgte Fruen om Aarsagen til den uhykkelige

Splid imellem før saa hjærlige Egtefølt; men hun henviste mig til Dem at meddele den, og for mig som Mægler vilde det være af ikke liden Bigtighed, at kjende denne bedrøvelige Sag fra Bunden af. Hvad har De egentlig at bebrejde hende, kjære Ven?"

"Hun har fjernet sig aldeles fra mig, saa vi leve her i Huset saa godt som uden at tales ved, endelige omgaaes som Mand og Kone."

"Hvorfor har dette hjærlige Væsen fjernet sig fra Dem?"

Hr. Engelhard betænkte sig lidt, men svarede endelig:

"Fordi jeg ikke vilde give hende et Kys, da hun en Aften kom herind til mig, for at sige mig Godnat."

"Det var da mærkeligt! Hvorfor vilde De ikke give hende dette Kys?" spurgte den ubønhørlige Inkvifitor.

"Det kan jeg ikke sige Dem," svarede Hr. Engelhard forlegen.

"Hvorfor kan De ikke sige mig det?"

"For min Kones Skyld."

"Ja, men hun har selv sagt mig, at jeg maatte gjerne spørge Dem om Alt og De sige mig Alt, betræffende den hele Marsag til denne sorgelige Splid."

"Selv om min Kone ikke bryder sig derom, vil jeg dog ikke have hende ud i Folkemunde," svarede hendes Mand, hvem dette Forhør begyndte at falde noget besværligt.

„Af mig vil Fruens gode Navn og Rygte ikke komme til at lide,“ svarede den lille Mand noget stødt, „selv om hun havde fejlet paa en Maade, som kunde berettigede en Skilsmisse. Jeg gjemmer paa større Hemmeligheder end som saa. Det er netop Skilsmisssen, som vil sætte enten Dem eller hende i ondt Rygte, kjære Ven, og tillad mig at sige Dem det rent ud, at, naar De nægter at aabenbare mig den Grund, hvorfor De søger Separation, saa faar jeg i det Mindste det Indtryk, sammenholdt med det Indtryk jeg fik af den dybt nedbøjede Kone, at den største Skyld er paa Deres Side.“

„Saa faar jeg at høre det,“ svarede Hr. Engelhard med tilspynelabende Kulde; „men tillad mig at sige det, at De aldeles ingen Ret har til saaledes at tage mig i Forhør eller fælde sig umotiveret Dom.“

„Det kan jeg aldeles ikke indrømme,“ svarede den brave Mand med Bestemthed; „thi De har jo selv kaldet mig til at ordne denne Sag for Dem, og hvorfor kan den ikke lige saa godt ordnes til Fred som til Krig.“

„Jeg anser Fred her for umulig,“ svarede Hr. Engelhard, „og hos mig optaas den ikke paa den Maade, De har valgt, at tale min Kones Sag.“

„Undskyld Hr. Engelhard, her fejler De atter. Jeg taler ikke mere Fruens Sag, end jeg taler Deres. Tillad mig at tale ud, og saa skal jeg være færdig, om Dem saa behager. Deres Hustru er en saa hjærlig-

hedsfuld, elskelig og yndig Kvinde, at De vil blive ulykkeligere end hun ved en Stilsmiøse, fordi De altid vil have at bebrejde Dem, at De har stilt Dem fra en saa herlig Hustru uden de Grunde, som baade for Guds og Menneskers Domstol berettiger en Mand til et saa fortviolet Skridt, medens hun, den Staffel, i sin Ensomhed kan trøste sig ved Bevidstheden om sin Ustydighed.“

„Na, Ensomheden vil vel ikke vare ud over 3 Aar, naar hun er saa fortræffelig en Kvinde, som De har faaet Indtrykket af, især naar man faar at vide, at hun kan medbringe en saa klækkelig Medgift som den, jeg indrømmer hende. De selv kan jo forbarme Dem over hende, Hr. Procurator; thi det lader virkelig til, at De er bleven charmeret i hende.“

„Jeg tilbageviser Deres spottende Ord med den bestemte Paaastand,“ svarede den lille Mand og hævede Hovedet saa højt i Vejret som han vel kunde, „at, hvor højt jeg end agter Fru Engelhard og hvorvel jeg synes om hendes elskelige Personlighed, saa kan der dog aldrig blive Tale om nogen saadan Forbindelse imellem os, dels fordi jeg aldrig gifter mig, og dernæst fordi det er min Overbevisning, at Sorgen over Tabet af den Mand, hun tilbeder, vil lægge hende i Graven inden de 3 Aar ere omme. — Maa jeg saa bede om min Vogn, Hr. Engelhard.“

Forføningen.

Den brave Profurators mandige Tale havde gjort dybere Indtryk paa Engelhard, end han vilde være sig befyndt, og den Tanke begyndte første Gang at opstaa hos ham, om ikke ogsaa han havde nogen Uret i sin Optraeden, og om han i ethvert Tilfælde ikke havde været vel haard.

Hr. Hansens Lovprisning af hans Kone kaldte ogsaa hendes hele Billede frem for hans indre Blid, og Minderne om deres tidligere lykkelige Ægtekab, hendes Omhed og hendes usfjeldige Munterhed begyndte uformærket at gøre ham varm om Hjertet, og det skulde ikke have undret mig, om Alt ikke var blevet godt, dersom hans Kones yndige milde Skikkelse i det Samme var traadt ind til ham, og hun havde lagt sin bløde Arm om hans Hals; thi det første Skridt maatte hun gjøre, dertil var hendes Mand altfor stridig og stolt.

Da hans Kone udeblev fra Middagsbordet med den Hilsen, at hun ikke var vel, forstemte dette ham imidlertid ikke saa lidet, og da han den næste Dag, som var en Lørdag, var borte fra Morgen til Aften, paa Grund af en Skovauktion, saa han hende heller ikke den Dag.

Søndag Morgen klædte Fruen sig paa for at gaa til Kirke, og en Times Tid efter hendes Bortgang kom hendes Mand tilfældigvis ind i sit Kontor, hvor hans Dje strax faldt paa Skilsmisseakten, som laa paa hans Skrivebord.

Med en feberagtig Heflighed greb han det skjæbne-
svangre Dokument, for at se, om hun havde under-
skrevet, og en dyb Rødme udbredte sig over hans Ansigt,
alt som han læste, hvad hans Kone havde tilføjet i
Papiret.

Han læste nemlig:

„Da jeg ingen Brøde er mig bevidst, saa kan
jeg heller aldrig indvillige i at stilles fra mine Børns
Fader, som jeg altid har elsket med trofast, inderlig
Kjærlighed, og som jeg vil elske med uforandret Omhed,
saa længe jeg lever og aander.“

Henriette Engelhard.“

Hendes Mand sank ned paa Stolen ved Skrive-
bordet. Han læste og læste disse Linier, hvori den
reneste Kjærlighed udtalte sig, og igiennem hvilke han
fik Bekræftelse paa et Haab, som ofte havde været
hans sødeste Tanke.

Han sad endnu med Papiret foran sig, da hans
Kone kom tilbage fra Kirken. Hun kom gaaende op
ad Gaarden i venlig Samtale med Husholderken, der
ogsaa havde været i Kirke. Der var saadan en Fred,
ja næsten Livsglæde udbredt over hendes milde Ansigt,
at Hr. Engelhard, hvis Dine fulgte hende paa hele
hendes Vandring over Gaarden, kunde ikke Andet end
indrømme for sig selv, at hun saa saa sød og fortrul-
lende ud som ingensinde før.

Tag Dig iagt, Hr. Engelhard. Det lader til, at
Du begynder at blive fornuftig! Det gode Omflag
i hans Sind gav sig ogsaa tilkjende ved Bordet,

hvortil hans Kone var mødt med en vis Engstelse, da hun ikke vidste, hvorledes han havde optaget hendes Svar.

„Velkommen tilbage fra Kirken,“ vare hans første Ord. „Var det en god Prædiken, Du fik?“

Henriettes Hjerte bankede af Glæde.

„Goddag min Ven. Pastor Jensens Prædikener ere altid saa hjertelige,“ svarede den unge Kone.

„Hvad var Texten i Dag?“ spurgte hendes Mand videre.

„Hvi ser Du Stjæven i din Broders Dje,“ svarede den unge Kone, hvis Dje mødte hendes Mand's paa en saadan Maade, at de Begge kom til at rødme; men ganske vist var det, at deres Hjerter i denne Stund vare komne hinanden et godt Stykke nærmere.

Efter Bordet gif Hr. Engelhard ind i sit Bærelse.

Følg dog efter ham, Henriette! Følg efter ham! Spild ikke det gunstige Øjeblik! Du maa have mærket, at hans Hjerte er begyndt at blive blødt; men Du ved ogsaa, at hans Stolthed fordrer, at Du skal gjøre det første Skridt.

Al, nej! Ogsaa hun forsvandt i sit Bærelse. Saa er vel atter Forsoningen stød ud i en ubestemt Fremtid? Men se. Nu kommer hun atter tilbage med et aabent Brev i Haanden, og gaar med en god Sambittigheds hele Frimodighed ind i sin Mand's Bærelse.

Lab os lytte ved den halvtaabne Dør, for at høre, hvad hun har at sige ham. Nej, lab os hellere

liste os med berind, for at se, hvorledes Hr. Engelhard modtager sin Kone.

Han saa ganske vist paa hende med aabenbar Forbauselse; men iøvrigt ingenlunde med Uventlighed.

„Maa jeg bede Dig, kjære Robert at læse dette Brev, som Præstens Karl leverede mig ved Kirken, og dernæst sig mig, hvad Du raader mig til at gjøre.“

Uden at svare et Ord tog hendes Mand Brevet ud af hendes Haand og læste som følger:

„Gode Kusine. Jeg tillader mig herved at anmode Dig om en Samtale, naar og hvor det behager Dig. Jeg giver Dig mit Ord paa, at jeg har en Meddelelse at gjøre Dig, som kan være Dig af største Vigtighed. Din hengivne Fætter.

Den 24de Juli. Baldemar Fæsting.“

„Gjør Du, hvad Du vil i Dette som i alt Andet,“ svarede hendes Mand noget tvært.

Det var virkelig ligesom han traf sig tilbage i samme Forhold som hans Kone nærmede sig ham.

„Derfor jeg maatte gjøre i Alt, hvad jeg vilde,“ svarede hans Kone, næsten med et skælmst Blik, i det Mindste fik hun sin Mand til at slaa sine Øjne ned for det, „saa ved jeg nok, hvad jeg gjorde i dette Øjeblik; men, kjære Robert, dersom den fattigste Husmandskone kom og bad Dig om et godt Raad, saa vilde Du ikke nægte hende det, og derfor kan Du saa meget mindre afflaa din Hustru at raade hende, naar hun beder Dig derom; thi hvem skal hun ellers henvende sig til om et godt Raad?“

Mere for at skjule sin Forlegenhed end for atter at gjøre sig bekendt med Brevets Indhold, gjennemløb Hr. Engelhard det igjen.

„Jeg tror, Du skal indrømme ham en Sammenkomst,“ sagde han efter nogen Betænkning, idet han lagde Brevet fra sig paa Skrivebordet.

„Det har ogsaa været min Mening,“ forsikrede hans Kone, „men jeg gjør det kun paa en eneste Betingelse.“

„Ganste som Du vil,“ lød det korte Svar.

„Hvor jeg er lykkelig ved, at Du samthikker deri, kjære Robert,“ svarede hans Kone med uforbulgt Glæde; thi den eneste Betingelse, hvormed jeg opfylder hans Ønske, er den, at Du overværer Mødet.

„Men hvad tænker Du paa, Kone?“ udbød hendes Mand og sprang op fra Stolen. „Det var ikke saaledes ment. Hvad har jeg med Eders Sammenkomst at bestille?“

„Du har givet mig Dit Ord paa Forhaand, kjære Robert, og jeg kjender Dig for godt, til at Du vil bryde det,“ svarede hans Kone fast.

„Men i alle Helgenes Navn, jeg spørger Dig igjen, kjære Kone, hvorfor vil Du have mig med Dig derhen?“

„Fordi jeg ellers ikke kan komme der,“ svarede hans Kone med sagte Stemme og saa ham kjærlig ind i Øjet.

„Det kan jeg ikke forstaa! Hvorfor kan Du ikke samles med ham uden mig?“

„Fordi Du ikke længer har Tillid til mig, Robert,“ svarede hans Kone med nedslagne Øjne, idet hun kom til at rødme over sine egne Ord.

„Jo, jeg har Tillid til Dig, Henriette,“ svarede hendes Mand med bevæget Røst, indtagen som han var af hende, saaledes som hun stod for ham.

„Har Du, min Robert! D! Sig det en Gang endnu!“ udbød den unge Kone og kastede et Blik fuldt af Kjærlighed og Omhed paa ham.

„Ja, jeg gjentager det, jeg har Tillid til Dig, kjære Henriette. Ikke Skygge af Mistvivl er der i mit Hjerte.“

„Hvor Du gør mig lykkelig, dyrebare Mand, ved at tale saaledes til Din Kone.“

Hun vaklede og maatte gribe ham i Armen; men alligevel maatte hendes Mand slaa sin Arm om hendes Liv, for at holde hende oprejst. Dette skulde Du ikke have gjort, min gode Robert; nu er det forbi med Din Modstand.

Hans Kone hvilede sit Hoved ved hans Bryst og udbød flere Gange med sagte Stemme. „Hvor jeg er lykkelig, søde Robert! Hvor jeg er lykkelig! Jeg hviler atter ved dit Hjerte.“

Disse Ord vare for meget for hendes Mand. Han bøjede sig ned til hende og trykkede et Kys paa hendes Pande. Hun hævede sine straalende Øjne op til hans og i næste Øjeblik vare deres Læber forenede.

Efter en lang, stum Omsavnelse bøjede Hr. Engelhard sin Mund hen til hendes Øre. Han maatte

have nderligere Bekræftelse paa en Bemærkning af hende i hendes Underskrift i Skilsmisfedokumentet. Hun smilede og nikkede og en ny Omsavnelse paafulgte.

„Fa'er, er Du ond imod Mo'er?“ spurgte pludselig den lille Holger, der stak sit trollede Hoved ind ad Døren til dem.

„Nej, elskede Barn, Fader er netop sød og god imod Moder,“ svarede Fruen.

„Ja, men Du græder jo, Moder.“

„Det er af Glæde, søde lille Holger,“ forsikrede hun; men det kunde den Lille aabenbart slet ikke forstaa, thi naar han græd, var det aldrig af Glæde, det huffede han nok, og han saa derfor aabenbart paa sin Fader med et vantro Blik.

Nu viklede Fruen sig blidt af sin Mand's Arme, bøjede sig ned over sin Søn, løftede ham op til sig og kysede ham.

„Kys Mo'er, Fa'er,“ udbroød den mistroiske Lille, og med det Samme greb han sine Forældre om Nakken og førte deres Læber sammen. Først da blev han fulstændig beroliget, og nu bøjede han ogsaa sin lille Mund til deres, idet han lagde sine smaa Arme om sin Faders og Moders Hals.

Det var som om den Lille hidtil havde mærket, at der var Noget imellem hans Forældre, og at han ligefrem vilde overbevise sig om, at Alt nu var godt igjen. Børn lægge langt oftere Mærke til, hvad der foregaar omkring dem, end vi selvkløge Gamle ville indse og indrømme.

„Lad os nu svare den gode Fætter," bemærkede endelig Hr. Engelhard, idet han satte sin Søn ned paa Jorden igjen. „Hvor skal vi saa mødes med ham."

„Ja, det maa Du selv bestemme, min Ven," svarede han Kone. „Gud ved, hvad han dog kan have at sige mig."

„Det er ogsaa jeg nysgjerrig efter at vide," bemærkede hendes Mand. „Hvad synes Du om at sætte ham Stevne ved den Buss, hvor det Uvejr begyndte, som nu bringer os saa megen, som jeg vil haabe, varig Lykke."

„Som Du vil," svarede hans Kone, og ifølge denne Aftale, opfordrede hun ham til at møde sig paa det Sted næste Formiddag Kl. 10, hvorefter en Pige bragte Brevet til Præstegaarden, hvor Kandidat Fæssing havde taget Bopæl Dagen efter, at han havde forladt Hr. Engelhards Gaard.

Da Folkene saa Ægteparret spadserere i Haven Arm i Arm, medens den lille Holger løb foran dem og gjorde Krumspring, kom de Alle i den gladeste Bevægelse, og langt ud paa Aften samtalede Karle og Piger i Folkestuen om denne Forandring til det Bedre, udtømmende sig i de forunderligste Gissninger over, hvorledes Striden kunde være opkommen, og hvorledes den ligesaa uventet var bleven bilagt igjen; men det maa siges til deres Ære, at alle vare oprigtig glade ved denne Forsoning.

Næste Formiddag red det lykkelige Ægtepar ud af Gaarden for at mødes med Hr. Fæssing paa det af-

talte Sted. Indenfor Hæbegitteret stod den gamle Hans Havemand og opbandt nogle Espalie-Træer.

„Naa, Hans,“ udbød Hr. Engelhardt muntert, „er det Din virkelige Mening, at jeg skal have Strup.“

„Nu ikke længer,“ svarede den uroftelige Gamle, med et polist Blik til Fruen, som nikkede venlig til ham.

„Na, Du er en gammel Kalurius,“ udbød hans Herre og red muntert videre; men hint Navn beholdt den gamle Havemand, saa længe han levede.

Efter at de i Skoven vare bøjede om fra den mindre Skovvej for at komme ind paa den større, og den tidtomtalte Bust lod sig tilshyne, var ingen Forstkandidat hverken at se eller høre; men da Hr. Engelhard havde lagt Mærke til, at hans Jagthund var løben om bag Busten, gav han sin Kone et Bink, og var snart over Grøften inde i Skoven, hvor han meget rigtig strax traf paa Hr. Fassing, der, uagtet sin medfødt Ugenerthed, ikke følte sig lidt forlegen ved den flove Rolle, han maatte se sig selv i dette Øjeblik at spille.

Men Hr. Engelhard syntes slet ikke at lægge Mærke dertil og udbød muntert:

„Min Kone holder herude paa Bejen, for at høre hvad De har at sige hende. Lad hende endelig ikke vente.“

De to Herrer kom omtrent samtidig ud paa Bejen, hvor Fru Engelhard roligt sagde til den unge Mand:

„Hvad er det saa, jeg skal have at vide?“

Før Hr. Fassing endnu kunde faa Tid til at, tale, var Hr. Engelhard sprungen ned af Hesten og vendende sig til den unge Mand, udbrod han:

„Vær saa artig Hr. Kandidat Fassing, sæt Dem op paa min Hest. Jeg selv kommer bagefter tilfods, og paa Hjemturen kan De fortælle min Kone, hvad De har at sige hende.“

„Men, kjære Mand!“

„Ingen Passtiar, min Smukke!“ afbrød Hr. Engelhard sin Kone. „Du narrede mig, saa at jeg maatte følge med Dig hertil og nu gjør jeg Gjengæld, hvilket ikke er mere end fortjent. Vær saa artig, Hr. Fassing.“

„Med største Fornøjelse,“ svarede Kandidaten, som begyndte at faa sin sædvanlige Sikkerhed tilbage; „men Stigbøjlerne ere altfor lange, Hr. Engelhard.“

„Saa hold dem i Manken, Højstærede,“ svarede han i en munter Tone. „Pas paa Kone, thi nu agerer jeg Bremse,“ og dermed gav han hendes Hest et Smæk af sin Ridepist.

Dyret sløj afsted, efterfulgt af hendes Fætter, saa godt han formaaede.

Paa Trappen modtog Fru Engelhard og hendes Fætter hendes Mand, med hvem de fulgtes ind i Dagligstuen.

„Maa jeg forestille Dig Fruen Emmas Forlovede, kjære Robert,“ udbrod Fru Engelhard og pegede paa den unge Mand.

„Maa, maa jeg da gratulere Dem,“ svarede

Hr. Engelhard idet han vendte sig til Fætteren. „Froken Jensen er en ligesaa dygtig, som elskelig Pige, som vist vil gjøre Dem lykkelig, ej at tale om, at De i de gamle Præstefolk faar et Par herlige Svigerforældre; men sig mig, hvorfor et Stævnemøde med min Kone for at fortælle hende dette?“

„Aa, nej,“ svarede Fruen smilende. „Dette var bare en lille Nyhed for Lidsfordriv; thi kan Du narre mig, saa kan jeg ogsaa narre Dig, og jeg sagde udtrykkelig paa Hjemvejen, at jeg ikke vilde høre et Ord om, hvad han havde at sige mig, før Du var tilstede. Hvad var det saa?“ spurgte hun sin Fætter.

„Som De snart kan forstaa,“ begyndte Hr. Faastrup med en Alvor, som ellers ikke var ham egen, „vil jeg helst være fri for at sige det; men da jeg indser, at det vilde stille mig i et underligt Lys, hvis jeg bad mig fritagen for at sige, hvad der havde bevæget mig til at udbede mig Mødet idag, saa skal jeg ogsaa rent ud forklare det!“

„I Fredags var der Vaccination i Skolen, hvorefter Doktor Iversen gif hen i Præstegaarden og sagde til Pastor Jensen, at da han Aftenen forud havde været i Selskab med Prokurator Hansen, havde denne kaldt ham ind i et andet Bærelse og sagt ham, at han fort før han gif derhen, havde opsat Betingelserne for en Stilsmissø imellem Proprietær Engelhard og hans Kone, og at han fulgte ud med Proprietæren næste Morgen for at faa Sagen bragt i Orden; men at dette gjorde ham særdeles ondt, og da han nu vidste,

at Lægen var en god Ven af de to Ægtefolk, foreslog han ham at tage ud til dem, medens han endnu var paa Gaarden som af en Hændelse, saa skulde Hr. Jensen nok bringe Sagen paa Bane og saa burde de ikke komme inden Kl. 11, men Præsten havde havt overvejende Grunde, hvorfor han ikke kunde raade dem til at tage derhen, og dette Sidste var virkelig Tilfældet, idet min tilkommende Svigerfader mente, at han ikke ufaldet burde blande sig i denne Sag, men lovebe tillige, at han, naar den Tid kom, skulde tale saaledes til Mand og Kone, som baade hans Venstab for Begge og hans Kalb som Herrens Tjener, maatte lade ham finde Ord til. Iøvrigt blev hele Familien i høj Grad bedrøbet ved at høre om dette Brud, og Ingen undtagen jeg," tilføjede Hr. Fæksing, idet han rødmede dybt, „kunde fatte, hvorledes denne Splid kunde være opstaaet imellem to Ægtefolk, der hidtil syntes at have levet i det lykkeligste Samliv. Jeg kunde ikke lade være at tænke paa denne Ulykke, hvis hele Marsag jeg maatte tilskrive mig selv og ligesaa lidt kunde jeg sove om Natten af Samvittighedsnag derover. Først tænkte jeg paa at tage hertil, bevidne min Rufines Uafhængighed og bede Dem, Hr. Engelhard, om Tilgivelse for min Vetsindighed; thi Andet var det visse ikke; men da jeg saa igjen mindebes, hvorledes vi skiltes fra hinanden, opgav jeg øjeblikkelig denne Tanke, idet jeg frygtede for, at mit Besøg endog kunde fremkalde et ubehageligt Optrin, som kunde

vække en for min Kusine endnu mere ubehagelig Opmærksomhed. Jeg vendte derfor alle mine Tanker derhen, hvorledes jeg kunde bidrage til at mildne den tunge Stjæbne, som jeg alene havde været Aarsag til, og da jeg vidste, at Du, kjære Kusine, stod saa godt som ene i Verden, naar Du forlod dette Hus, og at Du navnlig i den første Tid trængte til en moderlig Veninde, som kunde give dit saarede Hjerte Trøst, besluttede jeg at spørge Dig, om Du havde Noget imod, at jeg bad Moder om at tage Dig i sit Hus, idet jeg ikke tvivlede paa, at denne herlige Kvinde vilde blive en sand Moder for Dig. Se, her har De hele Forklaringen," sluttede Hr. Fasting, „men, jeg bør tilføje, at det inderlig glæder mig, at det blev ved denne min Hensigt alene, ligesom ogsaa jeg kan forsikre Dem om, at Meddelelsen om den forestaaende Skilsmisse gjorde et saa gribende Indtryk paa mig, og fyldte min Sjæl med saadan en Selbhebrejelse, at jeg lovede mig selv og min Gud, at Ingen herefter skulde i Baldemar Fasting finde den samme letsindige unge Fyr, som han lige til den Time ikke kunde sige sig fri for at have været!"

Han udtalte disse Ord med en Varme, der mere end alt Andet vidnede om Oprigtigheden af hans Ord.

Ogsaa Egteparret følte sig bevæget, og idet Hr. Engelhard tog ham i Haanden, sagde han til ham med paafaldende Venlighed:

„Deres Anger og det deraf udsprungne Forsæt,

at staffe min Kone en moderlig Veninde i Deres fortræffelige Moder, gjør Dem Ære, og alene derfor tilgiver jeg og min Kone Dem den tunge Tid, Deres ungdommelige Letfindighed — hvilken Sag jeg nu berører for sidste Gang — bragte over dette Hus, og vi ville tilgive Dem det saa meget mere, baade fordi De virkelig hjalp min Kone ud af en Fare, hvis Følger kunde have været uberegnelige for hende, og fordi baade hun og jeg ogsaa kan have Bort at bebrejde os. Tillad mig imidlertid," og her trykkede han til Hr. Fassings og hans Kones store Overraskelse et Kys paa hans Mund, „paa min Kones Vegne, at afgjøre vort sidste Mellemværende — jeg er og bliver nu altid en underlig Skrue — og da nu Alt saaledes er afgjort til Punkt og Prikke, haaber jeg, at en venstabelig Forstaaelse herefter vil udvikle sig imellem os."

„Fas, Fas, Fas," raabte paa en Gang den lille Holger og styrkede hen til sin gamle Legekammerat, der løstede ham op til sig og kyskede ham hjertelig.

„Lad Du nu det være godt, Holger," bemærkede hans Fader, „nu haaber jeg, at Du og „Fas“ kommer til at slaa mangen Veg af igjen herefter, saafremt „Fas“ faar Tid til det for at blive hos sin Emma. Hej, Jens," raabte han ud ad Binduet, „vil Du holde her udenfor Kl. 4 med den Dobbeltæbøde."

„Hvor skulle vi hen, kjære Mand?" spurgte Fruen forundret.

„Vi kjøre alle Fire ober til Præstegaarden," løb

Svaret, „for at lykønske til Forlovelsen og give vor brave og kjære Præst Shn for Sagen, at vi ikke komme til at benytte hans Tjeneste, i det Mindste ikke paa den Maade som Doktoren opfordrede ham til og som det selv inderligt vilde smerte ham at yde os. Bort næste Besøg bliver ud til Prokurator Hansen.“

Strandroveren paa Asdal.

Paa Gaarden Asdal i det nordlige Vendsyssel boede for 400, Andre ville mene for 600 Aar siden en Riddermand, der bar det mærkelige Navn Karl Pølse, og om denne Herre ved Almuen endnu den Dag idag grumme Meget at fortælle.

Skjøndt Herregaarden Asdals Jorder regnes for nogle af de bedste i Vendsyssel, havde Agerbruget i Hr. Karls Dage, hvad enten vi saa lægge dem fire eller sex Hundrede Aar tilbage i Tiden, neppe meget at sige for ham, og han saa sig derfor henvist til Havet, hvorfra Gaarden kun var fjernet en lille halv Mil.

Men nu maa man ikke tro, at vor Ridder tog ud at fiske og paa den Maade søgte sig et Bierhverv — dette overlod han til Gaardens Fæstere, som derfor gav ham deres lovlige Afgift — nej, Hr. Karls bedste Indtægt faldt netop paa den Tid, naar Stormen piffede Havets Bølger og rullede disse med en rasende Magt ind over Revlerne — med et Ord „han levede kristelig og nærede sig af Brag“. Dette var imidlertid ingen Skjædsfel for dem, der gave sig af dermed, selv

Bisdommen i Børglum havde saa stor en Indtægt af Strandingerne, at Kristian den Anden maatte minde ham baade om det femte og det syvende Bud, da hin Prælat besværede sig over Kongens strænge Love til Fordel for flibbrudne Folk. Men saavel denne Herrens Tjener som saa mangen adelig og uadelig Wendelbo nøjeledes dog med de Dsre, som Havets brede Guder kastede op paa Stranden, hvorimod Hr. Karl langtfra var tilfreds dermed.

Naar en Paalandsstorm blev Bølgerne med en bedøvende Larm imod Kysten, saa man i den mørke Nat pludselig en stærk Lysning fra det ene af Gaardens svære Hjørnetaarne, det saakaldte Brandtaarn, og denne Lysning kom fra en mægtig Ild, som Ridderen tændte paa Laarnets øverste Linde for at vildebe de ulykkelige Søfarende, der toge den for Stagens „Bippefyr“, om dette dengang kan have været til, hvilket de gode Historikere maa afgjøre. Uden Grund øvede i ethvert Tilfælde Hr. Karl neppe sin „Ilding“ og efter Sagnet heller ikke uden Nytte. Naar Morgenen brød frem og Bægteren fra det andet Hjørnetaarn saa Brag paa Stranden, gav han det velkomne Signal, hvorpaa Ridderen ilede ned til Kysten i Spidsen for en væbnet Skare, fulgt af en Række Bogne; de da den flibbrudne Mand, som en medlidende Bølge havde kastet op paa Bredden, og de den Kystbeboer, der forinden Ridderen kom, havde vovet at fuste ham i Haandværket. Knippel og Landse øvede her sin blodige Gjerning uden Hensyn til Rjøn eller Alder, og de lemlæstede Lig jorbedes

uden videre Stads i Klitten, hvori der af og til endnu findes hensmuldrede Menneſteben, rimeligviſ ſorgelige Minder om hine lovloſe Liders Kædfelsgjæringer ved de tauſe Strande.

Men ikke altid gif Plyndringen for ſig uden Modſtand, iſær naar et helt Stibsmandſkab var kommen velbeholdent i Land; thi da de ſtibbrudne Folk vidſte, at det blot gjaldt om at ſælge Livet ſaa dyrt ſom mulig, var Khyſten ogſaa ſtundom Vidne til de meſt fortvivlede Kampe, i hvilke de arme Søfolk naturligviſ ſtedſe traf det korteſte Straa. I en ſaadan blev Ridderens Heſt en Gang ſaaret af en Hollænderſ lange Kniv, og da Kampen netop havde ſtaaet tæt ved en „hellig Klibe“ i Kjul, ſom endnu paavieſes, red Ridderen derhen for at udvaſte Saaret. Til hans ſtore Glæde lægtes endog dette i ſamme Stund ſom Bandet berørte Heſtens Bringe, men fra den Tid tabte Rilden ſin helbredende Kraft, til ſand Trøſt for de mange „Kloge“ Mænd og Kvinder, ſom derved kom i Belten omkring i Eggen, dels fordi Lægerne ere ſaa langt borte og dertil meget ofte vanſkelige for Smaaſolk at ſaa fra Byen.

Naar nu „den blaa Ro“, ſom Habet kaldes, havde givet godt i Spannen, blev der ſtor Lyſtighed paa Uſdal; thi Hr. Karl var en gjæſtfri Mand, der Intet holdt for godt til ſine Venner, ſom med god Villie ſamledes hoſ ham, for at nyde de fremmede Landes Frembringelſer eller aftjære ham enkelte Gjenſtande, ſom de kunde have Brug for og altid fik for

godt Kjøb, da de jo ikke havde kostet Ridderen selv Noget.

Som Ridder Karl saaledes sad en Dag ved de fyldte Bægere, omringet af et Antal beundrende Venner, hvem han stedse forstod at underholde paa den behageligste Maade ved Fortællinger om de mærkeligste Strandingstilsælde, hvori han naturligvis selv altid spillede Hovedrollen, mindede Ridder Klaus til Odden ham om det Oldensvin, som efter hans Paastand var kommen med i Hr. Karls Svineslok, og spurgte ham, om han næste Dag maatte sende Bud efter det. Hr. Karls Svinedreng havde imibler tid paaftaaet, at Svinet tilhørte Gaarden, og som en Følge deraf nægtede han uden Videre at udlevere det. Der taltes frem og tilbage derom lige til Maaltidets Ende, og da man havde spist, gik hele Selskabet ned i Gaarden for at tage Tvistens Uble i Djeshn; Alle vare hede i Hovederne, og derfor blev nu Striden efterhaanden saa hæftig, at de mandhaftige Riddere allerede begyndte at lægge Haanden paa Sværdhæfterne.

Da Sagen truede med at tage en saa betænkkelig Ende, foreslog Præsten i Horne, Broder Mads, at man skulde lade Borherre selv affige Dommen, idet man delte Svinet i to lige store Dele, hængte den ene Side af Svinet op paa Uddal, den anden paa Odden; saa vilde man se, hvis Flest kunde holde sig længst. Denne skulde da have Ret, og til ham burde den anden Part høde Svinets Værdi, som ikke var større end hvad et Pund Flest nutildags kan koste, paa Grund af Pengenes

større Betydning dengang. Dette Forslag faldt saa albeles i Datidens Smag, at det maatte vinde udelte Bifald. Svinet blev øjeblikkeligt parteret og hver sit sin Del at hænge op. Det viste sig nu snart, at Ridder Karl havde Retten paa sin Side; thi medens Flekset paa Oddens Gavl gif Kjødets almindelige Gang, syntes det, som Hr. Karls passede paa, endog at blive fristtere med hver Dag, og han vandt saaledes sin Sag med stor Honor.

Denne forunderlige Gudsdom stoffede Ridderen en stor Anseelse og gjorde ham selv saa fornøjet, at han vilde have et Minde derom i sit adelige Vaaben, men da Ridderne Gris, Galt og Orne allerede havde baade hele og halve Svin i deres Vaaben, vilde han alene til Forskjel fra dem og tillige fordi han især holdt af den Slags Spiise, have en Pølse i sit, uden at jeg dog kan sige, om det var en Medisterpølse, en sort Pølse eller kort sagt, hvilken som helst af de mange Slags gode Pølser, som stulde et velmættet Svin sin første Oprindelse, Noget lærde Folk helst maa afgjøre.

Men fra den Stund sit Ridderen Navn af Karl Pølse og kun under dette Navn er han gaaet over i Sagnhistorien.

Fra den Tid nød Hr. Karl Pølse, som vi af stulbig Respekt nu herester ville talde ham, en Anseelse, som han ikke før havde kjendt til, men denne hans Herlighed har neppe varet længe, et nyt Bevis paa, at al Verdens Ære er forgængelig, især naar den blot stammer fra et Fedesvin.

Efter en mørk, stormfuld Nat, i hvilken Taarnfyret havde flammt med usædvanlig Glæde, drog Hr. Karl Pølse, paa Vægterens Signal, som sædvanlig med en Skare Folk ned til Kysten. Havstøffen var overalt bedækket med Bragstumper, og intet „levende Dje“ lod sig til Synne paa Kysten — af fremmede at være — undtagen en Mand, der i gejstlig Dragt, sad ved Siden af et temmelig stort, fint ubearbejdet Skrin, som han rimeligvis havde baaret med sig op i Klitten og syntes at bevogte med stor Omhu. Ridderen talte nogle Ord til ham, men ved en benægtende Bevægelse tilkjendegav Præsten eller Munken, at han ikke forstod Noget deraf. Vi skulde rigtignok at indrømme, at Hr. Karl helst havde set, at den stibbrudne Mand ikke havde været nogen Gejstlig, men da dette nu engang var saa, var han heller ikke den Mand, der lod sig genere deraf. Paa et Bink af ham greb en af Folkene efter Skrinet, og da dettes Ejermand søgte at holde fast paa det, strakte en anden af hans Folk, paa et nyt Bink af deres Herre, den Ulykkelige med et vældigt Kølleslag livløs til Jorden.

Saa snart Ridderen ud paa Aftenen var kommen hjem og havde sørget for Legemets Fornødenheder, var det naturligvis hans første Arbejde, at faa Skrinet undersøgt, i hvilken Anledning „Hovsmeden“ blev kaldet ind i Bærelset med sine Dirte.

Snart sprang Vaaget op og Ridderens glædestraalende Blik møbte en temmelig massiv Rænte, for-

fyndet baade med Haand- og Fodjern, hvilken han naturligvis ved første Ojeblik ansaa for Gulb.

Det varede imidlertid ikke længe, før en gruelig Tvivl, om Lænken virkelig var af dette ædle Metal, begyndte at røre sig i hans Hjerte.

„Det maa være Gulb,“ brummede han med rynkede Bryn, idet han undersøgte den Led for Led, „for Djævelen, hvem finder paa at lægge en lumpen Kobberlænke i et saa fint Strin! Fil mig ganske lidt i den, Smed!“

Men den var Kobber og blev Kobber, og nu blev Ridderen saa rasende, at han kastede den med en vældig Ed igjennem Vinduet ned i Slotsgraven.

Neppes var dette sket, før man saa Ridderen blegne, idet han forgjæves søgte at løfte den Arm, som havde gjort Kastet, i Vejret.

„Jeg maa have forvredet Skulderen eller Albueledet,“ brummede han forknytt. „Nej, ondt gør det intetsteds, Hellige Jomfru, Armen er bleven lam — se engang Folk, jeg kan ikke løfte Haanden højere end til mit Brynst. Prøv selv, Jesper! Av, av, nej lad være, det gjør ondt i Haandledet. Hellige Christoffer, min fromme Helgen; hørte I denne Larm, Børn? Hvad er det for Røgleri, alle Helgene hjælpe mig arme Mand.“

Men Ingen af de Omkringstaaende hørte Noget; de saa kun, at deres Herre var greben af en saa uhyre Rædsel, at den truede med at gjøre ham affindig.

„Men kan I da ikke høre, hvor det rasler?“ streg

Ridderen ibet han rystede Haand og Fod med en Vanvittig's hele Raseri.

„Hør dog, Menneſter, hør hvor Satan har bundet mig. Lyver jeg eller er jeg bleven gal?“

Da Tjenerne ſaa, at deres Herres Raseri kun vilde ſtige ved en forſat Benægtelſe, indrømmede de Alle ſom En, at de tydeligt hørte Lænkens Raſlen, og dette beroligede ham øjenſynligt.

Det ſtod nu klart for ham og erkjendtes efterhaanden af Alle, at Lænken, ſom han havde kaſtet i Graven, havde paa en uſynlig Maade lagt ſig om hans Haand og Fod, og raſtede ved hvert Skridt, han gjorde, om end ingen Unden end Ridderen ſelv kunde høre det.

Karl Pøſe var Fortviblet nær.

Han og Alle begrebe endelig ſaa meget, at det maatte have været en Guds Mand, ſom han havde ombragt, og at Lænken ogſaa havde en eller anden hellig Betydning. Der maatte ſtrag Bud efter hans Skriftefader, den værdige Hr. Mads i Horne, men forinden han kom, prøvede man et andet Raad.

Fra den Tid Flæſefiden paa Uſdal havde fejret, havde denne ſaaet en ſaadan Anſeelse, at der var intet ſyngt Kreatur eller Menneſte i flere Miles Omkreds, uden at man jo ſkulde have et Stykke af ſamme Fleſk for at hjælpe paa Staden, og Flæſefidens gode Navn og Rygte ſnarere vandt end tabte derved, at Ingen kunde ſe, at den blev mindre, uagtet Riddefogden allerede havde ſolgt ſaa mange Stykker af den, at han

kunde have provianteret Mandskabet paa et større Skib dermed. Ogsaa her skulde dette Middel gjøre godt; men Lænken var stærkere end Flefket, og Hr. Mads traf Karl Bølse som et Billede paa den forreste Fortvivlelse.

Med billig Forundring og den inderligste Deltagelse hørte Hr. Mads Ridderens Beretning om det Passerede og glemte ikke at sige Ridderen, at det Hele kom af, at han havde slaet den skibbrudne Præst ihjel.

At slaa en Strandingsmand ihjel, erkjendte Hr. Mads for en sørgelig Nødvendighed, som han meget ofte søgte, for sit Bedkommende, at gjøre saa uftadelig for alle Parter som mulig, idet han altid gav den Døende Absolution, naar et heldigt Tilfælde førte ham ned paa Stranden medens Røveriet fandt Sted, men at slaa en Præst for Panden som en simpel Matros — det var den største af alle tænkelige og utænkelige Synder.

Ridderen forstikkede i sand Unger og Ruelse, at han ogsaa gjerne havde ladet ham leve, dersom han blot havde vidst, at Skrinet ikke indeholdt Andet — end en lumpen Kobberlænke, noget Hr. Mads villig indrømmede Sandheden af, men nu var det for sildig at beklage sig derover, og man maatte bare se at faa Ridderen stilt ved samme Lænkes Gjenfærd, som Hr. Bølse kaldte det.

Men hertil vidste Præsten selv intet Raad i Djebliffet, siden ej engang Flestesiden havde hjulpet, og han foreslog derfor Ridderen, at han skulde forelægge

Bisoppen i Børglum Sagen, til hvem han desaarfag tilbød sig at rejse, eftersom Hs. Højærbærdighed netop var en Mand, der var inde i alle Strandingsfager og deres blodige Konsekvenser.

„Ja, havde jeg blot ikke ombragt Munken,“ sukkede Ridder Pølse i den største Kvide, „saa kunde det være godt nok; men nu sætter han mig ovenikjøbet i Van og saa bliver det Sidste værre end det Første. Nej, Præst, Du maa og skal selv finde paa Raad, Du kan nok, om Du for Alvor vil. Fit Du ikke Oliehyen, den gruelige Peter, manet ned ude paa Hirtshals? Jeg giver Dig mit bedste Spand Stude, om Du frier mig fra denne Djævels Lænte. — Alle fromme Helgener tilgive mig mine Ord.“

Saa lovede da Hr. Mads at se at hjælpe den arme Pølse, men være sig nu, at han ikke vidste noget godt Raad i en Hast, eller at han tænkte, at det Hele maatte ordne sig af sig selv, eller at han endelig i Stilhed undte sin gode Ven den Klemme, hvori han var, fordi han havde slaaet hans Kollega for Panden, saa forløb der trods Ridderens daglige Paamindelser en hel Maaned, inden Hr. Mads atter lod høre fra sig, og i den Tid havde en ny Ulykke ramt den arme Ridder; thi som Ilden en Nat atter blussede lystigt i Laarnet, stod dette paa en Gang i Brand, og det var kun med yderste Nød, at selve Gaarden blev frelst fra Odelæggelse.

„Jeg skal ikke alene være læntet paa Haand og Fod,“ sukkede Ridder Karl, „men nu skal jeg ogsaa

miste enhver Udfigt til at faa mine lovlige Indtægter, ligesom andre Godtfolk — det mærker jeg grangibelig," og Pølses Fortvivlelse blev om mulig endnu større.

Endelig kom da Hr. Mads og sagde ham, at det var aabenbaret ham, at Lænken havde været brugt til at binde St. Paulus med, og at den allerførst maatte findes, hvilket let kunde ske, da der hver Nat brændte Lys paa det Sted i Graven, hvor den laa nedkafstet. Dette Forlangende fandt Pølse meget naturligt.

Præsten forhød ham dernæst oftere at brænde Ild paa Taarnet for at vildelede Skibbrudne, men blot nøjes med det, som „ved Guds Raade" i Storm og Lyfning kom paa Land. Det kunde han nyde med Rette, selv om han stundom saa sig nødsaget til at tage det med blodig Haand fra de strandede Søfolk. Da Hr. Karl allerede var bleven fortrolig med denne Lante paa Grund af den stedfundne Ildbrand, gav han ogsaa med et Suk sit Minde dertil, men da Hr. Mads endelig foreslog, at den myrbede Munks Ben skulde optages og højtibelig nedfattes i et Kapel, som Hr. Pølse i den Anledning skulde bygge og udstyre paa sin Bekostning, syntes dette Vilkaar ham temmelig drøjt og han spurgte derfor i al Spagfærdighed, om det ikke kunde være nok med Begravelsen alene, naar han med det Samme gav et Par Lys til Horne Kirke.

En Klirren af den usynlige Lænte bragte ham imidlertid snart paa andre Tanker, og da det var

Præsten ligegyldigt, hvor Kapellet blev bygget, saa bestemte Hr. Karl Pølse sig til, at gjøre sig sin Bod saa nyttig som mulig og lægge det tæt ved Gaarden, for at det ogsaa kunde tjene til Brug for Gaardens Gjere, som i deres Salighedsfag ellers maatte rejse til Horne Kirke.

Dette gav Anledning til Åsbal Kirke, der endnu for 300 Aar tilbage blot kaldtes Kapellet, efter at den længe i Forvejen havde faaet sin egen Menighed, af hvilke dog Gaardens Beboere udgjorde den største Del.

Vi ville haabe til Gode for Hr. Mads og til Trøst for Ridder Pølse, at de foreslaaede Midler have haft deres forønskede Virkning, men vi skyldte dog Sandheden at sige, at endnu forstrækkes mangen ensom vandrende Rittebeboer enten paa Stranden eller i Heben ved en raslende Lyd af Kobberlænker, som om en lænket Mand ilksomt forfulgte ham; ja der vil ogsaa være dem, som mene at have set Karl Pølse selv med en blodig Kniv i den højre Haand, medens han rasler med en Lænke, der knytter den venstre til den tilsvarende Fod. Maaſte kan Du endog selv faa Gjenfærdet at høre og se, om Du, kjære Læser, vil besøge disse ensomme Egne; i ethvert Tilfælde kan Du besøge Kirken, den vanhelligede Kilde, Præstehøjen, hvor Munken blev myrket, og med Glæde vil den gjæstfri Gjer vise Dig Karl Pølses Flest, som, om end i indskrumpet Stikkelse, endnu har sin Plads over Indgangsdøren til det nuværende Åsbal.

Familien Flindt.

Rejsefjelskabet.

Ligesaa behageligt det er paa en Rejse med Jernbanen at træffe paa Medrejsende, som forstaa, ved en let og behagelig Samtale at forkorte Rejsetidens Rjed-sommelighed, ligesaa uheldigt, ja hartad fortvivlet er det derimod, naar man kommer til at rejse sammen med en af disse Snakkemaskiner, der mene, at et Djæbbligs Lausshed er en forspildt Tid af deres Liv og derfor udbrede sig snart over Hint, snart over Dette og tilsidst begynde at fortælle deres hele Livs Historie, lige fra deres første Barndomstid, give Beretning om deres Ægtefælle, fortælle Exempler paa det Vid, hvormed Naturen har begavet alle deres kjære Børn, og saa til Gjengjæld ville have nøje Bested om deres Medrejsendes Livsforhold og Alt, hvad dermed staar i Forbindelse.

Det nytter ikke, at Du indstræuker Dig til at svare Ja — Saa — Naa — eller noget Lignende, thi flige Udbrud er det Samme for den Fortællende, som naar man siger Hyy til sin Hest. Heller ikke kan det altid hjælpe, at Du ombytter Koupeen med en

anden, thi Du kan der træffe sammen med en Person af samme eller en endnu værre Slags, f. Ex. en Politikus ex professo; nej, Du maa høre Dig ad som den Herre, der tilligemed en ung Dame traadte ind i en anden Klases Koupe, da Toget standsede i Aarhus.

De traf nemlig sammen med en ældre Herre, som var kommen sydfra og for at tage Revanche for den Ensomhed, han den sidste Time havde været fordømt til, strax kastede sig over den indtrædende Herre, udtalende sin Glæde over at skulle fortsætte Rejsen i et saa behageligt Selskab.

Den nye Ankomne, der ikke syntes at staa i mindste Forbindelse med den unge Dame, som umiddelbart efter ham var traadt ind i Koupeen og havde taget Plads straa overfor begge Mændene, som sadde hver i sit Hjørne, tog Tingen, som den burde tages.

Han begyndte med at svare i korte Enstavelsesord og endte med først at nikke og derefter at falde tilbage som i en dyb Søvn.

„Jeg tror saa Gud han sover,“ hvisttede den gamle Herre til den unge Pige, som nu maatte holde for. „Jeg kan ikke begribe, at Noget kan sove i en saa smuk Dames Nærværelse; men maafe er det Frøkenens Hr. Fader eller Fruens Hr. Gemal?“

„Jungen af Delene,“ svarede den unge Pige leende.

„Ja, De maa dog være i Familie med ham eller

han maa i det Mindste være en Betjendt af Dem, siden De følges ad?"

„Ingenlunde, min Herre, jeg har aldrig set den Mand før,“ faldt den unge Pige ham i Talen, idet hun kastede et slygtigt Blik til den Side, hvor den formentlig sovende Herre magelig hvilede i Hjørnet. „Konduktøren viste mig ind i denne Koupe umiddelbart efter ham, det er det Hele.“

„Ja, saa! Tor jeg ubede mig Frosenens ærede Navn, thi gift tror jeg ikke De er.“

„Hvoraf antager De det?“

„Jeg beder mange Gange om Forladelse, men jeg synes rent ud sagt, at De er baade for smuk og for ung dertil.“

„Tak for Komplimenten; men for Resten beviser dette da Intet, thi der gives dog virkelig mangfoldige baade unge og smukke Koner.“

„Ja saa, det skulde glæde mig paa Deres Mand's Vegne, om De er gift. Maaſte jeg maa ubede mig hans ærede Navn. Kan være, at jeg saa kjender ham, thi jeg har et meget stort Bekjendtskab. For ser De, her i denne Bog optegner jeg alle de Personers Navne, jeg paa alle mine Udflugter kommer i Berøring med, samt deres Stand og Stilling, for saa vidt jeg ogsaa faar dette at vide, og naar jeg saa i Aviserne ser Noget om dem, f. Ex. at de ere blevne gifte, have kjøbt eller solgt, ere komne til Stade paa en eller anden Maade, eller salig hensovede, saa er det ligesom jeg ser Dem Ihslevende for mig. Det vil derfor glæde

mig meget, saa ofte jeg ser Deres Navn, at tænke paa den behagelige Maade, hvorpaa De har vidst at underholde mig gamle Mand under bort forte Møde."

"Deri kan jeg umulig tjene Dem," afbrød den unge Pige ham, idet hun skjælmst tilføjede: „thi det vilde jo være det Samme som at berede Dem en Hjertesorg, naar De saa læste i Avisen, at jeg var død."

"Hvad tænker De paa, min Frøken, thi jeg antager nu hele Liden, at De er ugift; jeg er jo mange Aar ældre end De?"

"Virkelig?" spurgte Frøkenen ligesom forbauset; „det skulde man saamænd ikke se paa Dem."

"Ja, da er det dog i Sandhed saaledes," vedblev den gode Mand slynlig smigret, „og jeg har endogsaa Børn ganske vist ældre end De og, Herregud, siden De lader til at interessere Dem saa meget for mig og min Familie, kan jeg gjerne fortælle Dem, at det netop er for en Datters Skyld, jeg gjør denne Rejse."

"Er hun syg?" spurgte den unge Pige deltagende.

"Å nej! Gid det var saa vel, havde jeg nær sagt. Nej, Ulykken er, at hun ikke kan leve længere sammen med sin Mand."

"Sy dog!" udbød den unge Pige ufrivillig.

"Sy, ja sy, det er let sagt; men hvad mener De

egentlig med det?" spurgte den aldrende Herre noget stødt.

„Undskyld, jeg huskede ikke paa, det var Deres Datter, hvorom Taleren var.“

„Na, det maa ikke genere Dem. Sig mig kun Deres Mening rent ud; hvorfor sagde De Fy?"

„Na, jeg mener det er støgt, naar en Hustru ikke kan leve sammen med sin Mand," svarede den unge Pige nølende.

„Ja, men naar nu Manden er en Vefel, en Drillepind, en Hustran," indvendte den gamle Mand noget hæftigt, „hvad siger De saa?"

„Efter min Mening maa hun alligevel bære sit Kors og søge, ved forsøget Omhed, at bøje sin Mand's Sind til det Bedre.“

„Men naar han nu er aldeles uredelig og urimelig?"

„Saa lad hende først se til, om ikke ogsaa hun har Noget at bebrejde sig, thi der er dog vist Fejl paa begge Sider, før det kommer saa vidt imellem Egtefolk. Men tillad mig at afbryde denne Samtale," vedblev den unge Pige, „som visselig maa gjøre Dem ondt.“

Nu holdt Toget ved en Mellemstation og en yngre Herre traadte ind, medens Manden i Hjørnet stadig forholdt sig rolig. Den unge Pige blev særdeles tilfreds med, at Selfabet blev forsøget, thi hun antog, at nu kom Luren til den Nyankomne at blive examineret af den Gamle, hvori hun imidlertid bedrog sig. Den

ufortrødne Spørger henvendte sig strax til sin Sidemand med et:

„Goddag, Goddag, min Herre, vil De være saa god at dømme imellem denne unge Dame og mig i en Egtestabsfag? Men maa jeg først udbede mig Deres ærede Navn, for mit Navn er Schouw, og jeg er virkelig Kammerraad til Tjeneste.“

„Altsaa ere vi Navnefættene, Højstærede; men jeg skylder Sandheden at maatte tilstaa, at jeg er virkelig ikke Kammerraad eller saadant Noget.“

„Hvad for Noget,“ udbrød Hr. Schouw, idet han med den største Iver tog sin Tegnebog op af Lommen for at notere, „er De ogsaa en Skov, haa, haa, haa; men jeg tør vædde en Middagsmad i Hotel „Randers,“ at De ikke staver Deres Navn saaledes som jeg, thi jeg staver det saaledes: S—c—h—o—u—dobbelt v, Schouw. Hvordan lyder saa Deres?“

„Jeg holder mig til det danske v i Stedet for det tyske og faster u'et bort.“

„Ja, det tænkte jeg nok; men vil De dernæst for godt Betjendtskabs Skyld sige mig, hvad De er?“

„For Øjeblikket,“ svarede den Fremmede „kan De notere mig som en Rejsende, men til Gjengæld maa jeg have at vide, hvad der er kommen imellem Dem og Deres unge Frue, thi jeg antager paa Forhaand, at den berørte Egtestabsfag er mellem Dem, ellers er det temmeligt vanskeligt at faa de fornødne Oplysninger, som ere nødvendige for en retfærdig Dommer.“

„Haa, haa, haa, nej, desværre for mig ere vi ikke Mand og Kone og kjende saa libet til hinanden, at jeg endnu ikke har faaet Frøkenens Navn at vide. Disputen kom alene deraf, at Frøkenen giver ubelukkende Konen Skylden, naar der kommer Spetakler i Egteflabet.“

„Deri kan jeg ikke ubetinget være enig med Frøkenen,“ indvendte den yngre Herre, idet et Smil gled over hans joviale Ansigt, „thi hvad skal den stakkels Kone gjøre, naar Manden krænker hende eller ikke lader hende i Fred i Huset, om det saa kun er med Snaf om ingen Ting, fra den tidlige Morgen til Aften silde?“

„Hører De, Frøken? Aldeles mine Ord,“ udbrød den Gamle triumferende.

„Jeg kan umulig tro, at en Mand kan krænke sin Kone, naar han en Gang har elsket hende og hun omgaas ham med Kjærlighed og Forstandighed, og hvad hans Snakkesalighed og andre Smaaflavanker angaa, maa hun virkelig bære over med ham,“ indvendte Frøkenen blidt, men øjenshynlig lidt kjed af den hele Samtale.

„Gud velsigne Dem, Frøken, for Deres milde Dom, der gjør Dem som Kvinde saa megen Ære; var jeg ikke gift, friede jeg til Dem med det Samme; jeg tog vist ikke fejl.“

„Men maaste tog saa Frøkenen fejl,“ indvendte Kammerraaden, thi Virkeligheden er aldrig som det Villedede, man udmaler sig, navnlig betræffende Egte-

flabet. Gud ved, hvor god Egtemand De vilde blive?"

"I det Mindste har min Kone endnu ikke klaget over mig," bemærkede den unge Mand smilende.

"Maa jeg bede de Herrer sige mig, om det næste Ophold ikke er ved Langaa?" spurgte den unge Pige, medens Toget holdt, hvilken Tid hun benyttede til at fremtage en lille Pakke.

"Jo, meget rigtig, og berefter i Randers. Hvilken dejlig Rugmark!" vedblev den sidst indtraadte Herre idet han pegede ud ad Vinduet.

Den unge Pige havde imidlertid aabnet Pakken og taget tre Roser ud af en Æske, hvilke hun derefter satte saaledes i sin Hat, at der var en rød Rose mellem to hvide.

De to Herrer opdagede snart den stete Forandring, som syntes at interessere dem i høj Grad, ja den gamle Herre greb endog til sin Tegnebog.

De hvilede nogen Tid sammen og endelig spurgte den yngre Herre:

"Vil De ikke nok være saa venlig, bedste Frøken, at afgjøre et Bæddemaal, som vi To have indgaaet. En af os mener, at det er Kjerlighedens stumme Sprog, som disse tre Roser fortælle og som kun en eneste Lykkelig kan tolke, naar De møder ham paa Stationen, medens den Anden benægter dette."

"Lor jeg spørge, hvorom Bæddemaalet er?" afbrød den unge Dame.

„Det gjælder om, hvem der skal give fri Middags-
mad i Hotel „Randers“.“

„Med Tilladelse,“ vedblev Frøkenen, „har Mod-
standeren ikke angivet nogen Grund, hvorfor han tror,
at jeg har sat Roserne i Hatten, thi en Grund maa
der jo dog antages at være.“

„I den Forudsætning, at De ikke vil tage ham
det ilde op, skal jeg gjerne sige Dem hans Mening,
som er den, at De med Rette antog, at Roserne tage
sig bedre ud paa Deres Hat og derfor vare bedre an-
bragte der, end ved at ligge i Væsten til ingen Verdens
Nytte.“

„Det er mig naturligvis ligegyldigt, hvem af de
Herrer der vinder eller taber dette Væddemaal,“ svarede
den unge Pige smilende, „men dersom den Tabende
vil love paa Værsord at lægge en Dobbeltbaler i
Blokken den første Gang, han gaar i Kirke, forudsat
han nogensinde gjør det, saa skal jeg strax sige Grunden
til, at jeg satte Roserne i Hatten.“

„Indgaaet, indgaaet paa Værsord, ikke sandt Hr.
Schouw?“

„Jo, Hr. Schou, indgaaet paa Værsord,“ svarede
Kammerraaden og slog sin Haand i den Andens.

„Sagen er simpelt hen den,“ fortalte den unge
Pige leende, „at jeg besøger en Veninde, der selv er
forhindret i at modtage mig paa Stationen i Langaas,
og da hun frygter for, at Karlen, som ikke kjender
mig, lige saa lidt som jeg ham, og han dertil ikke har
opfundet Krudtet, som man siger, ikke vilde henvende

sig til mig, hvor godt jeg end blev bestrevet for ham, enedes vi om, at jeg skulde sætte disse tre Roser i min Hat, som De ser, thi saa maa han dog sikkerlig saa Dje paa mig."

"Jeg kunde virkelig have Lyst til at bede Dem laane mig Roserne for at sætte dem paa min Hat og saa have den Fornøjelse, at se Karlens Forbauselse, naar han opdagede Roserne paa en Herres Hat og ikke paa en Dames," bemærkede den unge Mand.

"Ja, men hvem har vundet?" spurgte Kammerraaden; "det har naturligvis jeg."

"Paa ingen Maade," protesterede den yngre Hr. Schov. "Kammerraaden sagde jo, at Frøkenen havde sat Roserne i Hatten for Pjyntens Skyld."

"Ja, men De sagde, at det var af bare Kjærlighed."

"Tillader De mig at dømme?" bemærkede den unge Dame, ret som Toget holdt ved Langaa.

"Med største Fornøjelse," udbrode begge Herrerne.

"Saa dømmer jeg, at De har tabt begge To og ikke maa glemme Fattigblokken, naar De en Gang kommer i Herrens Hus."

Dermed rejste hun sig op, nikkede venligt, idet hun bød sine Medrejsende Farvel, stred forbi den tause Passager, som nu ogsaa begyndte at røre sig, og hoppede ned paa Perronen, hvor en Bondetarl strax kom hende imøde med mange Skrabud.

"Der har vi altsaa Venindens Kubst," sagde den yngre Herre inde fra Kupeen.

„Og jeg, som ikke engang fik hendes Navn at vide,“ sukede den Gamle.

„Det skal jeg dog se at faa fat paa,“ bemærkede den Unge; „bliv De blot her saalænge, Hr. Kammerraad,“ hvorpaa han, umiddelbart efter den taufe Herre, forlod Koupeen.

Den taufe Medrejsende.

Hvorbidt det lykkedes de tvende Herrer Schov at faa deres kvindelige Rejsesælles Navn at vide, har jeg ikke senere erfaret, og det er ogsaa uden Betvæknelse for vor Fortælling; men kort efter at Rejseselskabet havde taget Afsted med hinanden i Waggonen, saa vi den unge Dame rulle hen ad Vejen til Benindens Hjem, hvor hun og hendes Mand ved den hjerteligste Modtagelse strax overtogede deres Gæst om, at Beninden fra Barndomsdagene, der var nogle Aar ældre end hende, var det samme kjærlige, varmtfølede Væsen som den Gang og hendes Mand Elstværdsgheden selv.

Ida Bagger havde mistet begge sine Forældre i sin tidligste Barndom, og hvad de havde efterladt hende, var for Størstedelen gaaet med til Opholdet i en fjern Slægtnings Hus, men da hendes Opdragelse endelig var fuldbendt og hun var i Stand til at tjene for sit Brød, var der endnu Saameget tilbage af den lille Formue, at hun tilstrækkelig kunde forsyne sin tarvelige Garderobe. Da vi gjorde hendes Bekjendtskab, havde hun just forladt et Hus, hvor hun i flere Aar

havde opholdt sig som Lærerinde; men ved forskjellige uheldige Foretagender var Familiens økonomiske Omstændigheder bleve saaledes, at den maatte indstrænke sig paa enhver Maade, hvilket var Grunden til, at hun i Djebliffet var uden Bestjæftigelse, og det var derfor med den største Paastjønneelse, at hun modtog sin Venindes og hendes Mand's venlige Tilbud om at opholde sig hos dem, indtil en eller anden Plads tilbød sig for hende.

Nogle Dage før Ida Baggers Ankomst til sin Venindes Hjem havde hendes Mand været saa uheldig, ved et Fald med sin Hest, foruden et Benbrud ogsaa at paadrage sig saadanne Kontusioner, at han i længere Tid maatte holde sig i Stillehed, og da han forøvrigt ikke var syg, saa saldt Tiden ham ofte lang, da hans Hustru, paa Grund af den store Husholdning, var forhindret i at være saameget om ham, som hun ønskede. Det var derfor den unge Kone dobbelt kjært, at hendes Mand, der ikke tidligere havde kjendt Frøken Bagger uden af Navn, følte sig saa tiltalt af hendes milde, venlige Væsen, at han selv ønskede at have hende til Engeplejerfke, naar hans Hustru besørge de Husets Gjering, som hendes Veninde ikke turde paatage sig, fordi hun ikke havde haft Lejlighed til at uddanne sig i denne Retning.

At være Hr. Bondesens Engeplejerfke var nu ikke saa synderlig vanskeligt, thi Idas Bestjæftigelse bestod mest i at forelæse ham Aviserne og Beretninger af Landmandsblade om Markføernes Befindende, Lørve-

mofers og Græsmarkers Behandling osv., eller Rugmarken maatte opsoeges for at finde A $\frac{1}{2}$ til Patienten, da det just var i den Tid den blomstrede. Hun maatte ogsaa bringe den gamle Abraham, der, som Selvherster, regjeredeovre i Møllen, Paalæg om, at Grynene til Provstinden maatte være af prima Sort, thi i Husholdningsfager var den gode Dame ikke at spøge med, og Abraham, der gjerne betjente sig af bibelske Ord, naar det blot var ham muligt, lod sin Husbond hilse, at Grynene skulde blive lige saa skønne som Orkenens Manna.

Hr. Bondesen og hans Hustru vare et Ægtepar, der med den Eyst og Iver, som vi fornemmelig føle i de yngre Aar, arbejdede sig frem til en vis Velstand, idet de altid med en hjertelig Ydmynghed takkede det naadige Forsyn for den Betsignelse, som blev en Frugt af deres trofaste Sammenhold og Arbejdsomhed. Det var derfor ogsaa saare naturligt, at de ogsaa gjaldt for Omegnens Velgjørere og Smaaafolks Hjælpere, og kneb det for en Familiefader, kom han aldrig tomhændet fra hans Mølle, selv om Udsigterne til Betaaling for det leverede Korn syntes aldrig saa tvivlsomme.

Naturligvis lærte ogsaa Hr. Bondesen Menneftenes Utafnemlighed at kjende; men naar han saa beklagede sig derover for sin Kone, sagde hun kjærligt til ham: „Lad dette minde os om, at vi vistnok ofte ere den kjære Gud utafnemlige for alle hans store Velgjerninger imod os, og desuagtet bliver han ved at

stjænke os dem." Dette hjalp altid paa hendes Mand, og naar saa Styldneren kom og gav gode Ord og endnu bedre Løfter, ja — saa fik han atter Noget i sin Pose.

De havde begge været fattige Børn, men de havde ogsaa begge To havt den Lykke, at deres trofaste og kristelige Forældre stedse havde søgt at lede Børnens Hjerter saaledes, at de, trods den unge Alder, hvori de vare nødsagede til at maatte ud mellem Fremmede, altid havde deres Barnetro som Støttestav, naar Fristelserne traadte dem imøde.

Det var den, kun for saadanne Sjæle forstaaelige Duft, — om jeg maa bruge dette Udtryk — der omgav disse elselige Bøesener, hvilket lod Ida Bagger smage den rene Glæde, naar hendes Veninde, efter at alt Dagværk var endt, siddende ved sin Mand's Leje, enten forelåste et Stykke af den hellige Skrift eller af en anden gudelig Bog, eller ved at dvæle ved deres Forhaabninger, og hun sluttede sig da stedse til dem i Lov og Pris til ham, der vaagede over dem Alle.

Der var saaledes hengaaet en fjorten Dages Tid, i hvilken Hr. Bondesens Befindende daglig blev bedre, saa at hans Engeplejersteds Nærværelse hos ham kun var nødvendig af og til, og vi se derfor en smuk Sommermorgen den unge Pige, iført en tarvelig, men nderst takkelig Morgendragt, siddende ude i Haven, ivrigt beskæftiget med et Haandarbejde. Ved at se op fra dette et Øjeblik blev Ida Bagger opmærksom paa sin Veninde, som ilede hen til hende, hvorfor hun

hurtig rejste sig og gik Fru Bondesen imøde, som, da hun saa Ida, smilende udbød:

„Du maa virkelig strax tilfredsstille min Ans-gjerrighed, kjære Ida, og fortælle mig, hvor naar Du har gjort Proprietær Flindts personlige Bekjendtskab, thi saa vidt jeg vidste, kjendte Du kun ham og hans ulukkkelige huslige Forhold af de Samtaler, hvori jeg gjorde Dig bekjendt med ham og Egnens Familier.“

„Jeg kjender i Sandhed ikke det Mindste til Hr. Flindt, uden for saa vidt hvad Du selv har fortalt mig om ham.“

„Ja, da kom dog virkelig Hr. Flindt ridende her-til for lidt siden og bad om han maatte komme til at tale med Froken Bagger under fire Djne. Under fire Djne siger jeg Dig. Men hor, der falder mig Noget ind. Har Du ikke, kort før Du kom hertil, søgt en Husbestyrerindeplads?“

„Nej, af den simple Grund, at jeg ikke tør paa-tage mig en saadan.“

„Nu, det er vel ikke værd vi lade vor Hr. Nabo vente længer. Vil Du blive her i Hæbestuen?“ — til hvilket Bærelse begge Damerne havde begivet sig — „saa skal jeg bede ham træde herind, thi han har opholdt sig inde hos min Mand siden han kom, og Du og han kunne da i dybeste Hemmelighed forhandle om det, han har at meddele Dig.“

„Jeg har kun den Bøn til Dig, kjære Wilhelmine, at Du ledsager Hr. Flindt herind, thi da der sikkerlig maa finde en Føjsltagelse Sted og denne strax

bliver opklaret, naar han ser mig — thi jeg bilder mig ind, at han anser mig for en helt Anden —, saa var det behageligt, om Du var nærværende."

Hr. Flindt maa imidlertid gjentagende have nytret sit Dnsse om at tale med Froken Bagger, thi umiddelbart efterat Fru Bondesen havde forladt hende i Havestuen, hørte hun Fodtrin i det tilstødende Bærelse og en Herre traadte nu ind, i hvem hun, til sin største Overraskelse, gjentjendte den tause Medrejsende, om hun end den Gang slygtigt havde set ham. Han kunde ikke undertrykke et Smil ved at se den unge Piges Forbauselse; han anede den Gang ikke, at det forræderste Blod, som farvede hendes Kinder, blev sat i Bevægelse af en dybere Grund end hans Nærværelse. Efterat de sædvanlige Hilsener vare udveglede, bad Hr. Flindt hende paa det mest Forekommende undskyldte sin Opførsel i Waggonen.

"Denne Hr. Schouw var dog et forfærdeligt Menneſte; han vilde bestemt have gjort mig fortvivlet med sin uendelige Snak."

"Som De dog alligevel ikke kunde lufte Deres Dren for," bemærkede Ida med et Smil.

"Fuldkommen rigtigt, Froken Bagger; men saa blev jeg dog fri for at svare, hvilket var en stor Fordel, og jeg maa tilstaa, at jeg var saa ondſtabsfuld at more mig over, hvorledes De sorgjæves søgte at afbrøde ham. Men Nok derom! Tillad mig at sige Dem Grunden til, at jeg ulejliger Dem med min Nærværelse i denne Stund. Jeg forubfætter, at De kjender mine

hushlige Forhold, for saa vidt Fremmede kunne kjende dem; i modsat Tilfælde vil Fru Bondesen, der er en meget forstandig Kone, være den, der bedst kan sætte Dem ind i disse. Saa meget er imidlertid fornødent at sige Dem, at det uhyggelige Forhold mellem mig og Fru Klindt nødvendiggjør, at den indre Bestyrelse af mit Hus maa overbrages en Dame, der navnlig kan indtage Bærtindens Plads, enten naar jeg ser en Gæst hos mig eller ved de daglige Maaltider, ligesom ogsaa sørge for, at Alt er komfortabelt i enhver Henseende. I mange Aar havde jeg en ældre, agtværdig Pige, som med Indsigt og Erfaring forestod denne Gjerning; men siden har jeg været højt uheldig og idelig været nødsaget til at stifte Husbestyrerinde. Da vi mødtes i Roupeen, kom jeg fra en saadan Dame, med hvem jeg, ifølge Aftale, var truffen sammen i Aarhuus; men da hun hørte mine Betingelser, ønskede hun ikke Pladsen, hvilket for saa vidt var mig kjært, som jeg ikke yndede hendes Opræden. Jeg vil nu sige Dem rent ud, Frøken Bagger, at jeg fik lige det modsatte Indtryk af Dem i den rigtignok kun korte Tid, jeg havde Lejlighed til at lære Dem at kjende; men jeg stoler paa, at det første Indtryk sjælden plejer at stufte mig, og derfor vil oprigtigt talt Intet være mig kjærere, end om De vil paatage Dem at udfylde denne Plads i mit Hus enten strax eller i den nærmeste Fremtid."

Den unge Pige blev saa forbauset ved dette For-

slag, at hun i første Øjeblik ikke kunde finde Ord til sit Svar.

„Jeg kan se, mit Forslag overraster Dem eller ogsaa frygter De for Betingelserne, som jeg nødes til at stille,“ bemærkede Hr. Flindt alvorlig; „jeg forlanger intet Svar i denne Stund. Dersom De kan have Øyst til at modtage mit Tilbud, men desuagtet er ængstelig for strax at fatte en Beslutning, saa raadfør Dem først med Deres Veninde og hendes Mand, men bestem selv en Dag, paa hvilken jeg kan saa Deres endelige Mening at vide. Vilkaarene blive vi let enige om. Men maafe tillader Deres Forhold Dem aldeles ikke at gaa ind paa mit Forslag, og i saa Tilfælde ønsker jeg helst Underretning derom lige saa godt nu som senere.“

„Jeg er ganske vist for Øjeblikket uden Erhverv,“ bemærkede Ida efter nogen Betænkning, „og kunde for saa vidt godt overtage den Plads, De tilbyder mig, tilmed da jeg ikke tror min Veninde har min Nærværelse her nødvendig; men jeg vil ikke skjule for Dem, at jeg anser det for at blive en over al Maade vanskeligt Stilling for mig i Deres Hus. Udeles affet herfra, frygter jeg ogsaa meget for, om jeg i det Hele taget er Pladsen voksen, thi jeg maa gjøre Dem opmærksom paa, at jeg udelukkende har uddannet mig til Lærerinde og kjender Lidet eller Intet til at bestyre et Hus.“

„De maa have misforstaaet mig, De skal intet Hus bestyre, bedste Frøken,“ saab Hr. Flindt hende

ibrig i Talen. „Jeg har baade Husjomfru og Mejerste, saa at Deres Opgave ubelukkende vil være den at have Opfyn med, at Alt er i Orden i Bærelserne, samt gjøre Hønnør ved de forskjellige Maaltider. Der vil altsaa blive megen Tid til Deres egen Raadighed — undskyld, Frøken Bagger, men De ser saa vist paa mig?“

„Tag det ikke ilde op, Hr. Flindt,“ stammede Ida og blev blodrød; — „men jeg kjender — det vil sige, jeg har for nogle Aar siden truffet sammen med en Herre, som jeg synes havde meget tilfælles med Dem, og dette faldt mig just ind; jeg beder Dem derfor undskyld, om jeg —“

„Lor jeg spørge, hvem det var,“ afbrød han hende studsende, idet en meget sigende Rynke viste sig paa hans smukke Pande, der ikke undgik Idas Opmærksomhed og som forvirrede hende endnu mere.

„O Gud, det er flere Aar siden han forlod sit Fødeland og hans Venner have Intet hørt fra ham senere,“ svarede Ida undvigende; men da hun imidlertid havde fattet sig, vedblev hun:

„Hvad Deres Forslag angaar, saa takker jeg Dem ret meget derfor; men som De selv foreslog mig, vil jeg imidlertid bede min Veninde og hendes Mand raade mig. Mene de, at jeg er istand til at udfylde den Plads, som De har været saa god at tilbyde mig, og at jeg ikke udsætter mig for at stulle Deres Tillid til mig, saa modtager jeg den gjerne.“

„Denne Udtalelse er mig i ethvert Tilfælde fuld-

kommen fuldestgjørende," svarede Hr. Flindt galant, idet han rejste sig fra Sofaen. „Jeg vil nu blot bede Dem sige mig, naar De antager, at De kan have taget Deres Bestemmelse, da jeg saa vil komme hertil igjen; men bestemmer De Dem til at tage ind i mit Hus, saa ønsker jeg helst, at De ved samme Lejlighed vil sige mig, hvad De forlanger i Honorar, medmindre De vil overlade mig at bestemme det; jeg haaber ikke De skal blive utilfreds.“

„Jeg kan lige saa godt imorgen som overmorgen give et bestemt Svar,“ sagde Ida smilende, „og dersom det altsaa er Hr. Flindt belejligt at tage hertil imorgen — men det er sandt, jeg kan jo ogsaa skrive til Dem for ikke at ulejlig Dem.“

„Nej, nej, lad det hellere blive ved den første Bestemmelse, thi dersom De saa, hvad jeg vil sætte Pris paa, gaar ind paa mit Forslag, vil jeg ikke have saa Lidet at tale med Dem om forinden De kommer i mit Hus, saa vil De langt bedre finde Dem tilrette i samme. Bestemmer De Dem imidlertid til det Modsatte — naa, saa gjør jeg alligevel en behagelig Tur. Altsaa imorgen ved denne Tid ses vi igjen.“

Dermed bukkede Hr. Flindt for den unge Pige, der i stum Forbauselse havde Blikket hæftet paa den Dør, hvorigjennem han forsvandt.

„Hvad er dog dette“, sagde hun til sig selv, „kun Alderen gjør Forfjæl, ellers er Gang, Holdning, Stemme og tilbørlig Ansigtets Lineamenter aldeles som hans.“

Hermed sank hun ned paa den lille Stol, som hun havde sidet paa under Samtalen med Flindt, og støttende sin Arm paa Bordet, hensesant hun i dyb Eftertanke, hvoraf endelig hendes Benindes Stemme vakte hende.

„Men hvad er der dog i Vejen, kjære Ida, Du ser jo helt bedrovet ud?“ sagde Fru Bondesen, der ubemærket var traadt ind i Havestuen; „vær blot ved godt Mod. Flindt har fortalt os Alt, baade Mødet i Jernbanevognen og hans Anmodning til Dig om at overtage Bestyrelsen af hans Hus; hvad siger Du dertil, min Pige? Det bliver en vanstelig Stilling.“

„Jeg vil i den Henseende udelukkende følge Dit og Din Mand's Raad. Du ved, kjære Wilhelmine, at jeg maa tjene mit Brød blandt Fremmede og for Liden er uden Erhverv, thi Din og Din Mand's Godhed vil jeg ikke misbruge, og derfor kunde jeg nok have Lyst til Pladsen, om Du ellers tror, jeg kan udfylde den. Hvem ved, maaske kan jeg ogsaa virke lidt forsonende, jeg syntes Hr. Flindt's Ansigt røbede saa meget Godt tiltrods for den Alvor, der var udbredt derover.“

„Ja vist, deri kan Du have Ret; hans Kone har ogsaa sine gode Sider, men nu ere deres Sind saa bittere mod hinanden, at det ikke nytter at tænke paa Fred og Forsoning mellem dem. Du vil kun berede Dig selv Ubehageligheder og Din Stilling kan blive vanstelig nok alligevel. Men kom nu ind med til Invaliden, han er ikke ueffen at raadsføre sig med, kan

Du tro; om Du tager Pladsen, vil Du jo altid have en Støtte og en Tilflugt hos os."

Hermed slog hun sin Arm om Benindens Liv og de gik saaledes ind til Hr. Bondesen.

Foreløbige Forhandlinger.

Man kan nok forstaa, at den hele Dag gik hen med Raadslagninger imellem de tre Venner. Der blev talt meget for og imod, at Ida skulde tage den tilbudte Plads; men da Bondesen og hans Kone vare enige i, at Flindt i Grunden var en nobel Mand og at den af ham selv omtalte Husbestyrerinde altid havde sagt, at han var en god Mand, naar man blot forstod at omgaaes ham, ligesom hun ogsaa havde forstaaet at faa Forholdet til Fruen saaledes ordnet, at det blev mindre tvungent for dem Begge, uden dog at overstride det Løfte, hun havde givet sin Principal, saa bleve de enige om, at Ida burde forsøge, om ikke ogsaa hun kunde finde sig tilrette i de samme Forhold. I Overensstemmelse med denne Beslutning udtalte den unge Pige sig ogsaa den næste Dag, da Flindt, ifølge deres Aftale, paany gjæstede Familien i Møllen.

„Det glæder mig, at De gaar ind paa mit Forslag, Froken Bagger. Naar De har lært mig at kjende nøjere, tror jeg De skal finde, at jeg ikke er saa vanskelig at komme ud af det med, som jeg nok ved, Omverdenen mener. For at der imidlertid ingen

Misforstaaelse skal opstaa, finder jeg det rigtigst for os Begge, at jeg gjør Dem bekendt med, hvad jeg ønsker med Hensyn til Deres Optræden lige over for Fru Flindt; skulde De derefter mene, at De ikke kan tage til mig — nu vel, saa afbryde vi al videre Forhandling, hvilket iøvrigt skulde gjøre mig meget ondt."

„Vil De være saa god at sige mig Deres Betingelser, min Herre,“ svarede Ida noget koldt. „Kan jeg gaa ind paa dem, skal jeg visse ogsaa overholde dem, men i modsat Fald skal jeg sige Dem min Mening ganske oprigtig.“

„Det, som jeg især lægger Vægt paa, er Deres Forhold overfor Fru Flindt, og det er i saa Henseende mit bestemte Ønske,“ og disse sidste Ord bleve udtalte paa en saadan Maade, at Ida maatte opfatte dem som en Befaling, „at De i intet som helst Tilfælde betragter hende som Husets Frue, men som en Fremmed, De naturligvis skylder den Agtelse, som Enhver, der kommer i mit Hus, kan gjøre Fordring paa, og ligesaa bestemt maa jeg udtale mit Ønske om, at De undgaar al Samtale med hende, hvad enten De er ene sammen eller jeg og Andre ere nærværende.“

Det bragte næsten Ida til at gysse ved Tanken om et saadant Forhold, thi hun havde ikke troet, at det var saa forfærdeligt. Efter et Øjeblik's Betænkning spurgte hun:

„Lad mig det Spørgsmaal: Opholder Fruen sig bestandig paa sit Værelse og deltager f. Ex. ikke i Maaltiderne?“

„Middagsmaaltidet, ved hvilket jeg skjærer for, og Aftensmaaltidet serveres i den sælle Spisestue, hvorimod Fruen nyder de øvrige Maaltider i sine egne Værelser,“ svarede Flindt lidt affejende, som man siger.

„Undskyld mig, Hr. Flindt, men jeg kan ikke modtage den tilbudte Plads paa de Betingelser.“

„Tør jeg spørge, hvorfor?“ spurgte han hæftig.

„Naturligvis er Forholdet imellem Hr. og Fru Flindt mig ubekjendt — tilgiv, at jeg berører det; men naar man daglig skal leve sammen med Omgivelser, som man højagter, saa kan jeg heller ikke Andet end tillige tage Hensyn til mig selv, thi jeg vil unægtelig staa i et forunderligt Lys, ej alene lige over for Fru Flindt, men ogsaa tilstedeværende Fremmede maatte forbauses, naar jeg undlod enten at udtale et høfligt „god Morgen“ eller „Farvel“ eller ved Bordet spurgte hende, om hun ønskede Mere af hin eller den Ret. Der kan saaledes indtræffe mangfoldige smaa Tilfælde, som ere aldeles uundgaelige, naar man daglig lever sammen, hvor det vilde være til den største Skam for mig, om jeg ikke enten henvendte mig til Fruen eller høfligt svarede hende, naar hun havde Noget at sige mig, uden at jeg derfor behøver at fortsætte Samtalen, hvad der da heller ikke passer sig for mig som den Yngre. Det forekommer mig derfor, at en saa forstandig Mand som Hr. Flindt ikke med Ret kan gjøre en saadan Fordring. De sagde jo ogsaa selv, at jeg skulde vise Fruen den samme Agtelse, som enhver Fremmed kan gjøre Fordring paa i Deres

Hus, men det sker jo ikke, naar jeg optræder imod hende paa den af Dem foreftrevne Maade."

„Med Hensyn til, hvad De nytrede, Frøken Bagger, at Fru Flindt mulig henvendte sig til Dem, saa antager jeg bestemt, at det aldrig vil falde hende ind," svarede Hr. Flindt ikke uden en paafaldende Bitterhed. „Jeg beklager meget, at De nærer Betæneligheder ved at tage i mit Hus — som en ældre Mand kan jeg imidlertid sige Dem, at jeg vil sætte Pris paa Deres Personlighed og Oprigtighed som ogsaa Deres Grundsatninger tiltale mig, og derfor vil jeg nærmere overveje det Hele; vi blive maaste dog enige, naar vi tale sammen igjen, og om saa er, ønsker jeg at vide, hvor naar De kan overtage Deres Hverv i mit Hus."

„I saa Tilfælde," svarede Ida, „vil denne Uge være tilstrækkelig til at ordne Alt til min Afrejse herfra."

„Nu vel," svarede Flindt idet han rejste sig, „jeg skal i Ugens Løb overveje Sagen og derefter skal De høre fra mig, ligesom jeg ogsaa venter Deres Svar, og dersom det indeholder Underretning om, at De overtager Husbestyrerindepladsen hos mig, saa vil jeg helst have, at De tillige underrettede mig om, hvad Dag min Bogn skulde afhente Dem. Kun paa en Mandag vil det være mig imod at det sker. De ser helt forundret paa mig," vedblev han med en vis Uvovrlighed; „har De aldrig hørt, at Mandagen er en uheldig Dag? I ethvert Tilfælde har jeg haft mange Exempler derpaa."

„Nej, nej, Hr. Flindt, det faar De mig aldrig til at tro,“ svarede Ida med en Inderlighed, som næppe undgik at gjøre Indtryk paa den haarde Mand. „Den kjære Gud har flabt den ene Dag lige saa god og velsignet som den anden. Jeg ved nok, at der ere Mange, som gibe den stakkels Mandag Skyld for Alt, hvad der indtræffer af en ubehagelig Natur, men jeg tør forsikre, at det har en lang og dybere Rod.“

Den unge Pige kom, sig selv ubevidst, i hæftig Bevægelse ved sine egne Ord, som Flindt dog ikke tilfyneladende blev vred over. Han syntes dog nok lige som et Øjeblik at betænke sig paa et Svar, men som han pludselig havde taget en Beslutning, rejste han sig og tog Afsted med Familien og Ida.

Livet paa Herregaarden.

Den hele Uge forløb, uden at man i Møllen hørte Noget fra Hr. Flindt. Søndag Formiddag gik Fru Bondesen og Ida i Kirke, idet de først lovede Bondesen at komme tilbage saa hurtig som mulig.

Ret som Tjenesten var begyndt kom en Dame under Middelhøjde ind i Kirken og satte sig i den øverste Stol, et Par Stole fra det Sted, hvor Ida og hendes Veninde havde taget Plads.

„Fru Flindt,“ hvistede Fru Bondesen til den unge Pige, førend Fruen endnu havde indtaget sin Plads, og det er tilgiveligt, om Ida havde betragtet hende saa

nøje som Høflighed og Agtelse for Stedet, hvor de be-
fandt sig, kunde tillade.

Saa snart Fru Flindt saa Fru Bondesen, nikkede hun venligt til hende, hvilken Hilsen naturligvis blev besvaret paa en lige saa forekommende Maade af denne; men strax derpaa fæstede Fru Flindt sine Øjne paa den unge Pige paa en saa forstøende Maade, at hun følte sig i højeste Grad generet og uvilkaarlig lod sit Blik hvile paa et og samme Sted i Salmehogen, thi hun følte sig ligesom gjennemisnet af Fru Flindts kolde og gjennemborende Blik, som hun havde Følelsen af, uafslædig hvilede paa hende. Fru Bondesen og Ida vare ogsaa lige strax paa det Rene med, at Fru Flindt meget godt kjendte sin Mand's Plan, at overdrage Ida Bladsen som Husbestyrerinde.

Fru Flindt havde ganske vist været smuk i sine yngre Aar — hun var en Kone mellem de Fjorte og Halvtreds —, men hendes Træt vare nu temmelig skarpe, rimeligvis foraarsaget dels af hendes huslige Sorger og dels ogsaa af den Lidenskabelighed, som i tidligere Dage havde behersket hende og endnu af og til dukkede frem; men naar hendes Humør var godt, virkede det saa formildende paa hendes Ydre, at hun endnu kunde kaldes smuk.

Da Fru Bondesen, som ovenfor berørt, havde lovet sin Mand at komme tilbage saa hurtig som mulig og hun derhos ilede med at befri sin Veninde for længere end højt nødvendigt at sidde lige over for Fru Flindt, i det Mindste for denne Gang, saa forlod hun

lebsaget af Ida, Kirken lidt efter at Salmefangen atter var begyndt.

„Naa, hvad synes Du saa om hende?“ spurgte Fru Bondesen paa Hjemvejen; „hun saa just ikke meget venstabeligt paa Dig, uden at jeg derfor vil sige, at der var noget Ondt at opdage i hendes uafslavelige Stirren.“

„Men desuagtet haaber jeg dog nok det skal gaa,“ sagde den unge Pige estertænkstomt, „om jeg kommer der i Huset, hvilket det rigtignok ikke lader til, eftersom Hr. Flindt endnu ikke har ladet høre fra sig.“

„Na, det kan man aldrig vide,“ svarede Fru Bondesen alvorlig. „Forresten er jeg fuldstændig overbevist om, at Du har været den ufrivillige Aarsag til hendes Besøg i Kirken i Dag, hvor hun og hendes Hr. Gemal kun sjælden føle Lust til at komme. Jeg er nemlig sikker paa, at hun ventede Du kom her, thi nu, hun engang ved Bæstet med sin Mand's Planer, saa lader hun Dig ikke af Synne et Øjeblik. Jeg er ogsaa vis paa, at inden en Times Forløb ved han, at Du og hun have været sammen her i Kirken, men ikke have talt sammen efter Gudstjenesten, thi han udspejder hende lige saa godt som hun ham.“

„Det er ligefrem ubegribeligt,“ sagde Ida med en let Ghysen, „at tænke sig et saa sørgeligt, for ikke at sige forargeligt Forhold imellem Mand og Hustru. Have de aldrig haft Børn?“ spurgte hun videre.

„Saavidt jeg ved en Søn; men om han er levende eller død, skal jeg ikke kunne sige, i ethvert Til-

fælde er han bankt fra Huset og maa selvfølgelig heller ikke omtales af Nogensomhelst paa Gaarden; det er gavnligt, at Du i Forvejen ved det."

Den næste Morgen fik Ida en Billet fra Flindt, hvori denne tilskrev hende, at han havde bestemt sig til at overdrage hende Husbestyrerindepladsen i sit Hus og at han indrømmede hende den Moderation, som hun havde ønsket, med Hensyn til Forholdet overfor Fru Flindt, samt at han havde bestemt selv at afhente hende. Tillige bad han undskyldte, at han ved deres sidste Samtale helt havde glemt at omtale Pengespørgsmaalet, hvorfor han nu tillod sig at foreslaa et Honorar af 150 Rdlr. aarlig.

"Kan Du se, Kirkebøget har virket," sagde Fru Bondesen smilende, efter at Ida havde læst Brevet højt. „Jeg er vis paa, min Pige, at havde Du talt med Fruen igaar ved Kirken, saa havde Hr. Flindt nok givet sit Brev det modsatte Indhold. Du ser saa alvorlig og eftertænkfuld ud, kjære Ida, vær blot ved godt Mod, thi saa vanskelig Din Stilling end bliver, saa tror jeg dog, at Du nok overvinder Vaanstelighederne."

Til den bestemte Tid kom Flindt meget rigtig fjørende for at hente Ida; men da Bondesen indbød ham til at tilbringe Aftenen hos dem, slog han sig mod Sædvane til Ro for nogle Timer og var tilspyneladende endog i meget godt Humør. For at Frøken Bagger imidlertid endnu samme Aften kunde faa ordnet sig lidt i sit nye Hjem, brød Flindt temmelig

tidlig op. Medens der blev spændt for, var Ida paa sit Bærelse for endnu at ordne Et og Andet til Afrejsten og imedens underholdt Flindt sig med Fru Bondesen.

„De ved nok, Fru Bondesen, at Damer ikke pleje at gjæste mit Hus, men jeg beder Dem være forsigtig om, at det altid vil glæde mig at se Dem, naar De Kulde faa Lyst til at besøge Deres Veninde.“

„Naa jeg ret meget takke Dem for Deres Opmærksomhed,“ sagde Fru Bondesen forbindtlig; „jeg vil glæde mig dertil, saa meget mere som jeg haaber, at den tagne Bestemmelse vil blive til gjensidig Tilfredshed.“

„Jeg har samme Anskuelse; i ethvert Tilfælde har jeg ubetinget Tillid til Frøkenens gode Forstand, lige som hun, saa vidt jeg skjønner, har en mild og blid Karakter.“

„Og deri bebrager De Dem ikke, Hr. Flindt,“ bemærkede Fruen, „men — tag mig ikke mit Spørgsmaal ilde op — hvad har indgivet Dem saa megen Tillid til den unge Pige, som De, efter hvad hun har fortalt mig, kun har været sammen med paa Turen fra Aarhus til Langaa, og saa vidt jeg mindes,“ tilføjede Fru Bondesen med et Smil, „var det vist Dem, der sov omtrent hele Tiden.“

„Eller lod som om jeg sov,“ forklarede Flindt. „Jeg hørte naturligvis hele Samtalen mellem hende og en gammel snakkesalig Kammerraad, hvis Overhæng jeg unddrog mig ved, at jeg lod som om jeg sov. Jeg

lyntes imidlertid saa godt om Frøkenens Udtalelser, de vare saa forstandige og saa maadeholdende, at jeg fik Interesse for hende, og da jeg blev opmærksom paa, at det var Deres Bogn, som hentede hende ved Stationen, opstod den Tanke strax hos mig, at det maatte dog lod sig ordne paa en eller anden Maade, saaledes som det nu er flet. Efterhaanden som jeg bliver ældre, føler jeg mere og mere, at den daglige Omgang med en saa venlig og dannet Pige som Frøken Bagger, vilde udøve en velgjørende Indflydelse paa mig, thi, som jeg ogsaa har sagt til hende, jeg tror ikke jeg er saa haard og umedgjørlig, som jeg vist bliver anset for af Mangfoldige."

Frøken Bagger's Indtræden i Salen afbrød denne Samtale og strax derefter holdt Bognen for Døren.

Efter kun en halv Times Kjørsel ankom Klindt og Ida til deres Bestemmelsested, hvor Stuepigen hjalp dem af Bognen. Ved Indtrædelsen i den store smukke Entre hjalp hun Herren med at afføre sig det lette Overtøj, medens Husjomfruen strax ledsagede Ida til det for hende bestemte Værelse. Jomfru Klausen var en ældre Pige med et godlidende Ydre, som Ida antog hun vilde komme bedst ud af det med ved at henvende sig til hende paa en tillidsfuld Maade.

„Har De Lejlighed dertil, vilde jeg være Dem meget forbunden, om De vilde sætte mig lidt ind i Husets Skikke. Jeg vil takke Dem for de Bink, som De i saa Henseende giver mig, og om De i det Hele

taget vil lade Deres Digtighed og Indsigt komme mig lidt til Gode, navnlig i den første Lid.“

Denne Appel til Jomfruens Ufejlbarehed forfejlede ikke sin Virkning, og efter at hun med en Rigdom af Ord havde forklaret hende, hvad hun havde at tage sig for i Huset, stilledes de i den bedste Forstaaelse fra hinanden.

Naturligvis var den unge Pige yderst spændt paa det første Møde med Fruen her i hendes eget Hjem, da Mødet i Kirken just ikke havde gjort dette meget lovende; men hverken Hr. eller Fru Flindt saa hun førend ved Middagsbordet, som hun havde pyntet med nogle Blomster, ligesom hun ogsaa havde forshynet Vaserne i Dagligstuen og Havesalen med Buketter, hvilket Jomfruen senere sagde hende, ingenfinde havde været Tilfældet siden de havde den gamle Frøken, som hele Gaarden holdt saa meget af. Da det var det første Middagsmaaltid, hvorved Ida skulde fungere, paa en Maade som Bærtinde, var det af stor Betydning for hende, men saaledes som dette gif, saaledes gif næsten uden nogen Forandring Maaltid efter Maaltid.

Først traadte Flindt ind i Spisestuen, ledsaget af en Mand, der var kommen til Gaarden paa Studehandelen's Begne, og hvis hele Konversation drejede sig om disse Dhrs Fejl og Fortræffelighed, samt de uhyre Tab, Studehandelen førte med sig — Binding var der selvfølgelig aldrig Tale om. Lige i Hælene paa Studehandleren kom Forvalteren, en vistnok meget

stikkelig Fyr, der talte det provindsielle Sprog drøvende i den Grad, at det end ikke blev komist, men snarere affstrækkede fra at henvende sig til ham uden højst nødvendigt. De tre Herrer satte sig omkring Bordet, og Ida saa nu Stuepigen gaa hen ved den Plads, der altsaa plejede at være Fruens, og vente med Haanden paa Stolernggen til Fruen kom, hvorefter Pigen trak denne frem til hende, da hun nu traadte ind for at tage Del i Maaltidet. Dette var ogsaa al den Opmærksomhed, der blev vist hende som Kone i Huset, thi Ingen, end ikke Studeprangeren, lod som om han vidste noget af hendes Nærværelse at sige, uagtet han strax ved Indtrædelsen havde hilst meget høfligt paa Frøken Bagger.

Idet Fru Flindt var traadt ind i Spisestuen, havde Ida naturligvis bøjet Hovedet til en Hilsen, men denne lod som om hun slet ikke bemærkede det og satte sig i Laushed, saa det var hende meget belejligt, at hun gjennem Stuepigen kunde henvende sig til det tilstedeværende Bordselskab, om En eller Anden ønskede hint eller dette af Maden. Flindt havde meget høfligt, strax ved Maaltidets Begyndelse, spurgt til Idas Befindende, hvorledes hun syntes om Haven og givet hende en Kompliment for de smukke Blomster, men iøvrigt fortes Samtalen udelukkende mellem Husherren og Studehandleren om det ovenfor berørte interessante Emne.

Da Maaltidet var tilende, bød Flindt „Velbekomme“, hvorpaa Alle rejste sig. Ida bragte atter

Fruen sin Hilsen paa samme stumme Maade som ved hendes Indtrædelse i Spisestuen og denne Gang opnaaede hun dog, at Fruen saa paa hende, om end med et isnende koldt Blif.

Raffen blev strax serveret, hvorpaa hver især forføjede sig til sine Bærelser, og saaledes fik Ida ogsaa Lejlighed til, om end kun for nogle Øjeblikke, at opholde sig i sit eget Bærelse.

„Jeg holder det ikke ud i Længden,“ sagde hun til sig selv. „Dette kolde, glædeløse Liv dræber enhver varm Følelse i Hjertet og piner Sjælen tilbøde. Nej, jeg holder det ikke ud i Livens Længde.“

Der hengik nu flere Dage paa samme stille, for ikke at sige uhyggelige Maade. Ida troede, at Fruen ligefrem undgik hende, ellers maatte hun være truffen paa hende langt oftere i det store, vidtløftige Hus, men i saa Fald var det hende ikke imod. Naar de en enkelt Gang mødtes, hilste Ida hende paa samme Maade, som naar de saas ved Middags- eller Aftensbordet, men Fruen besvarede som sædvanlig denne Hilsen kun med et koldt Blif.

Den gamle Jomfru Klausen begyndte en Gang at berøre Forholdet imellem Egtesølkene, da hun en Aften var gaaet ind til Ida paa hendes Bærelse for at bede hende om en Vejledning med noget Haandarbejde, men den gamle Piges Lanter bleve strax henvendte paa noget Andet af Ida, der ikke ønskede at tale med hende eller nogen Anden paa Gaarden derom.

Hvad Flindt angik, talte han saa godt som aldrig

til Frøken Bagger uden ved Maaltiderne, thi naar han ikke var paa Marken eller i Udhusene, tilbragte han Tiden paa sit eget Bærelse; men altid kom han hende imøde paa en venlig og behagelig Maade, skjøndt de i det Hele taget ikke veglede mange Ord med hinanden. Det var derfor saare naturligt, at Ida maatte synes meget bedre om ham end om Fruen og ikke kunde Andet end lægge Hovedskulden paa hende for det uhyggelige Forhold, der fandt Sted mellem Ægtefolkene.

Efter omtrent en Uges Forløb sagde Flindt en Morgen til Ida, med hvem han fremdeles kun havde veglet nogle faa Ord:

„Jeg tager ud om en Time tid og bliver borte hele Dagen; kan De have Lyst til, Frøken Bagger, at tilbringe Dagen hos Deres Venner i Møllen, saa faar det til Dem.“

Naturligvis modtog den unge Pige Tilbudet med den største Glæde, og kort efter at Flindt var taget bort, spadserede Ida ned til Møllen, hvor det brusende Vand, som hun kunde høre længe før hun nede i Dalen saa Abrahams Residents, lød saa melodisk i hendes Øren som ingensinde før.

Det hjertelige „Velkommen“, der lød hende imøde ved hendes uventede Indtrædelse i Dagligstuen, de varme Haandtryk, de opmuntrende Ord, al den Lykke og Tilfredshed, der ligesom sprublede frem af hver Krog i dette Fredens Hjem, blev hun næsten overvældet af.

Om Aftenen ledsagede Fru Bondesen hende noget henad Vejen til hendes Hjem; men da de skulde stilles, brast den unge Pige i Graad, og da hendes Veninde deltagende spurgte hende om Aarsagen dertil, svarede hun, efter at have fattet sig lidt:

„Jeg holder det ikke ud deroppe paa Gaarden, kjære Vilhelmine. Jeg tror det vilde ikke være nær saa pinligt, om Mand og Kone en Gang imellem vare uenige, naar de saa forøvrigt kunde omgaaes hinanden; men denne gjensidige Tilbageholdenhed, dette kolde, frafløbende Blik, hvormed de betragte hinanden, naar deres Øjne tilfældigvis mødes, det ligesom virker frafløbende paa hele Huset, og dog,“ vedblev den unge Pige estertænksomt, „saa forunderligt Du maasse vil finde det, tror jeg desuagtet, at de huse blidere Følelser imod hinanden, end de vistnok ville tilstaa for sig selv.“

„Ja; det forundrer mig rigtignok, at Du et eneste Øjeblik kunde faa den Tanke,“ svarede Fru Bondesen paa sin sædvanlige livlige Maade. „Efter Alt hvad vi ved om deres gjensidige, mangeaarige Forhold og efter Alt, hvad Du selv har fortalt os idag, synes jeg dette maatte være det Sidste, Du kunde falde paa. Hvorfra har Du dog faaet den Ide?“

„Simpelthen af den Grund, at jeg en Dag, ligesom vi rejste os fra Middagsbordet, opfangede et Blik af Fruen; det dvælede kun et Sekund paa hendes Mand, men det lyfte af Omhed i den korte Stund. Det havde ikke undgaaet hende, at jeg havde lagt

Mærke dertil, hvilket fremkaldte en let Rødme paa hendes Kinder, som gjorde hende fuldstændig smut i det Djeblik. Da hun forlod Stuen, saa hun ikke engang paa mig med det sædvanlige kolde Blik.

„Undskyld, kjære Ida, men jeg tror dit gode Hjerte løber af med Dig,“ sagde Fru Bondesen med en Hovedrysten.

„Jeg indrømmer gjerne, at jeg ikke har megen Menneſtefundſkab, men jeg tror ikke, jeg bedrager mig ſelv. Ogsaa Flindt har paa en Maade givet mig Viſhed derom, thi en Aften, da Fruen ſom ſædvanlig vilde forlade Spiſeſtuen efter at Maaltidet var endt, fulgte han hende med Djnene, indtil hun gjennem Havesalen gik ind i ſine egne Bærelſer. Hans ſmutte mørkeblaa Djne havde i den korte Stund et vemodſfuldt Udtryk, men han ligesom greb ſig ſelv i at have begaaet noget Urigtigt, thi han drejede ſig rundt paa Hælen og hans Anſigt ſaa lige ſaa mørkt ud ſom ellers, da han forlod Stuen. Derſom det var tænkeligt, at ſlige Ting kunde berøres til Lyndet, ſaa er jeg overbevist om, at Du, kjære Vilhelmine, vilde ſaa noget Lignende at høre af Stuepigen, der har tjent der i flere Aar, men hun er et af diſſe uſtatterlige Væſener, der aldrig giver til Bedſte for Nyſgjerrige, hvad hun hører og ſer, og næſten vilde betragte det ſom en Forbrudſe at tale ufordelagtigt om ſit Herſkab.“

„Intet var mig kjærere, end om Du havde Ret, lille Ida,“ ſagde Fru Bondesen med et tvivlende Udtryk i ſin Stemme; „men var der virkelig gjensidig Kjær-

lighed tilstede, saa kunde disse Menneſter dog næppe havde gaaet og forbittret hinanden Livet i omtrent en Snes Aar; det var nok paa en eller anden Maade kommen til en Forklaring imellem dem."

"Det Samme har jeg ofte ſagt mig ſelv, men alligevel tror jeg, at de i Grunden elſte hinanden, og maaffe det er denne Tanke, der gjør mig klartſeende."

"I ethvert Tilfælde vil det da ikke være det Værſte, man kan ſige om de gode Egtefolk," ſvarede Fru Bondesen muntert; men nu maa jeg tilbage til Patienten igjen. Lev vel, søde Ida, og god Taalmodighed, ſaa kommer alt Andet nok af ſig ſelv."

Med et hjærtligt „Farvel“ ſtiltes de to Veninder nu fra hinanden, og da Ida kom tilbage til Gaarden, havde Flindt allerede været en Timestid hjemme.

Skjøndt Tiden ſneg ſig hen for Ida paa ſamme ſtille og hartad uhyggelige Maade, begyndte hun dog lidt efter lidt at finde ſig tilrette i Forholdene. Efterhaanden ſom hun blev fortrolig med al den Miſfor nøjſe og Selvplage, der omgav hende, forſtryrede det ikke mere hendes Lyſt til at udfylde ſin Tid enten med Haandarbejde eller med at paſſe de Blomſter, hvor med Gartneren forſynede Blomſterbordene, eller til Afvevling ſøge Underholdning ved at læſe en eller anden god Bog, hvormed Bogſtabet var rigelig forſynet; men den bedſte Recreation for Hjerte og Sjæl var dog Beſøgene i Møllen, hvortil endog Hr. Flindt ſtundom opfordrede hende. Det var kun i den fælles Lejlighed, hvor hun ſaaledes beſtjæftigede ſig. Fru Flindts

Bærelser havde hun ingenfinde betraadt; det var kun Fruens egen Pige, der udelukkende nød denne Forret fremfor den øvrige Husstand; men desuagtet forsømte Ida ingen Lejlighed, hvor hun paa en eller anden Maade kunde vise Husets Frue en Opmærksomhed.

Der gives Mennesker, der føle sig ilde tilmode, naar en Kat er i Nærheden af dem, uden at de ere i istand til at gjøre sig Rede for, hvad der egentlig er Grunden dertil. Saaledes gif det Ida lige over for denne Pige, der havde, — for saa vidt et Menneske kan ligne et Dyr — Noget tilfælles med denne Slægt. Hun kom og gif altid lydøst, saa Ingen kunde være sikker paa, at hun ikke stod ved Siden af dem, naar de mindst ønskede hendes Nærværelse eller tænkte derpaa. Hendes søde, indsmigrende Ord og den Maade, hvorpaa hun ligesom gned sig op ad den, hun talte med, gjorde hende højst ubehagelig for Ida, hvortil ogsaa det bidrog, at Jomfru Klausen havde givet hende et Bink om, at Fruens aldrig fejlende Rundskab om, hvad Flindt tog sig for, stammede fra denne vel ikke altid saa rene Kilde, og dog havde Ida mere Støtte i denne Pige end hun selv anede.

Det var altsaa et ensformigt Liv, der blev fort paa den store, smukke Gaard, som kun afbrødes ved de Besøg, Forretningsmænd aflagde Husets Herre.

Et eneste af disse Besøg var imidlertid forstjelligt fra de øvrige; men det var just ikke ved sin Behagelighed, at der blev lagt Mærke til Gæsten.

„Ser De, Hr. Flindt,“ med disse Ord traadte

en Mand, hvis Optræden mindede Ida om hendes gamle Bekjendt, Kammerraad Schouw, ledsaget af Husets Herre, en Middag ind i Spisestuen. „Folk sige, jeg har en Skrueløs, men Fejlen er, at den sidder for fast. — Ah, god Dag, min Frøken! Naturligvis Deres Frøken Datter — Righeiden siger mig det strax. Formodentlig Husets Frue?“ afbrød han sig selv, idet han, med alle Tegns paa Erbødighed, bukkede for Fruen, der, uvant som hun var med, at nogensomhelst Opmærksomhed blev vist hende i hendes eget Hus, gjengjældte Gæstens Hilsen, idet et saa venligt Smil opklarede hendes Træk, at Ida blev helt forbausset over den Gænde, det for et Øjeblik udbredtes over hendes Person. „Hvor De er en lykkelig Mand, Hr. Flindt, der har saa smukt en Hustru og ikke mindre smukt Datter“, fortsatte Gæsten. „Hun ligner Dem begge i den Grad, at jeg ikke kan sige, hvem hun ligner mest, Dem eller Deres Frue.“

„Det er ogsaa højt vanskeligt at afgjøre,“ svarede Flindt tørt, „da jeg aldeles ikke er i Familie med Frøken Bagger.“

„Det var da højt mærkbart,“ udbød den snaksomme Gæst. „Sig mig en Gang, Hr. Forvalter, giver De mig ikke Ret i, at Frøken Bagger ligner Hr. Flindt og hans Frue?“

„Nei,“ drøvede den Afspurgte.

„Saa har De intet Blik for Skønheden, Hr. — tør jeg spørge, hvad De hedder?“

„Jhø,“ svarede Forvalteren langsomt.

„Jhs, Jhs; et kort og godt, men forbandet koldt Navn,“ bemærkede den meget talende Herre, „men er nogen Kvinde i Stand til at smelte . . .“

„Hvad synes De om mine to Plage, som Karlen trækker med nede ved Læden?“ afbrød Flindt sin Gæst og var saa heldig et Djeblik at lede hans Tanker i et Spor, hvor han ikke kom til at berøre delikate Emner; men snart kom Alt tilbage i den gamle Gænge.

„Sig mig en Gang, Hr. Flindt, har De slet ingen Børn?“

„Nej,“ svarede Flindt i en Tone, der næsten lød barst, medens en Laare viste sig i Fruens Dine.

„Undskyld, dersom jeg har berørt en smertelig Stræng,“ sagde den godmodige Mand, da han bemærkede Bevægelsen hos begge Egtesfolkene; „men tag De Dem ikke det nær,“ vedblev han i en trøstende Tone, „thi Børn kunne gjøre En mange Bryderier, som De altsaa er bleven fritagen for.“

Nu kom Dgestegen paa Bordet, og saa blev det først rent galt.

„Hvilken mageløs Steg,“ udbrød Gæsten med en vis Begejstring, „her kommer jeg sandelig tilfort; thi jeg roser mig ellers af at kunne afgjøre, hvad det Dyr, som Stegen er tagen af, er fedet med; men den udmærkede Behandling gjør det umuligt for mig — rødt, og dog saa mørkt, at det smelter i Munden, det er Kunsten. Ja, De kan rigtignok prise Dem lykkelig, ej alene at have en smuk, men ogsaa en dygtig Kone,

der ikke holder sig for god til at passe sit Hus og som . . ."

„Undskyld, men der paafommer mig et Ildebefindende,“ afbrød Flindt for anden Gang sin Gæst, idet han hæstigt fød Stolen tilbage, og forlod Spisestuen.

„Det er ret beklageligt, at Deres Mand er hjemløst af saa pludselige Anfald; gener Dem ikke for min Skyld, bedste Frue! Gaa De kun ind til Deres Mand; han behøver vist Deres Bistand. Er det længe siden, han havde et lignende Tilfælde?“

„Det er temmelig lang Tid siden,“ svarede Fruen undvigende; „men undskyld, min Herre, jeg kjenner ikke Deres Navn.“

„Jeg hedder Mads Dorthenius Laagerup, og det Navn Dorthenius maa Fruen vide er et gyldent Navn, thi min Faster Dorthie gav mig 1000 Rdlr. for dets Skyld; men det Hele er for længe siden Bolket i Bold.“

„Fasteren med?“ spurgte Forvalteren trostlydigt.

„Nej, nej, min gode Ven; jeg tænkte naturligvis blot paa Pengene,“ svarede Gæsten leende. „Hvad min Faster angaar, da er jeg vis paa, hun er salig hos Gud, den gode Sjæl.“

Forresten var Forvalteren ikke saa indskrænket, som han lod til eller mulig gav sig Mine af, ja Frøken Bagger havde endog den Mening, at han forstod paa en snild Maade at skaffe sin Principal Underretning om alt det, han ønskede at vide.

„Deres Udtale siger mig, at De ikke er her fra Jylland,“ bemærkede Fruen, der gjerne vilde have Hr. Laagerup ind paa andre Materier.

„Meget rigtig, Frue, jeg er endog fra Lolland, saa vel som min Kone, der er den prægtigste Kone nogen Mand kan have, og vi leve lige saa lykkelig med hinanden som De og Deres gode Mand. — De ler, min gode Forvalter; men kan De blive gift saa godt som nogen af os, saa kan De kalde Dem lykkelig.“

Fruen var bleven helt alvorlig under denne uophørlige Hentyden til de huslige Forhold, og i det Mindste hos Ida opstod den Tanke, at han vidste langt bedre Bessed om de virkelige Forhold end han tilsyneladende gjorde. Kun Forvalteren lod til at nyde hele Situationen; thi et, hvad man i daglig Tale kalder bredt Grin var udbredt over hans alt Andet end behagelige Ansigt.

Det kom de to Damer meget belejligt, da Stuepigen bragte Forvalteren det Bud, at Herren ønskede at tale med ham. Kort efter kom han tilbage med den Hilsen til Hr. Laagerup, at Hr. Flindt ikke saa sig i Stand til at tale mere med ham i Dag og at han blot vilde behage at sige til Forvalteren, naar han ønskede sin Bogn.

„Det var en Streg i Regningen,“ sagde Gæsten, idet han endelig puttede det sidste Stykke Melon i Munden.

„Maa jeg ønske Dem velbetomme,“ sagde Fruen kort efter og rejste sig fra Bordet.

„Velbetomme og Tak for Mad,“ svarede Laagerup. „Jeg gad dog gjerne tale endnu et Par Ord med Hr. Flindt,“ sagde han til Forvalteren.

„Ja, det kan nu ikke ste,“ svarede denne tørt, „thi han kan ikke se Dem.“

„Ja saa! Jeg kan altsaa lige saa godt strax lade spænde for; men saa længe det staar paa, vil jeg gjerne se mig lidt om i Haven; maasse Frokenen vil være saa god at ledsage mig?“

Til Ida's hemmelige Glæde blev der imidlertid Intet af denne Spadsferetur, thi Kaffen dampede allerede i Høvestuen, og næppe havde Laagerup kommen sin Fløde i den, før hans Bogn rullede op for Døren, og snart efter rullede den atter bort med den gode Mand, som, med eller uden sit Vidende, havde givet Hr. og Fru Flindt en Lektion, som de i mange Aar ikke havde faaet, men som de Begge i lige Grad kunde have Godt af og i det Mindste fortjente.

Mødet i Drivhuset.

Hidtil havde Ida ikke vexlet et Ord med Fru Flindt; thi da denne altid var tilbageholdende mod hende, saa fandt Ida det mest passende ogsaa at forholde sig paa en lignende Maade; men denne Lauzshed

blev snart brudt paa en for den unge Pige lige saa uventet som højest ubehagelig Maade.

Ida havde ofte spurgt sig selv, hvorledes Fruen egentlig var stemt imod hende, men kom stedse til det nedslaaende Resultat, at hun rent ud sagt ikke kunde fordrage hende, skjøndt Grunden dertil var hende uforklarlig.

Hun skulde imidlertid snart blive oplyst derom.

Da hun en Formiddag traadte ind i Drivhuset for at hente Noget, hun havde forglemt der, blev hun mindre behagelig overrasket ved at træffe Fruen derinde; thi hun havde hørt af hendes Pige, at Fruen den Dag havde et af sine lidenskabelige Anfald, og saa længe de varede, tilføje hun, gjorde man bedst i om muligt at undgaa hende aldeles. Den unge Pige hilste hende derfor paa sin sædvanlige høflige Maade og vilde med det Samme trække sig tilbage.

„Bliv De kun, Frøken; Deres Nærværelse generer mig ikke mere her end andre Steder; men jeg vil dog sige Dem,“ og nu begyndte Fru Flindt at fremsføre saa grove Beskyldninger mod Idas Forhold til hendes Mand, at Ida blev i den Grad rystet, at hun maatte støtte sig til Væggen, hvorved hun stod.

„Min Frue,“ udbød hun endelig med en af indre Bevægelse næsten kvast Stemme, da Fruen et Djeblit standsede sin Ordstrøm, „jeg tilgiver Dem, paa Grund af Deres uhykkelige Sindstemning og ligesaa uhykkelige Livsforhold, alle de forsmædelige Ord, De har sagt til mig; men De har nødt mig til øjeblikkelig at

forlade dette usalige Hus, thi jeg vil ikke udsætte mig for oftere at blive fornærmet paa en lignende Maade."

Den unge Pige ilede derpaa ind i sit Værelse, hvor Smerten over saa uretfærdige Bestyrdninger fremkaldte en konvulsivist Grad. Hvor længe hun saaledes sad hensunken i sin dybe Smerte, vidste den unge Pige ikke; thi hun blev først vakt af den ved at en Haand blev lagt paa hendes Skulder, og da hun saa op, stod Fru Flindt, som ubemærket maatte være kommen ind i Værelset, til hendes grændseløse Forbauselse foran hende. Ved en ufrivillig Bevægelse søgte Ida at fjerne Fruens Haand bort, idet hun skjulte sit forgræbte Ansigt i sit Lommetørklæde.

"Tilgiv mig, Frøken Bagger," udbød Fru Flindt, idet Taarerne traadte frem i hendes Øjne, „for Jesu Bunders Skyld tilgiv en Ulykkelig, der ikke er sig selv mægtig, naar det onde Sind kommer over hende. Ak, naar De vidste, hvad dette Sind har kostet mig og hvad jeg har lidt derfor! Jeg troede om mig selv, at jeg var bleven bedre; men desværre, jeg har atter labet det Onde saa Overhaand og fornærmet en uskyldig og god Pige, som jeg ved De er. Da De traadte ind i Drikhuset, saa De saa smuk og inbtagende ud, at jeg ikke kunde beherske mig selv. De har allerede sagt, at De tilgiver mig. Ikke sandt! Naar jeg beder og bønfaalder Dem derom, saa vil De ikke forlade Huset!"

„De forlanger et stort Offer af mig,“ stammede Ida, idet hun aftenredede sine Laarer.

„Det ved jeg, mit Barn; men jeg skal visseelig paastjonne det. Jeg har saa ofte sagt mig selv, at De er som en god Engel i dette uheldige Hus. Det har ofte gjort mit Hjerte godt, naar jeg lagde Mærke til, hvor gjerne De vilde vise mig en Opmærksomhed, og den stille, fordringsløse Naade, De altid optraadte paa; men den velgjørende Indflydelse, som De visseelig øver paa Flindt, har desværre ofte ophidset mig, istedetfor det burde glæde mig. Dog, De tilgiver mig, har De sagt, og De vil heller ikke aflaa min Bøn om at blive hos mig. Læg Mærke til, jeg siger udtrykkelig at blive hos mig. Større Afvigelse kan jeg ikke gjøre Dem.“

„De beber mig saa venligt derom, Frue, alene derfor vil jeg blive; men . . .“

„Jeg ved, hvad De vil sige!“ udbød Fruen med en Glæde i sit Ansigt, der var ligesaa hæftig som før hendes Bredde. „De behøver ikke at udtale det. Tak, kjære Barn, for Deres fromme, forsonlige Sind“, og før Ida anede det, havde hun trykket et Kys paa hendes Pande, hvorpaa hun forlod Bærelset.

Da Ida var overbevist om, at Hr. Flindt med Lethed vilde se Sporene af den Bevægelse, hvori hun havde været, fandt hun det rigtigst at bede sig undskyldt, fordi hun ikke indfandt sig ved Middagsbordet. Da Stuepigen fortalte, at Hr. Flindt gjentagende havde spurgt til hendes Befindende, men han intet Spørgs-

maal henbendte til hende, da hun indtog sin sædvanlige Plads ved Aftensbordet, troede hun dermed Alt forbi.

Hun lagde imidlertid Mærke til, at hans Dine flere Gange hvilede forstende paa hende, ligesom Fruen heller ikke undgik en lignende Examination, der øjensynlig generede hende.

Den næste Dag kom Flindt tidligere tilbage fra Marken end han ellers plejede, og da han formodentlig havde faaet at vide, at den unge Pige opholdt sig i Haven, opsogte han hende der.

„Jeg ønsker at tale et Øjeblik med Dem, Frøken Bagger; jeg haaber, De vil besvare mine Spørgsmaal med den Oprigtighed, jeg altid har stattet hos Dem. Altsaa, sig mig ganske uforbeholdent, hvormed fornærmede Fru Flindt Dem igaar Formiddags?“

„Hvoraf slutter Hr. Flindt, at Fruen har fornærmet mig?“ spurgte Ida undvigende.

„Jeg slutter det deraf,“ lod Svaret, at hun bad Dem paa det Bønligste om at forblive her. De maa altsaa have staaet i Begreb med at rejse herfra.“

„Hr. Flindt maa være forsikret om, at det er i højeste Grad pinligt, saaledes bestandig at vide sig iagttaget, saa at ethvert Ord eller det Ringeste, man tager sig for, bliver meddelt, uden at man ved af hvem,“ svarede Ida med Uvillie. „Tag mig ikke mine Ord ilde op, men De omtalte før min Oprigtighed, og det er den, som bringer mig til at tale saaledes til Dem.“ Skjøndt Flindt aabenbart blev fornærmet

over hin Bemærkning, svarede han dog i al Sindighed: „De besvarede ikke mit Spørgsmaal, Frøken Bagger.“

„Jeg kan heller ikke gjøre det,“ svarede Ida bestemt. „Jeg har lovet Tilgivelse og Forglemmelse, og hvad kunde det nytte at sige Dem det; det vilde dog kun forøge den Afstillelse, der hersker imellem Dem og Deres Hustru, uagtet De kunde leve det lykkeligste Liv, naar De blot selv vilde.“

Ida taug, næsten helt forstræffet over sine egne Ord; thi hun havde ingensinde før talt saa dristigt til Flindt, og hun havde vel heller ikke gjort det, om hun havde givet sig Tid til Overvejelse.

Han sad nogle Djeblitte i Tausked, hvad enten det stete for at beherske sin Brede eller en anden kun ham bekendt Følelse.

„Jeg er for saa vidt tilfreds med Fruens Opsørsel imod Dem,“ sagde han endelig, „fordi De derved har faaet Lejlighed til at kaste et Blik i denne Kvindes Hjerte; derved vil vist mit Forhold til hende blive Dem klarere.“

„Jeg beder Dem erindre, at jeg har tilgivet Fruen hendes Uret imod mig,“ svarede Ida.

„Men den Uret, hun har tilføjet Dem, er for Intet at regne mod den, hun atter og atter har tilføjet mig.“

„Men ved Hr. Flindt, om hun ikke ogsaa angreer al sin Uret, og om ikke netop denne Anger, som hun

ikke tror bliver erkjendt af den, hun har krænket, mange Gange gjør hende bitter i Sindet?"

Flindt ryste paa Hovedet, gjorde en hilsende Haandbevægelse og gik langsomt ned i en af Havens brede Gange.

Overraskelsen.

Efter denne Begivenhed indtraadte efterhaanden et venligere Forhold fra Fruens Side imod Ida; hun undlod saaledes aldrig at gjengjælde hendes Hilsen, og da de tvende Damer en Dag stødte sammen paa en Spadsferetur, sagde Fruen til Ida: „Jeg er Dem hjertelig forbunden, Frøken Bagger, fordi De ikke har fortalt min Mand den Uret, jeg tilføjede Dem.“

„Atter Spioneri,“ tænkte Ida ved sig selv, men svarede Fruen med en let Rødmen: „De forglemmer, Frue, at Hr. Flindt blev ligesaa dybt krænket som jeg, og efter Deres venlige Ord til mig, som De udtalte, var det vel endnu mere urigtigt, om jeg havde gjort det.“

Nu var det Fruen, som maatte rødme, idet hun sagde med en Bevægelse, som Ida ikke troede hende istand til at lægge for Dagen: „Gid jeg var saa from og god som De, kjære Barn, saa vilde Alt have været meget bedre end det nu er!“

Idet hun sagde dette, fjernede hun sig; men det var bleven Ida endnu mere klart, at hun følte sig inderlig ulykkelig.

Den første Dag efter Flindts og Idas Samtale nebe i Haven var Husets Herre meget mere taus og tilbageholdende imod hende, end han ellers plejede; men efterhaanden drev ogsaa denne lille Byge over og han var igjen den samme forekommende Mand, som da hun første Gang saa ham i hans eget Hus.

En Dag kom han ind i Dagligstuen, hvor Ida opholdt sig, og foreslog hende at følge med til Præstegaarden, hvorhen Forretningen førte ham.

„Det er en vakker Familie, i hvis Selskab jeg er overbevist om, De vil befinde Dem vel,“ tilføjede han.

Ida havde forlængst været forberedt paa et saadant Tilbud og havde desaarfag overvejet sit Svar.

„Tusind Tak for Deres venlige Indbydelse, men De maa ikke tage mig ilde op, at jeg ikke kan modtage den.“

„Hvorfor ikke?“ henkastede Flindt.

„Fordi jeg frygter for at fortørne Dem; thi modtager jeg Deres venlige Tilbud, saa maa jeg knytte en Bøn dertil, som vilde gjøre mig usigelig lykkelig, om den blev opfyldt, men det tør jeg neppe haabe. Tilslaber De, at jeg siger Dem, hvad jeg saa vilde bede Dem om?“

„Jeg kan godt gjette, hvad De ønsker, Frøken Bagger,“ svarede Flindt mørkt; „men jeg kan ikke opfylde Deres Ønske, det er umuligt. Dog vil jeg sige Dem, da vi nu engang berøre dette, at var De ikke

saar hensynsfuld i Deres Ord og Optraeden, tillod jeg ikke disse Hentydninger."

"Har jeg maasse fornærmet Dem, saar beder jeg Dem undskyldte det, og tilgiv ogsaa, naar jeg siger Dem, at hvad De mener der er umuligt for Dem, vil være saar saare let, naar De blot selv vilde," sagde Ida med Overbevisningens hele Varme.

"Det maa De ikke forlange af mig."

"Jeg forlanger jo Intet, dertil har jeg ingen Ret; jeg beder kun, men beder saar inderligt, som et Menneſte kan bede," vedblev Ida, idet hun saar saar hønligt paa Flindt med sine milde, blaa Øjne, at det ikke kunde Andet end gjøre Indtryk paa ham.

"Der var en Tid," svarede han efter nogen Betænkning, „da jeg vilde være bleven rasende, om Nogen havde gjort mig en saadan Anmodning; men Deres Hjertensgodhed afvæbner min Fortørnelse," vedblev han med et Udtryk i Stemmen, som om han vaklede.

"Altsaa er jeg saar lykkelig, at De opfylder min Begjæring?" spurgte Ida med indsmigrende Stemme.

"Nej, nej, det var ingenlunde Meningen," svarede den stivsinde Mand hastig. „Desuden er jeg overbevist om, at Fru Flindt ikke vilde modtage Indbydelsen, om den gjordes hende."

"O, derom er jeg aldeles forfikkret," vedblev Ida med den mest levende Glæde. „Ikke sandt, De siger altsaa Ja, og Gud velsigne Dem derfor!"

"Jeg vil komme Deres Ønske imøde, Frøken Bagger,

saar vidt, som jeg endog for en halv Time siden vilde have anset for en Umulighed. Min Vogn skal staa til Fru Flindts og Deres Raadighed; kjør de saa i Forening til Præstegaarden. Det er allerede et stort Offer, jeg bringer Dem, maa De tro; mine Forretninger kan jeg godt opsætte nogle Dage."

„Nej, Hr. Flindt, en Mand bør ikke gjøre Noget halvt, og jeg tror, at De mindst af Alle er istand dertil," vedblev Ida mere dristig. „Vær nu selv Kudst, som De plejer, naar De gjør smaa Lure; De kan tro, den kjære Gud vil velsigne Dem for denne Overvindelse, der vil gjøre Dem saamegen Vre."

I sin Ivrighed greb Ida Flindts Haand for at give sin Bøn Eftertryk.

„Ikke sandt," vedblev hun, „De siger Ja? O, hvor gjør De mig lykkelig!"

„Falste, giftige Slange!" lød i det Samme Fruens Stemme bagved hende, og i næste Øjeblik sank Fruen afmægtig til Jorden.

Ida blev i første Øjeblik maaløs af Stræk og Fortvivlelse over dette nye Brebesudbrud, men ilede derefter hen til Fruen, som hun forgjæves forsøgte at løfte; men nu kom Flindt selv til, og idet han bar sin Kone som et Barn paa sine stærke Arme og lagde hende paa Sengen i hendes eget Bærelse, lød han sin Kind hvile paa hendes kolde Pande et Øjeblik, hvorefter han forlod Stuen med ilfsomme Skridt.

Paa Grund af den Hjælp, der blev ydet hende, kom Fru Flindt snart til sig selv igjen; men næppe

havde hun faaet Dje paa Ida, der sad ved hendes Seng, førend hun udbrod med en Stemme, der mest lignede et hysterisk Skrig: „Bort, bort fra mine Dine, Du frække Kvinde! Jeg foragter, jeg hader og afstner Dig!“ Ida forholdt sig ganske rolig, idet hun følte den inderligste Deltagelse for hende. Fruen laa med Hænderne for Djnene, som for ikke at se den unge Pige.

At et saa usthldigt Ansigt kunde bedrage? Men hun kunde ikke Andet, hun maatte elske ham!

„Hvad, De er her endnu?“ udbrod hun, da hun havde taget Hænderne fra Djnene. „De flammer Dem endog ikke! Hvor er Karen? Hvorfor gif hun, da hun havde haaret mig herind?“

„Karen har Dem ikke herind, Frue,“ sagde Ida venligt.

„Hvem var det da?“ spurgte Fruen. „De kunde jo ikke gjøre det.“

„Det var Deres Mand, som løftede Dem op og bar Dem herind paa sine Arme,“ svarede den unge Pige med Eftertryk.

„Det er umuligt,“ hvistede Fruen med næppe hørlig Stemme.

„Dg dog er det ligesaa sandt, som De atter har pint Dem selv uden mindste Grund. Tillader De, Frue, at jeg fortæller Dem, hvad der gav Anledning til, at jeg havde taget Hr. Flindts Haand?“

„Jeg ønsker at høre Deres Retfærdiggjørelse,“ svarede Fruen noget kolbt.

„Saa faar De Intet at høre," var den unge Piges bestemte Svar. „Jeg har Intet at undskyldes, endfige at retfærdiggjøre mig for."

Fruen saa vist paa hende.

„Jeg vil høre Dem," sagde hun endelig, „og jeg vil tro Dem; De kan umulig bedrage mig."

Ida fortalte nu i Korthed om Flindts Indbydelse til hende, at kjøre med til Præstegaarden, at han, efter Idas indtrængende Bøn, havde givet sit Samtykke til, at hun i hans Navn indbød Fruen til at deltage i Turen. Denne laa et Øjeblik som maalløs.

„Kom til mit Hjerte, Du, mit elskede Barn," udbrød hun, næsten med lidensftabelig Heflighed. „Jeg vil ikke bede om Din Tilgivelse, thi Dit fromme Hjerte har allerede givet mig den. O, Gud velsigne Dig! Du skal herester blive for mig som en Datter, hvad saa end Flindt vil sige dertil. Hvad er Dit Fornavn? Jeg ved det saamænd ikke engang."

„Ida," svarede den unge Pige, idet hun viklede sig med Bliidhed af Fruens Arme.

„Nu vel, Ida, vil Du gjøre mig den Glæde, at jeg maa betragte Dig som min Datter? Begge Dine kjære Forældre ere bortdøde, har jeg hørt; er det saa?"

„Ja," hvisttede den unge Pige med taarefuldt Stemme.

„Nu vel, saa skal jeg være Din Moder og jeg skal elske Dig til min Dødsstund. Gaa nu, mit kjære Barn, og lad mig være ene!"

„Men har De overset,“ spurgte Ida, uden at agte paa Fruens Ord, „at De endnu har en Uret at gjøre god?“

„Har jeg krænket Dig endnu mere, da er det stet mig ubevidst.“

„Det er ikke mig, jeg her tænker paa,“ bemærkede Ida.

„Men hvem da?“ spurgte Fruen forundret.

„Hvem det er, maa Deres eget Hjerte sige Dem, kjære Frue. Jeg skal ikke oftere minde Dem derom; men i dette Øjeblik er det nødvendigt. De sagde nemlig selv, at De fornærmede mig, men huff paa, at De derved tillige krænkede Deres Mand.“

„Min Mand, min Mand? Jeg forstaar Dig ikke.“

„Kjære Fru Klindt! Deres Bestyrling mod mig maatte dog ligesaa vel gjælde Deres Mand,“ sagde Ida bebrejvende.

„Du skal have Tak, at Du minder mig derom; jeg har i Sandhed ikke tænkt herpaa,“ sagde Fruen.

„Dg saa tillader De, at jeg i Deres Navn beder ham tilgive Dem?“

„Gjør det, gjør det kun i mit Navn.“

„Dg saa maa jeg ogsaa bringe ham Deres Tak for Indbuddelsen til Kjøreturen, som Forholdene forhindrede?“

Fruen taug, men Ida syntes ikke at lægge Mærke dertil.

„Dg jeg maa sige ham, at De med Glæde havde modtaget Indbuddelsen?“

„Jeg tror ikke, jeg havde gjort det,“ hvistede Fruen.

„Jo, De havde,“ svarede Ida smilende. „De kunde ikke have sagt Nej dertil. Maa jeg sige Dem, hvorfor jeg tror det?“

Fruen nikkede til Tegn paa Samthkke.

„De elsker Deres Mand altfor højt til, at De vilde have studt hans venlige Tilnærmelse fra Dem.“

„Men hvoraf tror De . . .?“ og Fruen afbrød sig selv, idet en let Rødme farvede hendes Kinder.

„Kjæreste Frue,“ sagde Ida, idet hun tog hendes Haand imellem begge sine, „det kan De ikke altid skjule, og hvor ung jeg er, saa er jeg da ogsaa Kvinde,“ vedblev hun, idet hun blev blussende rød.

„Ja, Ida,“ svarede Fruen bevæget, „Du har Ret. Jeg elsker min Mand med den samme Kjærlighed som i mine Ungdomsdage, og derfor er det, at jeg ikke har villet leve adskilt fra ham. Jeg pinte og plagede ham med den urimeligste Jalusi og min lidenskabelige Hef-tighed næsten fra den første Stund, jeg blev hans Egtefælle. Jeg har selv forspildt al huslig Lykke og tilbragt et Liv fuldt af Selvbebrejdelser og Kval, og saaledes maa det vare ved; thi om jeg ogsaa vilde trygle ham om Tilgivelse for al min Uret imod ham — han tilgav mig aldrig.“

„Men naar De nu bedrog Dem selv, naar nu han elskede Dem med samme Inderlighed, som De elsker ham? Jeg tror i det Mindste, at det er Til-fældet.“

„Skulde det være muligt?“ sagde Fruen som for sig selv. „Jeg har undertiden havt samme søde Lante, og det har for et Øjeblik gjort mit Hjerte saa inderlig glad, men jeg har strax bortjaget den, thi jeg har troet, at jeg stufede mig selv.“

„Men naar nu den Lante opstaar hos Dem, jag den saa ikke bort, kjære Frue; men nærm Dem ham, om kun til en Begyndelse ved at takke ham for Indbydelsen, eller fordi han saa omhyggelig tog Dem paa sine Arme og bar Dem ind i Deres Bærelse. Dersom De kan overvinde Dem selv saameget og gjøre det første Skridt til at forsone Dem med Deres Mand — De maa tro, kjæreste Frue, at det vilde blive den lykkeligste Stund i Deres Liv.“

„Nej, nej, det kan aldrig i Ewighed ste!“ udbroød Fruen ligesom forfærdet.

„Saa bedrager De Dem ogsaa selv, kjære Frue,“ sagde Ida bedrøvet, „saa elsker De ham heller ikke med den Omhed, som De selv tror, og, kjære Moder — jeg maa nok i dette Øjeblik kalde Dem saaledes? — det er dog Kvinden, der bedre forstaar at nærme sig Manden end omvendt, thi han maaste har begaaet en Uret mod hende, endfige da hvor det Mudsatte synes at være Tilfældet. Er det dog ikke saa naturligt?“

„Kjære Barn, der er En, som Du elsker selv, ellers kunde Du ikke tale til mig med den Følelse?“ spurgte Fruen deltagende, idet hun stngede sin Arm om hendes Liv. „Du græder, kjære Ida, maaste har Du alt havt Stusselser?“

„Nej,“ sagde Ida vemodig, idet Blodet steg op i hendes Kinder.

„Nu, jeg har heller ikke Ret til at trænge mig ind i dine Hemmeligheder, min kjære Pige; men en Glæde skal Du dog have og derfor vil jeg bede Dig sige Flindt, hvor taknemlig jeg er for hans Godhed og Omhyggelighed; men nu maa Du ogsaa overlade mig til mig selv, thi Du kan tro, jeg trænger mere end Du aner til at være ene med mig selv og mine Tanter. Gud velsigne Dig, mit Barn, og Farvel!“

Endnu stod Ida et Øjeblik, uvis om hun skulde gaa eller blive, men et Blit paa Fruens lidende Tilstand overbeviste hende om, at hun gjorde bedst i at opfylde hendes Ønske, og med et venligt Nik til hende forlod hun Bærelset.

Da den unge Pige var kommen ind i sit Bærelse, fremtog hun et Brev, der havde været omhyggeligt gjemt i en Mappe. I Begyndelsen udbredte et lykkeligt Smil sig over hendes Ansigt, efterhaanden som hun læste det.

„Christian Brown,“ hvistede hun til sig selv, „ja, her staar det dyrebare Navn. Hvor er Du nu og skal Du nogensinde komme tilbage for at indfri Dit Løfte, som Din Kjærlighed udtalte?“

Hun bøjede Hovedet; en Taare stjal sig frem i hendes Øje, og med et Suk blev Brevet atter foldet sammen og stukket ind i Mappen.

Herren arbejder med.

Da vi toge Afsked med Ida Bagger i forrige Kapitel, befandt hun sig endnu i sit Børelse; men vi møde hende nu igjen, idet hun traadte ind i Dagligstuen, hvor hun traf Stuepigen og af hende erfarede hun, at Flindt var gaaet ud, som hun antog til Præstegaarden, samt at han ikke kunde ventes hjem før sent om Aftenen. Heller ikke Fruen saa hun mere til den Dag, da hun forblev paa sit Børelse, og hun var saaledes overladt ganske til sig selv.

Hun benyttede denne Ensomhed til atter og atter at overveje, hvad der foregik omkring hende, og til paany i sit stille Sind at gjøre det Løfte, intet forsonende Ord at spare, naar Lejlighed dertil gaves, for dog om muligt at faa disse Menneſter, som hun, uagtet alt det Forunderlige i deres Opførsel, dog holdt af, til at indse, hvorledes de selv forspildte deres eget Livs Lykke, og hun følte med en inderlig Glæde, at Begyndelsen, der er saa vanskelig, allerede var gjort; for Resten satte hun sin Lid til Fremtiden.

Det skulde imidlertid søje sig ganske anderledes end hun havde Anelse om. Da hun næste Morgen kom ind til Thebordet og Pigen samtidig kom med Maffinen, fortalte denne hende, at Herren var syg og derfor havde havt Bud efter Forvalteren for at give Bæſted om Et og Andet, men at han troede, det nok blev bedre op ad Dagen.

Da Theen var færdig, lod Ida Stuepigen gaa ind

og spørge Hr. Flindt, om han ønskede en lille Kog; men han lod svare Nej, han kunde Intet nyde nu.

Fru Flindt havde naturligvis ogsaa erfaret, at hendes Mand var syg, og til Idas hemmelige Glæde var hun urolig derover; hun talte hende, fordi hun havde sendt Pigen ind til ham, og bad hende atter at lade denne spørge, om der var Noget, han ønskede, men Pigen bragte samme Svar tilbage.

„Hvorledes befinder min Mand sig egentlig?“ spurgte Fruen Forvalteren, da han, kort før han skulde tilbords om Middagen, kom ud fra Sngværelset.

„Jeg tror, han er mere syg, end han vil være ved,“ svarede Ids paa sin sædvanlige langsomme Maade.

„Mon han ikke vil have Bud efter Lægen?“ spurgte hun videre.

„Det spurgte jeg ham ogsaa om,“ svarede Forvalteren, „men han sagde, at han først vilde se Tiden lidt an; han tænkte, at det nok gik over uden ham.“

Ud paa Eftermiddagen kom Fruen hen til Ida, der som sædvanlig sad slittig beffjæstiget, og sagde, idet hun lagde sin Haand paa hendes Skulder: „Føj mig i en Ting, fiæreste Barn, og gaa selv ind til Flindt for at overbevise Dig om, hvorledes han egentlig har det. Gud ved, jeg gik helst selv ind til ham, eller i det Mindste fulgte jeg gjerne med Dig; men Du vil vist give mig Ret i, at jeg ikke bør gjøre det, thi vi ville Begge komme i Sindsbevægelse og det kan blive farligt for ham.“

Ida betænkte sig et Øjeblik og ringede derpaa paa

Stuepigen, at hun skulde bringe en Kop The, og da hun kom med denne, lod hun hende bære den ind til Patienten, idet hun selv fulgte med, medens Fruen forblev i det tilstødende Værelse.

Saa snart Flindt saa Ida, smilede han venligt til hende.

„Jeg tænkte saa smaat, at De nok vilde se ind til mig, men jeg vilde ikke bede Dem derom.“

„Det er Kvindens Pligt fremfor Noget, at se til den Syge,“ sagde Ida med dæmpet Stemme. „Hvoriledes befinder De Dem? Det forekommer mig, De har Feber.“

„Jeg ved det ikke selv; jeg har rimeligvis forkjølet mig igaar. Jeg saa paa Arbejderne ude i Krumhave Skov; men det blev silde før jeg kom tilbage, og det var da meget koldt. Jeg tørster uophørlig; koldt Vand er det Eneste, der lædster mig.“

„Lillader De, at vi sende Bognen efter Lægen?“

„Endnu ikke, Frøken Bagger, endnu ikke, thi dels har jeg ikke megen Tillid til de ærede Læger, uagtet jeg anser min Huslæge for en meget dhgtig Mand i sit Fag, og dernæst tror jeg ikke, det er nødvendigt endnu; men bliver det ikke bedre til imorgen, skal det se.“

„Vil De blive vred, om vi strax sende Bud efter ham?“

„De siger bestandig: „Vi,“ sagde Flindt ikke uden Bevægelse.

„Ja,“ svarede den unge Pige, „hende, som jeg ikke tør nævne, men som ved mig inderlig takker Dem for den venlige Indbydelse til Kjøreturen og den Omhu, hvormed De har hende ind i sit Værelse, beder Dem langt mere indtrængende end jeg, om De vil give Til-ladelse til, at Lægen bliver hentet.“

„Hm,“ svarede Flindt og faldt i Tanker. Der-efter udbrod han pludselig: „Skjøndt det banker i mine Tindinger som om man slog paa en Ambolt berinde, saa sig mig dog, hvorledes De og hun stiles igaar.“

„Hun blev i høj Grad bevæget, da hun hørte, hvorom det var, vi havde talt sammen, men endnu mere, da jeg sagde hende, hvor kjærligt De havde taget hende paa Deres Arme og baaret hende ind i sit Værelse.“

„Det stridige Sind,“ mumlede Flindt, „det var højest mærkeligt.“

„Derfom De kjendte hendes Hjerteangst og saa hendes Uro for Deres Skyld, saa . . .“, men her bemærkede Ida, at et misfornøjet Udtryk viste sig paa Flindts Ansigt, og af Frygt for at gaa for vidt, af-brod hun sig selv og sagde: „Men, ikke sandt, vi maa nok sende Bud efter Lægen?“

„Vil De, Frøken Bagger, sende Bud efter ham, skal De have Tak,“ svarede den ubøjelige Mand, idet han lagde Eftertryk paa Ordet: De.

„Nu vil jeg bede Forvalteren strax at ordne det Fornødne,“ sagde Ida og smuttede ud af Værelset. Da Lægen kom, fandt han vel Flindt for Djebliffet

uden Fare, men alligevel betænkkelig syg, og forlangte at blive hentet næste Formiddag, idet han angav, at Patienten led af en begyndende Lungebetændelse.

Den næste Dag var hans Tilstand endnu betænkeligere, og da han den fjerde Dag ikke længere kjendte Nogen, vovede Fru Flindt sig ind ved sin Mand's Engeleje, hvor Ida, Komfru Klausen og Stuepigen flittedes til at være nærværende for at pleje ham.

Fru Flindt sank ned i en Lænestol, der stod ved hans Seng, og da hun ikke kunde tilbageholde Graaden, hvistede Ida til hende: „De maa fatte Dem, bedste Frue, ellers tror jeg De har bedre af at opholde Dem i det andet Værelse,“ og Ida lagde Armen om hende for at føre hende derind.

„Nej, jeg vil blive hos ham, jeg skal nok lægge Haand paa mig. Naar Du vidste, kjære Barn, hvilken Lindring Laarerne kunne være for et betnaget Sind, saa kunde Du forstaa, hvilken Fred jeg i dette Øjeblik føler.“

Ida gik nu hen til Bordet og tog Medicinen.

„O, lad mig, lad mig,“ bad Fruen, idet hun gik Ida imøde og tog Skeen og Flasken med Migtur ud af hendes Haand; men hun kom i det Samme til saaledes at ryste over hele sit Legeme, at Ida maatte føre hende tilbage til Lænestolen og bad hende opsætte denne Kjærlighedsgjerning til næste Gang.

„Taf, Petra,“ hvistede den Enge, „hvor det lædse. Jeg vidste nok, Du forlod mig ikke midt i Skoven mellem alle disse vilde Dyr. Men hvorfor

har Du ikke Christian med? Ingen skal gjøre ham nogen Fortrød, saalænge jeg er hos Eder; jeg kan forsvare os Allesammen."

Fruen hørte efter i aandeløs Spænding. Havde han maatte, midt i sine vilde Feberfantasier, en Følelse af, at hans Hustru dvælede ved hans Side? Hvo ved det; men fra den Stund af drejede al hans Tale sig om hans Søn og hans Hustru, det bedste Bevis paa, hvor inderlig han elskede dem, trods den Staalmur, han selv havde rejst imellem deres og hans eget Hjerter. Disse Fantasier, hvor usammenhængende de end vare, gave Ida et Indblik i Fortiden. Det var bestandig hans Kones Drillerier og Iversyge, han kom tilbage til, ligesom han endog maatte have forgrebet sig paa hende; men desuagtet forstod hun af hans Tale, at Fruen dog maatte have i det Mindste en Gang forsøgt at gjøre Alt godt igjen og at det mest var Flindts Uforsonlighed, der vedligeholdte det Brud, der var sket, og saaledes kunde Ida godt forstaa, at to Mennesker, der vare lige ubøjelige, umuligt kunde leve et lykkeligt Liv sammen; men hvorfor han ogsaa havde sendt sin Søn fra sig, det berørte han ikke i sine Fantasier, ligesaa lidt som han nogenstunde senere fortalte sin Familie det.

Imidlertid forværredes den Syges Tilstand Dag efter Dag i den Grad, at Lægen fandt det rettest at sige Fruen, at hun maatte være forberedt paa det Værste, hvorfor hun uophødelig lod telegrafere

til sin Søn, som opholdt sig paa en Massinfabrik i Skotland.

Fru Flindt og den unge Pige havde udelukkende i de sidste Dage og Nætter stiftet sig været hos den Syge, da den alleromhyggeligste Pleje var nødvendig, og en Pige havde da gaaet dem tilhaande, naar de behøvede hendes Hjælp. Sen paa Eftermiddagen den tolvte Dag syntes det, som om Patienten var bleven noget bedre. Som Ida sad hos ham hørte hun ham nemlig pludselig at sige: „Lidt Vand, kjære Frøken.“

Med et Glædesudbrud sprang Ida op fra Stolen og rakte ham det, han forlangte.

„Tak,“ hvisttede han, „Tak for Deres Pleje.“

„Gud ske Lov, jeg tror De er bleven bedre,“ svarede den unge Pige med en af Glæde bævendende Stemme.

„Gud ved det,“ hvisttede han. „Jeg er saa tung, saa tung i Hovedet,“ og dermed sank han tilbage paa Bunden igjen.

Saa snart det var Ida muligt, ilede hun ud til Fruen og fortalte hende dette tilskyndende glædelige Omflag i hendes Mand's Befindende, og nu kunde Ida ret se, om hun ikke i Forvejen havde vidst det, hvor lidensabelig Fruen kunde være, thi hun blev saa hæftig i Udbrudet af sine glade Følelser, at den unge Pige maatte anvende hele sin Energi for at bringe Fruen til Fornuft, ja hun maatte næsten med Magt holde hende tilbage fra at styrte ind til hendes Mand.

Saa snart hun havde faaet hende nogenlunde beroliget, maatte Ihs uopholdelig sende en Vogn efter Lægen, der for Resten ogsaa havde været der om Formiddagen. Saa snart han ankom, undersøgte han Patienten paa det Nøjeste og sagde endelig til de beknymrede Damer, da han igjen traadte ud til dem: „Ferberen er ganske vist saa godt som aldeles ophørt og jeg antager, at han vil kjende sine Omgivelser igjen, naar han atter slaar Djnene op, hvilket er nødvendigt at De maa vide, Frue,“ — thi Lægen kjendte naturlignvis alt for godt Forholdet imellem Fruen og hendes Mand. „Vi ville haabe det Bedste, men noget Tilfagn om, at Faren er overstaaet, kan jeg ikke give Dem; han huer mig ikke ret. Jeg gjentager, vi ville haabe det Bedste, men være forberedte paa det Værste.“

Da Lægen var rejst, søgte Ida at bevæge Fruen til fra nu af at holde sig borte fra Syngerværelset, idet hun forestillede hende, hvor let det kunde virke forværreligt paa den Enge paa Grund af den Bevægelse han maatte komme i, naar han slog Djnene op og saa hende sidde ved sin Side; men her talte hun aldeles for døve Øren, ja hun blev næsten uartig imod den unge Pige, saa denne her fik maaste det klareste Indblik i denne mærkelige Kvindes Hjerte.

„Du maa befale mig, at jeg skal sidde paa Gulvet ved Fodenden af hans Seng og jeg skal være lydlig; men derind vil jeg. Jeg vil i det Mindste høre det første Ord af hans Mund, naar han atter vaagner;

det tilhører mig alene, og den Ret lader jeg ikke tage fra mig, om man saa pibstede mig tilblods."

Det var umuligt Andet end at føje en saadan Gjenstridighed, og ganske vist holdt hun ogsaa sit Løfte, idet hun inde i Bærelset indtog en Plads, hvor den Syge umulig kunde se hende, om han slog Djnene op, hvad han forresten ikke gjorde en eneste Gang.

Da hun havde faaet sin Willie i den Retning, var hun atter Føjeligheden og Omheden selv. Man kan saa godt forstaa, at en Mand som Flindt paa en Gang kunde føle sig frastødt og dog elste en saadan Kvinde.

Et Par Gange hvistede hun til Ida: „Maa jeg lisse mig hen og se ham?" og da den unge Pige enten ikke kunde nænne eller ikke turde sige Fruen Nej, traadte hun hen til ham, saa et Djeblit paa ham med den inderligste Omhed, foldede Hænderne, som Ida antog, i en inderlig Bøn, og efterat have tilkastet ham et Kys, gif hun ligesaa sagte tilbage paa sin Plads som hun var kommen.

Da Fruen ikke lukkede et Øje den hele Nat og tilmed var i den hæftigste Sindsbevægelse, var det en Selvfølge, at hun følte sig udmattet i den nederste Grad henimod Morgenstunden, og da hun maaske ogsaa selv følte, hvor afkræftet hun var, fandt Idas venlige Forestillinger om at styrke sig ved et Par Timers Søvn Indpas hos hende; men naturligtvis maatte den unge Pige højt og helligt love, uopholdelig at

falde paa hende, naar han vaagnede af sin dvale-
lignende Slummer.

Et Par Timers Tid efter at Fruen saaledes havde forladt Engebærlet kom Jomfru Klausen ind til hende med Noget, som den Syge kunde lædste sig paa, og hun spurgte da med det Samme, hvorledes han havde det.

„Han har ligget stille hen hele Matten,“ hvistede Ida; „jeg haaber, at denne Slummer vil styrke ham.“

„Intet er bedre,“ forsiktede Jomfruen i samme sagte Tone, „jeg ved det fra mig selv, da jeg var syg for elleve Aar siden. Naturen skal hjælpe sig selv, Frøken, jeg giver ikke en Pibe Tobak for Doktors Dpfrister. Nej, Kamferdraaber og engelsk Salt derimod, det er Noget, der duer, for det maa enhver Sygdom bøje sig for. Men her staar jeg og snakker og glemmer Gryden, jeg satte over Ilden; skjøndt Pigerne ere i Kjøkkenet, lade de den nok støtte sig selv. Hvor han ellers ser daarlig ud, Staffel; men det kommer mig for, han har saadan et underligt Udseende,“ og dermed bøjede hun sig ned over den Syge og betragtede ham opmærksomt. „Men Gud hjælpe os, Frøken Bagger,“ streg Jomfruen, „Herren er død, sandelig ren og bar død, og har maaste været det før jeg kom herind, thi han saa livagtig saadan ud, da jeg kom, som han endnu gjør.“

„Det forekom mig dog, at jeg hørte ham ligesom rømme sig for en Times Tid siden,“ bemærkede Frøken Bagger ængstelig.

„Det maa have været det sidste Suk, kan De tro; De er for ung til at forstaa Dem paa saadan Noget. Havde jeg hørt det, skulde jeg strax have kjendt det, thi jeg har været ved mange Dødslejer; men, Herregud, hvad skulle vi nu gribe til?“

Under denne lange Monolog, der ligefrem var en Bittelse for Jomfru Klausen at faa Vejlighed til at holde, havde Ida ogsaa bøjet sig ned over den Enge.

„Desværre, jeg frugter De har Ret og at han har udfriidt,“ sagde hun endelig, idet en Laare perlede i hendes Øje.

„Men vi maa strax have Jhs til at sende Bogn efter Doktoren,“ sagde Jomfru Klausen, „stjondt han rigtignok ikke kan udrette Noget.“

„Uheldigvis er han ikke at træffe,“ bemærkede Frøkenen, „thi han sagde, da han var her iafte, at han imorgen, det vil sige som idag, ikke var hjemme, og at han antog, at hans Nærværelse ikke vilde være nødvendig.“

„Den kan saamænd ogsaa godt spares nu,“ var Jomfruens korte Bemærkning, hvilken Ida syntes at overhøre, idet hun vedblev: „Jeg tror, vi maa først tænke paa Fruen.“

Hun og Jomfru Klausen ordnede nu Et og Andet om den Afsøde samt i Bærelset, hvori han laa, hvorefter de gik ind i det tilstødende Kabinet for at aftale med hinanden, hvorledes de skulde paa den staaansomste Maade forberede Fruen paa sin Mand's Død; thi de kjendte altsfor godt hendes forfærdelige Heflighed,

ligesaa vel i den ene som i den anden Retning, til ikke at være ængstelige. De bleve da enige om, at det var bedst at lade hende hvile endnu en Stund, hvortil hun saa højlig trængte, og Ida skulde da paa bedste Maade gjøre Fruen bekendt med sit Tab.

Jomfruen forlod derpaa Ida, der atter traadte ind, hvor den Døde laa. Hun græd sagte, thi den Afbøde havde altid fremkaldt Mindet om En, som hun elskede. Nu var det Alvorlige, for ej at sige Strænge i hans Afsyn bleven afløst af Ro og Fred, og dette fremkaldte endnu mere Ligheden.

Som hun saaledes stod og betragtede den Hensøvede, hørte hun Stuepigen inde i Sideværelset falde paa sig med en dæmpet, men dog ivrig Stemme, og da hun antog, at Fruen var staaet op før hun ventede det, kastede hun endnu kun et Blik paa den Afbøde og styndte sig ud til Pigen, der modtog hende med den uforstaaelige Meddelelse:

„Min Gud, Frøken, der er han, han er inde i Dagligstuen; kom endelig derind.“

„Hvem er der?“ spurgte Ida, „er det Doktoren eller en Fremmed?“

„Ja — nej; men kom bare, Frøken“, svarede Pigen, idet hun skattede hen til Dagligstuedøren.

Ida ordnede i Hast lidt ved sin Morgenbragt, førend hun efter Pigen's Anmodning gik ind i Dagligstuen, hvor en høj, smuk ung Mand kom hende imøde, der syntes at blive ligesaa forbauset ved at træffe Ida Bagger her, som hun blev ved at se ham!

„Fr. Brown!“ udbød den unge Pige og blev blusfende rød over hele Ansigtet.

„Frøken Bagger!“ svarede han med en lignende Bevægelse, idet han traadte nærmere hen til hende og greb hendes Haand. „At vi skulde mødes her! Men sig mig allerførst, hvorledes har min Fader det?“

„Deres Fader?“ udbød Ida, idet hun sagte traf sin Haand ud af hans.

„Ja, De har Marsag til at undre Dem over, at jeg ikke bærer min Faders Navn, men derimod min Moders Familienavn; men derom en anden Gang. Nu vil De nok være saa god at sige mig, hvorledes Fader har det — og Moder?“

„Deres Fader har udstridt,“ sagde Ida med dæmpet Stemme, idet Laarerne traadte hende i Øjnene.

Den unge Mand traadte overrasket et Skridt tilbage.

„Gud være min Faders Sjæl naadig!“ sukke han, idet ogsaa hans Øjne fyldtes med Taarer. „Han tillod mig aldrig at elske sig, men desuagtet skal jeg altid mindes ham med sønlige Følelser. Hvorlænge siden er det, at han lukkede sine Øjne for sleske?“

„Han døde først for næppe to Timer siden,“ svarede Ida.

„Ja, det var mig ikke muligt at komme før,“ sagde den unge Mand; „men hvor gjerne vilde jeg dog ikke have set ham og talt med ham en eneste Gang i Livet; thi, kjære Frøken, den Lykke har aldrig været mig forundt.“

„Det er forfærdelig!“ udbød Ida usfrivilligt.

„Jeg vil Intet bebrejde ham, thi nu staar han for sin Dommer; han har maaste lidt Mere derved end Nogen aner. Men sig mig ganske oprigtigt — thi Forholdet mellem mine stakkels Forældre var naturligvis ikke skjult for Dem, kjære Frøken Bagger —, hvad Indtryk har Faders Død gjort paa Moder og hvorledes forholdt hun sig under hans Sngdom; var hun hos ham eller var Alt som sædvanligt?“

Ida fortalte ham nu kortelig, hvorledes der ligesom var begyndt en Tilnærmelse imellem hans Forældre i den sidste Tid, og hvor ængstelig hans Moder var og hvor omhyggelig hun havde plejet den Sng, men at hun endnu ikke havde erfaret hans Død, da hun havde været saa overvældet af Træthed, at Ida ikke vilde vække hende af Søvn, af Frygt for, at hun ikke havde den Styrke til at erfare sit Tab, som hun haabede, Hvilen vilde give hende.

Efterat Brown havde takket Ida, fordi hun havde handlet saa kjærligt og betænkstomt, vedblev den unge Pige:

„Det vil vist være bedst, om jeg nu gaar ind til Deres Moder og forbereder hende paa Deres Nær-værelse; senere vil De, Hr. Brown — undskyld, Hr. Flindt — visstelig være den, der bedst kan meddele hende sin Mands Død.“

„Kald mig kun Brown, det Navn gav Fader mig, da han sendte mig ud i Verden, og nu vil jeg beholde det, om jeg endogsaa følger min Faders til.“

Medens Ida talte, hvilede den unge Mand's Øjne uafbrudt med den sømmeſte Beundring paa hende.

„Jeg er aldeles af Deres Mening; vil De nu gaa ind til Moder, ſaa tøver jeg her ſaalænge.“

Ida havde ſet hen for ſig, medens hun talte med den unge Mand; men da hun vendte ſig bort, for at gaa ind til Fru Flindt, havde hun ſit Blik og idet deres Øjne mødtes, talte de et Sprog, ſom Begges Hjerter forſtod.

Det varede en Stund, forinden Brown hørte ſin Moders og Idas hurtige Fodtrin i Havesalen. Han ilede ſin Moder imøde og de omſluttede hinanden i de hjærligſte Favntag, uden at nogen af dem i det første Øjeblik var iſtand til at fremsføre et Ord.

Endelig fandt deres overſtrømmende Glæde Ord, idet de kaldte hinanden med de sømmeſte Navne, og Gjensynet efter de mange Aars Adſkilliſe var ſaaledes, ſom det kun kan finde Sted mellem en Moder og et hjærligt Barn.

Da Fru Flindt ſelv begyndte at omtale hans Fader paa den hjærligſte Maade, følte han, at det Dubſkab, han havde at bringe, vilde ryste hende dybere end han havde troet; men med Ord, ſom hans ſøn- lige Følelſer indgav ham, gjorde han hende bekjendt dermed.

Ligesom ved fælles Indſtydſe fulgtes de ad ind til den Afdøde, og Ida, ſom havde fjernet ſig for at Moder og Søn kunde være ene, var allerede derinde og tog Gardinerne tilſide, for at de bedre kunde

se den Hensøvedes Træk, men da hun atter vilde fjerne sig, bad Fru Flindt og hendes Søn hende at blive.

„Min elskede Søn, hvor Du ligner Din Fader; der er ikke et Træk i hans Afsyn, uden at Du har det tilfælles med ham, og ham har jeg berøvet Dig; det var min Skyld, at han sendte Dig ud mellem Fremmede.“ Og idet hun knælede ved sin Mand's Dødsleje, oprullede hun for Sønnen, med hele sit Sind's Videnskabelighed, et Billede af de mange svundne Aars Længsel, Sorg, Angst og Smerte over sin tabte Gætefælle og tabte Søn og Samvittighedsnag over, selv at have været Skyld deri. Derpaa, bedækkende den Afvødes Haand med Kys, bad hun ham, stjødnt rigtignok forsilbe, om Tilgivelse for Alt, hvad hun havde forbrudt imod ham og for hvad han ogsaa maatte have lidt for hendes Skyld.

„Men, min elskede Søn,“ vedblev hun, „hvormeget jeg end har forbrudt mig imod Din Fader, saa vil jeg dog sige Dig, at som hans Hustru behøver jeg ikke at stamme mig, og havde jeg ikke havt den fælteste Undseelse, men villet bøje mig for ham en eneste Gang, saa tror jeg, at Alt var bleven godt igjen. Jeg haabede ofte i den sidste Tid, at jeg skulde opleve den Lykke, taffet være Dig, min hjære Pige; men det skulde øre anderledes, og jeg tør mindst klage derover.“

Da Fru Flindt lidt efter lidt var bleven bleg, frngtede hendes Søn og Ida for, at hun skulde besvime, hvorfor han blidt løstede hende op fra hendes

knælende Stilling og mere bar end ledte hende ind i Sudeværelset.

Ifølge den Bestemmelse, som Fru Flindt og hendes Søn havde taget, vilde han, i Forening med Forvalteren og et Par af Gaardens Folk, der havde tjent hans Fader i en lang Arrække, ordne Alt med Hensyn til den Afvødes Flytning ind i et andet Bærelse og hvad dermed stod i Forbindelse, saa Alt kunde være i Orden til den Tid, den ventede Læge kunde være der, og derfor havde Flindt anmodet Forvalteren om at sige det til de Paagjældende, da han ikke kjendte dem.

Det var derfor med Forundring, at Fruen, hendes Søn og Ida, da de om Aftenen sadde og talte sammen i Kabinettet, pludselig hørte ligesom en Alarm i Hr. Flindts Bærelse og, idet den unge Mand rejste sig, tillige et Angststrig derindefra.

„Hvad i Alverden kan det være? Bliv De her!“ sagde han til sin Moder og Frøken Bagger, som ogsaa havde rejst sig, og dermed aabnede han Døren til Sudeværelset foran sin Faders Sovestue, fra hvilket Hr. Jhs og de to Husmænd, som han havde ønsket til at hjælpe sig, styrtede ham imøde, aldeles maalløse af Skrak.

„Hvad gaar der af Eder?“ spurgte han med dæmpet Stemme.

„Han er enten død eller levende,“ forsikrede Forvalteren, rystende som et Espeløv.

„Han spørger allerede,“ udbrød den ene af Mændene, „og det ved højlys Dag.“

„Han rev mig i Haaret,“ fortsatte den anden.

„Dg sparkede mig,“ supplerede den første.

„Dumt Brøvl,“ svarede Sønnen opbragt, og traadte igjennem den aabentstaaende Dør ind til sin Fader; men hvo skildrer hans Overraskelse, da han saa den formentlige Døde sidde foroverbøjet i Sengen med folbede Hænder, aldeles fordybet i sig selv.

Sønnen havde imidlertid ligesaa sagte trukken sig tilbage som han var kommen ind i Faderens Værelse, fordi det stod klart for ham, at i det Øjeblik maatte han være ene med sin Gud. Han havde sendt Folkene bort og ilede nu ind til sin Moder, der af hans Miner strax formodede, at der var hændet noget Overordentligt, og da han ikke turde lade sin Fader længe ene, maatte han med saa Ord sige hende, hvorledes han havde gjenset ham.

Sit ustyrlige Sind tro, vilde Fruen øjeblikkelig styrte ind til sin Mand, men med en Fasthed, som ikke taalte Modsigelse, holdt hendes Søn hende tilbage, idet han sagde: „Se derind, Frøken Bagger. Det Offer maa vi bringe vor Kjærlighed til ham, at vi holde os tilbage, at ikke en ny Sindsbevægelse maatte skal udslukke det Haab for stedse, som nu glæder os saa inderligt.“

Ida havde ikke hørt ham tilende, men var ilet ind til den Syge, som nu atter havde lagt sig ned. Hans Øjne vare imidlertid aabne og han saa paa hende ligesom med et forklaret Blik.

„Vand,“ hvistede han, og da den unge Pige rakte

ham et Glas, tømte han det til den sidste Draabe, idet han hvilede: „Tak,“ luffede atter Vinene og sant afmægtig tilbage paa Buden.

Naturligvis maatte der atter Bud efter en Læge, som Sønnen selv tilbød sig at hente, da Huslægen maasse endnu ikke var kommen hjem og der for enhver Pris maatte staves en Læge tilstede.

„Jeg behøver ikke at bede Dig om at ile,“ bemærkede Fruen. „Lo Sæt friste Heste skulle møde Dig. Du maa og skal bringe en Læge med hjem, Christian.“

„Ja, men Du maa og skal være Froken Bagger Ildig, medens jeg er borte,“ svarede Sønnen med en Alvor, som Blødheden i hans Stemme og Mildheden i hans Blik ikke gjorde anstødelig.

Det var et Djeblit, som Fruen vilde fare løs paa ham; men den unge Mand lagde sin Haand venlig paa hendes Skulder og saa hende kjærlig ind i Øjet.

„Elfskede Moder, Du vil da ikke sætte min Faders saa uventet tilbagekomne Liv paant i en dødelig Fare? Du kan ikke gjøre det, om blot for min Skyld.“

Dette bevægede Fruen.

„For Din og min Skyld, dyrebare Søn — jeg skal være Ildig. Rejs med Gud og kom snart tilbage!“

Et nyt Liv.

Medens den unge Flindt iler bort for at paa-
 sknde Lægens Ankomst saameget som mulig, ville vi
 benytte hans Fraværelse til at meddele, hvor han havde
 tilbragt sine Barndoms- og Ungdomsaar og hvor han
 havde gjort Bekjendtskab med Ida Wagger.

Hans Fader havde sendt ham bort, da han endnu
 var ganske lille, men været omhyggelig i Valget af
 den Familie, til hvem han betroede ham og som to
 Gange om Aaret underrettede hans Fader og Moder
 om, hvorledes Barnet opførte sig, om hans Fremgang
 og Vignende. Det var fornuftige og samvittigheds-
 fulde Mennesker, der røgtede deres Hverv med Trost; ;
 men Et manglede, som de ikke kunde give, og det var
 den Kjærlighed, som kun Forældre kunne udvise, og
 dette Savn blev føleligere Aar for Aar for Barnet,
 fordi hans Moder besøgte ham en Gang om Aaret, og
 hvad var rimeligere, end at hun da lod sin Kjærlighed
 til ham lægge sig for Dagen i hele sin Følge.
 Barnet var ligesaa glad for sin Moder, som hun for
 ham, og det Æneste, der formørkede Gjensynet, saa ofte
 dette fornædes, var Tanken om Afsteden. Men saa-
 ledes havde Barnet Lejlighed til at sammenligne Pleje-
 forældrenes Omhu med Moderens Kjærlighed, og det
 gjorde, at han dybt følte Savnet af sit Hjem eller
 i det Mindste af sin Moder.

Var Lysten til at drille sin Hustru den uværdige
 Grund, hvorfor Hr. Flindt sendte sin Søn bort? Var

det for derved at formaa hende til Skilsmisse, som hun gjentagne Gange bestemt havde vægret sig ved, eller var det fordi Flindt ikke vilde udsætte sig for, at Barnet muligvis vilde holde mere af Moderen end af ham, en Tanke som han ikke kunde udholde, saa ofte den opstod hos ham?

Hvad der bevægede ham dertil, var han ikke den Mand, der fortalte til Nogen; kun Saameget er vist, at da hans Kone en Gang blev meget syg, blev Barnet betroet en ældre Kones Omsorg, der bragte det til Kjøbenhavn, til den Familie, hos hvem han havde bestemt det skulde opholde sig.

Efterhaanden som Fru Flindts Helbredelse gik fremad, spurgte hun efter Barnet, som hun naturligtvis længtes efter, og i nogle Dage lod hun sig ogsaa stille tilfreds med, at hendes Pige sagde hende, at hun endnu var for svag til at tale, og andre Udflugter, hun i Hast fandt paa, men tilsidst blev hun urolig og forlangte med Hæftighed at se det.

Nu var det ikke muligt længer at skjule den rette Sammenhæng, som, da hun fik den at høre, virkede saa hæftig paa hende, at hun længe laa bevidstløs og derefter fik et hæftigt Tilbagefald af sin Sygdom. Saa snart hun igjen begyndte at spørge om Barnet, fortalte Pigen hende, hos hvem det var. Noget, som Flindt først havde bestemt hun ikke skulde vide, og dette ligesom beroligede hende.

Saa snart hendes Helbred nogenlunde tillod det, kunde hun ikke længer beherske sin Længsel efter sin

Søn, men rejste til Kjøbenhavn, hvorfra hun, efter et længere Ophold vendte tilbage, synlig tilfreds med de Forhold, i hvilke hendes Barn befandt sig, og ikke mindre tilfreds med, at han var bleven indført i sit tilkommende Hjem som Christian Brown. Var det stet med den Hensigt at krænke hende, idet han maaste havde ment, at det kastede en Skygge paa hans Kone, saa opnaaede Hr. Flindt ikke sin Hensigt, thi dermed var hun som sagt veltilfreds. Derimod vovede hun ikke at tage Barnet med sig, af Frygt for, at et saadant Stridt af hende vilde forøge Faderens Uvillie mod Sønnen, hvorimod hun bestemte sig til, uagtet hun vel vidste, at det var hendes Mand meget imod, i det Mindste en Gang om Aaret at se ham, hvilket hun saa meget lettere kunde, da hun havde sin egen Formue at raade over og ingensinde behøvede at modtage Penge af sin Mand, hvad der vilde have været pinligt for en Kone af hendes Karakter.

Da den unge Flindt havde naaet den Alder, at der skulde toges Bestemmelse om, i hvilken Retning han skulde uddannes, blev han efter sit eget Ønske anbragt i Massinsaget. Da han havde endt sine Læreaar og var bleven Svend, modtog han gennem den Mand, hos hvem han fremdeles boede, det Tilbud fra sin Fader, at han vilde give ham en rundelig Sum paa den Betingelse, at han skulde forpligte sig til, ingensinde at bære sin Faders, men stedsse sin Morders Familienavn. Dette Forslag afviste Sønnen med Indignation og sendte tillige sin Fader den Hilsen,

at han meget paaaffjønede, hvad han hidtil havde gjort for ham, men at han haabede for Fremtiden at kunne sørge for sig selv. Der hengik nu en Tid, da han, tillige med nogle andre af de dygtigste Svende paa Fabrikken, fik det Hverv at opstille Maskiner til et større Fabrikankæg i en Provindsby, og da Brown tilfældigvis kom til at spørge den Kjøbmand, for hvis Børn Ida var Lærerinde og som han rejste sammen med fra Kjøbenhavn, om han kunde anbefale ham et Logi, tilbød denne Brown Ophold i sit Huus, saalænge Arbejderne varede.

Hos denne Familie gjorde han altsaa Bekjendtskab med Ida Bagger, og dette Bekjendtskab blev heller ikke meget gammelt, førend hun paa forstjellige Maader følte, at han havde mere end almindelig Interesse for hende, og hun maatte ogsaa tilstaa for sig selv, at han ingenlunde var hende ganske ligegyldig.

Da de Begge vare unge og elstværdiske, hvad var saa naturligere, end at de trable Rødhedskræmmere og Kræmmerster allerede fortalte, at det var ganske vist, at de vare forlovede; thi at han var mere end almindelig opmærksom imod hende og at hun syntes saa glad og lykkelig, naar han var nærværende, fremfor naar andre unge Herrer ellers talte med hende, det kunde da Enhver se.

Der blev imidlertid Intet af Forlovelsen, fordi Brown manglede Mod til at udtale sine Følelser, og hvilken Fremtid havde han ogsaa at kunne byde hende, forstødt som han var af sin Fader og blot med sine egne

Hænders Gjerning at leve af; thi han var for stolt til at søge Bistand hos sin Moder, hvis Rentepenge han meget godt vidste kun vare tilstrækkelige til hendes egne Fornødenheder.

Den unge Arbejder fattede derfor den Beslutning, saasnart som muligt at forlade Fødelandet, for videre at uddanne sig i Udlandet og saaledes bane sig Vej til en Stilling, enten der eller her i Hjemmet, hvor han vidste, at en saadan da lettere vilde tilbønde sig.

Derfom han altsaa paa den Raade blev istand til at indrette sig et eget Hjem — ja, saa vilde han spørge Ida, om hun vilde dele det med ham. Sin Beslutning tro, fik han ordnet Alt til Afrejsen; men forinden denne fandt Sted, maatte han med nogle faa Linier sige Ida, hvorfor han rejste bort og tillige hvilke Følelser han nærede for hende og hvilket Haab for Fremtiden han gjemte i sit Brøst.

Samme Dag som han var afrejst bragte Postbudet Ida et Brev, som hun mod Sædvane ikke aabnede før hun var gaaet ind i sit lille Værelse, som om hun havde en Følelse af, hvem Brevskriveren var, og hun tog ikke fejl.

Brevets Indhold var ikke langt, men efter som vi have set hende tage det frem af et Gjemme og læse det flere Aar efter, maa det have været hende hjært som intet Andet:

„Ellede Ida!

Bliver De vred paa mig, fordi jeg kalder Dem saaledes? Men jeg maa, da vi ikke ses maafte i

mange Aar, forinden sig Dem, hvor inderlig kjær De er mig. Jeg har ikke villet bede Dem give mig et Løfte, da min Fremtid endnu er usikker; men skal jeg være saa heldig, og det Haab nærer jeg, engang at kunne tilbyde Dem et Hjem, da ses vi igjen og da vil jeg bede Dem om at blive min Hustru, saa vist som jeg haaber paa Deres Gjentjærlighed. Blot for saa meget hurtigere at opnaa en selvstændig Stilling er det, at jeg har budt mit Fødeland og Dem et midlertidigt Farvel. Christian Brown."

Det var visseelig ikke at undres over, at baade Christian Brown og Ida Bagger bleve aldeles forbausede og ikke mindre lykkelige over at træffe hinanden i hans Fædrenehjem, naar man kjender det velforvarede Brevs Indhold.

Vi ville nu atter vende tilbage til Sygeværrelset, idet vi ledsage Lægen derind.

Saa snart denne havde set den Syge, sagde han, at Krisen var overstaaet, men at al Fare langt fra derfor var forbi og at enhver Sindsbevægelse fremfor Alt maatte undgaaes og at han navnlig ikke maatte se sin Søn, før han havde givet Tilladelse dertil. Lægen blev endnu et Par Timerstid hos Familien, for hvem han ikke alene var Huslæge, men ogsaa en god Ven og Raadgiver, og da hans Tid ikke tillod ham at blive længere, tog han Afsted, idet han sagde, at han ønskede at se til den Syge igjen næste Dag, men skulde der indtræffe noget Usædvanligt, hvilket han dog ikke antog, var det bedst at hente ham strax.

Da den unge Flindt hjalp Lægen i Rejsetojet, tog denne ham venligt i Haanden, og idet han saa ham trohjertig ind i Øjet, sagde han: „Jeg er, som Deres Forældres Ven, dobbelt lykkelig ved at se Dem her, thi min Menneſtekundskab har allerede sagt mig, at det ikke er den forlorne Søn, som er kommen til sin Faders Hus, og hvo ved,“ tilføiede han med bevæget Røst, „om ikke en god Engel med det Samme er dragen ind i det.“

„Den gode Engel var her allerede før jeg kom,“ svarede den unge Mand med sagte Stemme.

Lægen saa stubsende paa ham et Øjeblik, derpaa sagde han: „Jeg tror at vide, hvad De mener; jeg har allerede haadt en Følelse deraf.“

Atter trykkede han den unge Mand's Haand og var, med Lægerne's sædvanlige Hast, snart ude af Gaarden.

Da Lægen saa bestemt havde forbudt den unge Flindt at være hos sin Fader, af Frygt for, at han skulde se ham før hans Tilstand tillod det, og da Ingen af dem med Bestemthed turde sige, at Flindt havde kjendt sin Hustru, da han nævnede hende ved Navn i sine Feberfantasier, saa fandt de det ogsaa raadeligt, at hun heller ikke opholdt sig i Sngbærelset, hvorfør Omsorgen for Patienten mest paahvilede Ida.

„De vaager nok hos mig, kjære Frøken Bagger,“ hørte Ida Flindt sige med mat Stemme, da hun hen paa Morgenstunden, den følgende Dag, rullede Gardi-nerne op, efter at have slukket Lampen.

Hun skyndte sig strax hen til ham, og da han

pegede paa sine Læber, løftede hun hans Hoved fra Buden og gav ham noget Vand, idet hun med faa Ord spurgte til hans Befindende.

„Tak, det er godt,“ hvistede han, idet han ventlig smilte til den unge Pige, der lagde Buden tilrette under hans Hoved, astørrede hans Bænde og ybede ham forskjellige smaa Tjenester, der kan være saa behagelige for den Syge, og neppe havde hun fuldbendt denne stille Gjerning, før Flindt var falden i en dyb Søvn.

Da hun havde forbisset sig om, at hun kunde forlade den Syge et Øjeblik, gik hun ud til Pigen, der opholdt sig i Kabinettet, for at sige til hende, at der strax skulde sendes Bud efter Lægen.

Imidlertid havde den unge Flindt hørt Idas Befaling til Pigen og ilede hurtig ind til Frøkenen, for at faa at vide, hvordan det stod til med hans Fader.

„Han har talt til mig igjen, han er meget bedre!“ udbrod den unge Pige med et glædestraalende Ansigt, og være sig paa Grund af den levende Glæde, Sønnen derved følte, eller henrykt ved Synet af den Elskede, hvis Skjønhed endmere blev forøget ved den Livlighed, hvormed hun talte, stynge hun sine Arme om hende og hun hvilede sit Hoved til hans Bryst. Han tilhvistede hende et Par Ord, som kun den hørte, for hvem de vare bestemte. Dybt rødmende hævede den unge Pige langsomt sit Hoved, deres Dine mødtes og i et langt, inderligt Kys besegledes den Kjærlighed, som gjorde dem lykkelige for hele Livet.

At Ida Bagger ikke kom saa hurtig tilbage til Sngværelset, som hun havde tænkt sig, da hun forlod det, vil Enhver baade forstaa og undskyldte.

Da Lægen atter kom, kunde Flindt tale et Par Ord med ham; men han gjentog sin Forstrift om Forsigtighed baade til den Syge og hans Omgivelser og forbød fremdeles Sønnen at gaa ind til sin Fader, ligesom han paalagde Fru Flindt det Samme, da hun, i sin overstrømmende Glæde over sin Mand's fremadstridende Bedring, bad om at maatte opholde sig hos ham.

Da Moder og Søn senere hen paa Dagen sadde alene sammen i Dagligstuen, bragte den unge Flindt Talen umærkeligt hen paa Frøken Bagger og med den mest levende Glæde hørte han nu, hvor kjær hun allerede var bleven hans Moder. „Saa kjær,“ tilføjede hun, „at jeg betragter og elsker hende som en Datter.“

„Hun er Dig det paa en dobbelt Maade, dnbare Moder“, svarede den unge Mand bevæget, idet han greb hendes Haand, „thi alt imorges gave vi hinanden Tro og Love“, og da han strax bemærkede den ingeniunde ubehagelige Overtastelse, som disse Ord fremkaldte hos hans Moder, tøvede han ikke med at fortælle hende, hvorledes han alt for flere Aar siden havde kjendt og elsket hende.

I det Samme traadte den unge Pige ind i Værelset, hvor de sadde, og nu sluttede den Inkkelige

Moder de Elstende i sine Arme, idet hun vustedes Guds Velsignelse over deres Fremtid.

Da den første Glæde havde sat sig noget, var det saa naturligt, at Talen vendte sig til den Søn, og Ida fortalte nu Moder og Søn, hvilken paafaldende Forandring der var foregaaet med Christianss Fader; der var en Fred og Mildhed udbredt over ham, som hun aldrig før havde kjendt, og han kunde undertiden i længere Tid være hensunken i dybe Tanker, men naar han saa ligesom løsrev sig fra dem, henvendte han sig altid til den, der var hos ham, enten med et Par spøgende Ord eller paa anden Maade, der tydede paa, at de Tanker, der havde bestræftiget ham, ingenlunde vare mørke.

Dag for Dag vendte Kræfterne atter tilbage, saa at Flindt af og til talte med Ida, med en ham uvant Mildhed og Venlighed, men endnu havde han ikke med et Ord omtalt sin Hustru eller Søn eller den Tilstand, hvori han havde henligget, og som af Ukyndige anses for Døden, saa at Ingen kunde vide, om han overhovedet var sig denne bevidst eller havde Kundskab om sin Søns Ankomst og at hans Hustru havde været saameget om ham.

Naturligvis var navnlig Ida ogsaa meget ængstelig ved Tanken om Gjensynet mellem hendes Forlovede og hans Fader, og hvad vilde han sige til deres Forbindelse? Vilde han blive fortørnet derover eller, hvad de Alle haabede, glæde sig ligesaa inderlig over den som Moderen? Men hvad der især bestræftigede deres

Tanker, det var Haabet om en mulig Udsoning mellem de kjære Forældre, thi uden dette blev Hjemmet aldrig Inffeligt.

Da Ida en Formiddag som sædvanlig traadte ind til Flindt og vilde spørge til hans Befindende, sad han allerede op i Sengen og modtog hende ved Indtrædelsen med et venligt: „Godmorgen, Frøken Bagger! Tak fordi De saa venlig jer ind til mig. Jeg har sovet godt og befinder mig saa vel, som jeg ikke har gjort siden jeg blev syg. Vil De være saa god at bede min Kone komme ind til mig, jeg længes saameget efter at tale med hende. Vil De sige hende netop disse Ord.“

„Med inderligste Glæde,“ var Idas Svar og hendes Hjerter bankede hæftigt, da hun bragte Fru Flindt hendes Mand's Hilsen.

„Barmhjertige Gud!“ var det Æneste, Fruen kunde sige, idet hun rejste sig, og hendes Børn fulgte hende til Faderens Sovestue.

Da Hustruen traadte ind i sin Mand's Værelse, var hun ene med ham. Kun det alvidende Forsyn hørte deres Samtale og indgav dem de forsonlige og kjærlige Ord, de ganske vist veglede med hinanden.

De havde Begge, maatte lige fra Adskillelsens Stund, længtes paany efter at føre det Inffelige Samliv som i den første Tid af deres Ægteskab; men den Fjende, som de bar i deres eget Hjerter, havde mere og mere fjernet dem fra hinanden. Nu havde den kjære Gud atter ført dem sammen, og den Mildhed og Over-

hærenhed, som de fra den Stund viste hinanden, naar enten Mand eller Hustru for et Øjeblik lod sig beherske af sine Videnskaber, viste, at Gjenforeningen var sand og oprigtig.

Imidlertid tilbragte Ida og hendes Forlovede nogle ængstelige Timer, uagtet de nærrede det mest tillidsfulde Haab om en lykkelig Fremtid for deres Forældre. Ida havde altid henvendt sig til den hjære Gud, naar noget ret Alvorligt mødte hende i Livet, og greben af Øjeblikkets Betydning, knælede hun pludselig ned ved Siden af den Stol, hvorpaa hun havde siddet, og opsendte en inderlig Bøn til den Gud, der leder Hjerterne som Vandbække, at han vilde høje deres Sind til Sagtmodighed, saa at de i Kjærlighed vilde bære over med hinanden; de vilde da endnu kunne leve mange lykkelige Aar ved hinandens Side.

Den unge Mand havde hidtil ikke kjendt aandelige Rørelser uden af Navn, men det var med den dybeste Bevægelse, at han var Vidne til sin Elskedes Hengivelse i Bønnen til den Almægtige, og idet han sluttede hende i sine Arme, talte han hende i sine Forældres Navn.

Da Christian og Ida endelig hørte deres Moders Fodtrin, ilede de hende imøde. Hun saa glad ud, og den Lykke hun følte, havde ligesom fornyget hende.

„Kom, elskede Børn!“ udbrød hun, „følg med ind til Eders Fader, han længe nu efter Eder.“

Saa snart Flindt saa sin Søn, brast den før saa haarde Mand i Graad, idet han udbredte sine Arme imod ham, og de holdt længe hinanden omsluttede.

„Elste Søn, vil Du, kan Du tilgive Din Fader hans Haardhed imod Dig? Vil Du være mit eget kjære Barn og ligesom Din Moder lade Alt være forglemt?“ bad han med bævende Stemme.

„Fader, Fader,“ vare de eneste Ord, Christian kunde fremføre, da han græd som et Barn, idet han holdt sin Faders Haand i begge sine.

„O, min Søn, lad mig se paa Dig! Hvor Du er smuk og mandig. At jeg Daare saaledes har berøvet mig selv og Din Moder en saadan Søn. Og Du, min Datter, kom ogsaa Du til mit Hjerte —; jeg kjender Alt og Gud velsigne Eder Begge! Min elste Hustru og Børn, hvor jeg er Gud taknemmelig for, at han har blødgjort mit Hjerte og givet mig Eder igjen.“

Han omfavnede dem atter, og da han efterhaanden blev roligere og Alle sadde om hans Leje, gjentog han for sine Børn, hvad han allerede havde fortalt sin Hustru, at, medens hans Legeme ligesom var stibnet i Dødens Favntag, havde han desuagtet hørt, hvad hans Hustru havde sagt, følt hendes Kys paa sine Læber og Hænder, og han havde gjort de voldsomste Anstrængelser, for at give Livstegn fra sig. „Jeg mente,“ vedblev han, „at jeg raabte, græd og bad, men jeg kunde ikke fremføre det mindste Ord. Jeg følte, at jeg var Banviddet nær, jeg saa Helvedesilden flamme og

følte mig greben af Mørkets onde Aander. Da I lukkede Døren efter Eder, var det som om alt Haab blev luftet ude med Eder og jeg faldt i en Bedøvelse. Hvorlænge jeg laa saaledes, ved jeg ikke; men da jeg atter fik min Bevidsthed, var mit første Spørgsmaal til mig selv, om jeg allerede var nedfænket i Jorden, og jeg kunde ligesom føle, hvorledes Blodet stivnede i mine Arer af Stræk ved denne Lante; men dette maatte til, før jeg gamle, stivnakkede Synder blev blødgjort. I samme Øjeblik var der Noget, der sagde mig, at kun af Gud alene var der Hjælp at vente, og i en inderlig, brændende Bøn bad jeg ham i Jesu Navn om Tilgivelse for, hvad jeg havde forbrudt imod ham og Eder, I Elskede, og efterhaanden kom der en saadan Fred over mig, at al Uengstelse svandt bort og jeg var saa rolig ved Lanten om, at jeg skulde dø, thi Herren havde sagt mig, at han vilde være mig en naadig og kjærlig Fader. Jeg havde læst og hørt Saameget om Skindødes Begravelse, at jeg maatte være forberedt paa det Værste. Giv mig tilbage til Livet, o Herre, sukkede jeg, og saa sandt Du vil forbarme Dig over mig, skal det blive bedre med mig. Jeg føler, at jeg hidtil har været død for Dig og for Livets sande Glæder, derfor har jeg fortjent at gaa den forfærdelige Skjæbne imøde, som truer mig. I det Samme faldt Herrens Ord mig ind: Er det muligt, da lad denne Kalk gaa fra mig; dog ikke min, men Din Villie se. Nu maa jeg atter være falden tilbage i Bevidstløshed eller maaste

i en naturlig Søvn, thi da jeg atter kom til mig selv, var min første Indskydelse at flaa fra mig, thi jeg følte nogle kraftige Næver tage fat paa mig paa en mindre blid Maade, og jeg maa vel ikke have brugt Arme og Ben saa helt daarligt, thi da jeg slog Øjnene op, saa jeg tre Menneſter løbe ud af mit Værelſe og jeg hørte det ene udstøde et Brøl.“

Flindt havde lagt ſig til Hvile, da han havde anſtrængt ſig mere end han kunde taale, og hans Huſtru og Børn troede han ſlumrede, men paa engang vendte han ſig atter til dem: „Jeg tror Vorherre vil tilgibe mig. Ederſ Moder har gjort det. Ja, jeg ved, hvad Du vil ſige,“ afbrød han ſin Huſtru blidt, da hun vilde tale, „Du bad ogſaa mig om Tilgivelse, men jeg har havt den ſtorſte Skyld, ogſaa mod Dig, min elſkede Søn. Den barmhertige Gud give Din Moder og mig Kraft til at holde vort Løfte, herefter at leve med hinanden ſom det ſømmer ſig et kriſteligt Egtepar.“

Flindts Samtale med ſin Kone og hans Henvendelse til deres Børn havde imidlertid udtømt hans Kræfter, ſaa han atter ſank udmattet tilbage paa Buden.

Der hengik endnu en Tid, før Flindt forlod ſit Sengeleje, og i den Tid var hans Huſtru beſtandig hos ham.

Efter en Maanedstids Forløb, da han igjen var fuldkommen helbredet, blev Bondesøen og hans Huſtru indbudne tilligemed den gamle Læge, for, i diſſe ſaa

Benner's Nærværelse, at festligholde deres Søns Forlovelse med Ida Dagg, som Aaret efter bleve forenede paa deres Sølvbrøllupsdag.

Mellemtiden havde den unge Flindt benyttet til at lære Landvæsenet paa en Nabogaard, idet han en Gang for alle opgav Maskinfaget.

Det var i deres Børns Familiekreds, at Forældrene ligesom levede et nyt Liv, idet indbyrdes Kjærlighed og ndmyg Hengivelse i Herrens Billie forenede dem Alle.

En Drøm.

Min gamle Skolekammerat.

For fem Aar siden foretog jeg mig i Pintsen min aarlige Fodvandring paa en Ugestid, og havde denne Gang bestemt det sydpøstlige Sjælland til min Rejse's Maal. Anden Pintsedags Eftermiddag førte min Bei mig forbi en Skole, der laa i en af Sjællands smukkeste Egne, og selve Skolen gjorde ved sit tiltalende, vel vedligeholdte Udseende baade Kommunen og Skolelæreren den største Ære. Et lille Stakit, der sluttede sig til begge Sidebygningernes Gavle, stilte Gaardsrummet fra Vejen. Rundt omkring Skolens tre Huse stode store og smukke Træer; Alt saa saa venligt ud, at jeg umulig kunde tro, at nogen Skolelærer her kunde betvemme sig til at give endog en uartig eller doven Dreng en lovlig Lugtelse, selv om han turde vove det ligeoverfor de i saa Henseende i Almindelighed ingenlunde venlig stemte Forældre, om saa den elstværdige Bode aldrig saa meget havde gjort sig fortjent til slig Konfekt.

Ved Indgangen til Gaarden saa jeg to Mænd i

fortrolig Samtale uden derfor at undlade at betragte mig med et spejdende Blik, saaledes som Stik er paa Landet. Alt som jeg kom dem nærmere, blev deres Sagttagen af min Ringhed mere spændende og ganske vist kunde jeg være overbevist om, at de vilde dreje sig efter mig ligesom to Solsikker, naar jeg var kommen forbi dem, og følge mig med Øjnene, saa længe de kunde se mig, fortabende sig i Betragtninger over, hvem jeg vel kunde være, hvorfra jeg kom og hvorhen jeg vilde. Den ene af Solsikkerne antog jeg med Rette for at være Skolelæreren selv; thi han var i en daglig Frakke med Træsko paa Fødderne, men med snehvidt Linned og en lang Pibe, af hvilken han syntes at dampe stærkere, jo nærmere jeg kom ham. Han var en velnæret Mand i sine bedste Aar, med et meget fyldigt Ansigt og et Par kloge, men ligesaa godmodige Øjne.

Manden som stod ved hans Side, var aabenbart en Bonde, af et yngre Udseende, end den formentlige Børnetugter. Han var iført sine bedste Klæder, og med Stof i Haanden, hvilket viste, han var paa Vandring ligesom jeg. Han var en kraftig ung Mand med skarpe eller i det Mindste paafaldende Ansigtstræk og ligesaa bleg, som hans velnærede Nabo var rødkindet, men med alt det, havde Begges Ydre noget Tiltalende ved sig, saa jeg kunde ikke Andet end stjænke dem en større Opmærksomhed, end jeg ellers plejer at yde de Mennesker, som jeg flugtlig hilser paa alfar Vej. Da jeg var kommen ud for dem, besvarede de

ligesaa høflig min Hilsen, som jeg tog Huen af for dem, „og saa“, tænkte jeg, „løber jeg Spidsrod bag fra; men lad mig kun det, jeg føler heldigvis Intet til det paa mine Rngstkker.“

Jeg var imidlertid næppe kommen nogle saa Skridt fra dem, før jeg hørte en af Mændene raabe efter mig: „Undskyld, min Herre, at jeg standser Dem et Øjeblik paa Deres ensomme Vandring!“

Jeg vendte mig hurtig om og lettede paa Huen for den mig imøde ilende Skolemester, idet jeg høfligt spurgte: „Hvad er til Tjeneste?“

„Undskyld, min Herre,“ gjentog Skolemesteren, idet han ligeledes lettede paa sin Hat, medens han holdt sin lange Pibe ligesom en Landsse henimod mit Bryst, ret som han dermed vilde asparere et forventet Slag af min Stof, som jeg efter min Vane pleier at holde op mod min høire Skulder, naar jeg har Stof i Haanden og samtidig taler med Nogen. „Lad mig at spørge, om De ikke skulde kjende en Mand, der i sin Skolegang gif under Navn af „Sorte Broder Knud;“ men tager jeg fejl, saa beder jeg saa mange Gange om Forladelse, thi det var ikke sagt for at fornærme Dem.“

Jeg studsede i første Øjeblik over dette saa uventede Spørgsmaal, men fattede mig hurtigt.

„Saaledes kaldtes jeg ganske vist af mine Kammerater i Latinskolen. Men da De ved saa Meget, saa ved De vel ogsaa dette, at den af mine Kammerater, der benævnedes mig saaledes, altid fik en Dragt

Brugl for sin Vittighed, om jeg ellers kunde magte ham."

"Fuldkommen rigtigt," forsikrede Skolemesteren med glædestraalende Ansigt, "og baade mine Dren og Posteriora kunne bevidne Sandheden deraf, om De ellers kan huffe det ligesaa godt som jeg selv. Kom herhen, Hans," vedblev den uførtroede Skolemester, "og se her et nyt Bidnessbyrd paa det, som jeg altid har sagt, at jeg skal kjende et Menneſte igjen, om det end er aldrig saa længe ſiden, naar jeg blot en Gang har ſet ham."

"Og ijær, naar De en og anden Gang har faaet Brugl af ham," bemærkede Bonden tørt, og tilkastebe mig et Blif, der bragte mig til at smile.

"Men maa jeg nu til Gjenjæld have den Ære at ſaa at vide, hvad den Mand hedder, hvis Unævnelige jeg, som De ſiger, har havt under Behandling?" ſpurgte jeg ſmilende.

"De ſkulde maatte ikke længere kunne erindre „Dyrekøllen", „Bedekøllen" eller „Kaldekøllen"; thi kjært Barn har mange Navne?" ſpurgte Skolemesteren mig; „men aldrig kaldte man mig dog „Svinøkøllen", rimeligviſ, fordi det Navn ikke findes i Røgebogen, men ſaa heb jeg iſtebetfor „Skinken", ſom tilſidſt blev til „Sinken", og ſvarede bedſt til Virkeligheden, efter ſom jeg ikke blev Andet end en ſolle Skolemester paa Landet, men, Gudſkelov, er det dog gaaet Andre værre."

"Paa dette ſidſte paradoxe Indfald kjender jeg

Dig først rigtig, min fortræffelige, gamle Ven, Amalivs Kælle!" raabte jeg leende og rystede hjerteligt den Haand, hvori han holdt sin lange Pibe. „Saa sandt jeg hedder Broder Knudsen Schwarz, skal min Rejse idag være forbi, og vi ville tilbringe denne Aften sammen i fortrolig Samtale om de gode, gamle Liber."

„Kan Du se, Hans, jeg kjendte min Mand," udbrod Skolemesteren i synlig Glæde. „Hvor Mutter vil blive glad ved at se Dig igjen — nej, det er sandt, hun har jo aldrig set Dig — og lad mig se, det er jo thyve Aar, nej, stop lidt, det er kun atten Aar siden jeg selv saa Dig sidst."

„Ja, saa siger jeg Farvel til de Herrer," svarede Bonden beffedent, idet han lettede paa Hatten for os Begge.

„Nej, sikke Noget! Hvad skal det betyde? Du er kommen for at tale om Forretninger og er ikke kommen indenfor endnu. Det tillader jeg paa ingen Maade," forstikkede den ivrige Skolelærer.

„Forretningerne kunne godt opsættes til en anden Gang," indvendte Bonden med sin sædvanlige Rolighed. „Og jeg antager, at de to gamle Venner helst ville have Dagen for sig selv."

„Hør, Hans, tror Du det, saa kjender Du hverken Schwarz eller mig til Fuldkommenhed; ja, med Schwarz vil jeg nu ikke regne det, da Eders Bekjendtskab er saa nyt. Du kan tro, Schwarz vil glæde sig ved at tale med Dig, for ser Du, Schwarz, Hans Johansen

er min bedste Ven her i Sognet og det vil ikke sige Lidet og desuagtet spillede han mig den stammeligste Streg for to Aar siden, som den ene Ven kunde spille den anden."

"Det bestod bare deri at vi valgte Rølle ind i Sogneraadet," sagde Bonden til Svar paa mit spørgende Blik, „og det var jeg ikke alene om, kan jeg tro."

"Ja, men Du og Din Fader var Kaptajn for det Hele. Og ilde var det gjort, siger jeg; en Skolelærer skal ikke befatte sig med Politik, lige saa lidt som en Præst, og aldrig skulde I have faaet Ebers Krig frem, dersom jeg ikke havde været for tryk, men jeg er den eneste Højremand i hele Sognet og saa maatte jeg antage, at man sidst vilde tænke paa mig."

"Hvor meget Ondt, man end siger om os Venstremænd her i Sognet, saa have vi ved dette Valg dog vist, at vi her saa alene efter Hæderlighed og Dngtighed og ikke efter politisk Trossbetjendelse, som ikke bør have Noget med denne Sag at bestille," svarede Bonden; „men forresten glæder det os, at vi en Gang kunde forraffe en Højremand, hvilket ikke altid lykkes."

"Ja, men det er ingenlunde det Værste, Schwarz," vedblev Skolemesteren sin Beklagelse. „Du kjenner det ikke Altsammen, for — tænk Dig — Aaret efter gjorde de mig til Formand."

"Hvor Du altsaa sidder som en Hund imellem et Spil Regler — jeg haaber, Begge tilgive Sammen-

ligningen," svarede jeg leende; „men lad nu det være godt; jeg mærker nok, at Du i Grunden ikke er saa vred over det Buds, Hans Johansen spillede Dig, eller den Stilling, Du derved er kommen til at indtage og som gør Dig saa megen Ære. — Følg dog endelig med ind, Johansen," vedblev jeg, vendende mig til Bonden. „Jeg forjæffer Dem, at det ogsaa vil være mig en Fornøjelse at gjøre Deres nærmere Bekjendtskab; men nu længes jeg virkelig ogsaa efter at hilse paa Madame Kulle og saa mig en Slurk Øl ovenpaa min temmelig lange Vandring i Eftermiddag.“

Muntert passiarende gik vi saa henimod Indgangsdøren, hvor hans Hustru, en lille, fed, mildt smilende Kone, bød mig venlig velkommen, omfremset af sex Børn i de forskjelligste Aldere.

Da jeg udtalte min Glæde over denne sundt udseende, kraftige Børneskole, svarede min Ven mig med en vis Faderstolthed: „Ja, saadan vare de Alle, men tre ere hos Vorherre og tre ere i forskjellige Stillinger for at bane sig en Fremtid.“

„Hvad hedde de?“ spurgte jeg.

„Du tager ikke fejl, naar Du kalder Drengene Kristen og Pigerne Kristine, for det Navn have de Alle.“

„Jh, Du milde Gud! Hvorledes finder I saa Rede paa de stakkels Børn?“ spurgte jeg i højeste Forundring. „Maa Du sige Kristen Nr. 1 og Kristen Nr. 2 for at faae fat paa det rette Barn, som Du netop vil tale med?“

„Jeg mærker nok, at Du ikke har glemt Dine gamle Streger,“ svarede min Ven i en Tone, som skulde gjælde for fortørnet, men som bragte Bonden og mig til at le. „Jeg kaldte dem Kristen eller Kristine for saa beholdt de dog altid noget Kristeligt ved sig, hvordan det saa end gif dem med alt det Øvrige, de havde faaet ind, men naturligvis have de ogsaa hver et andet Navn, paa den Ældste nær, som er i Maskinkøbe hos Burmeister, og slet og ret hedder Kristen Kølle. Han her hedder Søren Kristen, denne Krøttop Anders Kristen og den Lyksal Ole Kristen; de tre Piger hedde: Elise Kristine, Georgine Kristine og Wilhelmine Kristine.“

„Langt smukkere end Drengenes,“ bemærkede jeg.

„Ja, men saa hedder ogsaa min ældste Datter Mette Kristine, hvilket altid kan veje op mod Drengenes,“ trøstede Faderen.

Under al denne Navnepassiar havde Madame Kølle forladt Stuen og jeg lagt min Rejsetaske fra mig. Det varede ikke længe, før et tarveligt, men propert Tjebord var anrettet, hvori vi alle Tre syntes at finde lige stort Behag. Min Ven var slynlig overvættets glad over at have mig hos sig og lod Munden løbe i Etvæk, saavidt hans Forpligtelser lige over for Mad og Drikke tillode det. Ganske vist vare mange af hans Indsald helt snurrige, men der gif en sund Tanke gennem Alt, hvad han sagde, og med alt det laa det klart for mig, at han var en Mand med Hjerter og Hoved paa rette Sted.

Kort efter, at vi havde spist, bød Johansen os Farvel.

„Naa, skal det nu være?“ spurgte min Ven. „Jeg vil kun sige saa meget, at jeg nok vilde give en Sølvmark til, at alle Sogneraadshandlinger endte saa korte og saa fornøjelige; thi idag have vi ingen Ting faaet udrettet, hvilket altid er meget bedre end at have gjort noget Galt.“

„Hr. Schwarz vil og kan vel ikke gjøre mit Hus den Ære at følge med Kulle imorgen over til os?“ spurgte Bonden, idet han bød mig Farvel, „saa faar De hele Familien at se paa en Gang og dertil nogle gode Venner, thi Fa'er fylder imorgen sit halvfjerdsindstyvende Aar; det skulde være mig hjerteligt hjært.“

„Det skulde ogsaa være mig hjerteligt hjært,“ forsikrede jeg, idet jeg trykkede den brave Mand's Haand til Afsked, „thi jeg har glædet mig ved Samtalen med Dem, skjønt den kun har været meget kort, og antager, at Deres Familie vil være lige saa behagelig at omgaaes. I Kulle der ser jeg et udmærket Exemplar af Deres Venner, men jeg tør Intet love og tager derfor Afsked med Dem nu for ikke at komme til at svinge mit Ord siden hen; men hils endelig Kone og Børn fra mig. Kommer jeg nogenstunde igjen til Egnen, skal jeg indrette det saaledes, at jeg ogsaa kan nyde Godt af Deres Gjæstfrihed.“

„Men saa skal Hans ogsaa have en Kone at møde med,“ bemærkede min Ven. „Dette Ungkarleliv

duer ikke i Tidens Længde. Dette siger jeg baade som hans Ven, som Menneſte og som Kirkeſanger, og jeg er viſ paa, at Præſten dertil vil ſige Amen, ſjøndt han ikke er Degn."

"Men," indvendte jeg forundret, "Johansen hød mig jo hjem til ſig og Familie."

"Præl, min Ven, lutter Præl," forſikkrede Kølſe, "Det er bare nogle fjerne Slægtninge, ſom han ſamler om ſig den Dag, ligesom alle Helligaſtener, for paa en pæn Maade at give dem lidt Underſtøttelſe, hvortil de ogsaa nok kunne trænge, og de glemme da heller ikke at tage Kruffe og Poſe med, naar de komme, den ene ſtorre end den anden.

"Det er i det Mindſte en Gud velbehagelig Familie," bemærkede jeg og trykkede atter Bondens Haand.

"Na, det er der dog Maade med," mente min ufortrødne Ven, "hvilket Du ſelv vil erkjende af de to Exempler, ſom jeg ſkal anføre. Hans's Faſter i tredie eller fjerde Led er den værſte Kappenſtralbe i hele Sognet, hvilket Du nok kan begribe vil ſige Meget, og den døve Morten, hvis Slægtſkab med Hans maa udregnes med Logarithmer, ſer mig aldrig uden at fortælle mig, at i hans Barndom vare Degnene ikke nær ſaa fede ſom nuomſtunder. Men forreſten, Hans, vi opgibe ikke Sagen for det. Schmarz er jo blot ude for at more ſig, og det kan han lige ſaa godt hos Dig, ſaa ſparer han oveniſjød det ſine Støble-

saaler saa længe, hvortil en sulten Adjunct nok kan trænge i disse besværlige Læder."

Med disse Ord gif Skolemesteren med Bonden ud i Forstuen, hvor de bleve staaende en Stund i ivrig Samtale, indtil jeg hørte dem hyde hinanden Farvel, og samtidig med, at Skolemesteren traadte ind til mig, saa jeg Bonden vandre over Gaarden til sit Hjem.

"Ret kan der nok være i Verden, fordi der er en retfærdig Gud, men, hvad som billigt er, kan man ikke længer finde," beghndte min Ven, idet han nærmede sig Bordet med et Papir i Haanden.

"Ja, Alting er nu ganske vist dyrt," bemærkede jeg tørt, „i det Mindste i Forhold til fordoms Dage. Vil Du have et Stykke Flest, vil Du have Smør, vil Du have Ost, Gryn, Lys, Brænde, saa kan man ikke veje det op med Penge."

"O, Du Skalk! Lad Du Faber Holberg ligge i sin Grav med samt alle hans Barselkoner," svarede min Ven leende; „men forresten kommer ogsaa denne Historie fra en Barselstue; thi ser Du, en Kone nedkom med Tvillinger, hvis Forsørgelsesret var tvivlsom, og nu foreslog jeg af Billighedshensyn, at Ringsted Kommune og vor skulde tage hver sit Barn og Striden dermed være endt; men tænk Dig, saa dommer Amtet, at jeg skal have dem begge to."

"Du maa hellere spørge, hvad Din Kone siger derom," svarede jeg og stottede henimod Døren, ad hvilken hans Kone i det Samme traadte ind.

„Hør, Trine, Du ved ikke, hvilken Skalk, der sidder i min gode Ven Schwarz; han kommer mig altid paatværs med sine Bemærkninger og Ordfløyerier. Er jeg et rent Dummerhoved, Trine, saa har jeg i det Mindste ikke vidst det før.“

„Desværre komme mange Folk først sent til den rette Selvkundskab,“ svarede jeg, rystende betænkelig paa Hovedet; „men iøvrigt kan jeg trøste Dig med, at Hans Johansen paa mit Spørgsmaal om Din mentale Tilstand, svarede, at Du i det Hele taget var en fornuftig Mand af en Højremand at være.“

„Ja, Gud trøste ham, om han havde talt anderledes, han, som selv har gjort mig til Sogneraadsmedlem og Stormester i Raadet; men Du maa følge os derhen imorgen, Schwarz, hvilket ogsaa vil have en vis Interesse for Dig, naar jeg siger Dig, at denne Mand, som Du med Rette syntes saa godt om, har været arresteret, tiltalt for Bold og anden Overlast, og blot reddet sig ud af Kniben ved en stadig Benægtelse, ja, endnu for otte Aar siden var han saa foragtet her i Sognet, at de Eldre spyttede ad ham, Pigerne vendte ham Ryggen, naar de saa ham, og de unge Karle vilde hellere omgaaes Djævelen end ham, som tilsidst ikke kunde komme i noget Lag, fordi han var vis paa at blive smidt ud paa sin Hals.“

Jeg blev slaaet af den største Forbauselse. „Hør, Kalle, her kan Du ikke spørge og derfor skal Du strax sige mig, hvad der har bevirket denne uhyre Forandring til det Bedre hos denne Mand.“

„Det skal jeg ogsaa gjerne gjøre; thi Ingen kjender det bedre end jeg, kjendt hans Nærmeste kjender det ligesaa godt,“ svarede min Ven. „Men nu ville vi først i Forening gaa ud at flytte Køerne, saa har Mutter nok lidt Barmt til os, naar vi komme tilbage, og saa skal jeg med Glæde fortælle Dig denne mærkelige Begivenhed, som ganske sikkert vil drive Dig til at se indenfor til disse agtværdige Menneſter, for Du tager Afſted med os for denne Gang.“

Jeg ønskede i første Øjeblik min Vens Køer derhen, hvor Beberet gror, men da han fortalte mig, at han blot havde to Køer og en Kvie og at disse stode tæt bag ved Skolen, fandt jeg mig noget forsonet med min Skjæbne og fulgte sagtmødig med min gode Ven ud paa Marken, uden at høre saa meget som et Ord af, hvad han fortalte mig om disse hans Yndlingsbyrs Dyder og Dejlighed.

Imidlertid kom vi ikke saa hurtig tilbage til Huset, som vi havde ventet, thi da vi igjennem en Laage kom ind i den hyggelige Have indbød et smukt Lyſtſuus os Begge til at lade Hvilen falde paa os, og der fordybede vi os saaledes uformærket i Minderne fra vor Skoletid, at vi vist vare blevne siddende der til langt ud paa Natten, dersom ikke Madame Kulle havde kaldt os til Aftensbordet; thi, man ſige, hvad man vil, saa er ingen Paſſiar bedre end den, to gamle Skolekammerater fore med hinanden, naar de tilfældigviſ mødes i Livet, endog efter mange Aars Forløb. Der maa alle vore Gavnbeſtreger frem, Lærerne paſſere

Revue, medens den ene giver den anden Underretning om de gamle Kammeraters senere Stjæbne, for saa vidt nogen af dem ved Bæfted dermed.

„Men det er sandt,“ udbrod jeg pludselig, „hvad er der egentlig bleven af Holm, der paa en Gang gjorde sig ubodelig ved at spise alle de Rager, Konditoren havde paa Disten, og de vare ikke saa; thi jeg huffer endnu, at min Part af Omkostningerne blev tredive Stilling, som omtrent var hele min Kapital, saa jeg næppe kunde sove om Natten af Uergrelse.“

„Jeg var heldigvis ikke med,“ bemærkede min Ven, „men jeg huffer godt den hele Historie. Det gif ham akkurat ligesom vor værdige Overlærer, som Du nok huffer, vi kaldte „Ebleffivepanden“ paa Grund af hans mange Kop-År, havde spaaet ham. Han sagde nemlig til ham,“ forklarede min Ven til Svar paa mit spørgende Blik: „„Du ender som Kromand!““ og han døde som Gæstgiver i Odense. Du mindest nok, at „Ebleffivepanden“ besad en mærkværdig Spaaedomsgave, som han sagtens har lært af Finnerne og andet Troldtøi oppe i det høje Norden.“

„Det har jeg virkelig svædt ud,“ bemærkede jeg smilende, „men det er ikke saa underligt, at en Mand med Livserfaring kan saa omtrentlig sige, hvad der bliver af et Menneſte, naar han forſtaar at læſe i det unge Hjerter.“

„Ogsaa i de gamle Hjerter kunde han læſe,“ forſikrede min Ven. „Hvad ſpaaede han ikke om ſin

Datter og Kone? Og er det ikke Altsammen gaaet i Dødsbølge?

„Jeg huffer godt hans Kone,“ svarede jeg; „hun var en rigtig Rasmus og skjædte mig en Gang Hudens fuld, fordi jeg ikke havde tørret mine Støvler nok af, da jeg kom i Grinde til hendes Mand. Hvad spaaede han om hende, og hvorledes gik Spaadommen i Dødsbølge?“

„Han sagde altid, som Svar paa hendes Ar= rigighed,“ forklarede min Ven, „og dette Svar gjorde hende naturligvis ikke blidere: „„Du dør aldrig en naturlig Død!““ og meget rigtig, hun faldt ned ad Trapperne og knækkede Halsen. Om sin Datter sagde han: „„Du skal giftes, om det saa bliver med en Stræder!““ og saa ægtede hun en Rjøbmand Schneider, der, trods alle Strædere, tillige lader sy Herreflæder.“

Nu var det, at Madame Kølle kaldte. Vi rejste os Begge for at gaa ind; men pludselig greb min Ven mig i en Knap med en Alvorlighed, hvis Komik bragte mig til at le højt.

„Hver Gang jeg tænker paa, hvor rigtig den norske „Eblestivepande“ kunde forudsige Folks Skjæbne, løber det mig altid iskoldt ned ad Ryggen; thi ved Du hvad, han spaaede mig, Schwarz, fordi jeg et Par Gange havde været saa uheldig at blive greben i et Par Spilopper, saadanne, som Du nu altid kunde slippe godt fra; han sagde,“ hvistede han, idet han saa sig om med en Forsigtighed, som naturligvis ikke

var andet end Løjer, „hør nu bare efter, han sagde, at jeg skulde ende i et Lugthus.“

„Nu respekterer jeg „Eblestivepanden“s Spaadoms-gave,“ svarede jeg med en tilsvarende Alvorlighed, som bragte min Ven til at gjøre store Dine, idet jeg lettede paa Huen; „thi ogsaa med Dig er Spaadommen gaaet i Opfyldelse; thi, hvad er Stolen Andet end et Hus for Lugt, og frit efter Væksel vil jeg sige saa Meget:

„Man sætte Huset for, man sætte Huset bag,
Et Lugthus Stolen er, det er en afgjort Sag.““

„Jeg vil ikke sige det Samme, som Jeppe paa Bjerget sagde til Procuratoren: „„Gud velsigne Din Mund!““ thi man skal ikke tage Guds Navn forsængeligt,“ svarede min Ven med en uforlignelig komisk Pathos, der atter bragte mig til at le højt. „Men nu har jeg været tretten Aar uværdig Degn og i to Aar i de Vises Raad her i Menigheden, ja, endog i et halvt Aar den Vifste blandt de syv Vise i samme, og hvor meget end denne forfærdelige Spaadom pinte mig som en Mare, saa har jeg først nu faaet Løsningen paa Gaaden. Tak, min Ven, Tak! Du har lettet en stor Sten fra mit Hjerte. Men ikke sandt, nu vil Du indrømme, at „Eblestivepanden“ var en stor, fremstynnet Finne?“

„De saa virkelig ingen Eblestiver, hvis De ikke strax komme!“ raabte nu atter Madame Rølle, som

havde opfanget lidt af vor Samtale, og pligtmyndigt skyndte vi os ind til det velbesatte Aftensbord.

Fader og Søn.

„Det var altsaa Hans Johansens Historie, Du vilde have,“ begyndte min Ven, idet han skjænkede et Glas Punsch op til mig, efter at vi havde sat os op paa det Sted, hvor vi saa kort i Forvejen havde indtaget vor Aftensmad, „men smag først paa Punschen; Du skal saa den lige saa god, som jeg kan brygge den.“

Skjøndt jeg ikke var enig med mig selv i første Øjeblik, om min Ven mente Historien eller Punschen, saa vogtede jeg mig vel for at afbryde ham med et Spørgsmaal desangaaende, klinkede med ham og nippe i Taushed til mit Glas, hvorefter Kølle endnu tog et Par vældige Drag af sin Pipe, hvorved han tog Afsted med denne sin, som det syntes, ellers saa uadskillelige Ven, hvilken han satte fra sig med den Bemærkning, at Intet forstyrrer en Fortæller mere end hans Pipe, hvorpaa han endelig begyndte den af mig længselstfuldt ventede Meddelelse:

„Hans Johansen er sine Forældres eneste Barn, og som Ordsproget siger: Et Svin bliver i et Hus i Reglen et godt Svin; et Barn ligesaa ofte et daarligt Barn, saaledes gif det ogsaa her: Moderen forgubede ham og Faderen søjede ham i Alt. Hvordan

det gik ham i Stolen, ved jeg ikke, thi jeg kom først hertil det Aar, da han blev konfirmeret, men da havde han endda ikke lært saa Lidet, thi han besidder meget gode Kundskaber af en Bonde at være — med Respekt at sige. Saalænge Moderen levede, gik det nogenlunde imellem ham og Faderen, som ogsaa havde sine Fejl og navnlig kunde gaa og gnave over en Ting en hel Dag igjennem, ja, somme Tider to, thi Hans gjorde overmaade meget af sin Moder, men næppe havde hun lukket sine Dine, før det begyndte at blive helt galt mellem ham og Faderen, hvem Hans ligefrem beskyldte for at have slaaet hans Moder ihjel, fordi den gamle Johan efter Sønnens Mening ikke tidnok havde hentet Doktor til hende. De talte tilsidst ikke et eneste venligt Ord til hinanden og al deres Tale var aldrig Andet end gjensidige Bebrejdelser, Forhandelser og Udvemskord, og snart skulde det ikke blive derved. Forgjæves søgte Præsten at mægle Fred, og forgjæves gik jeg og andre gode Mænd til dem for at tale dem tilrette. Vi foreslog Hans at tage fra Hjemmet, men han vidste ikke, hvorfor han skulde forlade det for sin Faders Skyld — saa kunde han jo rejse; naar vi raadede den Gamle til at sælge Gaarden for saaledes at blive stilt ned sin Søn, svarede han, at han ikke vilde stifte op for den Hvalp, og at han nok skulde holde ud med ham til det Sidste. Det blev imidlertid, som Alle havde frygtet, værre og værre mellem Fader og Søn, og da de ingen Folk kunde saa, som duebe til Noget, forfaldt Alting og Jorderne kom ud af Drift.

Men hvad der var det Allerværste, man begyndte nu ogsaa at hente om, at det ikke længere blev ved Ordstrid mellem Fader og Søn, men at de nu ogsaa begyndte at lægge Haand paa hinanden. Det blev heller ikke længere herved med Rygter, thi en Dag kom den gamle Johan, blaa og blodig, hen til Sognesogden og forsiktrede, at saaledes havde hans Søn tilredet ham — og hvem Andre skulde det vel ogsaa have været?

Sognesogden tog Tingen paa den rette Maade: satte den gamle Mand op i sin Bogn og kjørte med ham til Herredsfogden, som strax lod Hans hente til sig. I Forhøret benægtede Hans paa det Frækfeste Alt, hvad Faderen beskyldte ham for, og desværre var Herredsfogden ikke den Mand, som kunde pille Sandheden ud af Folk. Det vidste alle Folk i Jurisdiktionen og ikke mindst Gavtyvene i samme, som man først maatte overbevise ved Vidner, om man vilde faa dem anholdte, naar de havde fortjent det. Imidlertid var dog denne Sag altfor klar for den skikkelige Herredsfoged, som foreløbig smed Hans i Hullet, men efter en Uges Forløb slap han ud igjen, og det gamle Ustyr begyndte paany, fjøndt ikke med en saadan Boldsomhed som før, thi Hans havde dog faaet lidt Stræk i Kroppen, fordi Herredsfogden havde sagt ham, at han ikke skulde slippe faa nemt, naar han kom igjen. Men fra den Stund var Hans fryet af Alle, baade Unge og Gamle, hvilket geraabede Menigheden til den største Ære og Hans til den største Pine, thi selv i Kirken vilde Ingen sidde ved Siden af ham, og da vor brave Præst en Dag,

han var i Kirke, gav sig til at katekisere med Børnene over det fjerde Bud, vare Alles Dine hele Tiden rettede paa Hans, hvem Præstens Ord vistnok traf som gloende Pile, thi fra den Stund af, saa man ikke mere Hans i Herrens Hus.

Saaledes slæbte endnu et Par Aar sig hen, da den gamle Johan en Morgen kom til mig og forlangte at tale med mig; jeg maatte for den Sags Skyld lade Børnene løbe en Stund. Da jeg havde hørt, at der et Par Aftener i Forvejen havde været et svært Spektakel i Huset, tænkte jeg, at jeg vilde faa den gamle Historie at høre og gav kun modstræbende efter for hans Onste om at faa mig i Tale. „Hvad er der nu i Vejen igjen?“ spurgte jeg ærgerlig, da jeg var kommen ind med ham i Dagligstuen. „Vilde I ikke hjælpe Eder selv, saa kan Ingen hjælpe Eder; har Hans nu banket Dig igjen?“

„Nej, nu er det meget værre,“ forstikkrede den Gamle og rystede betænkelig paa Hovedet; „nu tror jeg, han er bleven forrykt.“

„Jh, Gud bevare os vel!“ udbød jeg forstræffet. „Er han bleven uskyldig?“

„Nej, lige det Modsatte,“ svarede Bonden; „han tier stille og passer Sit, saa kan jeg sige til ham, hvad jeg vil.“

„Svarer han da ikke igjen?“ spurgte jeg forundret.

„Nej, paa det Lav; han sidder, som han ikke kan

tælle til fem, og siger han Noget, saa snakker han mig efter Munden."

"Det var da ikke det Værste," mente jeg.

"Jo, det er da meget værre end alt det Andet. Bliver han saaledes ved, bliver jeg ikke hos ham, thi han har Noget i Sinde," forsikkrede Bonden.

"Hvad kan det vel være?" hentastede jeg, som for mig selv.

"Ja, det ved heller ikke jeg," svarede hans Fader, "men nu maa De love mig at komme hen til mig i Aften for selv at tale med ham; thi ellers tør jeg ikke ligge i Huset i Nat."

Jeg lovede den Gamle at opfylde hans Ønske, og gif ogsaa henimod Aften hen til ham. Jeg traf Hans i Gaarden ret som han kom ud af Stalden og han syntes aabenbart at studsse ved mit Besøg.

"Hvor er Din Fader henne?" spurgte jeg. Da jeg fik at vide, at han sad inde i Dagligstuen, bad jeg Sønnen om at følge med ind, jeg havde Noget at sige dem Begge.

Han kastede et forstødt Blik paa mig og syntes ilde tilfreds med min Anmodning; jeg lod, som jeg ikke mærkede det, og nølende fulgte han mig ind i Stuen, hvor jeg meget rigtig traf hans Fader siddende ved Enden af Bordet. Efter at have sagt Godaften til Johan, vendte jeg mig til Hans med det Spørgsmaal, om han var syg, thi han saa saa daarlig ud. Han svarede mig kort og godt, at han Intet fejlede.

"Men hvad er der da i Vejen?" spurgte jeg.

Din Fader siger, at Du er saa stille og slet ikke taler til ham."

"Jeg svarer Fa'er, naar han spørger mig, og Mere kan jeg ikke gjøre."

"Ja, men Du er dog, Hans, bleven ganske anderledes i de sidste Dage, og Din Fader vil gjerne have at vide, hvoraf det kommer, thi han frygter for, at Du enten er syg eller pønser paa Noget."

"Ingen af Delene er Tilfældet," svarede Hans. "Og vil Fa'er blot lade mig stjøtte mig selv, skal han aldrig høre et ondt Ord af mig mere."

"Det er grumme glædeligt for Din Fader og mig at høre, min kjære Hans," sagde jeg og klappede ham paa Skulderen. "Men hvorfra har Du dog faaet dette forandrede Sind? Hvad er Aarsag dertil?"

"Det kan jeg ikke sige Dem, Kælle," svarede Hans med næppe hørlig Røst.

"Jo, Du kan, Hans," sagde jeg og greb venlig hans Haand. "Sæt Dig nu her ned ved Din Fader, saa sætter jeg mig ligeoverfor Dig og fortæl saa Alt. Du har, naar Alt kommer til Alt, dog ikke bedre Venner i Verden end os To."

"Ja," svarede Hans efter nogen Nølen, "men vil De saa aldrig sige det til Nogen og heller ikke nogenfinde tale til mig derom?"

Dette lovede jeg paa Faderens og egne Begne.

Hans fortalte sin Historie saaledes: "Det var ifor-
gaars Aftes, at det atter rev ud mellem Fader og mig. Han gav mig tilsidst et Slag i Ansigtet og jeg gav

ham et Puf for Bryftet, saaledes at han trillede om paa Gulvet, hvorpaa jeg forlod Stuen. Da jeg noget efter kom ind igjen, var han allerede gaaet tilfængs, hvorefter jeg gjorde det Samme og faldt snart i en dyb Søvn.

Da var det for mig, som om en Venrad kom ind i Stuen, gik hen til Sengen, hvor jeg laa, og tog mig som et Barn paa sine Arme. Jeg vilde strige, men kunde ikke og kunde endnu mindre bevæge Hænder og Fødder. Pludselig syntes jeg, at jeg stod oppe i Luften uden noget Fodsætte, men ude af Stand til at røre mig af Stedet, eller blot bevæge Læberne. Venraden havde forladt mig og Alt var øde og tomt omkring mig. Da var det for mig, som om jeg saa Kristus noget fra mig ved min højre Side. Han var klædt ligesom derhenne ved Billedet og han saa saa forunderlig bedrøvet paa mig, men derefter saa jeg pludselig min Fader og Moder ved hans højre Side, og nu vendte Jesus sit Ansigt fra mig og til dem og saa heller ikke siden paa mig, men jeg saa tydelig, at der fra min Faders Næse og Mund flød Blod ud, saaledes som da jeg for et Par Aar siden havde mis-handlet ham.

Nu tog min Moder et hvidt Klæde op og begyndte at astore Blodet, som randt stærkere og stærkere, idet hun saa saa kjærlig paa ham, men af og til ogsaa kastede et bedrøvet Blik paa mig, saa bedrøvet, saa bedrøvet." Og i det Samme udbrod Hans i en krampeagtig Graad, der standse hans Fortælling et Øjeblik,

medens Faderen skjulte sit Ansigt i sine Hænder, og, saavidt som jeg tror, ogsaa græd med. „Men det var ikke det Værste,“ stønnede Hans, da han havde faaet sin Fatning tilbage; „Blodet, som flød ud af min Faders Næse og Mund, blev, uagtet Alt, hvad min Moder gjorde for at forhindre det, til et blodrødt Hav, hvori jeg stod; højere og højere steg det, og med det Samme brændte det mit arme Legeme som en fortærende Ild, saa langt det kom. Jeg saa efter Kristus, men han var forsvunden; jeg vilde raabe til mine Forældre, men det var heller ikke muligt, kun da jeg mærkede, at Blodhavet lukkedes over mit Hoved, udstødte jeg et Skrig og styrte ud af Sengen. Min Skjorte var drivvaad. I første Øjeblik troede jeg, det var Blod og maatte hen til Vinduet for at overbevise mig om det Mudsatte.

Hvorlænge jeg sad ved Vinduet, ved jeg ikke, men Saameget er vist, at det var nogle forfærdelige Øjeblikke for mig. Jeg klæbte mig langsomt paa, min Beslutning var fattet. Jeg gik op til min Moders Grav, hvor jeg faldt paa Knæ og bad hende om Forladelse for den Sorg og Skam, jeg havde foraarsaget hende i sin Himmel ved at være saa ond mod min Fader og lovede hende, at jeg herefter aldrig skulde tale et ilde Ord til ham, end sige gjøre det, som værre var, saa maatte min Fader i Guds Navn være imod mig som han vilde, og dette Løfte skal jeg med Guds Bistand ogsaa holde.

Da jeg kom tilbage fra Kirkegaarden, var min

Fader alt oppe og modtog mig med haarde Ord, fordi jeg var gaaet ud, og mildere bleve Ordene ikke ved Davren. Jeg siger blot dette, Fa'er, for at fortælle Eder, at jeg blev saa underlig vel tilmode, da jeg mærkede, at Dine Ord ikke gjorde mig vred og det skal heller aldrig noget andet Ord af Dig gøre, saa Du kan i Guds Navn herefter sige til mig, hvad Du vil."

En dyb Taushed indtraadte nu. Faderen sagde Intet, og hvad skulde jeg finde paa? Endelig begyndte Hans igjen.

"Kun en Gang endnu maa jeg bedrøve min Fader — det kan ikke være anderledes, ellers faar jeg ikke rigtig Fred i mit Sind."

Vi saa Begge forundrede paa ham.

"J maa ikke spørge mig," sagde Hans, idet han hurtigt rejste sig op, „men Begge skulle snart saa det at vide og saa bliver det nok rigtig godt for bestandig."

Dermed forlod Hans hurtigt Stuen.

Da vi vare blevne alene, formanede jeg Faderen ogsaa at komme sin Søn imøde med Kjærlighed.

"Hvad er det nu, han vil gjøre?" spurgte den Gamle.

"Ja, det ved jeg ikke," svarede jeg, som nu ogsaa vilde hjem; „men Ondt er det ikke, det vil jeg indestaa for, og naar Du nu ogsaa vil komme Din Søn imøde, saa bliver her et ligesaa velsignet Hus, som her

har været et forbandet. Farvel, Johan, og se nu til, at Du ikke kommer i Blodpølen istedetfor Hans."

Paa Hjemvejen spekulerede jeg meget paa, hvad Mening der laa i det unge Menneſtes ſidſte Udtalelſe, men allerede næſte Morgen ſkulde jeg ſaa Oploſning paa Gaarden; thi ligesom jeg vilde gaa ind til mine Børn, kom Johan løbende ſom et galt Menneſte og fortalte mig, at hans Søn var forſvunden, uden at han vidſte, hvad der var bleven af ham, og med det Samme ſtabede den Gamle ſig ſaa vilb, ſom om han havde miſtet ſin bedſte Hefſt, ja dem alle tilhobe, hvilket det nu altid var mig en Fornøjelſe at bemærke.

„Jeg har været i Stalden, i Loen og Kaden, paa Høſtænget og paa Loftet," ſtonnede den Gamle og vred ſine Hænder. „ſamt allevegne omkring i Huſet, beſtandig tænkende paa, at han maaſte havde gjort en Ulykke paa ſig ſelv; ja, jeg har endog fignet ned i Brønden, men intetſteds var han at finde. Na, Gud hjælp mig arme Mand! Denne ſidſte Ulykke er værre end den førſte.“

Jeg trøſtede ham, ſaa godt jeg formaadede, og dermed gik han.

Hen paa Eſtermiddagen kom han igjen, om mulig endnu mere ude af ſig ſelv end om Morgenens, og fortalte, at Sognefogden havde været hoſ ham med den Meddelelſe, at Hans var „ſat ind" og at Faberen ſkulde møde den næſte Formiddag Kl. 11 hoſ Herredsfogden. Hvad Sønnen havde gjort, vidſte Ingen, men det maatte den Gamle have at vide ſnareſt mulig, og ſaa

bevægede han mig da til at kjøre med til Herredsfogden endnu i samme Time, kjendte jeg forudsaa, at det vilde blive sent paa Aftenen, inden vi kom til ham.

Herredsfogden var desuagtet villig til strax at tage imod os, saasnart han fik at vide, hvem vi vare, og fortalte os, at Hans havde angivet sig selv som den, der forleden Aften havde slaaet til sin Fader, saa at han var trillet om paa Gulvet, og at han omtrent for to Aar siden havde mishandlet ham meget værre, som han den Gang meget rigtig blev bestyldt for. Men saa begyndte først et artigt Spil, thi nu forsikrede den Gamle paa det Ivrigste, at det var Løgn Altsammen, hvad Hans sagde, og hvad andet Brøvl, han kunde finde paa, saa den stikkelige Herredsfoged tilsidst hverken vidste ud eller ind. Saa tog jeg Bladet fra Munden og skammede først Johan ud, for hvilken Løgner han var, og fortalte dernæst Herredsfogden, at Hans af bare Anger og Ruelse havde anmeldt sig selv, og bad derfor, saa godt jeg kunde, om Raade for ham.

Herredsfogden vilde nu engang helst have saa Lidet at bestille som mulig, men maatte talte ogsaa hans gode Hjerte her et Par Ord med, og strax lod han Hans hente ud af Fængslet. Saasnart Fader og Søn saa hinanden, sløj de i hinandens Arme og græd en Stund ved hinandens Bryst, hvorpaa vi alle Tre takkede Herredsfogden for naadig Straf og kjørte saa glade som Børn tilbage igjen. Men fra den Stund har det mest velsignede Forhold udviklet sig mellem

Fader og Søn, hvilket har havt sine Goder paa mangfoldige Maader. Den Ene vil, hvad den Anden begjærer, og aldrig er der hørt et ondt Ord imellem dem. Gaarden er bleven omhygget, Jorberne ere komne i god Drift og fra den Tid af, da Johan afstod Gaarden til sin Søn, begyndte Sognets kjønneste Piger at se mildt til hans, der blev en velset Gjæst alle Steder og kom ind i Sogneraadet, saasnart hans Alder tillod det, hvilket især gjorde Faderen fornøjet.

Naturligvis vakte Sønnens pludselige Forandring til det Bedre stor Opsigt, og da Folk altid ville kjende Aarsagen til, hvad der er sket og maafe havde hørt nogle forblommede Ord om Drømmen — Noget maatte man jo altid give dem at rende med — kom den Mening efterhaanden ud i Sognet, at den Gamles Kone en Nat havde været i Huset og saaledes læst baade Fader og Søn Læsten, at de fra den Stund af vare gaaede i sig selv — en Tro, der sandt en saa meget villigere Udbredelse, som Maren i levende Live havde været godt flaaet for Lungebaandet, og sagtens bedre havde lært at bruge Munden der, hvor hun kom fra.“

Ganste vist havde det Fortalte i høj Grad interesseret mig, og under andre Omstændigheder havde jeg gjerne besøgt Fader og Søn, men saa vilde den næste Dag være gaaet med, og da allerede en halv Dag var gaaet i Løbet derved, at jeg var forbleven i Skolen, bestemte jeg mig til at forlade Skole tidlig næste Morgen, hvormeget end min Ven bad mig om at blive.

Brand! Brand!

Efter endnu at have passiret med min Ven en Timestid, begyndte jeg at længes efter Sengen og sov snart derefter de Retsfærdiges Søvn, indtil jeg ud paa Matten pludselig vaagnede ved et stærkt Lysstjær, der faldt ind til mig gjennem det eneste Vindue, der var i mit Sovokammer. Jeg sprang hurtig ud af Sengen i den Overbevisning, at Huset stod i Ihs Lue, men saa snart, at Ilden kom fra en Gaard i Nærheden, hvis ene Udhus paa det Høftigste var omspændt af Flammerne. Hurtig var jeg i Klæderne og styrtede ligesaa ilsomt ind til Kølle, idet jeg rev Døren op og raabte, at der var Ildløs, hvilket han da ogsaa strax kunde overbevise sig om, thi næppe var Døren aabnet, før ogsaa hans Sovokammer var oplyst af de mægtige Flammer.

„Ih, Gud bevar' os naadelig vel!“ streg min Ven, idet han som et galt Menneſte sprang ud af Sengen. „Kalb paa Børnene og slaa Kørerne løs. Schmark.“

„Gaa Deres Vej,“ raabte hans Kone, „at jeg kan komme op. Ut Mand,“ sagde hun til Kølle, „Du fatte Asfuranceen ned iaar med Hundrede Daler.“

Jeg fandt det uforfødent at kalde paa Børnene og slaa Kørerne løs, men traadte derimod bort fra Døren for at give Madamen Lejlighed til at komme

op, og snart hørte jeg ogsaa et Par mægtige Klask paa Gulvet, som Vidnesbyrd om, at dette var slet.

„Hvor er mine Strømper, Kone? Jeg kan hverken finde det Ene eller det Andet!“

„Jeg kan heller ikke finde mine,“ klagede Konen. „Lad os hellere se efter det andet Løj.“

„Se, hvor det blusser op!“ raabte Kølle igjen. „Blot ikke Taget falder ned over os.“

Jeg mærkede nu, at de troede, Ilden var her i Huset, men syntes, at det var bedst, at lade dem forblive i Troen, for ikke at gjøre Forstyrrelsen større og for saa meget hurtigere at saa Kølle i Klæderne og med hen til Brandstedet.

„Jeg maa løbe ud i det bare Linned,“ klagede min Ven derinde; „jeg kommer aldrig i de Buger.“

„Men Gud, Kølle, det er jo min Spencer, Du slider i, her ligger Dine Bentklæder,“ og et Dieblif efter var Kølle ude hos mig i Stuen samtidig med, at de første Børn, som vare blevne vækkede ved den Alarm, Forældrene gjorde, styrtede ind ad en anden Dør, Allesammen i det bare Linned, saa jeg med Sandhed kan sige, at hele Familien var samlet om mig i den dybeste Regligs.

„Hvad for Noget!“ udbroød min Ven med lettet Sind. „Sagde Du ikke, at det var her, Ilden var? Naa, saa! Ak, hvor jeg blev forstræffet! Gudstelo, det er hos Karstensen, han kan taale det og Mere til —.“

„Se her, Børn, se her et advarende Exempel til

Efterfølgelse; thi jeg er overbevist om, at det er de forbandede Svovlstikker, som have forvoldt denne Ulfte. Jeg tager bare en Frakke og et Par Sko paa, Schwarz, saa løbe vi begge."

"Men, Kulle," bemærkede hans Kone, "Du har jo Dine Bentklæder forkert paa; se Bagsiden sidder foran."

Men nu var min Taalmodighed udtømt. Ilden havde antændt de andre Længer af Gaarden, og inden Kulle fik den højst fornødne Forandring foretaget med sine Unævnelige, kunde hele Gaarden være lagt i Aske. Jeg var snart ude ved Brandstedet, hvorhen Nogle alt vare komne, medens Folkene ilede til allevegne fra.

Et Par gamle Folk tiltraf sig strax min Dymærksomhed, thi vridende deres Hænder og med høje Raab stode de og strege paa "Else", som jeg siden fik at vide, var deres Datter og eneste Barn.

I det Samme kom Hans Johansen løbende, halvt paaflædt ligesom vi Andre, men næppe havde han hørt, at Pigen ikke var kommen ud endnu, før han styrtede ind i den brændende Gaard.

I samme Nu kom ogsaa en gammel Mand til; han udstødte et Forfærdelsesstrig, da han saa den unge Mand kaste sig ind i Ildhavet, og var ganske vist ilet efter ham, dersom ikke nogle besindige Folk med Magt havde holdt ham tilbage; men nu gav han sig til Gjengjæld til at raabe paa Hans, som han besvor at komme tilbage, medens Pigen's gamle Forældre ligesaa hjerteflærende raabte paa deres Else.

Aldrig har jeg før eller siden været i saadan Spænding og Sjæleval. Jeg følte mig saa aldeles magtesløs lige over for det flammende Ildhav, som maatte alt havde fortæret to Børn — Forældrenes jordiste Haab og Glæde —, da jeg paa en Gang saa Hans komme ud fra det brændende Stuehus med en stor Byldt paa Armen, der livagtig saa ud som huden af en Stud eller Ko. Et Øjeblik stod han midt i Gaarden og saa sig om til alle Sider for at finde en Udgang af den brændende Gaard. Kun en Slippe paa en god Alens Bidde var den eneste Udvej, som viste sig for ham, men paa den ene Side var Længen nedbrændt til Grunden, paa den anden Side stod endnu en vakkende Gavl, hvis brændende Lag hist og her var faldet ned i Slippen. Det maatte ikke hjælpe; kunde han ikke bryde igjennem her, maatte han indebrænde med samt sin Byrde, som Nogle strege til ham at kaste fra sig, for bedre at kunne frelse sig selv. Om han hørte, hvad der blev raabt, ved jeg ikke, men i et Nu var han inde i den snævre, brændende Gang, og til min usigelige Glæde saa vi ham i næste Øjeblik ude paa Marken hos os, rigtignok med sine Klæder i fuld Brand.

Et Par Minuter efter styrtede Gavlens ned i Slippen, og den sidste Udvej for ham vilde saaledes have været spærret.

Da han var kommen nogle Skridt fra Gaarden, enten faldt eller kastede han sig med sin Byrde paa Jorden og snart var han omringet af os, der i et Nu

fit hans brændende Klæder sluffede. Da først saa jeg, at der stak et Par menneskelige Fødder ud af Døehuden, men de gamle Forældre havde opdaget dette endnu tidligere end jeg, og med høje Glædesraab søgte de at vikle deres Datter ud af Døehuden, medens hun laa hen saa ubevidst, at Ingen skulde sige, om hun var levende eller død.

„Tag hende forsigtig op,“ hørte jeg nu Kølle sige ved Siden af mig. „Været bare fornuftige; hun er ikke død, det indestaar jeg for, men vær hende hen til Hans Johansens, der er bedst Plads, og han er ogsaa nærmest til at faa hende.“

En kraftig Mand tog den endnu besvimede Pige paa sine Arme og bar hende, der stadig forblev indhyllet i Døehuden, til den anviste Gaard, medens Forældrene og et Par Koner fulgte med.

„Fejler Du Noget, min Søn?“ spurgte Kølle, idet han vendte sig til den paa Jorden siddende Hans.

„Jeg er kun noget forbrændt, især paa den venstre Side,“ svarede denne.

„Det er heller intet Under,“ bemærkede min Ven, der optraadte som Situationens Herre, „thi Du brændte lige saa godt som en Skilingspraas. Men rejls Dig nu op og lad os gaa hjem til Dit, saa ville vi se, hvordan Du har det.“

Hans gjorde et Forsøg derpaa, men sank tilbage igjen, idet han udstødte en Klage lyd.

„Lænte jeg det ikke nok,“ bemærkede Kølle; „Du er værre medtaget, end Du selv tror. Kom herhvid,

Konrad og Morten, og tag ham forsigtig paa Ederes Arme, I har Kræfter for Fire. Sagte, Folk, sagte! Se saa, læg nu Dine Arme om deres Hals, kjære Hans, saa skal jeg gaa bagefter og støtte Dit Hoved, om det behøves. Men Du, Svend Beersen, spænd strax for og kjør efter Doktoren, thi han kan maaste være fornøden for dem begge To. Jeg ved, Du har Hjertet paa det rette Sted, men sig ham, hvad der er i Vejen, thi saa tager han nok nogen Salve og Hofmannsdraaber med; Hofmannsdraaberne kunne altid bruges, selv om Else ikke trænger til dem."

Da jeg Intet kunde hjælpe ved den brændende Gaard og gjerne vilde vide, hvorledes det stod til med de unge Menneſter, fulgte jeg med til Hans Johansens Gaard og medens man nu bærer den unge Pige og hendes Redningsmand derhen, skal jeg fortælle, hvorledes det lykkedes ham at frelse Else, saaledes som vi senere erfarede det af hans egen Mund.

Heldigvis var Taget gjennemblødt af den stærke Foraarsregn, og da der hverken var Straa eller Hø i Udhusene, bevirkede disse to Omstændigheder, at Gaardens Bygninger ikke brændte saa hurtigt, som det ellers plejer at gaa for sig paa Landet, og dette var Aarsagen til, at Hans endnu kunde faa Tid til at frelse Else.

Men hvor var hun? Tilfældigvis var Hans kommen ind ad Bryggersdøren og begyndte allerede der af alle Kræfter at kalde paa Else, og til sin usigelige Glæde fik han strax Svar fra hende. Han kaldte igjen

og snart førte hendes Røst ham til Bagerovnen, hvor den stakkels Pige i sin Angst og Fortvivlelse havde søgt Tilflugt, ligesaa nogen, som hun var sprungen ud af Sengen. Hurtig fik han hende trukken ud, men Alt styrtede nu ind paa den unge Pige og befvimet sank hun tilbage i hans Arme.

Da han vilde bære hende bort, faldt hans Dje paa den Dæhud, som Aftenen iforvejen var bleven trukken af dens Ejermand, og med en Snarraadighed, der gjorde ham Gre, viklede han den bevidstløse Pige ind i Huden for bedre at beskytte hende mod Ildens Magt, dersom han skulde bryde igjennem denne med hende. Det Øvrige kjende vi.

Det var allerede rykket hen paa Morgenstunden, da vi kom tilbage til Stolen igjen, og da ingen af os havde Lyst til at søge yderligere Hvile, satte vi os heller til at nyde den listige Morgendrik, i Stikkelse af Kaffe, som min Vens Kone, satte frem for os.

Snart efter tog jeg Afsted med min gode Ven, der absolut vilde paadutte mig, at jeg havde raabt til ham, at der var Ild her i Huset og derefter henfaldt i dybsindige Betragtninger over den store Dyd at tage Alt med No, hvilket just ikke havde udmærket min ærede Ven i denne skjæbnesvangre Nat.

Da min Vej førte mig forbi Hans Johansens Gaard, vilde Kølle ledsage mig derhen dels for, som han sagde, at stilles ved mig paa en pæn Maade og dernæst ogsaa for at se til de Brandlidte, som han kaldte Hans og Else.

Lægen havde forladt Huset en halv Time før vor Ankomst, og det var lutter gode Efterretninger, vi hørte.

Lakket være den vaade Drejud, havde den unge Pige saa godt som Intet lidt, undtagen det, at hendes Fødder vare blevne lidt forbrændte, dog ikke mere, end at hun i det Mindste kunde sidde oppe.

Hans var derimod værre tilrebt; men ogsaa ham havde Lægen lovet en hastig Bedring, saa at han i det Højeste blot behøvede at holde Sengen en Ugestid.

„Saa kom De dog herhen alligevel, Hr. Schwarz,“ sagde Hans smilende, idet han rakte mig sin Haand; „det gif her, som Kølle plejer at sige: Ingen kan undgaa sin Skjæbne; men Familien faar De rigtignok ikke at se denne Gang.“

„Er Du vis paa det, min Ven?“ spurgte Kølle med en polist Mine. „Ja, gjør Du kun store Djne, men det staar nu for mig, som om vi derinde i den anden Stue har baade Svigersforældre og den tilkommende unge Kone. Saadanne Brandsaar pleje at gaa til Hjertet, hvad tykkes Du, Schwarz?“

Da jeg saa den unge Bondes Forlegenhed, forsøgte jeg at gjøre en Ende paa disse Yttringer, idet jeg paa en spøgende Maade bemærkede, at da jeg aldrig havde lidt hverken af udvendige eller indvendige Brandsaar, kunde jeg ingen Mening have derom, men vilde ønske Hans den bedste Pige i hele Sjælland, naar han en Gang valgte sig en Livsledsagerinde.

„Ja, saa ere vi enige i det Væsentlige,“ svarede min uførtroede Ven, „thi bedre Pige end Else kan ingen Mand saa til Kone. Ere vi enige derom, Frederik,“ spurgte Kalle hendes Fader, som netop traadte ind til os.

„Hvad skulle vi være enige om?“ spurgte Bonden, der ikke lod til at være tabt bag af en Vogn, som Ordsproget siger.

„At der ikke gives bedre Pige i Sjælland end Din Else derinde, paa det nær, at hun ikke kan bruge sine Fødder for Tiden, som hun plejer.“

„Det sømmer sig ikke, at en Fader roser sit eget Barn,“ svarede Bonden undvigende.

„Ellers vilde Du naturligvis sige Ja?“ spurgte min Ven.

„Naturligvis,“ svarede Bonden smilende.

„Og Hans Johansen, som der ligger alene for Elses Skuld, er han ikke den gjæveste Karl i mange Miles Omkreds?“ spurgte min Ven videre.

„Det vilde jeg have indrømmet, selv om han ikke havde frelst mit Barns Liv,“ svarede hendes Fader trohjertig, idet han saa paa den Syge med et Blif fuldt af den største Venlighed.

„Altsaa, hvad slutte vi heraf?“ vedblev Kalle. „Svar nu oprigtig, Frederik!“

Bonden betænkte sig først lidt, et siffigt Smil sløj over hans Ansigt, og derpaa sagde han med største Alvor: „Hvad de Andre slutte, ved jeg ikke, men jeg

mener, at Degnen allerede gjør sine Beregninger om et godt Offer."

"But Du den i Lommen, min gode Kølle," sagde jeg leende. „Tak, min gode Frederik; De har allerede honoreret Degnen, hvad det saa bliver til med Brnlupet, men Gud gibe begge de unge Mennesker den Medhjælp, som er dem bedst tjenlig, hvad enten de finde den hos hinanden eller de gaa hver sine Veje. Farvel, Hans Johansen," vedblev jeg og rystede endnu en Gang hans Haand. „Farvel, Frederik, hilsk Ebers Datter! Farvel, Kølle! Guds Fred her i Huset og god Bedring med de Vidende!" Og dermed styrede jeg min Vej til mit bestemte Maal.

Omtrent et halvt Aar efter fik jeg følgende Brev fra min gode Ven Kølle:

„Gamle Skolekammerat og ligesaa gamle Ven?

Skjøndt min højre Langemand paa Grund af Buldenstab eller andet Skarn, som man siger, ikke uden Af og Ve vil gjøre sin Skyldighed, maa og skal jeg dog idag skrive Dig til, underrettende Dig om, at Hans og Else, der saa trofast bestode Ildprøven med hinanden, atter ville gaa i Ilden i Forening, denne Gang for hele Livet. I det Mindste bekendtgjorde vor Præst det i Søndags for tredje og sidste Gang, idet han lyste til Egtetab for velagtede Ungkarl Hans Johansen og gudelstende, dndstredede Pige Else Karstensen uden at Nogen, saavidt mig bekendt, har protesteret, det være sig imod Forbindelsen eller imod de gode

Karakterer, som vor gamle Præst efter gammel Skik og Brug giver dem, for hvem han skal lyse, uden Hensyn til, om Titulaturerne passe eller ikke.

Jeg mærkede nok, at Du ikke ret syntes om min Henvendelse til den Gamle, da han kom ind for at se til sin nuværende Svigersøn, men ser Du, gode Ven, jeg vidste, hvad der vilde komme, og saa vilde jeg have Vren af at indlede Forhandlingerne, der for Resten fremmedes med al ønskelig Hurtighed af de Unge, paa Grund af Elses forbrændte Fødder; thi, da hun ikke kunde bruge dem til Andet, forenede hun det Nyttige med det Behagelige derved, at hun blev siddende som Sngepasjerste ved sin Redningsmands Leje og saa ved man nok hvordan det gaar.

Da Hans var kommen sig i sin venstre Side, var Else kommen sig i sine Fødder og samtidig dermed var Alt kommet til en Afgjørelse imellem begge Parter, saaledes som Alle i Sognet havde forudset, haabet og ønsket.

Derimod kneb det mere med de Gamle paa begge Sider, snarere paa Grund af deres alt for store end alt for ringe Kjærlighed til de unge Menneſter, thi begge Parter vilde hver for sig have, at de unge Folk skulde flytte ind til dem.

Saa foreslog jeg, at det unge Par kunde bo, som det havde gjort tidligere: Hans hos sin Fader og Else hos sine Forældre, og da denne Plan ikke vandt Bifald, kom jeg med en anden, som gif ud paa, at de skulde bo en Uge ad Gangen i hver Gaard. Men

de Menneſter forſtaa ikke Spøg, og jeg fit Stam til Laf for mine gode Raad, indtil jeg tilſidſt kom med det Forſlag, at Elſe ſkulde flytte til Hans, thi ſaa var der en Huſmoder i hver Gaard.

„Se, heri er endelig Fornuft,“ ſagde den gamle Johan, og da Elſe og hendes Kjæreſte ſluttede ſig til ham, og jeg holdt med dem alle Tre, maatte hendes Forældre bøje ſig for Talmajeſtæten, hvor nødig de, her ſom alle andre Steder end vilde.

Men nu kommer jeg endelig til det, hvorom jeg egentlig ſkal ſtrive, og det er at bede Dig, gode Ven, baade fra de Gamle og de Unge og min Kinghed med, kan jeg tro, om Du vil glæde og ære dem med at komme til Bryllupet, ſom ſkal ſtaa i denne Maaned, ſaaſremt Maleren og Murermeſteren bedre ville holde Ord, end de pleje vant; thi den nye Gaard ſkal indvieſ med det Samme, om jeg maa bruge dette Udtryk, men da, ſom ſagt, Ingen af bedrøvelig Erfaring ſtøler paa hine Mænds Ordholdenhed, ſaa kan Dagen ikke nøje beſtemmes for Djebliffet.

Dog tror jeg, det bliver paa den Dag, Gæſſene ere fedeſt, ſaa forſtaar Du mig nok, og da den gamle Karſtensen har ſagt, at hverken Maleren eller Murermeſteren ſtulle ſaa Gaafeftegen at ſmage, derſom de narrer ham, ſaa tror jeg nok, de holde Ord undtagelſevis denne Gang, thi hvad gjør et Menneſte ikke for et Gaafelaar, ja, endnu for meget Mindre.

Skulde Bryllupet ikke blive Mortensdag, ſtal Du i god Tid ſaa det at vide, men ſaa maa Du ogſaa ſe

at komme. Du vil komme til at føre Bruden til Alteret; men vil Du benytte Lejligheden dertil og selv medtage en Brud, skal jeg afgjøre Alt med min gamle Præst, og jeg kan trøste Dig med, at Du skal blive viet til Nutidens allerbilligste Priser. Du vil faa den fornemste Plads ved Bordet, næstefter Brudeparret og Præsten — ære den, der æres bør —, og hvad Offeret ved denne Lejlighed angaar, saa kan dette ikke sætte Dig flere graa Haar i Hovedet — thi nogle saa jeg nok Du havde, paa Grund af Dine gamle Skjælmstykke —, eftersom Karstensen, der ellers foretrækker de gamle Skikke for alt Andet, her gaar ind paa de nye Moder og vil afgjøre Alt med Præst og Degn, hvilket vi helst havde set, han havde sparet sig, eftersom jeg ved et lille løst Overflag har udregnet, at der ellers vilde være gaaet omtrent halvfjerdsindstyve Par til Offers, hvilket Karstensen næppe tager med i Beregningen, naar han klarerer med os, ej at tale om det store Offer, som Du vilde have betænkt mig med for bort gamle Venstabs og mine smaa Børns Skyld.

Du hilses hjerteligst fra os Alle herude, baade i og udenfor „Lugthuset“, og vi tillade os indtil Videre at leve i det Haab at se Dig hos os Mortensdag.

Din gamle Ven og Skolekammerat
Amalius Kalle.“

„Efterskr. Det er sandt: vedlagte Bryllupsfang bedes Du at faa mig trykt i to Hundrede Exemplarer og lægge Omskostningerne forlods ud. Du har jo

Sikkerhed i det vordende Offer. NB. Vi vente, at Du tager ind hos os, og da Køerne alt ere bundne ind, skal Du nok slippe for at flytte nogen af dem."

Desværre kunde jeg ikke modtage den til mig rettede venlige Indbydelse, men maatte lade mig repræsentere ved en Sølv-Flødekande, som jeg ved min Ven, Amalius Rølle, lod Brudeparret overrække paa Bryllupsdagen, samtidig med, at jeg sendte den trykte Bryllupsfang til dens Forfatter med Anmodning om at affrive Udgiften ved Trykningen paa det Offer, han en Gang skal modtage, naar jeg med min Brud, som jeg, i Parenthes sagt, først skal oplede, kommer ud til ham for at lade mig vie — som han udtrykte sig — til Nutidens allerbilligste Priser.

For Resten besøgte jeg ifjor atter min gode Ven, og det er netop under Indtrykket af dette andet Besøg, at jeg har nedstrevet Beretningen om det første.

Da jeg antog, at min Ven vilde have bedst Tid til at tale med mig en Søndag Eftermiddag, ankom jeg paa en saadan til hans Skole, men fandt til min største Forundring Alting lukket og stænet. Jeg havde ikke hørt Noget om, at der havde grasseret nogen Smitsot i disse Egne og endnu mindre kunde jeg tænke mig, at Familien havde taget „Reisauz“ til Amerika eller Hottentotternes Land, hvor nu saa Mange ogsaa drage hen — og gif derfor hen til et Hus lidt der fra for at høre mig for og fik da at vide, at „alle Degnenes“ vare til Fadderstads hos Hans, Johansens.

Jeg hrebe da strax min Vej derhen, hvor jeg naturligvis blev modtagen med ufrømtet Glæde. Alle Gæsterne sadde netop tilbords og Amalius Kølle vilde lige til at stifte Forstærergaflen i en lille stegt Gris, da han fik Dje paa mig, ret som jeg bøjede ind i Gaarden. I sin Overræstelse gav han et forfært Stød med Gaflen, saa Grisen støj fra Tabet ned paa Gulvet og, uden den Gang at kjende Aarsagen, hørte jeg gjennem de aabent staaende Vinduer min Ven raabe overlydt: „Sæt Foden paa Grisen, Møller Brot, ellers tager Stovriderens Hund den! Men det er Altsammen hans Skyld der udenfor. Hvorfor kom han dog netop nu, da jeg skulde stære Dyret for?“ Formodentlig saa nu Alle ud efter mig eller efter Grisen eller Hunden, thi der indtraadte en pludselig Stilhed; men da jeg saa traadte frem i Døraabningen, og jeg paa det Hjerteligste blev modtagen af Hans Johansen og Hustru, blev der snart lige saa stor Uro som der før havde været Stilhed. Først raabte Kølle: „Goddag, Schwarz! Saa Du skulde endnu en Gang spille mig et Puds. Væst den Gris godt af, Sidse, saa er han lige god. Plads for min gamle Ven og Stolekammerat, Adjunct Schwarz fra Kjøbenhavn,“ vedblev min Ven med en vis Selvfølelse, idet han trods den bedste Kommandø, svang den store Forstærerkniv over sit Hoved, medens han med Gaflen pegede henimod mig, og hvor meget jeg end protesterede, maatte jeg til Højbords, saa støvet som jeg var af min Føbbandring.

Da dette Besøg intet Særegent frembød, aflutter jeg her min Beretning om min brave Ven, Amalius Kulle, hans Hus og hans Omgivelser, idet jeg dog endnu skal tilføje, at Dagens lille Helt var Hans Johansens førstefødte Søn.

Da jeg i Aftenens Løb spurgte min gode Ven, hvorfor han ikke ogsaa havde skrevet en Sang i denne Anledning, svarede han med sit lune, godmodige Smil: „Nej, min Ven, det vilde blive for mange Rimerier; thi saa skulde der ogsaa en Sang til, naar Nr. 2 ankommer, og dette kunde endda gaa, men, ser Du, der vil heldigvis blive langt til Enden.“

Min Ven og hans Hustru.

„Goddag, Lind!“ udbrød jeg, da denne min fjære Ven ganske uventet traadte ind til mig. „Det er Ryt, som sjældent sker! Men,“ vedblev jeg forundret, da jeg bemærkede hans alvorlige Ansigt og melankolske Blik, „er Du syg, eller hvad er der ivojen?“

„Ja, jeg er syg, hjertesyg til Døden,“ svarede min Ven, som efterat have trykket min Haand, tog Plads ved Siden af mig i Sofaen. „Jeg har ingen Hustru og intet Hjem mere.“ Og dermed gav han sig til at græde saa bitterlig, at en Sten maatte røres, idet han holdt begge Hænder for sit Ansigt. Af gode Grunde anede jeg den sørgelige Sammenhæng og desuden var hans Smerte for stor til, at jeg syntes om at afbryde Udbrudet af hans overstrømmende Følelser.

„Jeg lod altsaa hans Lærer have frit Løb, idet jeg indskrænkede mig til at betragte ham med den inderligste Deltagelse. Endelig syntes han at have grædt ud, og idet han tørrede Lærerne af sine Øjne og sine Kinder, udbrød han: „Det gjorde godt! Det er første

Gang, at der er kommen Laarer i mine Djne, siden hint knusende Slag. Gudsfelov, at jeg fik grædt ud, nu er jeg Mand igjen."

"Men er Du ogsaa fuldstændig overbevist om hendes Brøde," spurgte jeg efter nogen Betænkning. "Hust paa, at det er den frngsteligste Vefstldning, som en Mand kan rette mod sin Hustru. Jeg har altid anset hende for en meget letfindig, men ingenlunde for en slet Kvinde, og hun syntes, i det Mindste i min Nærværelse, at behandle Dig med megen Omhed."

"Bedrag Altsammen, Bedrag, min Ven," svarede han med et mørkt Blik. "Du skal selv være hendes og min Dommer, thi jeg skal fortælle Dig Alt."

Da jeg igaar kom hjem fra Byen for at spise til Middag, kom jeg i Tanke om, at jeg skulde have en Departementstidende, som tilligemed nogle andre ældre Blade laa i vort Pulterkammer, og da jeg kunde komme nærmest derind ved at gaa ad Kjøkkentrappen, valgte jeg den Vej. Da jeg havde staaet noget og bladet i Bunken, hørte jeg, at min Logerende kom hjem og lidt efter gik Døren atter op og jeg hørte min Kones Stemme derinde.

"Hvor har Du dog været henne saalænge?" spurgte hun. "Jeg har været to Gange ved Døren med dette Stykke Ublefage, som jeg vilde, Du skulde smage."

"Min søde, fortrællende Kusine," begyndte hendes Fætter.

"Ingen Narrestreger," hørte jeg min Kone sige. "Spis sin Kage og hold sin Mund, og naar Du har

spist den, læg saa Tallerkenen under Hovedpuben i Din Seng, at Pigen ikke skal se den, naar hun kommer herind. Jeg skal nok selv hente den igjen."

"Hvornaar kommer Du saa efter den, min Elstede?"

"Har Du glemt, at det er Klubaften iaften?"

"Jeg glemmer Alt i Din Nærværelse, søde Kusine," udbrød Fætteren, som rimeligvis havde omfavnet hende, thi nu hørte jeg min Kone sige: „Der har Du dette for Din Nærværelse." Og nu gav hun ham enten et Kys eller et Slag paa kinden, jeg kan ikke afgjøre hvilket. Jeg hørte nu, at han hvistede Noget til hende, hvortil jeg hørte hun svarede: „Spis sin Rage og hold sin Mund! Nej, lad mig nu gaa, søde Rudolph, jeg venter Lind hvert Øjeblik, og der er jo ikke saa længe til iaften."

Dermed hørte jeg, hun forlod Bærelset. Jeg stod som himmelfalden, ude af Stand til at røre mig af Stedet. Et frygteligt Lys var gaaet op for mig, og jeg følte strax, at det vilde være mig umuligt at leve længer sammen med en Hustru, der jaaledes kunde lefle med en Anden bag sin Mand's Ryg. Jeg listede mig ud af Pulterkammeret, der ved en tynd Bræddewæg var adskilt fra Fætterens Bærelse, og kom, ubemærket af Alle, ad den samme Vej tilbage til Hovedindgangen, hvorpaa jeg gik ind i mit eget Bærelse og satte mig ned for at overveje, hvad jeg helst burde tage mig for.

Min første Hensigt var at gaa ind til ham, forlange Tallerkenen, som var skjult under Hovedpuben, kaste den for min Kones Fødder og dermed tage Affed

med hende for bestandig; men jeg opgav snart dette Forsæt, thi hvad kunde jeg bebrejde hende uden en uforsvarlig Letsindighed, som hun desuden vilde søge at dække ved at henvise til sit Slægtstabsforhold med Slyngele. Nej, jeg maatte tømme Bægeret til den fdbste Draabe og se at spille Komedie ligesaa godt som hun kunde, indtil den Tid kom, jeg skulde gaa i Klubben. I Klub! Saa kom jeg til at tænke paa, hvorledes de este: al Sandsynlighed havde benyttet Tiden, hver Gang jeg var derhenne, og blev derved næsten rasende til Uffindighed.

„Fat Dig, fat Dig, Lind!“ sagde jeg da atter til mig selv, og endelig troede jeg ogsaa at have fattet mig saaledes, at jeg kunde vove mig i Raft med min Kone. Jeg ringede altsaa paa Døren.

„Hvem er det?“ spurgte hun indenfor.

„Det er mig, min Pige, luk op!“

„Sig først, hvad Du vil bøde, fordi Du er bleven saa længe borte?“ løb det indenfor; men ved at høre hendes Stemme følte jeg strax, at jeg var kommen ud af Fatningen og maatte spille min Komedie paa en anden Maade.

Jeg havde nemlig bestemt mig til at ville være oprømt, ja endogsaa lystig, fortællende, at jeg havde druffet et Par Glas Portvin, men jeg faldt, som sagt, strax ud af denne Rolle og maatte gjøre mig syg, saa godt det lod sig gjøre. Jeg sagde derfor: „Na, luk op, jeg er ikke ganske vel!“ I næste Øjeblik fløj Døren op og hun saa paa mig med et forbausset Blik.

„Ja, Du ser ganske vist meget daarlig ud, hvordan har Du det, Erik? Gaa dog for Guds Skyld ifeng og lad os faa Bud efter Doktor Bloug.“

„Aa, nej, aa, nej,“ svarede jeg; „jeg har først fornylig faaet mit Hldebefindende og det gaar nok over, naar jeg forholder mig rolig. Nu vil jeg sætte mig ned hos Dig, medens Du spiser Din Middagsmad, thi jeg har taet al Appetit.“

„Det er dog rigtig kjedelig,“ svarede hun, „thi jeg har netop idag villet overraske Dig med en Ublefage, jeg selv har lavet og som, uroft, er meget god.“

„Du har jo alligevel overrasket mig med den,“ svarede jeg med Betydning; „Laf for Din gode Billie dermed, men idag er det mig umuligt at rnde det Mindste af Nogetsomhelst.“

„Aa, prøv blot et eneste lille Stykke for min Skyld,“ bad hun nok saa indtrængende, idet vi fatte os tilbords, „og tag saa et Glas Portvin til.“

„Plag mig nu ikke mere, kjære Kone,“ svarede jeg noget hæftigt, thi denne Ublefagepassiar pinte mig forfærdeligt, fan Du nok vide, men pludselig fit jeg en Ius Doe.

„Lad Pigen bringe min Portion ind til Din Fætter, det er vist længe siden, at han har spist saa delikate Sager, thi Sligt tages ikke gjerne paa et Spisefvarter.“ Hun betænkte sig lidt. Ak, tænkte jeg, gid hun dog vilde fortælle mig, at hun alt havde betænkt ham med et Stykke, hvormedet vilde hun ikke derved vinde i mine Djne.

„Vi ville gjemme det til iaften,“ svarede hun med en noget usikker Stemme, „thi naturligvis gaar Du ikke i Klubben iaften. Jeg laver et Glas Punsch til Ragen, og naar Du og han saa har spillet et Parti Frantsfus eller to, saa gaar Du tilfængs for at vaagne imorgen som en hel Karl.“

„Kan jeg spille Kort iaften,“ svarede jeg med nogen Bitterhed, „saa kan jeg ligesaa godt gjøre det i Klubben som her. Iøvrigt har jeg en vigtig Sag at afgjøre iaften, saa jeg næppe kommer til at spille Kort. Velbekomme Dig, naar Du har spist! Jeg vil gaa ind og se, om jeg kan arbejde lidt, men vil Du lave mig en stærk Kop Kaffe og bringe mig den ind, saa skal Du have Tak.“

Saa snart jeg var kommen ind i mit eget Værelse, tog jeg alle mine Bærdipapirer frem, som jeg derefter puttede i min Frattes Brystlomme, ligesom jeg ogsaa samlede alle mine rede Penge, som jeg ligeledes tog til mig, thi gif min sørgelige Anelse i Opfyldelse, var det mit bestemte Forfæt, ikke mere at vende tilbage til mit Hus, hvor jeg til den Dag havde levet saa lykkelig. Net som jeg var færdig hermed kom min Kone ind med Kaffen, som hun satte paa Bordet foran mig, hvorpaa hun satte sig paa en Stol ved Siden af, tog mig i Haanden og sagde: „Søde Eric, jeg har en Bøn til Dig, som Du ikke maa afslaa: bliv hjemme hos mig iaften, Du har ikke godt af at gaa ud.“

„Jeg maa afsted, kjære Kone,“ svarede jeg, „men

jeg skal love Dig at være tilbage saa hurtig som mulig, maatte for Du venter det."

Hun saa estertænksomt paa mig. Det forekom mig, som om hun kæmpede med sig selv, men da hun saa, at jeg tog nogle Papirer frem, som for at gjen-nemlæse dem, rejste hun sig med et Suk og forlod Bærelset.

For at jeg kunde være sikker paa, at Pigen ikke skulde møde mig, naar jeg ad Kjøkkentrappen gik til Pulterkammeret, sendte jeg hende i et Wrinde til den anden Ende af Byen en halv Timestid før jeg forlod Huset.

Da min Kone havde hjulpet mig Tøjet paa og jeg vilde til at gaa, faldt hun mig om Halsen og sagde med bevæget Stemme: „Grik, Du har ikke knuset mig idag, siden Du kom hjem!"

„Naar man har det som jeg," svarede jeg, „kan man ikke have Lyst til Ganterier; men nu Farvel, kjære Kone." Og dermed berørte jeg flugtigt hendes Læber, uagtet Gud ved, det kostede mig Overvindelse nok.

Jeg gik nu nogle Skridt henad Gaden, men vendte pludselig om, som om jeg kunde have glemt Noget, og ilede derefter ad den østere beskrevne Vej op paa Pulterkammeret. Jeg havde næppe været der et Kvarter, før jeg hørte min Kone træde ind til sin Fætter.

„O, nej, lad være med at aflaafe Døren, thi jeg gaar lige strax igjen."

„Men er det efter Aftalen, søde Rusine?" begyndte Fætteren bebrejdende. „Hvor jeg har længtes efter

denne Time og saa forlader Du mig strax, af hvad Grund, om jeg maa spørge?"

„O, Gud, Rudolph,“ svarede hun, „jeg er saa urolig og ængstelig, saa jeg ikke kan sige Dig det. Lind kom hjem i Middags og var saa besynderlig, som jeg ingensinde har set ham før. Han sagde vel, at han var syg, men jeg tror bestemt, at det var slet ikke deraf, han var lidende.“

„Hvad mener Du da, han fejlede?“

„Efter den Maade, hvorpaa han optraadte imod mig, har jeg faaet den Tanke, at Nogen maa have vaakt hans Mistanke ligeoverfor Dig og mig. Gud, skulde dette være Tilfældet, saa er jeg grændseløs ulukkelig.“

„Vær nu ingen Gaas, kjæreste Rusine, hvor kan Nogen være falden paa det! Hvad ved man? — Ingenting! Hvad kan man sige os paa? — Ikke det Allermindste. Blag Dig derfor ikke med unyttig Frygt og lad os nyde de Timer, som Kjærlighedens Gud iaften giver os.“

„Nej, nej, søde Rudolph,“ svarede min Kone. „Naar jeg har taget Tallerkenen, saa gaar jeg; men paa Lørdag har vi jo igjen Klubafsten, og inden den Tid maa jeg være kommen under Vejrs med, hvad Lind egentlig fejler, og skulde det da vise sig, at min Frygt har været ugrundet, skal Du ikke komme til at fortryde, at Du iaften er mig lydige.“

Hun maatte nu have faaet Tallerkenen, thi jeg kunde tydelig forstaa, at hun baade i Ord og Gjerning

værgede sig imod hans Paatrængenhed, ved hvilken Lejlighed Talletenen faldt klirrende paa Gulvet, men nu blev jeg uvilkaarlig betagen af en Hæftighed, som lignede Raseri, og uden at jeg var mig selv mægtig og uden at det var mig muligt at give anden Lyd fra mig end nogle uarticulerede Toner, slog jeg med min knyttede Næve et saadant Slag paa den tynde Bræddevæg, at den gav sig i alle Fuger og det gav dundrende Gjenlyd i det hele Hus.

Min Kone udstødte et gennemtrængende Skrig, og medens dette endnu gjenslød i Øren, forlod jeg ilfsomt Kammeret.

Som et beruset Menneſte ravede jeg ned ad Kjøkken-trappen. I Porten møbte jeg Pigen, der kom tilbage, og jeg havde nu, mærkelig nok, ſaa megen Fatning, at jeg med tilſpyndeladende Kølighed kunde ſige til hende: „Jeg glemte at ſige min Kone, at jeg ikke kommer hjem inat. Jeg forlod hende hos Hr. Møller, der kan Du træffe hende.“

Min Ven taug nu pludſelig og henſant ſom det ſyntes i de ſørgeligſte Tanker, hvori jeg troede, at det var beſt at lade ham forblive en ſøje Stund. Endelig udbrød jeg, thi al Trøſt fandt jeg unyttig, ja ham ſelv maatte beſværlig: „Du vil altsaa ſtilles fra hende?“

Han ryste paa Hovedet.

„Af flere Grunde vil jeg ikke ſtilles fra hende,“ udbrød han, ſom en Mand, der alt har taget ſin Beſlutning; ſaa ſkulde jeg jo mødes med hende gjentagne Gange, og ſelv om jeg kunde væbne mig derimod, ſaa

fulde jeg jo dele min Formue med hende, og den halve Del deraf vilde være nok for hende og hendes Forfører til efter Separationstidens Udløb at gifte sig og leve flot paa min Beføstning."

"Hvad da?" spurgte jeg forundret. "Du vil ikke se hende og ikke stilles ved hende; det kan jeg ikke forstaa."

"Jeg har ifinde at drage til Udlandet og det endnu imorgen," lod hans Svar, "for, efterat have søgt Adspredelse ved vidtløftige Rejser, at skjule min Sorg i en eller anden stille Aftrog derude."

"Men Du vil da ikke lade hende aldeles uden Subsistensmidler?" spurgte jeg misbilligende. "Jeg ved nok, hun var en fattig Pige, da Du ægtede hende, men Eliq̄t kan Dit gode Hjerte alligevel ikke gjøre imod hende. Hendes Fremtid kan blive sørgelig nok foruden det."

"Det har jeg heller aldrig tænkt paa," svarede min Ven. "Alt, hvad jeg efterlader mig hos hende, endog mine Gangklæder, maa hun beholde som Sit; alene det er en Kapital, thi mit Indbo er assureret for 2,000 Daler. Jeg vil desuden betale Huslejen til Flyttetid, Pigens Løn og Underhold til Skiftetid, hvilket 200 Daler rigelig kan dække, og endelig vil jeg give hende 2,000 Daler, imod at hun udleverer mig min Forlovelsesring og min Medalion, som hun bærer om Halsen. Naar jeg saa har været saa længe borte, som jeg kan tænke, at denne Formue kan holde ud, vil jeg underhaanden forhøre mig om hendes

Stjæbne og Lebevis. Saa sandt der er en retfærdig Gud til, vil Straffen da have rammet det forbrøderiste Par paa en eller anden Maade og Angeren derved fundet Vej til hendes Hjerte. Jeg antager, at Forføreren saa har ødelagt hendes Formue for længe siden, thi han er en nderst letfindig Person, hvis Penge aldrig kunne staa til og som f. Ex. sthylder mig Husleje for de to sidste Maaneder. Han har rimeligvis da stilt sig fra hende og saa skal min Hjælp ikke udeblive, uagtet jeg vedbliver at staa hende lige fjern."

Han taug atter, og jeg overvejede i mit stille Sind hans Plan.

"Det er nu min Begjæring til Dig, kjære Ven," begyndte han pludselig igjen, „og jeg vil sætte overordentlig Pris paa dette Venstabsstykke, at Du vil gaa til hende med det Samme, overlevere hende denne Ring, som hun selv har sat paa min Finger, levere hende uden Betingelser de 200 Daler, men derimod ikke afgive de 2,000 uden at hun for sin Part udelærer Dig min Ring og Medajllonen. Kl. 4 skal jeg være hos Dig igjen for at høre Udsaldet af Din Sendelse."

"Det er en nderst ubehagelig Kommission, Du der har givet mig, og jeg vilde ønske, den var vel overstaaet, men for Din Styld skal jeg gjøre det."

"Jeg ventede intet Mindre af Dit Venstabs," udbrød han. „Gud velsigne Dig, og Farvel saalænge!"

Det vil nu være paa Tide at meddele nogle Oplysninger om min Ven Lind og mit Forhold til ham.

Erif Lind var eneste Søn af et Par velstaaende Forældre, som han imidlertid mistede omtrent paa en Gang, da han var tolv Aar gammel, hvorefter hans ikke ubetydelige Formue blev overgivet til en af Retteu udnævnt Formyndere, eftersom han ingen nære Slægtninge havde. Han skulde derefter studere, men da han aldeles ikke havde lyst dertil og fik vel mange Lomme-penge gif det kun langsomt hermed. Dog lykkes det ham at slæbe sig igjennem Artium, men videre kom han heller ikke, og nu søgte han paa bedste Maade at slaa Liden ihjel uden dog at hengive sig til de Ud-skejelser, som unge Mennesker, især naar de have nogen Formue, saa let kunne fristes til i Kjøbenhavn.

Vort Bekjendtskab stammede derafra, at vi boede sammen i et Hus og saaledes ikke kunde Andet end komme sammen af og til. Vi bleve snart fortrolige Venner, endstjønt Lind ellers ikke søgte Manges Omgang, og da han snart mærkede, hvormeget jeg maatte døje for Udkommet, tilbød han endog at hjælpe mig med et maanedligt Laan, som jeg saa engang kunde tilbagebetale ham i en samlet Sum, naar jeg kom i bedre Wilkaar. Jeg har heldigvis forlængst opfyldt denne Forpligtelse, men er derfor ligesuldt Erif Lind hjertelig taknemmelig for hans Bistand, uden hvilken jeg i det Mindste ikke saa let havde faaet Ende paa mine Studeringer.

Man kan altsaa heraf se, at Erif Lind maa have været, hvad man kalder et godt Menneske, men det er i Grunden ogsaa det Hele, man kan sige om ham.

Han vilde gjerne pleje sin Magelighed, troede Alle vel og vilde helst have Fred med Enhver, ibet han søgte at undgaa Alt, hvad der kunde volde ham Ubehagelighed. Følte han sig derimod nogensinde stuffet af Nogen, troede han ikke dette Menneſte mere og kunde da ikke siges fri for en vis Uforſonlighed, han kunde trods al sin Godmodighed være hvad man kalder ſtiv ſom en Karolheſt lige over for en en Gang fattet Anſtuelse.

Kort efter at jeg havde taget Kandidatexamen ſom Polytekniker foretog jeg en Rejſe med offentlig Underſtøttelse, paa hvilken jeg var borte i tre Aar, og da jeg kom tilbage derfra, viſte det ſig, at Meſter Erik, ſom jeg plejede at kalde ham i vore fortrolige Samtaler, i Mellemtiden ikke alene var bleven forlovet, men ogsaa gift.

Med Begyndelſen af min Rejſe havde vi vexlet et Par Breve med hinanden, hvilket imidlertid ſnart holdt op fra Linds Side, ganſte viſt ikke ſaameget fordi han havde ſaaet Andet at tænke paa, efterſom han nu gik paa Frierfødder, men fordi jeg vidſte, at han habede Brevſtriveri ſom Peſten. Da jeg senere ſpurgte ham, hvorfor han ikke havde meldt mig ſin Forlovelse og ſit Giftermaal, ſvarede han med ſin urokkelige Albor, at han dog en Gang vilde have den Fornøjelse at overraſte mig, der ſom god Mathematiker ellers forſtod at beregne Alt ſaa godt forud, og ganſte viſt er det ogsaa, at det albrig var ſalden mig ind, at Erik Lind nogenſinde kunde bringe det overtvært med ſig ſelv at blive forelſket, fri og gifte ſig, ligesom jeg endnu den

Dag idag ikke ret ved, hvorledes det Hele gik til, thi naar jeg i Begyndelsen efter min Hjemkomst slog paa den Stræng, svarede han alvorlig: „Nu kan Du selv prøve paa noget Eignende, saa skal Du se, at det kan gaa for sig uden noget Hexeri.“ Kun Saameget fik jeg efterhaanden at vide, at hans unge Kone, som han havde ægtet, da hun var tyve Aar gammel, stod omtrent ligesaa ene i Verden som han, og at hun som Pige ikke havde ejet Andet end det, som man siger, hun gik og stod i.

Jeg blev naturligtvis modtaget med den største Hjertelighed af min Ven Lind og hans unge Kone, med hvem han da havde været gift omtrent et Par Aar. Hun var hvad man kalder takkelig, uden at man egentlig kunde kalde hende smuk, men hendes Livlighed, som hun ikke var fri for at outrere, stak saa paafaldende af mod hendes Mand's Sindighed, at man her i Sandhed kunde sige, at Extremerne berørte hinanden. Medens Lind øjensynlig saa op til sin Kone og syntes at finde stort Behag i hendes frie, stundom kaade Væsen, der dog aldrig overstred Sømmelighedens Grændser, være sig i Ord eller Gjerning, kunde jeg ikke ret finde mig tilrette dermed, og da jeg lagde Mærke til, at hun især satte Pris paa, at de saa Mænd, der kom til dem, være sig gifte eller ugifte, gjorde Kur til hende, en Tilbøjelighed, som desværre enkelte Koner synes hengivne til, blev den Velvilie, hvormed jeg var kommen hende imøde som min Vens Kone, snart til Kulde hos mig.

Min brave Ben var aldeles blind lige over for sin Kones Forhold, hvormed hun ganske vist i Grunden Intet mente, men Fruen var desto mere skarpsynet lige over for mig, og næppe havde hun bemærket, at jeg blev mere tilbageholden i mine Udtalelser overfor hende, før hun lagde sin Uvillie imod mig for Dagen ved alle mulige Drillerier, som hun troede at kunne tillade sig, og som morede min Ben, der ikke anede den rette Grund, i den Grad, at han stundom sagde til mig med et triumferende Smil: „Ikke sandt, det er et lyst Hoved, fik Du nu den!“ ojs.

Da jeg mærkede at min Ben satte megen Pris paa, at jeg kom i deres Hus besøgte jeg ham i Begyndelsen i det Mindste en Gang om Maaneden, forudsat, at jeg ikke til Afvevling bød ham hjem til mig til V'Homme; men alt som Tiden, gif affortede jeg, rimeligvis til Fruens store Glæde, Besøgene, og efter vel et Aarstids Forløb kom jeg kun undtagelsesvis i Huset, men til Gjengæld mødtes jeg med Lind en Gang ugentlig i Klubben, hvor vi fik os en Whist, medens han i det Hele søgte Klubben to Gange ugentlig, hvilket, som vi allerede have set, kom ham dyrt til at staa; men det var virkelig ogsaa en egen Sag saaledes at overlade en ung livsglad Kone til sig selv i de lange Klubstener, især naar de boede Side om Side med en ung Herre, som ovenikjøbet kunde introducere sig som hendes Halvfætter eller saadant Noget, thi efter Alt, hvad jeg forstod, var Slægtstabet imellem dem langt borte.

Han var kommen i Huset, da det Bærelse, som Lind plejede at leje ud til enlige Herrer, var bleven ledigt, og snart var han, hvad man kalder Potte og Pande, i det Mindste hos Fruen, og jeg kunde være sikker paa at træffe ham de fleste Gange, jeg kom i Huset, uagtet han ikke skulde have Andet hos Lind end en Kop The Morgen og Aften.

Hans Navn var Rudolph Møller og han laa i Byen for at tage dansk-juridist Examen, hvortil han allerede skulde have forberedt sig, hvor han kom fra. Han var ganske vist et net, velvozent Menneſte, der, som man siger, kunde snakke Fanden et Dre af, hvilket aabenbart faldt i Fruens Smag, ſjøndt det, han ſagde, i Reglen manglede al Gehalt. Det varede ikke længe, før han sluttede ſig til Fruens Beſtræbelſer for at ſlaa ſig til Ridder paa mig, hvad enten nu dette var indgivet ham af hans Ruſine eller iſølge hans egen Tilbøjelighed, hvilket Sidſte godt kunde være Tilfældet, men da jeg ikke havde de Henſyn at tage til ham ſom til Fruen, afviſte jeg ham et Par Gange ſaa eftertrykkeligt, at han derefter tabte al Lyſt til at komme mig paa Siden igjen. Og mit Forhold til ham blev derefter omtrent det ſamme ſom til Fru Lind.

Den enefte Maade, hvorpaa han lagde ſin Uvillie imod mig for Dagen, var ved at tiltræde min Vens Bifald med en ſtraldende Latter, naar Fru Lind efter deres Mening beærede mig med ſin Bittighed eller rettere med ſin Næſviſhed. Paa Grund af diſſe Forhold vil man altsaa godt kunne forſtaa, at jeg efterhaanden kom

sjældnere i Linds Hus og at det var en meget kilden Sag for mig at være Kommissionær for min Ven hos hans Kone, som maatte holde mig for sin Uven, hvilket jeg i Virkeligheden ikke var, thi hun var ganske vist et godmodigt Bæsen, men villieløs og letfindig, Egenstaber, som min gode Ven maatte se at finde sig tilrette med og ikke jeg.

Jeg kom altsaa ud til Linds, hvor jeg maatte ringe to Gange paa Entrédøren, før Nogen lukkede op for mig, og til min store Uregrelse saa jeg, at det var Fatteren selv, som aabnede Døren. Hvad enten han stubsede over min behagelige Nærværelse eller lagde Mærke til den Misnøje, som rimeligvis har udtalt sig i mit Ansigt, traadte han uvilkaarligt et Stridt tilbage.

„Er Fru Lind at faa i Tale?“ spurgte jeg kort.

„Ja, det ved jeg s'gu ikke,“ svarede han nølende, idet han uafbrudt mønstrede min Person, som om han aldrig havde set mig før. „Fruen har været sng hele Natten og mulig holder hun Sengen endnu, men værsgod at gaa ind i Salen, saa skal jeg se at faa at vide, hvordan det staaer sig med hende.“

Jeg var næppe kommen ind i Salen, før Bigen kom ilfsomt ind ad en anden Dør.

„Goddag, Hr. Lange, det var altsaa Dem, der ringede, undskyld mig, men jeg kunde ikke komme før.“

„Deres Frue er nok sng, Bine?“ spurgte jeg.

„Hvordan har hun det?“

„Aa, Gud hjælpe hende, den Staffel!“ svarede

den snaksomme Pige. „Vi have ikke havt Søvn i vore Øjne den hele Nat, før henimod Morgenstunden, og endnu holder hun Sengen. Hun er saa bange for, at der er tilstødt Hr. Lind Noget, efter som han ikke kom hjem, og det kunde ikke nytte, Alt, hvad jeg prøvede for hende, for han havde jo selv sagt, at han blev borte.“

Nu kom Fætteren tilbage.

„Jeg skal hilse Dem fra Fruen, at hun ikke er istand til at tage imod Dem, men vil De sige mig Deres Grinde, saa skal jeg gjerne gaa ind til hende og sige hende det.“

„Maa jeg bede Dem, Vine, at hilse Deres Frue, at jeg havde ventet, at hun vilde have modtaget sin Mand's prøvede Ven ved sit Leje, hvor hun dog synes at kunne høre paa, hvad Andre har at sige hende, men det faaer at være som det vil. Sig hende imidlertid fra mig, at jeg kom i et saa vigtigt Grinde fra hendes Mand, at jeg lun kan betro det til hende selv i Enrum. Naar hun er saa stærk, at hun kan modtage mig, skal jeg imidlertid være rede til at komme igjen, saa hurtig som det er muligt, naar hun sender mig Bud.“

Med disse Ord nikkede jeg venlig til Pigen, lod som jeg ikke mærkede Fætteren og forlod Salen. Da jeg efter et Par Timers Forløb atter kom hjem, havde Vine allerede været i mit Hjem for at bede mig fra Fru Lind om snarest mulig at komme til hende, men

da jeg baade ventede hendes Mand og vilde spise til Middag først, gav jeg mig god Tid.

Noget efter kom min Ven, og uden i mindste Maade at berøre Fættren, fortalte jeg ham om hans Kones Tilstand og om, at hun allerede havde havt Bud efter mig.

„Begge Dele ligner hende,“ svarede han med paafaldende Kulde. „Du vil vel nok føje hende for min Skyld?“

„Saa snart jeg har spist, skal jeg gaa derhen,“ svarede jeg, „men i Grunden vilde jeg helst blive til imorgen.“

„Gjør ganske som Du vil,“ svarede han rolig, „jeg vil være Dig lige taknemmelig; maaste er det endog saa bedst, at Du bliver til imorgen, for at hun kan faa bedre Tid til Overlæg, da hun i Grunden er et Diebliffets Barn, som gjerne handler efter de første Indtryk, naar hun ikke faar Tid til at betænke sig, og saa har hun endda tidt to Sind over en Dørtærstel.“ Nu ringede det atter, og jeg gik ud for at se, hvem det kunde være. Meget rigtig, det var Pigen igjen.

„Goddag, Hr. Lange! Jeg skal hilse fra Fruen, at De endelig strax maa komme til hende; hun har ikke Rist eller No, før hun faar talt med Dem.“

„Det er mærkeligt, at Fruen saa hurtigt er bleven raft,“ bemærkede jeg ikke uden nogen Bitterhed.

„Na, Herre Gud!“ svarede hun. „Møller gif med gal Bæfted til Dem; hun sagde blot til ham: Spørg Hr. Lange, hvad han vil, og næppe sagde jeg

til hende, at De kom med et Grinde fra Hr. Lind, før hun lod mig løbe efter Dem, men da var det for sildt."

"Naa, ja, hilss saa Fruen, at jeg skal være hos hende om en Time, før kan jeg ikke godt." Og derned forsvandt Pigen.

Jeg fortalte nu Lind, at der atter havde været Bid efter mig og at jeg om en Time gik til hans Kone, saa at han skulde saa Udfaldet af mit Besøg at vide, om han senere hen paa Aftenen atter vilde komme til mig, saa kunde vi jo passiare den øvrige Tid og spise Aftensmad tilsammen.

"Det kunde jeg nok trænge til," var hans Svar, "thi siden igaar Formiddags har jeg saa godt som Intet nydt; men sikkert skal Du alligevel ikke vente mig, da jeg har saa Meget at ordne før min Afrejse, men er det muligt, kommer jeg bestemt." Med disse Ord trykkede han min Haand og tog Afsted.

Til den bestemte Tid ringede jeg paa Fru Linds Dør, som strax efter aabnedes af hendes Pige, der bad mig om at følge hende ind i Dagligstuen, hvor Fruen ventede paa mig. Jeg havde troet at finde Fruen henflydende i Taarer og hartad fortvilet i sin Smerte, men jeg tog mærkelig fejl: hun syntes mig enten fornærmet eller fortørnet eller begge Dele i Forening. Det forekom mig imidlertid, som om hendes Mod var mere paataget end virkeligt, og jeg antog, at hine Følelser stammede mest fra Uergrelse over at skulle forhandle med mig istedetfor med hvilken som helst Anden,

efter som jeg jo godt vidste, at hun i Grunden ikke kunde fordrage mig.

Saa snart hun saa mig, bøjede hun med synlig Kulde Hovedet til Hilsen og bød mig med en Haandbevægelse at tage Plads lige overfor sig.

„Jeg maa bede Dem undskyldte,“ begyndte Fruen efter en lille Pause, idet hun saa til en ganske anden Side end den, hvor jeg sad, „at jeg lod Dem gaa imorges, Hr. Lange, med uforrettet Sag. Dette vüde ikke være sket, dersom De blot havde ladet mig vüde, at De kom med et Budskab fra min Mand.“

„Det faldt mig ikke ind at udtale dette,“ svarede jeg rolig, „da Fruen næppe kunde tænke sig nogen anden Grund til min Nærværelse.“

Hun følte sig aabenbart stødt ved dette Svar, og saa paa mig med et ingenlunde velvilligt Blik. Efter atter en lille Pause begyndte hun igjen med en af Bevægelse eller, som jeg antog, af Brede imød mig dirrende Stemme: „Da De, Hr. Lange, er saa meget bekendt med min Mand's Forhold, kunde De maasse give mig Oplysning om, hvem det Menneſte er, som har indgivet min ellers saa umistænksomme, brave Mand en saadan Mistanke til sin Kone, at han, der er Ærligheden og Hæderligheden selv, kunde nedlade sig til at belure mig iafteſ, thi at det var Lind, som slog paa Bæggen, maa jeg desværre anse som høvet over enhver Tvivl, da jeg ellers ikke kan forstaa hans usædvanlige Udeblivelse.“

„Fruen har meget rigtig gjættet den sande Marsag

til hans Fjernelse fra Hus og Hjem," svarede jeg i al Rolighed, „ligesom ogsaa, at jeg er saa heldig at kunne sige Dem, hvem det var, der bevægede min Ven til iaftes at overvære Deres Samtale med Deres Løgerende, uden at De vidste Noget deraf. Da Lind kom hjem igaar Middags," vedblev jeg, da Fruen ikke lod til at ville afbryde mig, saa ivrigt, antager jeg, hun længtes efter den forønsfede Oplysning, „gik han ad Kjøkkentrappen op i Pulterkammeret for at finde en gammel Avis, som han netop skulde benytte, og ret som han stod og ragede op i Bunken, fortalte han mig, kom De, min Frue, ind med et Stykke Ubletage til Deres Fætter paa hans Værelse, og bad ham om at gemme Talletenen under Hovedpuden paa hans Seng for at Pigen ikke skulde finde den og lovede ved Afreden selv at hente den, naar min Ven var gaaet i Klubben."

Derfor Fruen pludselig havde faaet et Kar Vand over Hovedet, kunde hun ikke have syntes mere forbløffet, nej, dette Ord er ikke det rette, jeg bør sige tilintetgjort. Hendes Mod syntes i Djebkløbet borte, og hun stammede sig aabenbart for mig, hvilket hun ogsaa kunde have god Grund til. Med den Haand, hvis Albu hun støttede paa Bordet, holdt hun sig for sine Øjne og sad en Stund som i dybe Betragtninger.

„Jeg har ganske vist været uhyre letfindig," indrømmede hun endelig, „men slet er jeg vissefelig ikke og er mig heller ingen anden Brode bevidst. Da

min Mand har sagt Dem Alt," vedblev hun efter ny Overvejelse, „maa han vist ogsaa have fortalt Dem, hvor urolig og ængstelig jeg var for hans Tilstand, og at jeg Bestemthed afviste den Marsk Kurmageri."

„Min Ven har naturligvis fortalt mig Alt, men da Fruen før satte hans Hæderlighed i Forbindelse med hans saakaldte Lureri, saa bør jeg dog for hans Skyld forsikre Dem om, at han ikke var gaaet til Stævnemødet, dersom De havde sagt ham, at De havde sendt den ominøse Ublefage ind til Deres Logerende, da han ved Middagsbordet gav Dem god Lejlighed dertil."

Denne Bemærkning slog Fruen aldeles af Marken, hun blev blodrød og syntes ude af Stand til at svare et Ord. Da jeg bemærkede dette, tog jeg atter selv til orde: „Jeg vil imidlertid bede Fruen om at tillade mig at meddele Dem Marsagen til mit Komme her i aften, som De kan tro, jeg helst vilde have været forfaanet for, ligesaa meget for selve Sagens Skyld, som fordi jeg meget godt ved, at Fruen betragter mig med en vis Uvillie."

„Jeg antager, at denne Følelse er gjensidig," svarede Fruen med Bitterhed; „men sig mig først: hvorfor kom min Mand ikke selv til mig? Uenigheder mellem Egtesfolk afgjøres hurtigst og bedst, naar de selv tales ved derom."

„Mit Grinde vil bedst sige Fruen hvorfor Deres Mand ikke selv vilde komme, thi han har anmodet

mig om at bringe denne Ring til Fruen, idet jeg til Gjengjæld skal udbede mig hans Ring tilbage og den Medaillon med hans Billede i, som De selv bedst fjender."

"Men, min Gud," udbrød Fruen, tilsyneladende mere harmfuld end bedrøvet, „hvad gaar der dog af min ellers saa hjærlige Mand! Hvor grusomt, hvor uretfærdigt! Havde De ikke hadet mig, Hr. Lange, vilde De aldrig have overbragt mig slikt et Budskab, som De maatte vide haade smertede og frænke mig paa det Dyrbeste."

"Det kan være," svarede jeg uden i mindste Maade at lade mig forstyrre af hendes flammende Blik, „at Fruen en Gang faar bedre Tanker om mig og mit formentlige Had til Dem, men i ethvert Tilfælde skal jeg blot nøjagtig udrette Hr. Linds Erinde. For Øjeblikket vil De altsaa tillade mig, at holde mig til det, hvorfor jeg er kommen, for at dette for os Begge lige pinlige Møde snarest muligt kan blive endt. Da min Ven i overordentlig høj Grad sætter Pris paa at faa de to forønskede Gjenstande, Ringen og Medaillon, bemyndigede han mig til at sige Dem, at han ikke alene vilde gjengjælde Deres Imødekommen med at stænke Dem Alt, hvad der findes i hans Hus, endog lige til hans Gangklæder, men at jeg endog medbringer 2,000 Rd., som jeg ved Modtagelsen af hine Ting strax skal udbetale Dem."

"Men," udbrød Fruen, da hun endelig var bleven

Herre over sin Overraskelse, „hvad betyder alt dette? Vil min Mand da stilles ved mig?“

„Dette har han benægtet for mig,“ var mit Svar.

„Men hvad skal jeg saa med de mange Penge, som jeg aldeles mangler Forstand paa at bruge, saavel som Bohabet; jeg forstaar ikke et Ord af det Hele.“

„Fruen vil altsaa ikke udlevere de forønskede Gjenstande eller modtage de 2,000 Rd.“ spurgte jeg høfligt.

„Nej, ikke for Alverdens Rigdomme stiller jeg mig af med dem, medmindre Lind selv kommer og forlanger dem af mig. Hans Ring beholder jeg derimod, alene fordi jeg er overbevist om en Gang at kunne sætte den paa hans Finger igjen.“

„Jeg har endnu 200 Daler, som jeg desuden fulde tilbyde Fruen.“

„Hvad skal jeg have dem for?“ spurgte hun næsten stubst.

„Denne Sum vil rigelig kunne dække Huslejen og Pigenes Løn, naar de Liden komme, thi Lind mente at det paalaa ham at betale disse Penge.“

„Men, Hr. Lange, De sagde jo før, at min Mand ikke vilde stilles fra mig, lige saa lidt som jeg fra ham, hvorfor bestrider han saa ikke disse Udgifter, naar Liden kommer?“

„Fordi, min Frue,“ svarede jeg med al den Alvor, jeg kunde lægge i mine Ord, „Deres brave Mand vil søge at finde Trøst for sin dybe Hjertesorg ved Rejser

i Udlandet, som maatte kunne trække sig langt længere ud, end han i Øjeblikket tænker paa."

Nu syntes det, som om Fruen først indsaa den sorgelige Stilling, hvori hun havde bragt sig og sin Mand ved sin egen Letsindighed; hun skjulte sit Ansigt i sine Hænder, og da hun atter tog dem bort, var det klart, at hun havde grædt, men snart kom hendes Mod tilbage igjen.

"Hr. Lange," spurgte hun, "hvor er min Mand at træffe i dette Øjeblik?"

"Jeg ved det ikke," var mit Svar.

"De lyver."

"Vil Fruen have de 200 Daler eller ikke?" sagde jeg rolig; men nu indsaa hun strax den store Fornærmelse, hun havde tilføjet mig.

"Kjære, gode Hr. Lange," udbrod hun, idet hun brast i en Strøm af Taarer og idet hun krampeagtigt greb min Arm, ja endog højede sin Bænde ned imod den, "tilgiv mig, tilgiv mig, jeg er saa ulykkelig, kan De tro; jeg ved ikke selv, hvad jeg siger."

"Ja, Frue," svarede jeg bevæget, "De er visseelig meget ulykkelig, endog langt ulykkeligere end De selv i Øjeblikket kan overse. Hvad De sagde til mig, skal De ikke mere tænke paa, tænk hellere efter, hvorledes De skal bære den Trængselstid, som muligvis vil blive Deres nærmeste Fremtid."

Hun syntes slet ikke at lægge Mærke til, hvad jeg sagde, men med foldede Hænder udbrod hun: "For

Guds Barmhertigheds Skyld, lad mig komme til at tale med min Mand, før han rejser."

"Selv om jeg kunde sige Dem hans Adresse, vilde jeg dog betænke mig paa at gjøre det, fordi jeg frygter for, at en Sammenkomst med ham vilde gjøre Brudet endnu større, thi han synes at være i højeste Grad forbitret paa Dem, fordi han tror sig saaa grusomt stuet af Dem, og det ovenikjøbet for en Persons Skyld, som han med Rette overser. Vil De endelig nærme Dem til ham, før han rejser," vedblev jeg ilfsomt, da jeg mærkede, at Fruen vilde tale, „saa vil jeg foreslaa, at De giver mig et Brev med til ham, og jeg lover Dem ikke alene at levere det i hans egne Hænder, men ogsaa at bringe Dem hans Svar tilbage."

Fruen betænkte sig et Øjeblik.

"I Guds Navn da," svarede hun, „vil jeg følge Deres Raad, sjønt jeg er saaa forstyrret i Hovedet, at jeg ikke ved, hvorledes jeg skal formaa at tilskrive ham blot nogle Linier."

Det blev vistnok imidlertid et større Brev, end hun havde tænkt sig, i det Mindste varede det hende en Time, inden hun kom tilbage, og jeg kunde da se, at hun havde grædt.

„Kan han faa Brevet endnu iaften?" spurgte hun, idet hun gav mig Brevet.

„Det vil komme an paa, om han kommer til mig iaften, men i modsat Fald kommer han nok imorgen."

„Hvad Tid omtrent imorgen, for at jeg kan tænke paa, hvornaar jeg kan vente Svaret?“

„Det kan jeg heller ikke sige; men saasnart jeg faar det, skal jeg bringe det, men iaften kan det i bedste Tilfælde ikke ske: dels fordi han næppe kommer før Kl. 8, om han kommer, og dernæst, fordi han næppe besvarer det hos mig. Farvel, min Frue?“

„Farvel, Hr. Lange! Ikke sanød, De vil nok gjøre for mig, hvad De kan?“

Jeg gav et bekræftende Tegn og forlod Huset, fulgt til Entrédøren af Fruen, som endnu ned ad Trappen sagde: „Hjælp mig, Hr. Lange!“

Omtrent Kl. halv otte indfandt min Ven sig hos mig, idet han strax bemærkede, at han havde bestemt at tilbringe Aftenen hos mig, hvilket meget glædede mig.

Jeg gav ham naturligvis strax Brevet, idet jeg sagde, at jeg havde lovet hans Kone at bringe Svar tilbage. Han saa paa det med et haanligt Smil, lukkede Ruffelovnsdøren op, kastede Brevet i den flammende Ild og sagde: „Her har Du mit Svar.“

„Du vil altsaa afstjære enhver Tilnærmelse mellem Dig og hende?“ udbrød jeg, ikke uden Bevægelse.

„Jeg kan se, at Du misbilliger min Fremgangsmaade,“ bemærkede min Ven, uden at svare paa mit Spørgsmaal, „men havde Du elsket som jeg, vilde Du vistnok ogsaa handle som jeg.“

En Pause opstod.

„Fik Du Ringen og Medaillonen?“ spurgte han.

„Hun nægtede at stille sig ved begge Dele, medmindre hun kunde lægge dem i Din egen Haand, og hun vilde heller ikke modtage en eneste Skilling af dem, jeg medbragte.“

„Hun kommer nok til at stifte Sind i begge Henseender,“ svarede min Ven med sin sædvanlige Bitterhed, naar hans Kone eller Noget, som angik hende, bragtes paa Bane, „og Du, min Ven, bedes at beholde Pengene, indtil dette sker.“

Vi satte os nu ned i Sofaen, og han fortalte mig om sin Rejseplan idet han bad mig sige sig min Mening om den. En halv Times Tid gik paa denne Maade og jeg hørte allerede, at man begyndte at berede Aftensbordet i Sideværelset, da der pludselig blev ringet ved Indgangen, og da Pigen strax efter luffede op, hørte vi Fru Lind spørge, om hendes Mand var der.

Vi rejste os Begge mekanisk, idet min Ven kastede et bebrejdende Blik paa mig.

„Jeg forsiktrer Dig paa Tre,“ svarede jeg hurtigt, „at jeg er aldeles —“

„Nok, nok,“ afbrød min Ven, „det ligner hende, men hun skal møde Mand for sig.“

Fruen havde imidlertid paa Pigens Unmodning aftaget sit Overtøi og maaste med en endnu større Spænding end den, hvori hendes Mand befandt sig, imødefaa jeg hendes Komme. Saasnart hun havde aabnet Døren, blev hun staaende paa Tærstelen, idet hun udstrakte begge Hænder imod sin Mand uden at

fige et Ord, hvilket sikkerlig den sunlige Bevægelse, hvori hun var, ene forarsagede.

Lind, som stod ved Bordet, hvorpaa han støttede sin Haand, saa paa hende med et fast Blik ogsaa uden at tale et Ord. Det var isøvrigt klart for mig, at Fruen havde anvendt megen Omhu paa sit Toilette, og hun saa i mine Dine langt bedre ud end nogen- sinde før.

Jeg gif hen for at bede hende træde nærmere, men Lind, som antog, at jeg vilde gaa, sagde til mig: „Jeg ønsker Din Nærværelse, min Ven, og beder Dig at blive.“

Alt dette foregik imidlertid hurtigere, end det her er nedskrevet. Jeg gif omsider hen til Fruen og stod hende sagte indenfor Døren, som jeg derpaa lukkede, vistnok til stor Uergrelse for Pigen, som stod i Entreen og spejdede ivrigt ind i Værelset.

„Dyrebare, evig elskede Mand!“ begyndte Fruen, stadig med Hænderne udstrakte mod ham, men da hun saa et bittert Smil, som jeg nu saa godt kjendte, paa hans Læber, ledsaget af et koldt, jeg vil ikke sige mørkt Øjekast, vedblev hun: „Tilgivelse, elskede Mand, Tilgivelse, jeg har kun været letfindig, det er min hele Brøde.“

„I ethvert Tilfælde stor nok for mig,“ løb Svaret; „jeg kan aldrig kalde den Kvinde min Hustru, som kan kaste sig i en anden Mand's Arme, om blot for at lefle med ham. Alt er forbi imellem os!“

„O, nej, for Guds Skyld, nej!“ udbød Fruen

næsten i Fortvivlelse, idet hun vred sine Hænder. „Jeg indrømmer med Skam og Bedrøvelse, at jeg har været letfindig, ja i højeste Grad usorgtig, men derfor vil jeg nu paa mine Knæ bede Dig om Tilgivelse i denne hæderlige Mands Nærværelse.“ Og virkelig kastede hun sig paa Knæ, idet hun søgte at gribe og kysse hans ene Haand.

Uvilkaarlig udstrakte jeg ogsaa Hænderne, som for at bede med hende, men med et Udbrud, hvori Harmen var blandet med Afsty, traadte hendes Mand hurtig et Skridt tilbage, idet han med Hæftighed udbrød: „Rør mig ikke, Kvinde, eller jeg sparter til Dig som til et giftigt Kryb. Jeg gjentager, Alt er forbi imellem os, jeg foragter Dig.“

Men dette var formeget for hans Kone, og med et kvalt Skrig sank hun bevidstløs om paa Gulvet. Jeg sprang hurtig til og fik hende hen i Sofaen, hvorpaa jeg ilede ud efter min Søster, at hun skulde komme og hjælpe hende, medens hendes Mands Dine ufravendt vare hæftede paa hende, uden at han havde forandret Plads og Stilling ved Bordet, og saaledes traf jeg ham ogsaa, da jeg kom tilbage.

Han kastede endnu et Blik paa sin bestandig bevidstløse Kone, drog et dybt Sul og forlod mit Værelse, idet jeg fulgte med ham ud i Entreen.

„Jeg kunde dog taale at se paa hende“, sagde han som ved sig selv, „det var Mere end jeg hidtil havde tænkt mig. Hvor det gjør mig ondt, kjære Lange, at Dit Hus skulde være Stuepladsen for denne huslige

Scene!" Herved fløj et bittert Smil over hans Ansyn. „Du vil nok sørge for en Tæge, om en saadan behøves; men rimeligvis er det Hele kun en af disse almindelige Kvindebefvimmelser, hvortil et Par Stænt Band, i det Højeste lidt Hofmandsbraaber, behøves. I ethvert Tilfælde vil Du jo nok kjøre hende til sit Hjem." Han trykkede i Tavshed min Haand, før jeg kunde svare, men idet jeg saa ham ind i Øjet, brød en Taarestrøm frem, som han søgte at skjule derved, at han hurtigt vendte mig Ryggen og ilede ned ad Trappen.

Hvem af dem Begge var mest at beklage?

Bed min Indtrædelse i Bærelset saa jeg, at min Søster havde bragt Fruen til Bevidsthed. Hun sad som aldeles sønderknust i Hjørnet af Sofaen med Hænderne folbede i sit Skjød.

„Et giftigt Kryb, hørte De, Hr. Lange, at han kaldte mig et giftigt Kryb?" spurgte Fruen, saasnart hun sit Øje paa mig.

„Fruen maa ikke tage ethvert Ord efter Bogstaven", sagde jeg trøstende. „Tro mig, Deres Mand er ligesaa ulykkelig i Sindet som De."

Fruen rystede tvivlende paa Hovedet og sagde halvhøjt: „Det er umuligt."

Efter en lille Pausse vedblev hun: „Sagde han ikke ogsaa, at Alt var forbi imellem os?"

„Ja, men han sagde ikke for evig Tid", svarede jeg, da det var mig om at gjøre at berolige hende. „Erindrer Fruen ikke, at jeg iaften sagde til Dem, at jeg ikke vilde sige, hvor han var at træffe, selv om jeg

vidste det, dersom De vilde mødes med ham? Havde De blot fulgt mit Raad; Saaret er endnu for friskt."

"Jeg beder om Deres Tilgivelse", svarede Fruen; „jeg føler steds mere, at De mener mig det godt. Tror De, der endnu er Haab om en Udsoning?"

"Det vil meget komme an paa Deres eget Forhold i den kommende Tid. Lev derfor med dette Maal og dette Haab for Dje!"

Fruen vilde svare, men afbrød sig selv. Denne Vittring havde aabenbart mishaget, ja maatte fornærmet hende; i ethvert Tilfælde fik jeg det Indtryk. Efter en lille Pause sagde hun med en vis Bitterhed i Stemmen: „Det er paa Tide, at jeg ser at krybe hjem. Maa Deres Pige ikke hente mig Vane, som staar i Urteboden her nedenunder?"

Senere fik jeg at vide, at hun havde staaet der hele Aftenen paa Udkig efter Hr. Lind, hvorpaa hun var ileet hjem efter sin Frue, saasnart hun havde set ham komme.

"Om et Øjeblik vil en Droschke være her," svarede jeg, „om De vil tillade mig at ledsage Dem til Deres Hjem."

"Deres Opmærksomhed er mig en Trøst," svarede Fruen venlig; „men lad De mig tage hjem med Pigen, De har saamænd Ulejlighed nok foruden at følge mig hjem. Hvornaar ser jeg Dem hos mig?"

"Naar Fruen befaler," svarede jeg med et Bukt.

"Jeg har slet ingen Ret til at befale," var Fruens Svar, „men, om jeg maa bede, ønsker jeg at se Dem

engang i Morgen. Jeg har saa megen Trøst af at tale med Dem. Ikke sandt! De foragter mig ikke?"

Nu hørte jeg Droschken komme, og glad var jeg. Jeg forfikkrede hende om min hjerteligste Deltagelse, lovede at komme op ad Formiddagen og fulgte dermed Fruen ned paa Gaden.

Ret som jeg den næste Dag stod i Begreb med at gaa til hende, traadte Lind ind ad Døren.

„Du vil ud?“ spurgte han.

„Ja, blot et lille Løb; men jeg kan baade opsætte det og komme strax tilbage, ganske som det konvenerer Dig.“

„Du skal hverken det Ene eller det Andet for min Skyld“, svarede han, „for jeg gaar strax igjen. Jeg kommer blot for at spørge Dig, om jeg indbød Dig til at spise til Middag med mig i Dag Kl. 4 i Fønix, hvor jeg bor som Partikulier Linde. Maa, saa jeg har ikke gjort det. Hm! Først fik jeg ikke Tid til det og siden fik jeg Andet at tænke paa. Vi blive sammen til jeg reiser, hvilket sker Kl. 6.“

Dermed trykkede han min Haand og forlod mig.

Fru Lind modtog mig med slynlig Velbillie; der var noget behageligt udbredt over hende, som jeg godt kunde lide.

„Maa jeg nu overgive Dem de to Gjenstande, som De har anmodet mig om i min Mand's Navn? De ere for gode til, at et Menneſte maa bære dem, som han foragter. Kun Gud ved, hvad det koster mig at stilles ved dem.“ Med disse Ord skryiede Laarerne

ud af hendes Djne, og jeg modtog den lille Pafte ikke uden Bevægelse.

„Deres Mand skal faa dem endnu i Dag,“ svarede jeg hende. „Tillader De, at jeg paa hans Begne udbetaler Dem de 2000 Daler som et Bevis paa, at han paaffjønner Deres Offer.“

„Jeg har skjæntet min Mand disse dyrebare Klenodier, men ikke solgt ham dem“, svarede Fruen med en vis Værdighed. „Jeg har ingen Brug for disse Penge, thi da han ikke vil stilles fra mig med Hensyn til vort Egtteskab, er jeg forsikret om, at han ikke vil lade den Kvinde lide Nød, der bærer hans Navn og som engang var hans Hjerte dyrebar. Derimod vil jeg ubede mig en Gunst af Dem, kjære Hr. Lange, og jeg vil sætte megen Pris paa, at De opfylder den, ja, jeg betragter dens Opnaaelse ligefrem som en Vel-færdssag for mig.“

Jeg saa forundret paa hende.

„Ikke sandt, De vil nok være min Raadgiver, hos hvem jeg kan søge en Vejledning, som jeg ellers intet Sted kan finde, da jeg vil staa saa godt som ene i i Verden, nu, min Mand forlader mig, skjændt forhøventlig kun for en kort Tid, og der Ingen er, som jeg nærer en saadan Tillid til.“

Hendes Anmodning overrasiede, for ikke at sige overrumplede mig, men uden stor Betænkning svarede jeg: „Nu vel, Frue, paa en Betingelse skal jeg paa-tage mig en Raadgivers utafnemlige Stilling hos Dem.“

„Jeg skal visseelig ikke vise mig uskønksom“, svarede Fruen indsmigrende, „og hvad De forlanger er allerede indrømmet.“

„Af hans Dørfildt at domme ser jeg, at det Menneske, som har tilintetgjort min Bens huslige Lykke, endnu er her i Huset; han maa først forlade dette, før jeg kan optræde som Deres Raadgiver.“

Fruen blev blussende rød.

„Jeg har sandelig ikke haft Tid til at tænke paa ham paa Grund af alt det, der løb mig rundt i Hoved og Hjerte; men saasnart De forlader mig, skal det blive sagt ham, at han uopholdelig skal flytte. Maa jeg altsaa fra nu af betragte Dem som min Raadgiver?“

„Saasnart han er ude af Huset, men ikke før. Jeg skal komme, lad mig se, i Overmorgen igjen ved denne Tid, saa maa han kunne være horte, om han ellers vil, og saa skal jeg have et aabent Ore for Alt, hvad De vil raadsørge mig om.“

„For den Sags Skyld kan De saamænd godt allerede komme i Morgen,“ mente Fruen.

„Nej, nej, lad mig vente til i Overmorgen, og jeg skal saa endda blive glad, om han er kommen ud af Huset.“

„Det forundrer mig virkelig, at De kan nære mindste Tvivl derom, men da De jo bliver min Raadgiver, skal De ogsaa allerede saa Lov til at raade. Farvel altsaa, til i Overmorgen!“

Saasnart jeg traf sammen med min Ven i Høtallet, gav jeg ham de to Gjenstande, som Fruen

havde leveret mig. Han lukkede ikke en Gang Paffen op, men sagde blot til mig: „Hvornaar har Du faaet dem?“

„Imorges, da jeg gif hen for at se, hvorledes hun havde det fra igaar.“

„Du gav hende altsaa de 2000 Daler?“ spurgte min Ven.

„Hverken disse Penge eller de 200. Hun vilde ingen af dem have, idet hun yttrede, at hun havde skjænknet Dig disse Gjenstande, men ikke solgt Dig dem, fordi hun nu vidste, at Du ikke længer elskede hende.“

„Det klinger jo meget nobelt,“ sagde han med et Smil, „idet hun naturligvis kunde forudsæ, at saar hun ikke Pengene under den ene Form, saar hun dem under den anden, hvilket jeg overlader aldeles til Din Afgjorelse. Men nu ser jeg, der er anrettet, og saa ikke mere Tale om disse Sager. Kun Et vil jeg afgjøre forinden. Ræk mig Din Haand, min Ven!“

Forundret gjorde jeg det, og i samme Øjeblik stak han en, som det senere viste sig, kostbar Diamantring paa dens Pegefinger.

„Betragt den som et Minde om mig, jeg vil glæde mig ved at se den paa Din Finger, medens vi spise. Alene derfor gav jeg Dig den forinden. Forspild mig ikke min Glæde ved, at Du taffer mig.“

Bed Middagsbordet drejede vor Tale sig om hans Rejse, og jeg spurgte ham ved den Lejlighed, hvornaar jeg hørte fra ham.

„Du ved, at jeg altid har været meget doven

til at skrive," svarede han, „men naar den bestemte Tid kommer, skal Du nok høre fra mig, om jeg da er levende.“

Jeg vilde ikke trænge mere ind paa ham, og snart meldte Tjeneren, at hans Bogn var kommen.

„Et maa jeg dog endnu sige Dig," sagde jeg, ret som han beredte sig til at sige mig Farvel, „tag mig det ikke ilde op.“

Han saa spørgende paa mig.

„Din forrige Vogerende forlader sin Leilighed idag eller imorgen.“

Min Ven betænkte sig lidt; derpaa udbrod han med et Skuldertræk: „For at samles med hende igjen i Overmorgen.“

„Det kan Du jo selv forhindre," svarede jeg.

„Hvad mener Du dermed?"

„Tag hende med paa Rejsen," svarede jeg raff.

Lind lagde sin Haand paa min Skulder og saa mig stivt ind i Øjnene, idet han svarede: „Jeg vil oprigtig tilstaa Dig, at jeg selv tænkte derpaa et Øjeblik, men saa fik den Overbevisning Overhaand hos mig, at jeg vilde døje Nok med at have Mindet om hende med til mit Rejseselskab, end sige hende selv. Imidlertid har denne Meddelelse alligevel gjort et godt Indtryk paa mig, og jeg modtager den som et Bærfel om bedre Lidel." Med denne gaadefulde Uttring, som for mig indeholdt et Haab om en endelig Udsoning, forlod han mig for at stige ind i sin Bogn.

Saa kom jeg da den tredie Dag derefter til den

beklagelsesbærdige unge Rone, hvor Bine lukkede mig ind. Jeg saa ved første Blik, at Fruen var meget forlegen og kunde let slutte mig til Aarsagen. „Jeg ser, at Hr. Møller har glemt at tage sit Dørskildt med sig,“ bemærkede jeg, vist ikke uden et Stønk af Spydighed, samtidig med, at jeg havde sagt Goddag.

„Behag at sidde ned, Hr. Lange, saa skal jeg forklare Dem, hvorfor Hr. Møller endnu ikke er rejst.“

„Fruen skylder mig aldeles ingen Forklaring,“ svarede jeg endnu bestandig staaende, „men da min Mission som Raadgiver nu er hævet, vil jeg blot spørge Fruen, om De aldeles ingen Penge ønsker, medens jeg er her.“

„Na, lad De Penge være Penge,“ svarede Fruen noget ærgerlig, „og hør i Rolighed, hvad jeg har at sige Dem om den anden Sag, thi De skal da erkjende, at jeg er aldeles undskyldt i, at han bliver her til Nyaar.“

Efter en saadan Erklæring maatte jeg blive og høre.

„Jeg kaldte min Fætter ind til mig strax efter, at De var gaaet,“ forklarede Fruen, „og sagde ham mit Onske, at han forlod mig, helst samme Dag, senest imorgen, hvorpaa han svarede mig, at han havde lejet Værelset fra den første i hver Maaned med fjorten Dages gjensidig Opsigelse, og da der nu blot manglede elleve Dage inden 1ste December, og han af flere Grunde ikke godt kunde flytte saa hovedfulds, maatte

han holde sig til Lejekontrakten. Jeg tror virkelig, De smiler, Hr. Lange," afbrød Fruen sig selv.

„Er det det Hele?“ spurgte jeg i størst mulig Alvor.

„Saa mente han ogsaa,“ forklarede Fruen noget nølende, „men derpaa lagde jeg aldeles ingen Vægt, at det kunde vække en for mig ubehagelig Opfigt her i Huset, dersom han forlod dette saa pludseligt og saa kort efter min Mand.“

„Og hvad tror De, Folk vil dømme, naar han forbliver her hos Dem?“ spurgte jeg med et fast Blik paa Fruen, som derved nødtes til at slaa sine Djne ned.

„Ja, men, kjære Hr. Lange, hvorledes skal jeg komme af med ham?“ spurgte hun næsten grædefærdig.

„Intet vil være lettere, dersom Fruen vil overlade det til mig.“

„Sig mig i det Mindste først, hvad De vil gjøre?“ spurgte Fruen ivrig.

„Deres Mand har tilfældigvis sagt mig, at han skulder Lejen for Oktober og denne Maaned og da Lejen skal være betalt senest en Uge efter den 1ste i hver Maaned, kan Fruen med største Lethed kaste ham ud i Medfør af den samme Kontrakt, som han beraaber sig paa for at blive.“

„Ja, men hvis han nu lægger Pengene paa Bordet?“ indvendte Fruen.

„Det har man næppe at befrygte,“ var mit Svar;

„men føler Fruen ikke hvor uridderligt det er, at han, stik imod Deres Ønske, vil blive her i Huset, selv om han havde lovlige Ret dertil.“

Fruen svarede ikke et Ord.

„De tillader altsaa, at jeg gaar ind til Hr. Møller, om han ellers er hjemme, og faar den Sag bragt i Orden med det Samme?“ spurgte jeg.

„Nej,“ svarede hun efter nogen Overvejelse. Da hun bemærkede, at jeg saa meget alvorlig paa hende, fløj en pludselig Rødme over hendes Ansigt. „Jeg har nu engang lobet ham, at han maa blive til Nøtaar, og et Løfte er mig helligt. Desværre har min Mand ikke indset dette, og deraf kommer den Misfjendelse, hvorfor jeg er et Offer. Maaſte vil ogsaa De misfjende mig, kjære Hr. Lange?“

„Maa jeg atter spørge Fruen, om De ønsker Penge eller ikke?“ svarede jeg kort.

„Besvar mig først hint Spørgsmaal,“ yttrede Fruen med en vis Venlighed.

„Min Mening om Deres Optræden ved denne Lejlighed er min Ejendom; dog bør jeg sige Dem Saa meget, at det øjensynlig glædede Deres Mand ved hans Afreise, da jeg i Tillid til Deres Ord fortalte ham, at De igaar havde sagt hin Person op.“

„Ja, men det gjorde jeg jo ogsaa, kjære Hr. Lange!“

Jeg kunde næppe tilbageholde et Bredeudbrud, men fattede mig endnu, og idet jeg tog min Hat, sagde

jeg i en noget stræng Tone: „Fruen ønsker altsaa ingen Penge idag?“

„Jo, vel skal jeg have Penge, men —“

„Hvormange ønsker Fruen?“ spurgte jeg videre, idet jeg tog min Tegnebog ud af Lommen.

„Det maa De selv om, men kjære Hr. Lange —“

„Her er 200 Daler, ønsker Fruen flere?“

„Gud, det er altfor mange, det Halve ere mere end nok. Sig mig bare —“

„Saa tager jeg 100 igjen; send blot Bud, naar De ønsker flere Penge. Farvel, Frue!“

„Kjære Hr. Lange, lad mig dog ikke helt fortvivle, hvor De dog er vred paa mig!“ sagde hun, idet hun nærmede sig mig med en bedende Mine og taarefyldte Dine.

„Nej, min Frue, vred er jeg langtfra, men jeg beklager Dem paa det Hjerteligste.“ Hermed forsvandt jeg gjennem den halvaabne Dør.

At hun, naar Alt kom til Alt, maatte have i det Mindste Godhed for hin Person, var fra nu af en sørgelig Overbevisning hos mig.

Med Undtagelse af, at jeg bemærkede Fru Lind en Gang i det tgl. Theater, hverken saa eller hørte jeg Noget til hende indtil ind i Februar Maaned, hvilket i Grunden forundrede mig saa smaat, fordi jeg havde læst midt i December i et Par kjøbenhavnske Blade, at hun søgte en Lejer, hvilket upaatvivlelig maatte være til Fætterens Børelse, og da jeg altsaa maatte antage, at han, som Bestemmelsen var, virkelig var flyttet til

1ste Januar, og hun saa ibrig havde søgt om min Bistand som sin Raadgiver, kunde det ikke Andet end være mig paafaldende, at hun undlod at henvende sig til mig besangaaende.

Gaaden skulde imidlertid snart løses.

Da jeg en Dag kom hjem, fortalte min Søster mig, at Fru Lind havde været hos mig for at tale med mig, og bad mig om at være hjemme næste Dag Kl. 3, til hvilken Tid min Søster havde sagt, at hun bedst kunde træffe mig, thi saa vilde hun komme igjen. Jeg antog, at hun ønskede Penge, og da jeg ansaa det for mest passende selv at bringe hende disse, gik jeg ud en Time før min sædvanlige Tid, og ringede paa omtrent Kl. 10.

Fruen sukkede selv op, men blev saa øjensynlig overrasket ved at se mig, at hun ufrivillig traadte et Skridt tilbage og syntes at blive saa forlegen, at det maatte staa klart for mig, at mit Besøg ingenlunde var velkomment. Hun fattebe sig imidlertid hurtigt, rakte mig Haanden og hød mig velkommen med den venligste Mine af Verden. Men dog skulde jeg overrastes, ja endog langt mere, end jeg havde ventet, thi for det Første paraderede Fætterens Skildt endnu paa Døren, og dernæst bad Fruen mig at træde ind i sin Mand's Bærelse, hvilket hun ellers aldrig før havde gjort, saa jeg strax maatte komme til den Slutning, at der maatte være Noget inde i Dagligstuen, som hun ikke ønskede, at jeg skulde se eller tale med.

„Da jeg kun er kommen for at spare Fruen en ny Vandring til mig, kan mit Grinde hos Dem i et Nu være afgjort, og kan jeg tillige spare Dem for yderligere Tidsspilde, dersom De strax vil behage at sige mig, af hvad Aarsag jeg havde Gien af Deres Besøg igaar?“

Fruen, som allerede stod med Haanden paa Dør-
laafen ind til sin Mands Bærelse, medens jeg
endnu ikke var kommen længere end til Døren for den
hemmelighedsfulde Dagligstue, mærkede godt, at jeg
følte mig fornærmet ved denne Modtagelse; hun rød-
mede let og vilde netop til at svare, da hendes Fætter
inde i Dagligstuen højt og tydeligt begyndte at tralle
en Marsch af „Norma“, jeg antager, at han havde
kjendt min Stemme og at han vilde lade mig vide,
at nu var han inde og jeg ude.

„Formodentlig Hr. Møllers Sejrsmarsch,“ be-
mærkede jeg med et sarkastisk Smil; men dette var dog
for Meget for Fruen; en brændende Rødme farvede
hendes Ansigt, og med et rasst Greb rev hun Daglig-
stuedøren op.

„Behag at træde indenfor, Hr. Lange,“ og idet
hun derpaa henvendte sig til sin Fætter, som, isort sin
Slobrot, sad nok saa magelig i det ene Sofahjørne,
udbrød hun med en Brede, som det var umuligt for
hende at skjule: „Vi ønske at være ene!“

Fætteren rejste sig langsomt og tvært, medens jeg
skyndte mig med at sige: „For min Skyld behøver
Hr. Møller aldeles ikke at forlade Bærelset.“

„Ja, men jeg vil det,“ var Fruens korte, men bestemte Svar. Og den gode Fætter maatte fortrække. Saasnart Døren var lukket efter ham, greb Fruen min Haand, før jeg kunde forhindre det, idet hun udbrød i tilspindelende Bevægelse: „Tilgiv mig, kjære Hr. Lange, tilgiv mig min gruelige Dumhed og Ubetænkksomhed!“

„Jeg forstaaar virkelig ikke Fruen,“ svarede jeg, idet jeg trak min Haand af hendes.

„Jo, De gjør. Møller var netop kommen herind for at bede om Hensind med Lejen, da De ringede paa, og da jeg vidste —“

„Jeg har oftere anmodet Fruen om ikke at berøre denne Person for mig. Har De i Deres Forhold til ham Nogen at bede om Tilgivelse, saa er det kun Gud og Deres Samvittighed.“

„Min Samvittighed bebrejder mig Intet, Hr. Lange,“ svarede denne mærkelige Kone, som saa godt som i et og samme Øjeblik kunde være vred og forsonet, bedrøvet og fornøjet med kjendeligt Anstrøg af Fortrydelse.

„Saa meget desto bedre for Fruen,“ bemærkede jeg og forhindrede hende derved i at tale videre; „saa kunde jeg maasse nu saa at vide, hvad Fruen ønsker at tale med mig om?“

„Ja, men jeg vilde dog saa inderlig gjerne,“ begyndte hun igjen.

„Fører Fruen atter Taler hen paa de Forhold, hvorom De ved, at jeg ikke vil høre Tale, saa nødes jeg til øjeblikkelig at vende Dem Ryggen, og kommer

Fruen saa til mig imorgen og begynder paa den samme Historie, maa De undskyldte, at jeg bærer mig ligedan ad."

Fruen holdt nu sit Lørklæde for Djnene og gav sig til at græde.

"Fruen ønsker maaffte Penge?" spurgte jeg.

Hun nikkede bejaende.

"Vær saa artig, her er en Sparekassebog paa 2,000 Daler," svarede jeg, idet jeg tog Bogen ud af min Brystklomme og lagde den paa Bordet, ved hvilket jeg stod.

Hun græd endnu heftigere.

"Farvel, min Frue!" sagde jeg.

"Hr. Lange!" udbrød hun, idet hun tog Lørklædet fra Djnene, „jeg vil saa gjerne tale med Dem om Nøkker, sæt Dem dog ned et Øjeblik."

"Er der maaffte Mere, Fruen ønsker?" spurgte jeg med Døren paaklem.

"Foragt mig ikke, Hr. Lange, jeg fortjener det ikke."

"Farvel, min Frue, Gud være med Dem!" sagde jeg, idet jeg, overbevist om hendes Brøde, forlod Bærelset, som jeg aldrig mere gjensaa.

Fire Uger efter tiltraabte jeg en Rejse til Norge, hvorhen jeg havde ladet mig engagere som Forretningsfører for et større Bjergværk, foreløbig for et Lidrum af sex Aar, men i Slutningen af det femte Aar kom jeg uventet tilbage til Kjøbenhavn for et Par Maaneders Tid.

Da jeg nogle faa Dage efter min Ankomst gik gennem Lægegade — jeg havde netop, men forgjæves, forhørt mig om Fru Lind —, lode hvinende Kvindestrig ud til mig fra en Kjælder. Som det altid gaar i Kjøbenhavn ved flige Lejligheder, var der snart samlet en hel Del Menneſter udenfor Stedet, hvorfra Raabet om Hjælp ſtedſe blev højere.

„Det er da bedſt at ſe, hvad der er paafærde,“ ſagde de Omkringſtaaende, og ſtrag var jeg tilligemed nogle Mænd nede i Kjelderen, ſom jeg bemærkede var et Udsalg af Tobak og Kaffeſetter. Vi fandt der en overſtaadig drukken Perſon, ſom, bevæbnet med en tyk Stok, under Eder og Forhandeſer var ifærd med at ſprænge Døren til et andet Værelſe, idet han raabte, at han vilde ſlaa det fordomte Fruentimmer ihjel, naar han bare kunde faa fat paa hende. En lille Dreng var krøben om bag en Stol i Butiken og ſtreg ſtadig paa ſin Moder. Ved forſte Blik ſaa jeg, at Manden var den noſſom beſjendte Møller, og hvad Kvinden angik, ſom var inde i den Stue, hvortil hun havde aſlaaſet Døren af Frygt for Miſshandling, da ſaa jeg hende vel ikke, men Stemmen var mig ſaare godt beſjendt. Møller var ſaa uſtyrlig baade i Ord og Gjerning, at jeg hente de en Politibetjent, medens de Andre paſſede paa ham ſaalænge.

Jeg var bleven rystet ved den Opdagelſe, jeg ſaaledes havde gjort, og jeg beſluttede for enhver Priis at ſe at faa at vide, hvorledes det egentlig ſtod ſig med den beklagelſesværdige Kone, og i hvilket Forhold hun

levede til den væmmelige Karl, der havde villet mishandle hende. Med Hensyn til min Ven Lind, da havde han ikke ladet høre det Mindste fra sig, siden han rejste; han vidste vel ikke af, at jeg var kommen til Norge, men jeg havde ordnet det saaledes i Kjøbenhavn, at Breve fra ham til mig strax vilde blive mig tilsendte.

Imidlertid vilde jeg nu søge at erfare Lidt om Fru Lind, og da jeg havde set, at der var Beværtning i det samme Hus, hvori hun boede, styrede jeg min Gang derhen næste Eftermiddag.

Jeg forlangte en halv Bajer og en Cigar, og da Bærten bragte mig begge Dele, henkastede jeg den Bemærkning til ham, idet jeg tændte Cigaren: „Det var da et farligt Postyr her var igaar ved denne Tid.“

„Ja, det har Herren i det Hele taget Ret i. Var De maaffe tilstede derved?“

„Jeg var endogsaa en af dem, som hentede Politiet,“ svarede jeg. „Banker den Mand til daglig Brug sin Kone?“

„De ere i det Hele taget ikke gifte,“ svarede Bærten, „men i ethvert Tilfælde var det godt, at han blev taget ved Bingebenet. Havde jeg blot været hjemme, skulde jeg nok have trakteret ham.“

Nu kom Konen ind af bare Iver for at tale med. „Den Laban kom først herind og fik sig nogle Snapse og Bajerst-Ol, men da jeg snart bemærkede,“ tilføjede Konen, „at han var overstadig drukken, viste jeg ham ud, og saa sagde han nok saa uforstammet,

at han heller ikke var bleven ret længe, thi han stulde ned og gjøre sin Regning op med sin gamle Kjæreste, og lidt efter hørte jeg saa Spektaklet bernede og saa, hvorledes Folt stimlede sammen paa Gaden."

"Ja, har hun flaaet op med ham," sagde jeg leende, „saa er det let forklarligt, at han vil flaa ned paa hende."

"Ja, men hun har aldrig været Kjæreste med ham," forsikkrede Bærtinden. „Hun er kun langt ude i Slægt med ham og hun har desaaarsag gjort ham meget Godt, som han lønede med at bestjæle hende og nu med, at han vilde have banket hende."

"Slap han godt fra sit Thyveri, og hvad stjal han?" spurgte jeg saa rolig som mulig.

"Han stjal en Sparekassebog paa hended 2,000 Daler," forklarede Madamen, „og," tilføiede Manden, „han kom i det Hele taget fire Aar i Forbedringshuset derfor. Herren kan tænke," vedblev Konen, „at han sagde i Retten, at Madame Lind havde givet ham dem."

"Madame Lind — er det Konens Navn?" spurgte jeg.

"Ja vist er det saa," svarede Manden, „og han kom til hende i Gaar for at banke hende, fordi hun havde angivet ham, det sagde han rent ud."

"Først blive bestjaalen og saa skulle mishandles — stakkels Kone!" sagde jeg deltagende. „Mistebe hun da alle Pengene?"

"Saa vidt jeg ved det," svarede Manden; „men i det Hele taget have vi ikke kjendt Noget til disse

Historier, før min Kone i Morges var nede for at trøste hende."

"Ja," supplerede Konen, „jeg kunde ikke Andet. for Madame Lind har altid været saa stille og fredssommelig i de to Aar, hun har boet her, og hendes lille Erik kommer af og til op at lege med vor Bertel."

„Hun er altsaa Enke?" spurgte jeg.

„Ja, Gud ved, hvordan det hænger sammen dermed," svarede Konen. „Jeg tror snarere, hun er skilt fra sin Mand."

„Om hun i det Hele taget har været gift," indvendte Manden.

„Det maa Du ikke sige, Andres," svarede Konen ivrig. „Jeg holder hende for en ærbar Kone; naar Du havde hørt, hvor ynkeligt det lød, hver Gang hun sagde: „Det er vel fortjent, Madame Gumerup, det er vel fortjent Altsammen og mere til," " saa vilde Du aldrig have glemt det."

„Den stakkels Kone er maasse ovenikjøbet fattig?" bemærkede jeg; „thi det saa ikke meget flot ud derne."

„Ja, smaat har det i det Hele taget været med hende," sagde Manden, „og derfor har jeg ogsaa i det Hele taget kjøbt mine Cigarer hos hende, skjøndt jeg kunde have faaet dem lidt billigere andetsteds."

„Ja, men det har hun altid skjønt paa," sagde Konen. „Hust blot den smukke Kastjet, hun forærede Bertel i Nytaarsgave."

„Ja, ja," sagde Manden, „jeg flager jo i det

Hele taget ikke, men naar hun nu rejser til Fløttetid, saa tager jeg dog mine Cigarer et andet Sted."

"Naa, saa hun slutter," hentastede jeg. "Det er da ikke af Frygt for Mishandling?"

"Nej," svarede Bærten, "men Husejeren vil have en halv Gang mere i Leje, og det giver jeg hende Ret i, at hun ikke kan svare," forstikkede Madamen, "uagtet hun tjener ret godt ved sine Kaffetter."

"De vare ogsaa ret smukke; hvem har hun Udvalg for?"

"Hun syr dem i det Hele taget selv," svarede Bærten.

"Skal De ikke ned at have Dem en?" spurgte hans godmodige Kone hurtigt. "Eller skulle vi saa nogle herop, De kan se paa?"

"Jeg har desværre ikke Brug for nogen," svarede jeg; "men jeg fik saadan Medlidenhed for den stakkels Kone i Gaar, at jeg gjerne vilde give Dem nogle Skillinger til hende, dersom De tror, det kan gaa an."

"Penge ere i det Hele taget gode til enhver Tid, naar man faar dem paaen' loblig Maade. Hvad tyktes Du, Kone?"

"Vil Herren give mig nogle Dalere til hende, tror jeg nok, hun vil tage imod dem," sagde Konen. "Hvem maa jeg hilse fra?"

"Fra den Mand, der hentede Politiet igaar," svarede jeg. "Se her er en Tyvedalerseddél," vedblev jeg, da Manden og Konen vilde have nøjere Bæstet, "men saa skal De ogsaa, min gode Hr. Gumerup,

love mig, saavidt det staar til Dem, at sørge for, at den stakkels Kone ikke oftere bliver mishandlet af hin Sturf."

"Det skal jeg i det Hele taget indestaa Dem for," svarede Barten ivrig.

"Det ville vi alle Tre drikke et Glas Vin paa," sagde jeg, thi jeg tog Madamen med, paa Grund af hendes noget mistænkelige Næse.

"De er i det Hele taget en Stadsmand," forsikrede Barten. "Hi, hi, hi! Hørte Du, Mo'er, Du skal drikke med?"

"Men vil dog Herren ikke selv gaa ned og give hende Pengene, eller skal jeg faa hende herop?"

"Naar jeg kommer igjen," svarede jeg, "skal jeg selv gaa ned til hende og maasse give hende flere, om hun trænger til dem. Vi kunne saa gaa derned sammen, Madame Gumerup," tilføjede jeg, "thi det, De fortalte mig om, at hun var saa angerfuld, har bevæget mit Hjerte mere end de Prngl, hun nær havde faaet i Gaar."

Madame Gumerup tørrede pligtsthyldigst sine Øjne og nippede til Vinen.

"Men hvornaar kommer De i det Hele taget igjen?" spurgte hendes Mand. "Thi som jeg sagde før, flytter hun jo snart."

"Na, den Tid, den Sorg!" svarede jeg muntert. "Men De skal komme til at give ligesaa mange Flasker Vin, som hun faar Slag imedens."

"Det skal jeg i det Hele taget villig gjøre,"

svarede Manden leende; „men hvad giver saa De, naar hun slipper?“

„En Tyvedalersfeddel til,“ svarede jeg ligesaa muntert.

Nu kom en Mand ind i Stuen, og strax raabe Madame Gumerup: „Lønt Dem bare, Hr. Jofias, denne gode Herre har givet mig 20 Daler til den stakkels Kone herne!“

„Var han rigtig god,“ svarede den Indtraadte, idet han kastede et begjærligt Blik paa Tyvedalersfeddelen, som Konen holdt i Haanden, „saa skulde han lægge to en halv Gang saa mange til, for saa slap jeg maaste for Brøvl siden hen.“

„De maa nemlig vide,“ forklarede Værten, „at Hr. Jofias i det Hele taget er Husejeren, som er bange for ikke at saa sine Penge.“

„Naa, saa,“ svarede jeg, „Lejen er altsaa 50 Daler?“

„Ja, hverken Mere eller Mindre,“ svarede Ejeren bekræftende.

„Godt,“ svarede jeg, og idet jeg lagde en Halvhundrededalersfeddel paa Bordet, vedblev jeg: „Hr. Gumerup vil behage at saa en Kvittering for den nu erlagte Leje. Madamen skal beholde sine Kaffetter.“ Og førend de Tilstedeværende kunde komme sig af deres topmaalte Forbauselse, var jeg ude af Døren.

Hvorledes havde Fru Linds Forhold været til hendes slyngelagtige Fætter? Dette Spørgsmaal traadte atter og atter frem for mig, uden at jeg formaede at besvare det.

Alt talte ganske vist imod hende, og dog hævede der sig samtidig dermed en undskyldende Røst for hende i mit Indre. Hun havde ganske vist været uhyre letsindig i sit Forhold til denne sin Fætter, lige til vi skiltes, og efter Alt at domme havde hun næppe været forsigtigere siden hen; men selv de mest letsindige Mennesker have Grændser, som ogsaa de ikke overstride, naar de først ere blevne gjorte opmærksomme paa den Fare, der truer dem, og da Fru Lind besad en vis Vresfølelse og lige saa vist bar stor Kjærlighed til sin Mand, hvis Tab hun alene kunde tilskrive sig selv, kunde jeg nu ikke andet end tvivle lidt om hendes Brøde, hvor meget der end talte derimod. Men saa den lille Erik? Ja, med ham lod jeg det staa hen foreløbig, og troste mig ved, at han i det Mindste bar Linds Fornavn.

Næste Morgen blev jeg overrasket ved at faa et Brev fra Schweiz, og min Anelse sagde mig strax, hvem der var Brevskriveren. Jeg læste det, idet jeg glædede mig over, at jeg havde faaet det saa tidlig; jeg vilde nemlig i Løbet af Dagen besøge Fru Lind, og nu kunde jeg dog bringe Efterretning fra hendes Mand. Brevet var kort og meget betegnende for min gamle Ven.

„Nu ere fem Aar hengaaede,“ skrev hun, „siden jeg forlod Danmark, og dersom Guds Straffedom ikke har rammet det forbryderiske Par, vil den næppe træffe dem herne. Jeg beder Dig nu, min Ven, om at opfylde mig en Bøn, maaste den sidste, jeg retter til

Dig i denne Verden. Staf mig at vide, om de leve sammen endnu og hvorledes Samlivet da er. Leve de sammen, er jeg for bestandig død for hende, jeg kaldte min Kone, men ere de skilte, saa lad mig vide, hvorledes Adskillelsen er foregaaet. Fører hun tillige et ærbart og stille Levnet, skal hun ikke lide Nød, selv om hun ikke erkjender sin store Uret imod mig. Jeg lægger Alt i Din Vennehaand, men lad mig selv være saa meget som mulig uberørt, naar Forholdene bringer Dig i Berøring med hende. Maaſte behøver hun slet ikke min Bistand og har slaaet mig aldeles af Tankerne, hvad der er saa meget desto bedre for os Begge."

Jeg overvejede, hvorledes jeg skulde forholde mig med Hensyn til hele denne Sag, og gik samme Formiddag til Fru Lind. Da det var Søndag, fandt jeg Butiken lukket; en Tjenestepige, som hørte til Huset, sagde mig imidlertid, at jeg kunde træffe Fruen paa 2den Sal hos en Onke, der var hendes Veninde. Altsaa gik jeg derop og bankede paa Døren, som blev aabnet af en yngre Dame, der var særdeles smuk, men dog bar Spor af megen gennemgaaet Sorg.

Jeg sagde hende mit Grinde, og hun meddelte mig derpaa, at Madame Lind, som hun kaldte hende, var gaaet ud for kort Tid siden, da hun havde nogle Forretninger i Byen.

Den unge Kone interesserede mig, og da jeg desuden ønskede at erfare noget Nærmere om Fruen, bad jeg hende om et Glas Vand og fortalte hende

samtidig, at jeg havde den Opgave at træde hjælpende til for den stakkels Kone, eftersom en Slægtning af hende vilde tage sig af hende, saafremt hun ved sit Forhold fortjente en saadan Velvilie.

„Hun er ligesaa værdig dertil som hun er fattig,“ svarede Damen. „Hendes Fortid kjenner jeg ikke nøjagtig, thi jeg kan godt mærke, at hun ikke ønsker, at den bliver berørt. Forresten arbejder hun som en Vi og har erhvervet sig Agtelse hos Enhver, som kjenner hende, for sit stille, bestedne Væsen.“

Jeg fandt det nu upassende at blive længere hos den mig helt ubekjendte Dame, men udbad mig dog ved Afsteden, efter at have sagt mit Navn, at erfare hendes.

„Jeg hedder Agnete Strom,“ svarede hun med en vis Sørgmodighed, „og er ikke saa lykkelig som min Veninde, Madame Lind, at have nogen Slægtning.“

„De stammer maaste fra en Sømandsfamilie?“ spurgte jeg, idet jeg pegede paa et Oliemaleri, som forestillede en Brig for fulde Sejl; hun havde nemlig ladet Døren staa aaben ind til sin tarveligt, men net møblerede Dagligstue.

„Den Sømand, hvis Billede hænger neden under Maleriet, var min Egtfælle,“ svarede hun og kastede et Blik af usigelig Omhed paa det smukke Portræt.

„Tilgiv mig, bedste Frue,“ sagde jeg, „at jeg

fulde komme til at berøre en for Dem saa smertelig Grindring.

„Det var en Gang, at det klang smerteligt, som De siger, men nu er det mig en Trøst at tale om min afdøde Mand, der omtom med hint stolte Skib et Par Maaneder efter vort Bryllup — saa ved De Alt.“

Hendes Dine hyltedes med Taarer alt som hun talte, og med den inderligste Deltagelse hød jeg den vakre Kone Farvel, idet jeg sagde, at jeg op ad Dagen vilde søge at træffe Fru Lind. Jeg kunde ikke lade være at anstille en Sammenligning mellem de to Kvinder og denne jalbt ubetinget ud til Fordel for Fru Strøm. Sen paa Eftermiddagen kom jeg igjen, og da Butiksbøren fremdeles var lukket, gik jeg ind i Fru Linds lille Kjøkken, uden at hun bemærkede min Ankomst. Jeg hørte Stemmer indenfor den anden Dør og mærkede strax, at det var et Barn, som stavede, af og til rettet af sin Moder, hvis Stemme jeg strax gjenkjendte som Fru Linds. Endelig bankede jeg paa Døren, Stavingen holdt op; men jeg syntes, Moderen udstødte et svagt Strig. Langsomt aabnede jeg Døren, men næppe fik Fru Lind Øje paa mig, før hun skjulte sit Ansigt i sine Hænder, idet hun gav sig bitterligen til at græde. Den lille Fyr, som saa sin Moder græde, løb hen til hende, og idet han trykkede sig op til hende, sagde han: „Moder, Moder, vil den fremmede Mand gjøre Dig Fortræd?“ og saa gav han sig til at græde med.

Jeg satte mig ned paa den eneste ledige Stol i Bærelset, ubiis om, hvordan jeg skulde tage det med Konen, men endelig udbrød jeg: „Fat Dem, Fru Lind, for Deres egen og Deres Barns Skyld, fat Dem, jeg kommer som Deres Ven.“

„Det ved jeg, det ved jeg,“ hulkede den arme Kone. „O, havde jeg blot fulgt Deres Raad, men jeg fik først for sent Øjnene op for Deres ædle Hjerte.“

„Lad os nu ikke mere tænke paa Fortiden, Fru Lind,“ svarede jeg, „men holdt os til Nutiden og tænke paa Fremtiden.“

Det lod ikke til, at hun hørte, hvad jeg sagde til hende, thi hun vedblev som for sig selv: „Det er fortjent, det er fortjent Altsammen og meget Mere til.“

Da jeg mærkede, at det ikke kunde nytte, hvad jeg sagde til Konen, begyndte jeg at tale til Drengen, som havde holdt op med at græde og saa vist paa mig, thi jeg tænkte, at dette vilde hjælpe til, at Fruen hurtigere fattede sig.

Jeg tog en Specie ud af min Portemonnæ, og idet jeg viste ham den, sagde jeg til ham: „Denne skal Du faa, dersom Du kan sige mig, hvad Du hedder.“

„Erik Kathinkus Lind,“ svarede Drengen nok saa raft.

„Godt svaret, min Dreng,“ sagde jeg nikkende til ham og rakte ham Mønten, som han nysgjerrig

betragtede, hvorefter han spurgte sin Moder: „Maa jeg tage den?

Midlet havde imidlertid hjulpet, Fruen havde standset sine Laarer, og efter at have givet Sønnen den forønskede Tilladelse, vendte hun sig nu mod mig, medens hendes Son blot brød sig om Skillingen, som han gav sig til at lege med.

Før jeg tænkte derpaa, havde Fruen grebet min Haand og vilde netop til at kysse den, da jeg i Tide fik hende forhindret deri.

„O, tillad det,“ bad hun og saa høflig paa mig, „jeg takker Dem saa inderlig for Deres Godhed imod mig, thi jeg kjendte Dem strax efter Madame Gumerups Beskrivelse; hvilken Stam følte jeg dog ikke, da hun fortalte mig, at De havde været Bidne til hin Uslings Forsøg paa at mishandle mig!“

„Tænk nu ikke mere derpaa, stakkels Kone,“ sagde jeg; „har De fejlet, saa har De ogsaa lidt derfor.“

„Ja, Hr. Lange, jeg har lidt forfærdeligt, og jeg var gaaet tilgrunde, dersom jeg ikke havde lært at søge til den naaderige Gud, og dersom jeg ikke følte mig styrket ved, at hvor letfindig jeg end var i mine unge Dage, saa har jeg intet Andet at bebrejde mig overfor min Mand, end netop dette. Tror De mig ikke, Hr. Lange?“ spurgte hun, idet hun rimeligvis mistydede det Udtryk i mit Ansigt, som disse Ord fremkaldte.

„Stjøndt jeg maatte antage, at De nærede en mig ubegribelig Godhed, for ikke at sige Kjærlighed, til det Menneſte, ſom De med Rette kalder en Uſling, ſaa har jeg dog aldrig rigtig kunnet tænke mig Dem ſom en ſalden Kvinde, og det glæder mig oprigtigt at høre min gode Formening om Dem ſtaadfæſtet af Deres egne Ord.“

„Jeg har aldrig næret Kjærlighed til det Menneſte,“ ſvarede hun, „men ganſte viſt en for vidt dreven Godhed, hvilket fornemmelig kom deraf, at han ſaa at ſige er min eneſte, ſtjøndt noget fjerne Slægtning. Jeg nærede den Gang baade Uvillie og Miſtro til Dem, Hr. Lange — De ſer, at jeg ſtrifter Alt oprigtigt —, og i Følelſen af, at han aldrig havde været andet end min Ven og heller aldrig kunde blive Andet, ſatte jeg endog en taabelig Glæde i at trodſe Dem og ſtraffe min Mand, for hvem De ved, jeg havde ydmøget mig, ſom ikke mangan Kvinde vilde have gjort, idet jeg mente, at han havde været altfor haard imod mig, efterſom jeg jo dog ikke havde været Andet end noget letſindig. Jeg kan godt tænke, hvad De vil ſige,“ fortsatte hun, da hun mærkede, at jeg vilde afbryde hende: „det var taabeligt, dumt, ſtamme- ligt af mig; kald det, hvad De vil, naar De blot vil tro, hvad jeg ſiger.“

„Jeg vil tro Dem,“ ſvarede jeg med Alvor; „her har De min Haand derpaa.“

„Gud velsigne Dem derfor!“ udbød hun, tog min fremrakte Haand imellem begge ſine Hænder og

faa faa venlig og trohjertig paa mig, at jeg maatte jige til mig selv, at et saadant Blik ikke kunde lypve.

„Hvor længe boede Uxlungen hos Dem?“ spurgte jeg, „og hvorledes lykkes det ham at bestjæle Dem, hvilket Madame Gumerup har fortalt mig, at han gjorde?“

„Han blev hos mig til 1ste Maj,“ forklarede hun, „hvilket kom deraf, at han bildte mig ind, at han skulde tage sin Examen i April, og at han ikke havde Raad til at blive liggende og tage den, dersom jeg ikke vilde lade ham bo frit hos mig, hvilket jeg ogsaa gjorde af den rene Medlidenhed og fordi Bærelset alligevel maatte staa ledigt, eftersom jeg i Aviserne forgjæves havde søgt at faa en anden Logerende. Han tog imidlertid ingen Examen, og da jeg paa anden Haand fik at vide, at han var en ligefrem Dagdriver og Svirebroder, som man kaldte det, brød jeg overtvært med ham og han maatte rejse. Han besøgte mig rigtignok af og til, og da han mærkede, at jeg nægtede mig hjemme for ham, passede han mig op paa Gaden, hvilket imidlertid blot lykkes ham en enkelt Gang, fordi jeg paa Grund af min Forfatning.“ og her kastede hun et Blik paa sin lille Søn, „saa godt som ikke mere forlod mine Bærelser. Jeg havde imidlertid opagt min Vejligbed og solgt de fleste af mine Møbler og havde Dagen før Flyttedagen høvet nogle Penge af min Sparekassebog, som jeg efter Hjemkomsten havde ladet blive liggende paa min Sekretær, fordi jeg havde

hert min lille Søn græde inde i Sovokammeret. I Hastigheden havde jeg nok glemt at smække Døren i efter mig, og da jeg efter et Par Timers Forløb igjen kom ind i Stuen og vilde tage Sparekassébogen, var den forsvunden. Jeg havde aldeles ingen Tanker om, hvem der var Lyven, thi at den var stjæalen, kunde jeg begribe, men ilede paa min Værts Raad strax til Sparekassen for at anmeldte det Forefaldne og forhindre, at Pengene udbetaltes. Med alt dette var der gaaet saa lang Tid hen, at Kontortiden var forbi, og jeg blev til næste Morgen i Stebet for strax at gaa til Politiet. I Sparekassen hørte jeg til min Forsædelse, at Pengene vare udbetalte, men da det undrede Personalet, at jeg vilde have alle Pengene en Timestid efter, at jeg havde hævet 100 Rdl., lagde man nøje Mærke til den Person, som i mit Navn havde forevist Sparekassébogen og forlangt Pengene udbetalte. Af Signalementet vidste jeg strax, hvem der var Lyven, og nu fik Politiet travlt. Der hengik imidlertid nogle Dage, før det kom paa Spor efter ham, thi han var samme Aften taget med Extrapost til Holland, hvorfra han over Rødby var gaaet til et Steb i Holsten og derfra til Hamborg, hvor en udsendt Politibetjent fik Fingre i ham, ret som han vilde afgaa til Amerika. Han havde allerede forbrugt 600 Daler og havde dertil den Frækhed at paaftaa, at jeg, paa Grund af vort Kjærlighedsforhold — var det dog ikke forsærdeligt — havde tilladt ham at hæve Pengene, for at komme til

Amerika, og denne Paastand var det ikke Forhørsdommeren muligt at faa ham fra."

"Lad os nu gaa bort fra disse sørgelige Minder," sagde jeg, "og trøst Dem nu ved det, jeg har at sige Dem."

"Jeg har kun en Trøst i denne Verden, Hr. Lange," svarede hun med Inderlighed, "og det er Haabet om, at min dyrebare Mand tænker paa mig, om ikke med Kjærlighed, saa dog med Velvillie — gjør han det?"

"Ja, han gjør, Fru Lind," svarede jeg, "hør kun." Men hun hørte Intet, saa fordybet var hun i en stille Bøn, idet hun holdt de foldede Hænder for sine Øjne. Jeg kunde ikke afbryde hende. Endelig saa hun paa mig, jeg kan næsten sige, med et forklaret Blik. "Tror De, at han vil blive Inffelig ved at høre, at Gud har stænknet ham en Søn? Er det dog ikke hans livagtige Billede i Blik, Stemme og Udtrykket i hans søde Ansigt?"

Alt dette havde jeg allerede lagt Mærke til, men for ikke at indgive hende Forhaabninger, der maaste vilde vise sig falske, afbrød jeg hende med disse Ord: "Lad os haabe det Bedste af Fremtiden, men bng ikke for fast paa et godt Udfald ligeoverfor Deres Mand, som jeg imidlertid skal give en upartist Fremstilling af alt det, De har gaaet igjennem, ligesom jeg ogsaa skal give Dem det bedst mulige Bidnesbyrd." Og nu fortalte jeg hende om det Brev, jeg samme Dag havde modtaget. Hun tilkastede mig et taknemligt

Bliv og udbød med sagte Stemme: „Maa jeg skrive ham til?“

„Jeg vil paa det Udvorligste fraraade Dem dette, indtil jeg hører, hvorledes han optager mine Meddelelser. Bliv ikke bedrøvet derover,“ vedblev jeg, da jeg saa det nedslaaede Udtryk i hendes Ansigt; „hufft ogsaa paa, at jeg fraraadede Dem Mødet med ham.“

„Ja, ja,“ udbød hun hastig, „De skal raade; jeg underlaster mig aldeles, hvad De bestemmer for mig.“

Jeg svarede, at det glædede mig, hun havde Tillid til mig, og fortalte hende nu om mit Møde med Fru Strøm, idet jeg tillige spurgte hende om, naar hun havde gjort denne Dames Betjendtskab.

„Agnete Strøm har været mig en trofast Veninde,“ svarede hun, „ja endnu Mere, thi hun har, trods sine smaa Forhold, frelst mig fra Fattigdom og Elendighed. Jeg faldt nemlig i en langvarig Sngdom nogen Tid efter at jeg havde faaet min lille Grik, saa det varede Aar og Dag, før jeg kunde tænke paa at fortjene Noget til Hjælp til Udkommet. Da jeg endelig kom saa vidt, gik det alligevel kun smaat dermed, og efter endnu et Aars Forløb, havde jeg brugt Alt, hvad min Mand efterlod mig. Jeg sled Nat og Dag med Sning, men det var mig ligesrem umuligt at staffe Føden, end sige Mere, til min lille Søn og mig selv, og jeg ved næppe, hvorledes det vilde have gaaet mig, dersom jeg ikke tilfældigvis havde lært Fru Strøm at

kjende. Hun har lidt Rentepenge at leve af og ernærer sig desuden ogsaa ved Svarbejde, og hun hjalp mig til at begynde denne lille Handel, efter at jeg havde været nogen Tid hos hende, uden at hun senere har villet modtage det mindste Bederlag for dette mit Ophold hos sig, Skjøndt hun nok kunde behøve det."

"Ja, ja," svarede jeg muntert, „jeg mærkede nok, at hun var en vakker Dame og mente Dem det godt; er De saa venlig at hjælpe hende fra mig?"

Jeg tog nu Afsted fra Fru Lind, idet jeg lovede hende, at det ikke skulde vare mange Dage, før jeg gjentog mit Besøg, men hun afflog mit Tilbud om yderligere Pengeunderstøttelse, ja, hun vilde endogsaa have tilbagebetalt mig den Husleje, jeg havde klareret for hende, hvilket jeg naturligvis ikke vilde høre Noget om.

Den næste Dag sendte jeg Lind en udførlig Beretning om hans Kones Forhold, lige fra den Stund, han forlod hende, og til jeg traf hende, udfat for Mishandling af hin Ussling. Jeg underrettede ham om hans Søns Tilværelse og om den dybe Anger, der gjennemtrængte hans Kone, hvem jeg vilde være til Tjeneste i enhver Retning, men mente dog, at det var bedst, han selv kom tilbage, saa sit Barn og hørte sin Kones egen Beretning om, hvad hun havde lidt, idet jeg forsikrede, at der efter min Overbevisning ikke kunde lægges hende Andet end en stor Barnagtighed tilLast, hvori han selv maatte ovenikjøbet ikke var uden

Styld; i ethvert Tilfælde var. hun bleven straffet haardere end hun fortjente.

Der hengik omtrent tre Uger, i hvilken Tid jeg havde besøgt Fru Lind og hendes Veninde nogle Gange, inden jeg atter fik Brev fra min Ven. I Brevet var indesluttet en Anvisning paa en betydelig Sum, som jeg havde at høre for at bestride Udgifterne for den kommende Tid. Han vilde nemlig ikke have, at hans Kone maatte blive boende, hvor hun var, eller beskæftige sig med nogen Handel; han skulde nok sørge for hendes Udkomme. Derfor anmodede han mig om at faa en Leilighed til hende i en anden Kant af Byen og møblere den fra Ny af, men for Resten talte han ikke et Ord om sine Følelser for sin Kone eller berørte sin Søn i det temmelig korte Brev. Han paalagde mig imidlertid paa det Indstændigste ikke at tale Noget derom til hans Hustru, før Lejligheden var i Orden, saa hun kunde flytte ind i den samme Dag.

Med Assistance af en gammel Dame, som jeg var lidt i Familie med, fik jeg snart en Leilighed baade leiet og møbleret, og derpaa gik jeg en Eftermiddag hen til Fru Lind for at meddele hende, at hun, naar hun ønskede det, kunde flytte ind i sit ny Hjem i Store Kongensgade. Da jeg kom til Døren, var den aflaaaset, og jeg vilde derfor gaa op hos Fru Strøm, men mødte hende paa Trappen.

„Goddag, Hr. Lange!“ sagde den ungdommelige Enke — hun var næppe 25 Aar — med et indtagende Smil. „Madame Lind ventes tilbage hvert Djeblif,

da hun blot er henne i en Butik; men her er Røglen, om De vil lufte Dem selv ind saalænge."

"Og saa skal jeg sidde og kuffelure ganske alene. Nej, ved De hvad, Fru Strom, saa foretrækker jeg at træde indenfor hos Dem, om De vil tillade mig denne Frihed?"

"Hjertensgjærne, vær saa artig, Hr. Lange!" svarede hun, og snart sad jeg i Sofaen i hendes hyggelige Bærelse.

Hun blev naturligvis uhyre overrasket, da jeg fortalte hende, hvorfor jeg var kommen.

"Jeg er slet ikke glad ved, at min Veninde, som i saa lang Tid har været min daglige, for ikke at sige min eneste Omgang, skal slutte saa langt bort. Hun tænkte ganske vist paa at slutte, men Bærten har fornødig opgivet sin Fordring om Forhøjelse af Lejen, og vi vare Begge glade over, at hun kunde blive. Og hvorfor skal hun overhovedet rejse saa snart?"

"Det er hendes Mand's udtrykkelige Forlangende."

"Men naar hun nu ønsker at blive?" spurgte Fruen.

"Lejligheden er, som sagt, allerede i fuldstændig Orden," svarede jeg med et Skuldertræk.

"De er virkelig en altfor samvittighedsfuld Kommissionær," sagde hun med en Fortrydelse, der klæbte hende godt.

"Men De kan jo besøge hende saa ofte det skal være," bemærkede jeg.

„Ja, men det er dog ikke Noget imod det daglige Samliv,“ svarede hun.

I det Samme gik Døren op, og Fru Lind med sin lille Søn ved Haanden traadte ind. Hun blev meget glad ved at se mig, men selvfølgelig endnu mere overrasket ved Alt, hvad jeg fortalte hende.

„Da jeg af Brevet ser, at min Mand ønsker saa meget, at jeg skal stutte, vil jeg ogsaa tage herfra imorgen den Dag,“ sagde hun; „men hvor jeg alligevel er bedrøvet over at skulle stilles fra Dig, Agnete, som jeg sthlder saa uendelig Meget!“ Og med disse Ord greb hun bevæget begge sin Venindes Hænder.

Jeg foreslog nu, at vi i Forening skulde kjøre hen og se Fruens nye Hjem, og dertil vare begge Damerne meget villige, hvilket for Fru Strøms Bedkommende voldte mig en ikke ringe Glæde, thi jeg vil ikke skjule for Læseren, at denne unge Enke ved sin Hjertensgodhed og usædvanlige Dannelse havde gjort et Indtryk paa mig, som ingen Kvinde før, og at jeg ikke havde set hende smukkere eller elsteligere end den Dag. Derpaa hentede jeg en Droschke og snart vare vi i Fruens nye Lejlighed. Min Ven Lind havde en Gang foræret mig sit Portræt og dette havde jeg hængt under Spejlet over den lille Sofa i Dagligstuen, men næppe havde Fruen set det, før hun, ganske ude af sig selv, slængede sine Arme om min Hals og, til ikke mindre Overraskelse for Fru Strøm end for mig, trykkede et Kys paa mine Læber.

„Tak, o, Tak, bedste Hr. Lange!“ raabte hun,

idet hun sløj hen til Billedet, tog det ned af Bæggen og kysede det atter og atter. „Se, min søde Erik, dette er Billedet af Din Fader. Hvor lykkelig har De dog ikke gjort mig, Hr. Lange, jeg ejede ikke engang et Portræt af min Mand!“

Da Udbrudet af hendes Følelser — Fru Lind var, som man nok har bemærket, af en temmelig hæftig Natur — havde lagt sig noget, besaa Damerne Lejligheden, men da de udtalte deres Forundring over den Indsigt, hvormed Alt var ordnet, maatte jeg naturligtvis henbise til min Slægtning, hvem dette skuldes. Derefter fulgte jeg Damerne tilbage til Fru Strøms Hjem, hvor jeg spiste til Aften, medens det blev aftalt, at Fru Lind skulde flytte næste Dag, hvilket hun nærrede en hæftig Vængsel efter, sagtens for sin Mands Skyld, skjøndt det gjorde hende ondt at stilles fra sin Veninde.

I Løbet af Aftenen blev jeg et Par Gange ene med Fru Strøm, og vi talte da sammen om Fru Lind og hendes Mand.

„Der har vel sagtens været Fejl paa begge Sider,“ bemærkede hun, „men en underlig, ja ligesrem hæslig Maade er det dog, den gode Hr. Lind opfører sig paa. Han sørger ganske vist nu rigelig for hende, men det er ikke hans Skyld, at hun ikke er gaaet tilgrunde. Og saa sender han hende ikke et Par Ord, ja omtaler ikke engang sin Søn i sit Brev til Dem eller beder Dem hilse hende, og hun synes alligevel at elske ham saa højt, at hun endog kunde ødsle lidt af sin Kjærlighed paa Dem, uden derfor at blive fattigere.“

„Lind har sine store Særheder,“ svarede jeg, idet jeg indrømmede Sandheden af hendes Bemærkning; „men hans Kone kjenner disse og brøder sig ikke derom.“

„Imidlertid,“ vedblev hun, hvor tungt det end er at stilles, er det dog Tusinde Gange bedre, naar Gud i sin urandsagelige Visdom gjør Skilsmisfen selv, end naar den fremkaldes ved Hjerternes Haardhed eller Forvildelse.“

Medens hendes Tanker derved formodentlig dvælede hos hendes afdøde Mand, tænkte jeg udelukkende kun paa hende, der blev mig mere og mere dyrebar, og jeg kunde efterhaanden mærke paa Fru Lind, der i den Retning var mere skarptseende end hendes Veninde, at disse mine Følelser ikke vare skjulte for hende. Selvfølgelig var jeg behjælpelig med at ordne Fru Linds Forhold, da hun forlod sin Bopæl den næste Dag — hendes Varelager, om det kunde kaldes saaledes, solgte jeg til en Jøde for 20 Rigsdaler, og om Eftermiddagen skrev jeg, da jeg opholdt mig i hendes nye Hjem, hvor ogsaa Fru Strøm var tilstede, et langt Brev til hendes Mand, efter at jeg endnu en Gang havde fraraadet hende at gjøre det selv, og jeg fortalte ham naturligvis Alt, hvad der var sket. Jeg meddelte dog af Forsigtighed ikke noget om Rysset, lige saa lidt som om det Indtryk, hendes Veninde havde gjort paa mig, men at jeg fortalte ham, hvormegen Tak han og hans Kone skulde Fru Strøm, er en Selvfølge.

Høfligheden bød mig at følge Fru Strøm hjem om Aftenen, og jeg kunde ikke nægte for mig selv, at

min Glæde var stor over at kunne opfylde denne Blygt. I Begyndelsen af vor Vandring var jeg overmaade taus og forlegen, men efterhaanden tog jeg Mod til mig; dog Læseren vil tilgive mig, at jeg tier med, hvad vi talte om mod Slutningen af vor Spadseretur; kun skal jeg sige, at da jeg tog Afsted med min elskede Agnete udenfor hendes Gadedør, var den Pagt sluttet imellem os, der siden har været os en Kilde til usigelig Lykke. Imidlertid aftalte vi, at vi næste Eftermiddag vilde besøge Fru Lind igjen, og dette skete da ogsaa. Blev hun forbausset ved at se os komme paa en Gang, saa blev hun det ikke mindre, da vi vare komne ind i hendes Dagligstue, thi nu lagde jeg min Arm om min Kjærestes Liv og trykkede et Kys paa hendes Læber.

„Men, min Gud, hvad ser jeg?“ udraabte Fru Lind og slog Hænderne sammen.

„Du ser jo ikke Andet,“ svarede min Elskede med et lykkeligt Smil, „end hvad jeg saa, Du selv gjorde forleden Dag.“

„Maa jeg gratulere!“ begyndte hendes Veninde med en næsten overstadig Glæde. „I fortjene Begge hinanden, det er min oprigtige Mening.“

Vi satte os nu ned saa glade og lykkelige, som det er Menneſter forundt at kunne være, idet vi talte om vor Forening, som det var min Hensigt at faa fuldbyrdet, før jeg rejste til Norge igjen.

Naturligviis underrettede jeg Lind om min Forlovelse, og der hengik nu en fjorten Dage; men uagtet

Agnete og jeg vare helt optagne af vor Lykke, kunde vi dog ikke undlade at bemærke, at Fru Lind blev mere og mere alvorlig, næsten tungfinelig, hvilket iøvrigt var let forklarligt, eftersom hun rimeligvis havde ventet, at hendes Mand, der forsynede hende gennem mig, endog rigelig, ikke kunde vedblive at være usonskelig imod hende og ligegyldig imod sin Søn. Hendes eneste Glæde var at være sammen med Agnete, at tale med hende om hendes tilkommende Lykke som min Hustru og lægge Planer med hende om Husets Bestyrelse.

Som jeg en Morgen sad og læste den mig bragte Avis, saa jeg til min Forbauselse, at man havde fundet Liget af et Ladegaardslem ved Navn Rudolf Møller i Ladegaardsaaen. Om der forelaa et Selvmord eller en Ulykke, var vel ikke klart, men man antog det Sidste, fordi man havde set ham om Aftenen støre til Ladegaarden i en fuldstændig beruset Tilstand.

Jeg tog strax Avisen i Lommen, og da jeg havde faaet Biskhed om, at Personen var den tidt omtalte Fætter, gik jeg hen til Fru Lind og lod hende læse det selv. Hun satte sig i Sofaen uden at sige et Ord og sad der længe med foldede Hænder og i dybe Tanker. Endelig udbroød hun: „Fred være med ham! Jeg bebrejder ham Intet, det var Altsammen min egen Skyld.“

Efter Aftale med Fruen lagde jeg nu Avisen i en Konvolut og sendte den til hendes Mand, thi vi

antog, at det maatte gjøre et stærkt Indtryk paa ham at erfare Møllers dødelige Afgang.

Som jeg nu en Formiddag sad i mine Bryllupsbetragtninger og Beregninger, thi vi havde nu ikke mere end en otte Dage til den lykkelige Time, der for evig skulde forene mig med min Elskede, træder Lind pludselig ind til mig.

Jeg blev saa forbauset, at jeg i første Øjeblik ikke kunde byde ham velkommen.

„Hvor Du ser forundret paa mig!“ udbrød han næsten med Munterhed. „Er mit Besøg Dig da saa uventet?“

„Ja, det skal jeg aldrig nægte,“ svarede jeg, hjertelig rystende hans Haand til Velkomst. „Men desto gladere er jeg ogsaa ved Din Nærværelse. Velkommen, Tusinde Gange velkommen, kjære Ven! Hvornaar var Ankomsten?“

„Sent i Aftes,“ svarede Lind, idet han tog Plads i Sofaen hos mig. „Det er Avertisementet, som Du sendte mig, der har bragt mig tilbage, thi først ved hans dødelige Afgang kan jeg atter nærme mig min Kone, om det ellers paa nogen Maade er muligt.“

„Den Mulighed ligger alene hos Dig“, forstkrede jeg ham. „Din Hustru vil sthye i Dine Arme med et Glædesudbrud, for ved sin Kjærlighed at bringe Dig til at glemme det Forbigangne. Men hvorledes Din Forsoning med hende kan sættes i Forbindelse med hint Dødsfald, er mig en komplet Gaade.“

„Du vil heller ikke kunne forstaa mig, kjære Ven,“ svarede han, „om jeg vilde forklare Dig det. Lad det derfor blive min Hemmelighed.“

Da jeg kjendte min Bens Særheder i visse Stykker, vilde jeg ikke videre røre ved denne Sag, og i Laushed ventede jeg paa, hvad han fremdeles vilde sige til mig.

„Jeg maa allerførst se det Barn, som kaldes min Søn,“ bemærkede han. „Er han det virkelig, vil ogsaa Blodets Røst tale til mig.“

„Saaledes maa Du ikke tale,“ sagde jeg med ikke liden Fortørnelse, hvilket han godt mærkede. „Du kan ikke overbevise Din Hustru om Andet end et letfindigt Ganteri, hvilket hun bitterlig har angret og tilstræffelig udsonet. Desuden er Barnet Dit utrykte Billede, og kan Du ikke se det ved første Blik, saa har Du glemt dit eget Kontrasej, og saa giver jeg ikke en Døjt for den saakaldte Blodets Røst.“

„Naa, naa, godt Ord igjen,“ svarede min Ven, idet han klappede mig paa Knæet; „det var ikke saa ilde ment som sagt. Forresten har min Kone ikke lidt ene, forstikker jeg Dig, og det er derfor ikke saa underligt, at min Sind fyldes med nogen Bitterhed, hver Gang jeg tænker derpaa. Lad os nu ikke tale mere derom,“ vedblev han, „men hjælp mig til at saa Drengen at se, førend jeg taler med hans Moder.“

„Hvorledes skulle vi egentlig gribe det an?“

sagde jeg som til mig selv; men pludselig fik jeg en
Inns Ide.

Min Ven Lind skulde nu engang behandles paa en egen Maade, og naar det kunde lade sig gjøre, ansaa jeg det for bedst for ham, at han kom paa Hovedet ind i det, thi faldt hans Observationer med Hensyn til Sønnen galt ud, var jeg overbevist om, at han ikke nærmede sig til sin Kone, og saa var Alt for bestandig tabt.

Jeg vidste, at Fru Lind hver Dag var hos Agnete for at være hende behjælpelig med sit Udstr, og imedens de sadde og syede, læste de stiftvis med den lille Erik. Herpaa anlagde jeg min Plan, og jeg sagde nu til min gode Ven: „Dersom Du vil som jeg, vil jeg indføre Dig hos min Forlovede, og medens Du opholder Dig hos hende, vil jeg hente den lille Fyr, idet jeg vil bede Din Kone fra min Forlovede om, at hun vil komme og drikke The hos hende, og som Sikkerhed for, at hun vil komme. Skal hun medgive mig sin Søn.“

Denne Plan fandt Lind ganske udmærket og vilde strax afsted med mig, hvorved han indelig lagde for Dagen, at han i Grunden længtes efter at se Barnet, Noget, som jeg holdt for en god Begyndelse.

„Vi kunne ogsaa meget godt gaa strax,“ svarede jeg, „men saa maa jeg indbyde Din Kone til Kaffe og ikke til The, thi ellers vil hun finde det paafaldende, at jeg saa tiblig henter ham.“

Ogsaa dette fandt Lind meget naturligt; hurtig klædte jeg mig paa og saa gif vi.

Jeg skal ikke nægte, at mit Hjerte bankede i mit Bryst, hver Gang jeg spurgte mig selv om, hvordan Mødet vel vilde løbe af. Ogsaa Lind var taus, thi han tænkte saqtens paa Sammenkomsten med sin Søn.

Vi vare snart ved Stedet, og jeg ringede paa. Og hvad skulde saa ske? — Fru Lind lukkede selv op for os, hvilket forresten var aldeles udenfor min Beregning.

Begge stode som fastnaglede, thi Mødet var lige uventet for dem begge To.

„Alara!“ hørte jeg endelig hendes Mand sige.

„Jo, det er ham, det er min egen dyrebare Mand!“ Men Mere formaaede hun ikke at sige, og hun vilde være stjrtet omfuld, dersom ikke Lind havde grebet hende i sine Arme. Hendes Hoved hvilede paa hans Skulder og han saa fast paa hende, desværre, efter mit Skjøn, med et mere alvorstfuldt end kjærligt Blik.

Jeg havde luffet Yderdøren, og min Agnete var kommen til ved Larmen. Jeg gav hende et Bink og vi gif ind i den indre Stue, idet jeg overlod det til Lind at klare sig med sin Kone saa godt han kunde.

„Men skal jeg ikke komme med nogle Hofmannsdræaber?“ hvistede Agnete til mig.

„Lad dem bare ene To, min Elskede; hun kom-

mer nok til sig selv uden dem," svarede jeg lige saa sagte.

Nu kaldte Lind paa mig, men i samme Øjeblik hørte jeg Fruen sige: „Tilbedte Mand er Du kommen for at bringe Din Klara Din Tilgivelse?"

Jeg kunde ikke høre, hvad han svarede, og kun nogle afbrudte Ord af dem, Fruen udtalte. Jeg tog imidlertid den lille Erik ved Haanden, hvisttede et Par Ord til Agnete, hvorpaa hun førte ham til sine Forældre, idet jeg hørte hende sige: „Velkommen, bedste Hr. Lind! Maa jeg præsentere Dem Deres lille Søn."

Lind stod endnu med Armene om sin Kones Liv, medens hun vedvarende støttede sig til ham. Han kastede et Blik paa sin Søn, derpaa slap han sin Kone, højede sig ned imod Drengen, tog ham paa sine Arme og trykkede et Kys paa hans Kind, og idet han atter vendte sig til sin Hustru, sagde han: „Klara, jeg modtager dette Barn som Fredens og Forsonlighedens Engel; kom til mit Hjerte, lad os glemme Fortiden og leve for Fremtiden."

Agnete havde imidlertid trukket sig tilbage, efter at have foreslået Drengen for sin Fader; men gennem Døren hørte vi, hvorledes Fruens Hjerte strømmede over i de sømteste Udtryk, saa at der ingen Tvivl var om, at Forsoningen var tilvejebragt.

„Lad os nu gaa ind til vore Venner," hørte jeg endelig Lind sige, hvorfor jeg selv aabnede Døren.

Lind sad med Barnet paa sit Knæ, idet han snart knæbøiede, snart klappede ham paa hans runde Kinder, medens Drengen saa paa ham med et forundret Blik.

„Nu er Spørgsmaalet, om Du har Lust til at følge med mig til mit nye Hjem i Schweiz?“ spurgte Lind; men før Fruen kunde svare, tog jeg Ordet.

„Hvad for Noget! Stulle vi to Familier nu ikke bo og bygge sammen — det synes jeg dog, var den herligste Udgang af det Hele?“

„Nej, nej, min Ven,“ svarede Lind alvorlig. „Her har Du mine Særheder igjen. Klara vil nok følge med mig, og imorgen ved denne Tid, eller noget senere, tage vi afsted.“

„Men jeg skal have Bryllup om otte Dage,“ indvendte jeg. „Hvor lykkelig vil Du ikke gjøre mig og min Agnete, om vi den Dag kunde have Eder Begge ved vort Bord.“

„Gud give Eder en lykkelig Fremtid,“ svarede Lind, „men den ville I ogsaa faa uden vor Nærværelse. Min Beslutning er urokkelig og derfor maa Du ikke pine mit Hjerte med at gjentage Din Indbydelse.“

Jeg kjendte min Ven altfor godt til mere at spille et Ord derpaa, og da han havde tilbragt endnu en Timestid hos os, foreslog han sin Kone at følge ham til hendes Hjem.

„Men I tilbringe da Aftenen hos os?“ spurgte jeg.

„Det skulde vi gjøre,“ svarede han, „det vil ogsaa være en Trang baade for mit og Klaras Hjerte.“

„Mødestedet bliver naturligvis her,“ bemærkede jeg, „thi Du maa dog se Agnete optræde som Bærtinde, før Du forlader os.“

Om Lind nogenfinde fik mit Krigspuds at vide, ved jeg ikke, men at han maatte tages ved Overrumpling, om der skulde bringes en Forstaaelse istand, var jeg overbevist om, og Udfaldet viste, at jeg ikke havde taget fejl.

Den næste Formiddag gav Lind en splendid Frokost i det Hotel, hvor han opholdt sig, hvorefter vi fulgte Ægteparret til det Dampskib, der skulde føre dem til Indsland.

At Fru Lind var i den hæftigste Bevægelse, da hun sagde Agnete og mig Farvel, behøver jeg ikke at sige. Lind tog det derimod mere koldblodig og sagde blot ved Afsteden: „Farvel, min Ven, Du skal snart høre fra mig; Din Forlovede synes at være en fortræffelig Kvinde, og jeg er overbevist om, at hun vil gjøre Dig lykkelig. Farvel, min Frue, før ham endelig i stramme Løjler, saa vil han gjøre Alt, hvad De ønske.“

„Dersom Deres Kone havde gjort saaledes ved Dem,“ svarede Agnete smilende, „saa havde De ikke forladt os idag.“

„Naa, skulde jeg saa have den med paa Rejsen?“

udbrød han leende. „Lad saa være; men nu Farvel og Gud være med Eder Begge!“

Blandt de Brudegaver, som paa Bryllupsdagen prangede i vort Hus, var ogsaa en kostbar Sølvthe=masline, paa hvilken var indgraveret disse Ord: „Fra taknemlige Benner.“ Men haade min Kone og jeg havde dog foretrukket at have haft Bennerne hos os den Dag.

Et Sommerophold ved Vesterhavet.

Min Ankomst til Kysten.

I ethvert Menneſtes Liv er der vel altid Et eller Andet, man med større eller mindre Fornøjelse dvæler ved Erindringen om, og for mit Bedkommende er der fra mine Skoletimer Intet, jeg mere har glædet mig ved at tænke paa, end naar vor gamle Lærer Holm havde Naturhistorie med os Drengene. Det var da især Fuglene, han fortalte os om, og muligt er det, at det er hans intereſſante Beſtrivelfer af Trækfuglenes Liv, ſom er Aarsag til, at jeg paa en viſ Tid af Aaret føler en lignende Rejſelyſt ſom den, der er diſſe beſjærede Skabningers Særkjende. Denne Lyſt til at ſe mig om for at ſtudere ſaavel Naturen ſom Folkelivet ſtemmer ſærdeles godt overens med min Virkſomhed ſom Kunſtmaler, og jeg havde, før jeg oplevede, hvad jeg her nedſriver, allerede beſøgt mange af vort kjære Lands ſmukkeſte Egne. Jeg opholdt mig den Gang i Kjøbenhavn for at uddanne mig i min Kunſt og blev underſtøttet dertil af min Fader, der var en velſtaaende

Proprietær paa Volland. Det var da om Sommeren, at jeg, en haabefuld Yngling paa 25 Aar, følte den velbekjendte Uro i Sindet vende tilbage. Jeg lagde tusinde Planer om at lykkeligjøre snart hint, snart dette Sted med min Nærværelse, men jeg forkastede dem i Reglen lige saa hurtigt, som jeg havde fattet dem, og det var derfor allerede langt hen i Sommeren, nemlig i Slutningen af Juli, at jeg bestemte mig til at aflægge et Besøg paa Syllands Vestkyst, om hvis storartede Natur og djærve Fiskere jeg havde hørt saa megen Tale. Jeg glædede mig ved Tanken om, at det vistnok ovenikjøbet var den heldigste Maaned for mig som Maler at gjæste disse Egne, thi Lynnen stod nu i Blomster, vidste jeg, og Efterommeren er desuden i Jylland den behageligste Aarstid. Det var umuligt Andet, tænkte jeg, end at jeg der maatte træffe interessante Fysionomier, veirslagne Ansigter, hvori Mod og Bestemtbed, blandet med en vis Godmodighed, udtalte sig i ethvert Træk. Jeg vilde tegne disse djærve Mænd, naar de stode Baaden i Søen, naar de bragte Fangsten iland; jeg vilde se dem i deres smaa Hytter mellem Klitterne i deres Families Kreds, og kunde jeg — havde jeg nær sagt — blive saa lykkelig at se Havet oprørt og et Skib strande paa Kysten under Elementernes Kamp og se Fiskerne vove sig ud i deres smaa Baade for at bringe Hjælp og Frelse, saa havde jeg naaet Maalet for alle mine Ønsker.

Kort at fortælle, jeg kom altsaa paa en smuk Eftermiddag i Aarene Halvtreds til det Sted ved

Besterhavet, hvor jeg havde bestemt at forblive en Maanedstid, og styrede henimod det lille Fisterleje, hvor jeg nærmede mig det største Hus, som jeg kunde faa Dje paa, idet jeg med Rette mente, at jeg maatte kunne vente de bedste Bekvemmeligheder, hvor man havde den rigeligste Lejlighed at byde over. Da jeg kom ind i Dagligstuen, traf jeg en meget smuk Pige, som sad ved Bordet, beskæftiget med sit Sntøj.

„Goddag,“ sagde jeg, idet jeg tog Hatten af Hovedet, „maa jeg spørge Jomfruen, om jeg for gode Ord og Betaling kan faa Logis her en Maanedstid eller faa omtrent?“

Den unge Pige, der havde jet nderst forbausset paa mig, idet jeg traadte ind ad Døren, fattede sig strax og svarede: „Nu skal jeg kalde paa min Fader — værfs'god at sidde ned.“

Dermed forlod hun Stuen og overlod mig til mine Betragtninger.

„Hvem skulde have tænkt at træffe et saa nydeligt Ansigt i disse barste Egne?“ sagde jeg til mig selv. „Hvor smukt klæbte hende dog ikke hendes tarvelige, men nette Kjole med den lille snehvide Krave! En almindelig Fisters Datter er hun næppe, men hvem kan hun vel da være?“

At hendes Fader maatte være Smand, selv om han ikke var Fister, var mig strax klart, thi paa Væggene i Stuen opdagede jeg adskillige Billeder, som alle forestillede Scener af Sølibet. Her saa man et Hvalfangerstib indeklemt i Isen paa Gud ved hvilken Brede-

og Længdegrad, der saa man Strandingen af en engelsk Orlogsmænd, og rundt om i Børelset fandtes en Mængde Smaating opstillede, som maatte være hjembragte fra fremmede Lande.

Nu hørte jeg faste Trin i den Stue, hvorhen den unge Pige havde begivet sig, og lidt efter traadte en undersættig, stærktbygget Mand ind til mig, hilsende mig med et høfligt: „Goddag!“ Han havde et haardt, men dog intet frastøbende Udre, og jeg saa strax paa Ligheden, at han maatte være den unge Piges Fader, uagtet han var klædt i Fisternes almindelige Dragt. Jeg gjentog mit Forlangende til ham, men uden at svare mig derpaa sagde han til mig: „Hvem er De, min Herre, og hvad er De?“

„Mit Navn er Rastberg og jeg er Maler.“

„Her bliver Intet for Dem at fortjene,“ sagde Manden, „thi vi ere her Malere Allesammen, naar Døre og Binduer trænge til en Oppudsning.“

„Det er heller ikke i den Forstand, at jeg er Maler,“ svarede jeg smilende; „jeg aftegner de Steder, jeg finder smukke, og stundom ogsaa Personer, baade Mænd og Kvinder, helst naar jeg ser dem i deres daglige Dont.“

„Ja, jeg har nok før set flige Folk, men af den Slags er De den Første, som kommer her paa denne Egn, hvor Alt er saa barst og øde.“

„Men hvor Naturen dog er storartet,“ tilføjede jeg formildende.

„Naa, det forstaar jeg mig ikke paa,“ svarede

Manden, der snarere syntes tvær end imødekommende, „men har De virkelig Lyst til at opholde Dem nogen Tid hos os, saa værsgod, De bliver vist snart kjed af Fornøjelsen. Et godt Bærelse og en god daglig Kost som vi selv har den, skal de saa, og for saa vidt har De ikke taget fejl af Pladsen.“

„De skal heller ikke saa megen Ulejlighed af mig.“ svarede jeg, „thi saa ofte Vejret er godt, færdes jeg i det Frie, og skal jeg blive indenfor paa en regnsfuld Dag, saa har jeg nok at bestille med at fuldstændiggjøre og berigtige de Udkast, jeg har gjort.“

„De er sagtens sulten?“

„Som en Ulv,“ svarede jeg paa jamme korte Maade, da jeg antog, han syntes bedst om, at mine Svar vare lige saa korte som hans Spørgsmaal.

„De kan vel spise Fisk?“ spurgte han.

„Som den graadigste Lorf“, var mit Svar, der fremkaldte et Smil paa min tilkommende Værts Ansigt.

„Saa vil De blive let at forsyne,“ bemærkede han, „thi Fisk er omtrent vor daglige Mad. Jeg kommer aldrig i større Forlegenhed, end naar jeg har Løgerende, som rynke Næse ad Fisk, ja, som endog ligefrem nægte at smage den.“

„Saa De har dog havt Løgerende før?“ spurgte jeg.

„Jeg er Strandfoged, skal jeg sige Dem“, forklarede han med Selvsølelse, „og da jeg har den største Lejlighed her omkring, saa tage Kaptajnerne og Styrmandene fra strandede Skibe altid ind hos mig, ligesom ogsaa Herredsfogden og alle dem, der komme

hertil fra Byen, naar en Stranding er flet, søge herhid."

"Ja, jeg kan nok tænke, at der af og til maa ske Strandinger," bemærkede jeg. "Hvornaar indtraf den sidste?"

Det var som om en mørk Sky lejrede sig paa Mandens Ansigt. Derpaa sagde han, som om han ikke havde hørt eller forstaaet mit Spørgsmaal: "Det er bedst, at jeg siger til min Datter, at De snarest mulig skal have Noget at spise."

"Men maa jeg først bede om Lidt at drikke," raabte jeg til ham, som han vilde gaa ind i den anden Stue.

"Skal strax møde," svarede han, idet han nikkede til mig og forlod Bærelset. En kort Tid efter kom han ind med et Krus Ol og bemærkede ved samme Lejlighed: "Min Datter havde allerede begyndt at gjøre Fisken istand, da hun med Kette antog, at De var sulten, saa De skal have Maden om en halv Times Tid."

"Maaſte jeg imedens maa se mit Bærelse?" spurgte jeg, efter at have sat Olkruset fra mig, da jeg havde benyttet det, idet jeg rejste mig op.

"Via vil helst have, at De bliver her, til hun har faaet Deres Bærelse gjort istand og luftet ud, thi det er fuldt af Stramleri."

"Hvem er Via?" spurgte jeg.

"Naa, det er min Datter, hende, som var herinde, da De kom."

„Det er da i Grunden et underligt Navn,“ sagde jeg, „er hun døbt saaledes?“

„Nej, hun hedder forresten Virginia, men det bliver hun aldrig kaldet.“ Med disse Ord saa han ud over Havet, som om han saa en Sejler langt borte.

„Hvor har De dog fisset det dejlige Navn til hende, som bliver gjort saa grimt ved Forkortelsen?“

„Det falder let at kalde hende Bia, og Alle her have nemmest ved at bruge dette Navn, men forresten har De Ret i, at det er fisset, thi medens min Kone og jeg en Dag sadde og talte om, hvad Barnet skulde hedde, kom en Fisser med et opdrevet Navnebrædt, hvorpaa der stod: „Virginia“, og strax syntes Mutter saa godt om dette Navn, at vor lille Pige kom til at beholde det.“

„Og hvad er Deres Navn, min gode Strandfoged?“ spurgte jeg.

„Botner“, løb Svaret.

„Naa, Virginia Botner, det er i det Hele et smukt Navn, naar hun bare maa beholde det ubeskåret.“

„Hvad mener De dermed?“ spurgte hendes Fader mørkt.

„Jeg mener kun saa meget, at hun ikke bør kaldes Bia Botner, for det er grimt.“

„Smag og Behag ere forskjellige, og De kommer til at putte Fingrene i Drene mange Gange, om De vil undgaa at høre dette Navn. Men jeg synes det

trækker noget ud med Maden, nu vil jeg gaa ud at flynde paa hende."

Strax efter kom han tilbage og sagde med en vis Tilfredshed: „Naa, det maa jeg sige, at Bia har rappet sig, jeg kalder hende nu stadig Bia, maa De vide, for medens Rødspætterne og Kartoflerne kogte, har hun været oppe og gjort Deres Bærelse istand, saa De kan spise deroppe, for det pleje vore andre Indlogerende at gjøre."

Jeg fulgte strax min Bært op i det mig anviste Bærelse, der stødte op til et andet, fra hvilket det blot var skilt ved en Bræddewæg. Det var rigtignok kun lille, idet det blot rummede en Seng, et Bord og to Stole, men forresten lyst og hyggeligt.

Dugen var allerede bredt samt forsynet med Knib og Gaffel og hvad der ellers hører med til et Maaltid. Lidt efter at Strandfogden var forsvunden kom han tilbage igjen med et Fad dampende Rødspætter, som en Konge ikke kunde ønske sig bedre.

Efter at jeg havde spist og min Bært selv havde taget af Bordet, gjorde jeg mig det saa mageligt som jeg formaaede og da jeg ikke havde Lyst til at gaa videre omkring den Dag, fordrev jeg Tiden indtil Aften med at bringe mine Maleapparater i Orden og efterse, om jeg ikke havde glemt at tage Noget med, hvilket heldigvis denne Gang ikke var Tilfældet, hvorefter jeg søgte Hvile i den bløde Seng, som stod rede til at modtage mig, men endnu halvt isøvne mumlede jeg: „Bia, Bia, hvilket hæsligt Ravn! Intet Under,

at hun ser saa melankolst ud, thi det maa jo bringe et Menneſte til Fortvivlelſe at ſtulle kaldes ſaaledes, naar Skjæbnen har givet Vedkommende det dejlige Navn Virginia."

Min første Udfugt.

Jeg var næppe ſtaaet ud af Hjerene næſte Morgen og havde aabnet Vinduet, før jeg hørte min Vært raabe udenfor: „Via, Maleren er oppe, giv ham Kaffen."

„Har han ſagt, at han vil have Kaffe?" hørte jeg en Kvindeſtemme ſige.

„Det vil jeg antage, men hi lidt, ſaa ſtulle vi ſtrag ſaa det at vide," og kort efter viſte den brave Botners Perſon ſig udenfor det aabne Vindue.

„Godmorgen, Hr. Raſtberg!" udbrød han. „Vil De have Kaffe eller The?"

„Mig lige meget," ſvarede jeg, idet jeg tørrede mit Anſigt; „men hør, min gode Mand, maa jeg ikke indtage mine Maaltider her udenfor i det ſtørre Værelſe, ſaa behøver jeg ikke hver Gang at rydde op paa det lille Bord herinde?"

„Som De vil," ſvarede han, „ſaa kommer jeg med Kaffe", og uden at afvente mit Svar forlod han Vinduet.

Da jeg havde fuldendt min Paaklædning til min første Ekſurſion, gik jeg ud i Forværelſet, hvor jeg ſtrag ſaa Bordet dækket med en ſkinnende hvid Dug,

hvorefter Værten i egen høje Person bragte mig Kaffen med Tilbehør.

Det undrede mig, at ikke hans Kone eller Datter havde denne Bestilling, men det kom mig jo forresten ikke ved. Alt var propert, velsmagende og rigeligt, og dette var jo Hovedsagen.

Da min Vært vilde trække sig tilbage ligesaa snart han havde sat Alt fra sig, sagde jeg til ham: „Hør, min gode Mand, vil De ikke bede Deres Kone om at give mig lidt Frokost i et Papi, thi jeg kommer næppe hjem før ved Middagstid, og det Samme ønsker jeg ogsaa at faa, naar jeg gaar ud om Eftermiddagen, thi er Vejret godt, er jeg ikke hjemme uden ved Middags- eller Aftentide, men det er sandt: bed hende ogsaa undskyldte, om jeg ikke skulde komme hjem en Gang imellem til rette Spisetid.“

„Jeg har ingen Kone,“ svarede Manden med kjendelig Bevægelse; „hun er død for fem Aar siden, men nu skal jeg sige det til Via, hun styrer Huset for mig.“ Og dermed gik han sin Vej.

„Hvilken ung, smuk Værtinde, jeg har faaet mig,“ sagde jeg til mig selv, skjøndt ikke uden en vis Uregrelse over, at hun ikke selv besørgede Opvartningen ved Bordet, thi sandt at sige, jeg kunde ikke skjule for mig selv, at hun havde gjort et mægtigt Indtryk paa mig, uagtet jeg kun havde været nogle faa Øjeblikke sammen med hende.

Kort efter kom min Vært med Maden og en halv Flaske Øl.

„Jeg vil da ikke haabe,“ sagde jeg til ham, „at Rotterne spise alle mine Malerfager inde i Værelset, medens jeg er borte?“

„Derfor behøver De ikke at frygte,“ svarede han smilende, „thi saa utroligt det end lyder, findes der ikke en eneste Rotte her i Egnen, ja ikke engang i hele Bendskjæsel, det eneste Sted skalde da være Frederikshavn.“

„Men er her da aldrig kommen Rotter iland fra strandede Fartøjer?“ spurgte jeg.

„Jo, en Gang,“ svarede han, „men det var kun en eneste Rotte, og den kom ogsaa i Suppegrøden med det Samme.“

„Hvad for Noget?“ udbød jeg forbauset. „Kogte De virkelig Suppe paa den?“

„Ja, paa en Maade“, sagde han smilende. „Her var for en Del Aar siden strandet en engelsk Brig, og Øvrigheden var da ogsaa kommen tilstede i den Anledning. Herredsfogden var selv med, og han saavel som hans Ledfagere skalde spise til Middag hos mig, Der var bleven sat en Del Gods fra Braget ind i min Forstue, og pludselig bemærkede min Kone, just som hun vilde tage Suppegrøden af Ilden, at der løb en stor Rotte omkring mellem Kasserne ude i Gangen. Hun greb en Ildtang for at slaa den ihjel, men hvorledes det nu gik eller ikke, saa rendte Rotten ud i Rjøkkenet, og inden hun vidste et Ord af det, var den smuttet op paa Komsuret og drattet ned i Gryden med den kogende Suppe. Hun blev aldeles fortvivlet, thi

vore Gjæster vare allerede gaaede tilbords, da imidlertid vor gamle Tjenestepige sagde: „Lad mig om det!“ hvorefter hun øste Suppen op og satte den ind paa Bordet. Herredsfogden erklærede, at han aldrig havde smagt bedre Mad, og Rotten var og blev død; men havde vor gamle Pige efter min Kones Død kunnet tie med Sammenhængen, havde jeg naturligvis ikke fortalt Dem den Historie.“

Jeg lo hjertelig ad min Bærts Meddelelse; han syntes en hel Del mildere stemt end den foregaaende Dag, men forlod mig nu skyndsomt med et venligt Nik, da der var kommen nogle Fiskere, som vilde tale med ham. „Til hvilken Side skal jeg nu vende mig?“ spurgte jeg mig selv, da jeg var kommen uden for Huset, Alt syntes som staaret over en Læst. Enkfen skal afgjøre det, og, min Sædvane tro ved slige Lejligheder, tog jeg en Daler op af min Lomme: Faar jeg Krone, gaaer jeg mod Nord, faar jeg Plad gaar jeg mod Syd.“

Der kom Krone op og altsaa vendte jeg Ansigtet mod Nord. Da jeg ved at gaa forbi Huset tilfældigvis saa derind, opdagede jeg den unge Pige, der ganske vist maatte have set min Manøvre, som hun sagtens ikke kunde begribe. Jeg tog min Hat af, hun blev rød i Hovedet, men hilste høfligt paa mig, ved hvilken Lejlighed jeg lagde Mærke til, at hun var i Besiddelse af to saa dejlige Perlerader af Tænder, som man kunde tænke sig. Jeg gik videre, en Smule forvirret. „Hvor dog den lille Morgentappe sad skjælmst

paa hendes brune Haar!" tænkte jeg. „Men hvorfor i Alverden lader hun sig ikke se i Stuen, naar jeg er der?"

Jeg var imidlertid kommen ned til Havstokken og gik langs Bredden imod Nord.

Hvor Alt dog var tomt og øde, ikke en Sejler at opdage, hvor ellers saamange Skibe passere forbi; men Sagen var, at Vinden bar paa Land og jeg vidste allerede forud, at naar dette var Tilfældet, holdt man sig i en agtelsesfuld Afstand fra Kysten.

Ikke et Menneske var at se, ikke et Græsstraa at opdage paa den brede Havstok. Hav og Land med noget opstøvet Tang hist og her var alt det, Øjet stødte paa, hvor jeg for Øjeblikket befandt mig. Nogle strigende Maager og larmende Lerner sværmede omkring mig, og den Støj, de gjorde, var den eneste Lyd, som blandede sig med Havets dumpe Brusen, naar det i rolig Majestæt brødes mod Revlerne. Jeg kunde vel have spadseret en Fjerdingvej, da jeg standsede ved en vældig Sten, næsten saa stor som et af de smaa Huse oppe i Fisterlejet. Med nogen Besvær krøb jeg op paa den; den laa lige i Strandfanten. „Hvilken prægtig Udsigt er der dog ikke herfra over den store Havflade!" tænkte jeg. Men denne maa jo se endnu mere storartet ud fra Toppen af Klitterne, der paa dette Sted vare meget høje. Jeg skyndte mig at frable ned ad Stenen og op paa den største Klit, men næppe var jeg kommen der, før jeg til min Overraskelse opdagede et pynteligt Hus, der laa meget malerist ved

en lille Bæk, der bugtede sig som en Slange imellem Lyngtuerne bagved de vældige Sandhøje. Hvad der navnlig gjorde Partiet saa tiltalende var en lille Have ved Stedet, hvori der endog fandtes nogle enkelte Smaatræer, som vovede, bestjttede af Klitterne mod Vest, at stnde sig op endog over Tagstjægget af Huset, medens en Kornager, besaaet dels med Havre, dels med Rug, skar sig med skarpe Grænser ind i Lynngen. Jeg havde ikke tænkt mig at finde en saa hyggelig Plet saa nær ved Vesterhavet, og jeg fattede derfor strax den Beslutning, at tage en Tegning af Huset med dels nærmeste Omgivelser. Ikke et Menneſte eller noget andet levende Væsen var det mig, trods al min Spejden, muligt at opdage inde i det, kun en sort Buddelhund og en ligesaa sort Kat kaa nok saa venſtabeligt og sov ved Siden af hinanden paa Havegjærdet. Jeg satte mig ned mellem Marehalmen og tog fat paa mit Arbejde, som jeg fortsatte, til jeg var færdig med det, men idet jeg kastede et sidste Blik paa Tegningen, hørte jeg en kraftig Mandſtemme tæt bagved mig udbryde: „Goddag, gode Herre, men hvad i Alverden er det dog, De tager Dem for heroppe?“

Idet jeg vendte mig om, fik jeg Dje paa en ældre Fister, der saa paafaldende lignebe min Vært, som dog vistnok var langt yngre, at det strax var mig klart, at det maatte være hans Broder.

„Her kan De se det,“ svarede jeg og rakte ham Tegningen, men kunde næppe bare mig for at le ved

at bemærke den store Overraskelse, der udbrøgte sig i alle hans Miner medens han betragtede Billedet.

„Nej, det er dog mageløst, hvad det ligner mit Hus godt“, raabte han endelig, „og hele Klatten har De faaet med paa Stykket, om det saa er Jokumsen og Madame Jokumsen, ere de der.“

„Hvem?“ spurgte jeg forundret.

„Jh, Hunden og Ratten“, sagde han, „men vil De ikke følge med indenfor og spise en Bid Brød med det Samme, thi med Deres Tilladelse vilde jeg gjerne, at min Kone maatte faa Tegningen at se.“

„Det skal mere mig at træde ind i Deres Bolig, da jeg har taget den saa nøje i Ojesyn udvendig fra,“ var mit Svar; „forresten er jeg rigeligt forsynet med Proviant, og hvad Billedet angaar, da vil det være mig en Fornøjelse at forære Dem det, dersom De virkelig synes godt om det.“

„Lat, Tusind Lat“, udbrød han med synlig Glæde; „jeg skal love for, at Karen vil gjøre store Dine; men vær's god nu at følge med, gode Herre!“

Vi vandrede derpaa hen til hans Hus, medens jeg undervejs fortalte ham, hvem og hvad jeg var, ligesom det viste sig, at jeg havde gjættet rigtigt, med Hensyn til hans Slægtstam med min Vært. Han meddelte mig, at han ligesom sin Broder havde faret tilfjøs hele sin Ungdom og derefter i mange Aar været Skipper paa en Jagt, som sejlede paa Norge; da jeg mærkede, han syntes godt derom, kaldte jeg ham derfor ogsaa jævnlig Skipper Botner. I Dagligstuen blev

jeg modtaget meget venligt af hans Hustru, en rød-musket, vakkert udseende lille Kone, der, om muligt, syntes endnu mere fornøjet over min Tegning, end hendes Mand. Stuen var udstyret omtrent ligesom hos Strandfogden og var særdeles hyggelig, men det forbausede mig lidt at se en meget stor, gammel Bibel ligge opslaaet ved den øverste Ende af Bordet. Botner maatte have opfanget mit Blik, da det hvilede paa den, thi han sagde: „Det lader til at De undrer Dem over at se den Bog ligge der, men, gode Hr. Raftberg, en Mand i min Stilling ved aldrig om Morgenens, hvor hans Ben tumles omkring inden Aften, og jeg kan derfor aldrig begynde mit Dagværk, før jeg har tiggert lidt i den. Det er min Styrkebrøk for den hele Dag, for hvad den vil bringe, og jeg tror, jeg øser af den bedste Kilde.“

Jeg blev forhindret i at svare ved at at hans Hustru i det Samme begyndte at dække Bordet.

„Det var Ret, Karen,“ sagde hendes Mand, „lad os bare faa Noget at spise, thi Herren bringer nok selv Frokost med, men Du maa da vise ham, hvad Huset formaar.“

„Ja, maa jeg nu bede Dem om at tage tiltakke,“ sagde hun venligt og satte nogle Tallertener foran mig med Kjød, Ost og en røget Fisk, som jeg ikke kjendte.

„Det lader til, at De synes vel om Fisken,“ bemærkede min Vært, som tilligemed mig havde taget Plads ved Bordet, „men De kan ikke dømme om

den, før De har smagt den. Værsgod, her er et Stykke!"

"Det er ikke Læg," udtrede jeg, efterat at have sunket den første Mundsfuld, „men god er den; hvad er det for en Fiff?"

„Smager den Dem?" spurgte han.

„Ganste fortræffeligt," svarede jeg.

„Saa lad den glide ned uden Pas", sagde han muntert. „De ved nok, at ikke Enhver kan være sit Navn bekendt."

Jeg blev altsaa ved at spise væk, indtil hans Kone kom med Kaffen; da først kom jeg til at tænke paa min egen Frokost og ilede med at tage den ud af Pappiret, idet jeg sagde til min Vært: „Den velsmagende Fiff har helt ladet mig glemme min egen Proviant, men nu maa De virkelig hjælpe mig med at expedere den, da det vil lade saa underligt, om jeg bringer den urørt tilbage, eller i det Mindste en Del af den."

„Tak, jeg skal ikke have Mere," svarede Botner med en til Ubillie grændsende Korthed.

Jeg havde imidlertid taget Stykkerne fra hverandre, idet jeg saa tvivlraadigt snart paa Mæden og snart paa min Vært, der ligesom med et mørkt Blik saa ned paa den. I det Samme faldt mit Øje paa hans Kone, der med synlig Uro betragtede sin Mand, og at jeg stod overfor en Familiehemmelighed var mig strax klart.

„Maa jeg ikke byde Dem et Stykke, Madame Botner?" spurgte jeg.

„Jo, Tak,“ svarede hun venligt, „men saa vil jeg hente mig en Kop Kaffe.“

„De har Dem en dygtig Hustru,“ bemærkede jeg til Botner, da huu var gaaet ud af Stuen.

Denne svarede ikke, han var bleven en ganske Anden og sad fordybet i Tanker, medens Kaffen stod urørt foran ham. Jeg vilde dog lade som jeg Intet mærkede.

„Se saa, min gode Botner, Deres Kone skal have disse to Stykker, jeg tager et og saa maa De gjøre mig den Fornøjelse at spise det fjerde til Deres Kaffe; huff paa, at det er en daarlig Skipper, som ikke har et lille Rum tilovers i Lasten, om end Skibet er fuldt ladet.“

Denne Bemærkning loffede et Smil frem paa hans alvorlige Ansigt. Efter en kort Betænkning spurgte han mig: „Harde De spist af Fisken, dersom De havde vidst, at det var en Haa?“

„En Haa, hvad er det for en Ky?“

„Man kalder den ogsaa en Haj eller Menneſteæder.“

Jeg studsede og svarede strax: „Oprigtig talt havde jeg næppe gjort det; imidlertid er jeg nu meget veltilfreds dermed og skal spise af den næste Gang med største Appetit; men hvad har Hajen med dette Smørrebrød at bestille?“

Nu kom Madame Botner ind med sin Kaffe og satte sig ved Bordet.

„Vær god, her er et Stykke af Bias Mad,“ sagde

hendes Mand med synlig Bebrejdelse i sin Stemme, „maaſte Du kan ſpiſe dem alle tre.“

„Det er ikke Bias Mad,“ ſagde hun, idet hun tog det første Stykke, „det kan jo ikke være Andet end Hr. Raſtbergs Mad, og den kan jeg godt ſpiſe.“

Botner følte ſig truffet af denne Bemærkning, og vendende ſig til mig, udbød han: „Giv mig ogſaa et Stykke af Deres Frokoſt, Hr. Malermester, og regn det ikke ſaa nøje med et gammelt Gnav, ſom jeg er.“

Han tog nu ſit Stykke, ſom han næſten slugte i en Mundfuld og derefter ſkullede ned med Raſſen. Da i det Samme Hunden og Ratten kom ind i Stuen, ſagde jeg til Botner for at give Samtalen en anden Retning: „Hør, hvorfor har Dyrene der dog ſaaet de ſnurrige Navne: Tokumſen og Md. Tokumſen?“

„Det ſkal jeg fortælle Dem,“ ſvarede han og jatte den tomte Kaffeſkop fra ſig. „Iffjor Eſteraar, da jeg var paa Fiſteri, nogle Dage efter at det havde været en ſvær Storm, opdagede jeg en mørk Gjenſtand ikke langt fra mig. Jeg ſejlede hen til den og ſaa nu, at det var en Hund og en Kat, ſom ſadde paa et Stykke af et Skibsdæk, der drev for Vinden. Begge Dyrene vare ſvært forkomne, men da jeg havde givet dem lidt af min Mellemmad og håldt en Sjat Brændevin i dem, bleve de ſnart veltilpas. Karen blev naturligviſ ſvært overraſket, da jeg kom hjem med denne uſædvanlige Fangſt, men da Dyrene ikke vege fra hinanden et Djeblif, ſyntes vi, det var Synd at ſlaa dem ihjel. De kunde naturligviſ ikke fortælle os, hvad

for Landsmænd, de vare, maaste ere de Hollændere, maaste Rusfere, det er ikke godt at vide, og ligesaa lidt kunde de sige, hvad de hed, men da vi mente, at de dog burde have et Navn, opkaldte vi dem efter en Kvæstkipper og hans Kone, som for nogle Aar siden vare blevne frelst paa samme Maade som de. Derfor kom Hunden til at hedde Tokumsen og Ratten Ud. Tokumsen, men den Forskjel er der dog, at Dyrene forliges godt og aldrig forlade hinanden, medens derimod Gætteparret klamredes fra Morgen til Aften, kanste de gjøre det endnu."

Døren til Stuen blev nu aabnet og en Fister stak Hovedet indensfor. Efterat have givet Huen et Skub til Væge for mig, spurgte han Botner, om han havde hørt, at den og den — jeg huster ikke længere Navnet — havde faaet to Hellefist.

"Ja, saa maa jeg ogsaa ud at forsøge Enken imorgen," bemærkede min Vært.

"Hvad er det for en Fist, Hellefist?" spurgte jeg den fremmede Fister.

"De kaldes ogsaa Hellestjndere, om Herren saa kjender dem," svarede han høfligt.

"Jeg kunde have Vnst til at være med ved saadan en Fangst. Maa jeg følge med Dem, Botner, om det saa er strax?"

"Ja saamænd maa De saa," svarede han smilende, "hvis De kan være her Kl. 6 imorgen tidlig. Men De maa være varmere paaklædt end De er nu, thi det er koldt paa Søen, ellers kan det komme Dem dyrt

til at staa. Karen skal nok sørge for Provianten, saa De skal ikke slæbe den med Dem, og saa er det ogsaa bedst, at De affiger Middagsmaden, thi kan De komme hjem til den Tid, De skal spise til Aften, vil det allerede være godt."

Jeg mærkede nøje hans Ord og lovede at gjøre, som han havde raadet mig.

"Har De aldrig været paa Fiskefangst før?" spurgte den fremmede Fister mig.

"Nej, aldrig," svarede jeg.

"Saa vil Du ogsaa saa held med Dig, Botner," sagde han, "og jeg vilde nok give Dig en Rigsdaler, om jeg maatte saa ham med i min Baad."

"Ja, da skal jeg ikke gjøre Helleflynderen megen Skade," bemærkede jeg smilende. "Men jeg ser, Klokken er bleven mange og jeg vil derfor sige Farvel for idag. Utsaa imorgen Kl. 6, min gode Botner!"

Jeg tog nu Afsted, medens Md. Botner paa det Ivrigste formanede mig til at tage dygtigt Løj paa den næste Dag og i det Hele toget viste sig meget omhyggelig for mig. Derpaa begyndte jeg min Vandring til mit Standkvarter ad den lille Sti, som snoede sig bagved Klitterne.

Det var mig umuligt at løsrive mine Tanker fra det, jeg nylig havde hørt og set; at jeg stod overfor en Familiehemmelighed, var jeg, som sagt, overbevist om og ligesaa bestemt var jeg paa, at jeg nok skulde komme paa Spor efter den, uagtet jeg følte, at jeg maatte opbyde hele min Forsigtighed for ikke at støde den

Gne eller saare den Anden. Forøvrigt tiltalte den Broder, jeg sidst havde gjort Bekjendtskab med, mig langt mere end min Vært, der imidlertid kunde bære paa en Sorg, som meget kunde undskyldte hans korte Maade at tale paa og hans indesluttede Væsen. Men Virginia, den smukke Virginia, hvad skulde jeg dog tro om hende? Denne Tanke optog mig saa fuldstændig, at jeg ikke mærkede, at jeg var kommen langt udenfor Stien, før jeg var lige ved at støde Hovedet mod en Hytte — nej, en Hytte var det ikke, jeg vil kalde det en Brokke, thi Mage til Rønne havde jeg aldrig før set. Derhos laa den saa øde og ensom paa den store Heide, at man kunde blive melankolsk ved at se den, endstige ved at bo paa saadant et Sted. Et Vindue, en Dør og ingen Skorstenspipe, men derimod et Hul i Gavlén, hvori der var stukket noget Lyng, dette var Særkjenderne for denne usle Bolig, som man skulde tro maatte blæse om ved en almindelig Storm. Heller intet Menneſte eller, kort sagt, nogen levende Skabning var at opdage, undtagen nogle ælle Ludser, som hoppede omkring i en stinkende Pøl nærved Husét. Jeg saa paa mit Uhr, og da jeg fandt, at jeg havde en Timeſtid tilovers, og desuden havde sagt, at man aldrig kunde vente mig til nogen beſteimt Tid, satte jeg mig ned paa noget Bragtømmer, som fandtes foran Husét, og begyndte at gjøre et Udkast til en Tegning af samme. Da jeg havde arbejdet et Kvartérſtid, blev jeg opmærksom paa, at Anſigtet af en Mand ſtirrede ud paa mig igjennem en aaben Rude, det vil ſige, han

havde taget en Del Klude ud af et Hul, som en Rude tidligere havde udfyldt, og det var han ogsaa nødt til, om han vilde se mig, saa han kunde have Nytte deraf, thi de øvrige Vinduer vare saa solbrændte og paa anden Maade ugjennemsigtige, at de vare aldeles unyttige for ham, naar han vilde anstille slige Observationer.

Jeg lod som jeg ikke mærkede ham, men tog et andet Stykke Papir frem og var saa heldig at træffe ham til Fuldkommenhed; for han atter trak Næsen til sig. Det var det mærkeligste Ansigt, jeg nogensinde havde set, i dets skarpe Træk syntes jeg at læse et Udtryk, enten af Fortvivlelse, Trods, Bitterhed eller Brede — jeg vidste ikke ret hvilket.

Jeg kunde have lyst til at høre en saadan Mand tale, og da det ikke lod til, at han vilde komme ud til mig, bestemte jeg mig, da jeg var bleven færdig med mit Udkast, til at gaa indenfor hos ham. Han havde imidlertid atter stoppet Hullet til, som om han havde set nok af mig og ikke vilde have Mere med mig at gjøre, og dette maatte ogsaa ganske vist have været Tilfældet, thi da jeg kom til Døren, var denne aflaaft og Ingen svarede paa min Banken eller Raaben om at lukke op, skjøndt den Mand, jeg havde set, umulig kunde have forladt sit Hjem. Jeg liggede ind ad Vinduerne, men det var mig umuligt at se længere end et Par Tommer ind i Stuen og at rive Kludene ud af Vinduesaabningen fandt jeg mig ikke berettiget til.

„Lad saa det Murrelbyr være den, han er,“ sagde jeg til mig selv, „jeg har dog opnaaet at saa ham

paa Papiret; desuden træffer jeg ham vel nok en Gang ved Lejlighed." Og dermed lettede jeg og stod Syd efter, som Søfolkene pleje at kalde det.

Tilbagekomsten.

Jeg kom tilbage til Strandfogdens omtrent ved sædbanlig Spisetid og blev modtagen af ham i Døren.

„Naa, jeg vil haabe, at De har hentet Dem en forsvarlig Appetit nede mellem Klitterne," sagde han venlig. „Og for at De ikke skal sulte til Deres Familie, at De ubelukkende lever af Fisk her ved Vesterhavet, saa staar der en Kalvesteg inde paa Bordet og venter paa Dem, thi Via opdagede for et Øjeblik siden, at De var i Farvandet."

„De skal have Tak for Deres Opmærksomhed," men min Hunger er just ikke saa stor, thi jeg har baade spist Frokost og drukkit Kaffe hos Deres Broder, der saa til Gjengæld tilligemed Deres Svigerinde hjalp mig med at expedere min medbragte Proviant."

Botner lod som han ikke hørte, hvad jeg sagde; han gjentog blot sin Opfordring til mig om at gaa tilbords, men hans Ansigt blev pludselig ligesaa alvorligt, som det havde været, da jeg saa ham første Gang. Jeg spiste min Middagsmad i Entrum, hvorefter Botner kom ind med Kaffen, som jeg drak i Laushed; jeg fandt det nemlig uklogt at fremkomme med noget som helst Spørgsmaal til min Vært angaaende den Sag, der laa mig saa meget paa Sinde. Da

Bejret fremdeles var meget smukt, tog jeg min Tegne-
mappe under Armen, thi den forlader mig aldrig,
naar jeg færdes i det Frie, da jeg vilde se mig om
nede ved Stranden, men først bad jeg Botner, om der
maatte blive kaldt paa mig næste Morgen Kl. 5, da
jeg skulde paa Fiskefangst med hans Broder Kl. 6;
Frokost brød jeg mig ikke om, og han skulde ikke vente
mig hjem før om Aftenen. Strandfogden studsede, det
kunde jeg tydelig mærke, og udbrød: „Men De vil
dog vel have Kaffe, før De tager bort?“

Jeg svarede bekræftende.

„Godt,“ sagde han, „den skal da møde, naar
De ønsker det.“

Jeg ilede nu ned til Havbredden, thi jeg følte
mig virkelig noget ilde berørt af min Værts inde-
sluttede Bæsen og det underlige Forhold, der var til-
stede i Huset, navnlig med Hensyn til, at Virginia
slet ikke lod sig se. I nogen Tid saa jeg mig om
mellem Baadene ved Stranden; de fleste Fiskere vare
forresten paa Havet, af hvilken Grund jeg ikke traf
Nogen derne. Pludselig kastede jeg Blikket ud over
Søen og der mødte mig da et Syn, som jeg aldrig
før havde set saa smukt. Et fuldtrigget Skib med
alle Sejlene til gled forbi, saaledes at Solens Straaler
lyste mellem Masterne, hvorved det tilsyneladende fik
langt større Dimensioner, end det virkelig havde, og
tog sig prægtigt, ja majestætisk ud.

Stjøndt jeg aldrig havde tænkt paa at blive
Marinemaler, hvortil jeg desuden manglede den for-

nødne Indsigt og Tilbøjelighed, overrastede Synet af den stolte Sejler mig dog i den Grad, at jeg stødte mig op paa den nærmeste Klit og begyndte med rastløs Iver at gjøre et Udkaft med Bljanten for siden ved Fantasiens Hjælp at fuldende Tegningen.

Pludselig hørte jeg en susende Lyd over mit Hoved, men før jeg fik set efter, hvad det kunde være, som foraarfagede denne, blev en Aare flaaet ned mellem Marehalmen et Par Alen fra mig, hvor jeg til min Forstrækkelse nu saa en vældig Hugorm vride sig i Dødskamp. Jeg sprang uvilkaarlig nogle Skridt tilside og bemærkede derved en gammel Mand, som stod med den omtalte Aare i Hænderne.

„A mente, det var bedst at stille Herren af med den Kammerat,“ sagde han smaaleende over min Beskuffelse; „det er ellers mærkeligt, at den var kommen saa langt ned mod Stranden, a tænker, det var af bare Nysgjerrighed efter at se den fremmede Mand.“

„De skal sandelig have Tak derfor,“ udrød jeg; „det var ikke faldet mig ind, at jeg maa vogte mig for den Slags Krub.“

„Aa, de ere ikke saa farlige som de have Ord for,“ svarede Fisseren, „navnlig naar man, som De, har gode Støvler paa Benene, og saabanne Gjæster maa De vænne Dem til heroppe.“

„Tror De, den virkelig er død?“ spurgte jeg, idet jeg betragtede Hugormen nysgjerrigt.

„Nu skal a sætte min ene Hæl paa Hovedet af den,“ svarede Fisseren, „saa skal den Korl ikke ostere

forstrække fremmede Folk, hvis der skulde være noget Liv i den endnu."

"Na nej, gør det ikke," udbrød jeg og greb ham ved Armen.

Manden saa forundret paa mig.

"Jo, ser De, jeg vilde gjerne have den i uskadt Stand, naar den bare er død."

"Det skulle vi snart komme efter," svarede den Gamle, idet han bukkede sig ned og tog Ormen op, som han derpaa knipsede paa Næsen. "Den er død som en Silb. Vær'god, hvor vil De have den?"

"Hvis De har en Stump Sejlgarn i Lommen, vil jeg binde det om Halsen paa den og transportere den saaledes," sagde jeg.

Det fik jeg, hvorefter Fisteren bemærkede: "De er vel ogsaa saadan en Slags Apotheker; jeg har nemlig hørt, at disse Folk bruge meget Hugormesedt?"

"Nej, ikke det, min Ven," svarede jeg leende; "det er et meget smukt og sjældent stort Exemplar, som jeg gjerne vil sætte i Spiritus."

"Hvad vil De?" spurgte han forbauset.

"Jeg vil komme den i en Flaske, som jeg derpaa fylder med Spiritus."

Den gamle Mand syntes forundret og rørte sig ikke af Pletten.

"Naa, jeg kan tænke, det er som med os, der sætte Enebær eller Perikon paa Brændevin," svarede han; "det kan gjerne være en meget sund og kraftig

Snaps, men jeg skal dog ikke have Noget deraf, sy for Satan!" Og dermed spyttede han ned for sig.

Jeg brast i en hjertelig Latter. „Nej, nej, gode Ven, Ingen skal faa en saadan Snaps med mit Vidende; jeg hælder blot Brændevinen paa for at Dyret kan holde sig friskt i Flaften.“

„Naa, Hver sin Lyst,“ bemærkede han; „men samme Krabat er saamænd ikke det Brændevin værd, som De vil spændere paa den, thi for en Flaske Brændevin ville Fisternes Børn her omkring samle Dem en hel Stok i nogle faa Dage.“

„Holde de da saameget af Brændevin?“ spurgte jeg.

„Na, de kunne godt tage en Snaps lige fra deres spæde Alder, og det kunne de ogsaa have godt af; de foretrække derfor i Reglen Brændevin fremfor alle andre Drikkevarer. Det er endogsaa somme Steder Skik paa de store Højtidsaftener, at der bliver sat en Tallerken Brændevin paa Bordet, hvori saavel Forældrene som Børnene dyppe Skiver af Sigtebrød, som de saa spise; men det er ogsaa en liflig Ret.“

Nu var Luren til mig at sige: sy for Fanden, hvilket jeg dog ikke gjorde, for ej at støde Fisteren for Hovedet; han lod til at være en Smule mere snakjom end Inderne i Reglen ere, og jeg besluttede at benytte mig lidt heraf. Først bad jeg ham paa min Regning om Aftenen at drikke sig et Glas Punsch i den lille Beværtning, som fandtes der i Fisterlejet, hvilken Anmodning øjensynlig fattede ham i en god Stemning, og

jeg spurgte ham derpaa om, hvorfor han ikke var paa Havet idag.

„Det er fordi a nylig er fyldt det andet Aar paa den femte Snees,“ var hans Svar, „men mine to Sønner og nogle af mine Børnebørn ere ude at fiske, a gaar ikke med mere.“

„Det gjør Strandsfoged Botner vist heller ikke?“ sagde jeg, idet jeg godt kunde mærke paa Manden, at han vidste god Bested med, hvad jeg var og hvor jeg logerede.

„Nej, han er en ret velhavende Mand, saa han gaar kun paa Havet, naar han har Lyst; desuden har han jo en Del at varetage herhjemme paa Grund af at han er Strandsfoged.“

„Hans Datter er vist en vacker Pige?“ bemærkede jeg i en ligegyldig Tone.

„Ja det kan Herren tro,“ svarede Fisteren ivrig. „Da min Søn og Svigerdatter og tre af deres Børn ifjor laa af Lysus, var hun den Gnefte foruden mig, som turde gaa ind til dem, og det gjorde hun ogsaa flere Gange hver Dag og bragte dem haade Mad og Drikke.“

Den gamle Mand anede næppe, hvilken Glæde hans Ord forarsagede mig.

„Men hvorfor er hun og hendes Fader saa indeluttede og tilbageholdne?“ spurgte jeg.

„Det ved a ikke,“ svarede Fisteren efter et Øjeblik's Betænkning.

„Er der ikke noget Uvenskab mellem ham og hans Broder?“ spurgte jeg videre.

„Derom ved a slet ingen Bested,“ forfikkrede den Gamle; „men nu maa a nok ned og se, om Hyttefadene ere i Orden.“

Trods alle mine Spørgsmaal paafrhds og paa tværs var det mig ikke mere muligt at faa den mindste Smule Underretning af den forsigtige Fister om den Sag, der laa mig saa meget paa Hjertet. Jeg bød ham derfor Farvel og begyndte at aftegne forskjellige interessante Klitformationer, men mine Tanker vare for adspredte, til at det vilde gaa for mig som det skulde. Da Fisterne begyndte at vende hjem, lukkede jeg min Mappe og ilede ned til Stranden, som nu var Skuepladsen for en overordentlig Travlhed. Jeg fik mig en Paaskiar med de djarve Mænd, medens Baadene bleve trukne paa Land, ved hvilken Lejlighed jeg maatte bøde for min Uerfarenhed i dette Arbejde, hvad der naturligvis fremkaldte en hjertelig latter.

En temmelig stor Baad skulde nemlig hales paa Land, og da jeg havde langskastede Støvler paa, gik jeg ud i Vandet og satte Skuldrene mod Agterstævnen for at hjælpe til.

„Alle Mand hiv!“ lød det; jeg trykkede til efter bedste Evne og — pladst, der sad jeg nok saa pænt i Vandet til op over Hosterne; Baaden var nemlig bleven halet længere op i det ene Tag end jeg havde tænkt. Imidlertid forarsagede mit lille Uheld, at jeg blev mere fortrolig med de brave Fistere, hvorover jeg

var meget glad, men jeg fandt det dog ikke klogt ved denne Lejlighed at fremkomme til nogen af dem med de Spørgsmaal, som jeg saa gjerne vilde have besvarede. Da jeg omsider temmelig silde var kommen hjem til mit Logis for at spise til Aften, traf jeg min Bært i ivrig Samtale med nogle Fiskere angaaende Bjergningen af et stort Skibsanker, som fandtes et Stykke udenfor Kysten. Jeg stundte mig derfor at fuldende mit Maaltid; Alt, hvad jeg nød, var særdeles propert og velsmagende, men jeg saa da lige saa lidt til Virginia som om Middagen, og derefter ilede jeg med at gaa iseng i Betragtning af, at jeg næste Morgen tidlig skulde begive mig ud paa Sø og falten Bove.

Fisfaturen.

Til den aftalte Tid blev jeg rigtig vækket af Strandfogden, der ligesom den foregaaende Dag selv bragte mig Kaffen. Da jeg havde nydt denne, kunde jeg imidlertid hverken opdage ham eller hans Datter, og jeg gik derfor bort uden at sige Farvel, idet jeg valgte Vejen langs Havbredden, der var ligesaa kort og mindre besværlig at spadserere paa end Heden med den vaade Lyng.

Jeg var allerede nu vant til det Dde og Tomme paa den Vej, jeg vandrede, saa det ikke gjorde saa ubehageligt et Indtryk paa mig som den foregaaende Dag, hvortil endnu kom dette, at ikke saa saa Sejlere oplivede Havet, saa langt Vjet kunde række.

Jeg kom til Botners en halv Time før den bestemte Tid, hvilket gjorde et synligt godt Indtryk paa den gamle Fister.

Frokosten og Kaffeopperne stode alle paa Bordet, og da Spadsereturen havde gjort mig sulten, tog jeg godt til mig af Barerne, hvorved jeg endnu mere steg i min Barts Agtelse.

„Er De søstærk, Herre?“ spurgte han pludselig.

„Jeg har i det Mindste aldrig været søsng,“ sagde jeg.

„Saa vil jeg haabe, at De er det,“ bemærkede han; „men De maa huske paa, at man vipper noget mere her ude paa Havet i en bitte Baad end paa et stort Dampskib imellem Verne.“

Da vi vare færdige med Frokosten, gjorde vi os rede til Vandringen, velsknyede med en god Proviantkurv.

Vi fraaede gennem Lyngen, modsat den Retning, hvorfra jeg var kommen, og ved en lille Omdrejning af Rytten opdagede jeg flere større og mindre saakaldte Fladbaade, omkring hvilke tre Fistere vare samlede. De begyndte med at sætte Baadene i Søen, hvormed de alle broderlig hjalp hverandre, medens jeg ogsaa anstrængte mig efter bedste Evne, skjøndt min Bistand mere bestod i den gode Villie end i virkelig Nytte.

„En, to, tre, hib!“ bød Botner. Alle rykkede paa en Gang og saa raaskt fløj Baaden fremad, at jeg, der, ligesom den foregaaende Dag, havde stillet mig ved Bagstævnen, nær var drattet overende og maatte

lade mig slæbe med Baaden et Øjeblik istedetfor selv at hjælpe den paa Gled. Dog syntes Ingen at lægge Mærke dertil, uagtet jeg er overbevist om, at Enhver havde set min Rejstethed.

Da Baaden var kommen lige i Strandkanten, standsede man med Udhalingen, og nu knælede alle fire Fiskere med blottet Hoved ved Siden af Baaden, der, hvor hver stod.

Jeg blev saa overrasket ved dette Syn, som jeg aldrig før havde tænkt mig Muligheden af, end sige været Vidne til, at jeg, med Skam at tale om, stod som en Billedstøtte, stuende snart paa den Ene og snart paa den Anden, idet jeg uvilkaarlig dog foldede mine Hænder, hvilket jeg tør haabe var lige saa velbehageligt for den alvidende Gud som hvis jeg havde kastet mig ned paa Knæ ligesom Fiskerne, blot for at gjøre dette med.

Da de vare færdige med Bønnen, gif de tilbage til de tre andre Baade, som tilhørte de tre andre Mænd, og bragte dem ned ved Siden af Botners, saa langt ned i Vandet, at Forenden lettedes fra Sandet ved hvert Hølgekast.

„Gaa De nu i den,“ sagde Botner til mig, „saa stude vi Andre den ud,“ hvilket ogsaa strax stede, hvorpaa Botner, der, ligesom de andre Fiskere, var i store Svøstøvler og paaklæbt som en ægte Havvulk, sprang ind til mig og stagede os ud, indtil Baaden gnygede paa Vandet, hvorpaa han gav sig til at ro ud imod Brændingen over de tre Revler; men da Binden som

sagt stod fra Land, var Søen ikke videre høj, undtagen paa den yderste Revle, hvor den ene Skumstribе afløste den anden.

Da vi altsaa nærmede os denne Revle, kan jeg ikke nægte, at jeg følte mig lidt urolig; men et Blik paa Botner, der roede med aabenbar Sikkerhed, beroligede mig strax.

Snart vare vi inde i Brændingen, der sprøjtede ind i Baaden og overøste mig med Skum, men som drevne af en usynlig Magt glæde vi ned ad Bølgeringen og havde den snart bagved os.

Jeg saa mig tilbage efter de andre Baade. Kun den ene saa jeg bryde igjennem Brændingen, thi nu vare vi atter nede i en Bølgedal, som skjulte Alt omkring os. I et Nu tog Botner Arterne ind, rejste en lille Mast, hejste et Sejl, hængte Roret paa, satte sig ved Siden af mig og med flyvende Fart glæde vi ud paa Dybet.

„Naa, De kan rappe Dem, maa jeg sige,“ sagde jeg til ham.

„Paa Søen gjælder det at benytte Djeblikket,“ svarede han rolig. „De var nok ellers lidt benauet, gode Herre, da vi star igjennem paa tredie Revle.“

„Det var kun et Djeblik, Botner. Jeg fik Mod ved at se paa Dem. Men ved De, hvad jeg tænkte paa?“

„Det er ikke godt at vide,“ bemærkede han smilende.

„Jeg mente, at Fisserne maa ogsaa have Djne i

Ratten, at de saaledes kunne komme baglænds igjennem flige Søer."

"Na, det er ikke saa vanskeligt," svarede han, „naar man er lidt kjendt med Tingene."

"Men hvorfor følges to Mænd ikke ad?" spurgte jeg. „Saa kunde den ene jo styre."

"Det gjore vi ogsaa, naar Vejret er truende eller der er stærk Sø, og vi skulle ud enten til Garnene eller Batterne, som De vel allerede har hørt Tale om, men paa almindelige Fiskeure gaa vi helst alene, for saa ere vi ene om Fangsten."

"Hvorlangt skulle vi ud?" spurgte jeg.

"Endnu en Milsvej, saa ere vi paa den Bante, hvor vi kunne vente Hellefist, om der ellers er nogen."

Under forskjellig Passtar gif Liden hen. Jeg fortalte ham, at jeg havde tegnet den lille Ronne og Mandens Ansigt, som liggede ud paa mig.

"Hvad er det egentlig for en Fyr?" spurgte jeg.

"Na, han er en uslykkelig Staffel, som ikke kan glemme en gammel Kjæreste. Han lever af vor Barmhertighed for vi have Alle Bnk med ham."

"Gaar han ikke paa Havet?"

"Det har han aldrig gjort, men han faar en halv Bjergelod, naar der ster en Stranding, thi saa arbejde vi for ham."

"Hvad hedder han?" var mit næste Spørgsmaal.

"Han hedder egentlig Søren Lopp, men da han tidligere altid understrev sig S. Lopp, er det bleven gjort til Stop, og det Navn har han nu."

„Han har et uhyggeligt Ansigt,“ bemærkede jeg, „og derfor tegnede jeg ham.“

„Ja, men han har ogsaa taget sig Kjærestens Falskhed saa nær, at det er intet Under, at man kan se det paa ham. Gid De aldrig maa blive besveget af den, De har kjær og tror som Dem selv!“

Jeg studsede, thi Botner saa næsten bedrøvet ud, saa jeg fristedes til at spørge mig selv, om han havde døjet en lignende Skjæbne.

Nu rejste Botner sig op i Baaden, saa ind mod Land og sagde: „Ja, her maa det være,“ hvorpaa han kastede Drægget ud, som han kaldte det, hvilket bevirkede, at Baaden ikke drev saa meget som den ellers kunde. Han gjorde nu Fiskeredstaberne istand, satte Agn paa Hellestjnderkrogen og sænkede dem langsomt i Vandet, idet han bandt en Ende af Snoren fast om sit Haandled.

„Hvor dybt har vi her?“ spurgte jeg.

„Tredive Favne Vand,“ lød Svaret.

Saa tog han en anden Snor frem med et Stykke glindsende Metal, der endte i et Par Kroge, og begyndte, som han sagde, at pilke. Noget fra os laa de andre Baade, af hvilke jeg dog kun stødvis saa snart en, snart en anden; men oprigtig talt blev jeg snart kjed af Fiskeriet, uagtet Botner af og til hev en Lørst ind til os.

Vi fik ogsaa en anden Fisk, der havde et Hoved akkurat som man kan tænke sig en Kat, og paa mit Spørgsmaal fortalte han mig, at den ogsaa kaldtes

Havfatten. Den var næppe kommen ned i Baaden, før han trak sin Kniv op og stak denne i Rakken af Fisken. Da han bemærkede et Udtryk af Forundring i mit Ansigt over, at han dræbte den, sagde han til mig: „Det er blot Selvforsvar, gode Herre. Fik den fat paa Deres eller min Fod, vilde den knuse den, og Fiskeene, som ligge ved Siden af den, vilde den tygge i smaa Stykker af bare Arrigskab.“

I det Samme følte han et hæftigt Ryk i sit Haandleed, hvorom Fiskestøren var bunden.

„Kornelius havde Ret, De førte Lykken med Dem,“ sagde han glad, „her have vi en Hellefisk. Pas paa, saa skal De snart faa Krabaten at se.“

Han trak Snøren langsomt til sig, men lod den til min Forundring af og til løbe tilbage mellem Fingrene. Jeg fulgte opmærksomt alle hans Bevægelser. Et Øjeblik saa jeg den lige under Vandkorpens, men, vips, var den atter nede i Dybet.

„Na, der gik den!“ raabte jeg i et Udbrud af Ergrelse og fejlslagen Forventning.

Fisken smaalo.

„Giv Dem kun tilfreds, den kommer nok igjen,“ og nu saa jeg ogsaa, at han atter begyndte at hale op i Snøren.

„Hvoraf kom det, at den kunde saaledes smutte fra Dem?“ spurgte jeg nysgjerrig.

„Jeg gav den selv Forlov,“ forklarede han.

„Det er en svær Tæmp — jeg tænker paa en ti, tolv Lispund, og saa maa den mattes noget, før jeg

tager den ind, ellers slaar den Alt sønder og sammen i Baaden. Se bare selv," vedblev han, idet Flynderens Snude kom et Øjeblik over Vandspejlet, før atter at synke ned i Dybet.

„Men hvorledes kan De faa den halet ind med den tynde Snøre?“ spurgte jeg. „Og hvorledes skulle vi rumme den Karl her i Baaden.“

„Det finder sig nok Altsammen,“ sagde han, idet han vedblev at fire og hale i den ullykkelige Flynder.

„Na, tjen mig i at tage den ene Aare og hold den ret ivejret.“

Jeg saa forundret paa ham.

„De tager mig da ikke min Anmodning ilde op?“ spurgte han smilende. „Jeg antog, at De nok vilde hjælpe mig med at faa Flynderen ombord.“

„Ja, det ved Gud jeg vil,“ svarede jeg, „men —“

„De hjælper mig meget mere end De tror,“ afbrød Manden mig med et Smil. „Kan De se, hvor Flynderen glør paa Aaren?“

Den beholdt Hovedet et Øjeblik ovenfor Vandspejlet, før den lod det gaa tilbunds igjen. I min Ustyhlighed antog jeg, at der var en Overtro forbunden med denne Aare, som skulde holdes ivejret, medens han trattede Fisten. Jeg var saa fordybet i at se efter den, at jeg næsten for sammen, da jeg tæt bagved mig hørte en Mand raabe: „Lillykke med Fangsten, Mourits! Er hun saa stor!“ Jeg vendte mig hurtigt om og saa den Fister, der vilde give en Daler for at jeg skulde

følge med ham, stode hen ved Siden af vor Baad, som han greb fat i.

„Jeg tør ikke bære hende alene,“ svarede Botner, „thi den unge Herre kunde gjerne gaa paa Hovedet ud, medens jeg traf Fisken ind, og tilmed er hun ogsaa stor nok for denne Baad alene; men jeg tror, vi vilde lade hende løbe lidt endnu.“

Nu kom Dyret atter til Overfladen. Kornelius gjorde lang Hals og betragtede Fisken nøje.

„Næste Gang kunne vi tage den, Mourits! Det er ellers en svær Lamp. Sagde jeg ikke nok, at De havde Held med Dem,“ vedblev han. „Fanden giver Haandpenge den første Gang, han spiller Hazard, og Borherre giver ham dem den første Gang, han gaar paa Fangst.“

„Maa jeg bede Dem, gode Ven,“ sagde nu Botner til mig, „at træde over i den anden Baad. Trøst Dem ved, at det ikke er første Gang, at en brav Karl bliver fortrængt af en Flynder. Nu skulle vi til at valse med Hellefisken og der kan De ikke danse med.“

Jeg adløb naturligtvis ubetinget i al Hast, hvorpaa den anden Fiskefurrede begge Baadene saaledes sammen, at de laa Side om Side, og nu gjorde de sig rede til at give sig i Kast med Fisken.

Begge Fiskefurrene forsynede sig hver med en temmelig tyk Stav med en Krog paa Enden — jeg tror, de kaldte den en Klep eller saadan Noget. Kornelius slog

til Fiffen, da den kom op i Vandfpejlet, Dhyret gav et vældigt Pladff, men gif faa tilbunds igjen.

„Denne Gang narrede den os,“ fagde Botner. „Du var for hidffig.“

Atter kom Fiffen tilfhyne, og nu angreb begge Mændene den paa en Gang. Snart var den øverfte Halvdel inde i Baaden, der frængebe forffræffeligt og tog en hel Sø ind.

„Jeg holdt af alle Kræfter i Rølingen af Frugt for, at den ffulde gaa fra den Baad, hvori jeg var, og rende rundt. Det havde været Botner aldeles umuligt uden Hjælp at hjerge denne Fiff, hvilket han ogfaa ffiden indrømmede. Endnu en kraftig Anffrængelfe og hele Fiffen laa i Baaden, hvor den flog forffærdeligt om ffig med ffine Hale, medens hele Baaden for mig at fe til var faa godt fom ffylt med Vand og truede med at gaa tilbunds. Vandet ffprøjtede til alle Sider ved dens mægtige Slag, og jeg blev lige faa dnyngvaad fom begge Fifferne. Pludffelig greb Botner en Dye og gav den et faadant Hug over Halen, at det næfften ffilte denne fra Kroppen, men nu var det ogfaa forbi med Dhyrets Modffand. Nu begyndte Dønningen, og lidt efter lidt hævede Baaden ffig igjen, men det viffte ffig ved nærmere Efferffyn, at mange af de Fiff, fom ikke vare mafede af Fiffernes Støvler, havde benyttet Vejffigheden til at tage „Reiffaus“.

„Nu ffulle vi have os en Bid Brød,“ fagde Botner — Brændevin tage Fifferne ffjældent med ud paa Havet — „og faa maa De, min gode Raffberg,

helst blive hos Kornelius, thi vil Binden friste op, som det lader til, saa er det ikke værd at De gaar med mig, da Baaden saa bliver for haardt ladet."

"Det var en slem Historie," bemærkede jeg, "for De gaar vel sagtens ikke iland med, Kornelius?"

"Jeg havde rigtignok ogsaa Lyst til at prøve Deres Lykke," svarede Fisteren, tiggende paa sin Mad.

"Sikke Sludder!" sagde Botner. "Kastberg er dnyngvaad og vil helst hjem. No Du nu med, saa komme vi nok ud af Regnskabet siden hen."

"Jeg vil give Dem en Daler," bemærkede jeg, "om De vil gaa iland med Botner."

"Jeg vil hellere give Dem en Daler, om jeg bare maa ligge en Time og vente paa Fangst," svarede den vistnok lidt overtroiste Fister.

"Men saa vi Mage til Krabat, skal jeg saa over i den næste Baad og blive saaledes ved, indtil jeg tilsidst maa gaa udenbords for at saa Flynderen hjerget?" spurgte jeg smilende.

"Nej, saa glat gaar det desværre ikke," svarede Fisteren, "og vil De ikke blive, skal jeg ogsaa sætte Dem iland, men Deres Penge maa De beholde for Dem selv."

Dette ædelmodige Tilbud bevægede mig til at svare: "Sej! saa De med Gud, Botner, om en Time komme vi bagefter."

"Og saa skal et Stykke af Hellefisten dampe dem Begge imøde," svarede Fisteren muntert. "Farvel, saa længe!" Og dermed skiltes han fra os.

„Vi kunne ligesaa godt blive, hvor vi ere“, sagde Kornelius, der havde et aabent og godmodigt Ansigt og omtrent kunde være paa Alder med Skipper Botner. „Lykken træffer nok Manden, naar den vil i Kæst med ham. Men vil De saa lade mig vide, naar der er gaaet en Time, thi jeg er en Mand, der holder Tro og Love.“

Det lovede jeg, og Fiskeriet begyndte igjen, men jeg ønskede i mit stille Sind, at Timen var vel forbi, thi Blæsten blev stedse stærkere og den lille Baad gnygede paa en mig meget foruroligere Maade, ikke at tale om, at jeg var aldeles gjennemblødt af de Vølgestænk, som jeg jævnlig fik over mig. Jeg havde lagt Mærke til, at Kornelius, skøndt han var en almindelig Fisker, talte hvad de andre Kystbeboere kaldte for „fornemt“, det vil sige, han sagde „jeg“ istedetfor „a“, men var forresten ligesaa ravnjndst som hans Kammerater. Deraf sluttede jeg imidlertid, at han maatte have set sig om i Verden, og jeg tog heller ikke fejl, thi paa mit Spørgsmaal derom svarede han: „Min meste Levetid har jeg faret som Matros, og jeg har baade været der, hvor Brændevinen fryser, og i de Lande hvor Folk ere blevne sorte af Barmen, men her paa Kysten er mit Fødehjem, og af den Grund lagde jeg mig for Anker her, da jeg begyndte at blive gammel. De har imidlertid vistnok ikke døjet saa meget Ondt i Deres Dage, som jeg har, min gode Kjøbenhavnner.“

„Først maa jeg dog sige Dem,“ udbrød jeg, „at jeg slet ikke er fra Kjøbenhavn, men derimod fra Lolland ;

fanske De aldrig har været der, fjøndt De har rejst saa vide om Land."

"Det skulde jeg mene," svarede han med en vis Stolthed, „jeg har baade været i Bandholm og Nakkov. Det er prægtige Folk de Kolliker, gjæstfrie og altid ved godt Humør, tilmed kunde Enhver af dem, jeg var sammen med, tomme sit Glas som en brav Karl. I Nakkov spillede forresten jeg og mine Skibskammerater vor Kaptajn et af de bedste Puds, jeg har været med til."

"Det glæder mig, at De synes om mine Landsmænd," bemærkede jeg, „men hvad var det ellers med Deres Kaptajn?"

"Ja, jeg skal fortælle Dem Historien," svarede han, idet han kastede en Torst ind i Baaden. „En Vinter laa vi indefrosne i Nakkov Havn; vi vare komne fra England med Kul, og saa havde vi netop Fastelavn i den Tid. Naa, det kan rigtignok være der var Liv og Lystighed i Byen i de Dage; men nu skulde det træffe sig saa uheldigt, at Lo af vort Mandskab havde druffet sig fulde en Aften, som den største Stads skulde være næste Dag, og derfor svor vor Kaptajn, der var en hidsig Trolde, men ellers en brav Mand, om Morgenen paa, at ikke en Eneste af os fik Lov til at gaa iland og se paa Fastelavnsløjerne. Dette vare vi naturligvis grumme kjede over, men om Middagen fandt Roffen paa Raad. I en Fart fik han os pnyttet ud som Fastelavnsnarre og gamle Kjærlinger, Mafter havde han i Beredskab, Gud skal vide, hvor-

ledes han havde faaet alle de Sager strabet sammen, og da Kaptajnen troede, vi vare nebe at staafe, begyndte vi Allesammen at dansse rundt udenfor hans Kahyt. Et Djeblit efter kom han farende op paa Dækket. „„Vilke I se, I struppe iland og det strax!““ raabte han. „„Tro I, jeg vil have saadant et Spet-tafel ombord paa mit Fartøj?““ Vi lode os naturligvis ikke sigge dette sigge to Gange, men skyndte os iland og smuttede ind mellem en stor Sværm Menneffer, der fulgte bagefter et Par Baade, som vare pynlede med Vimpler og Flag og desuden propfulde af Sø-mænd og bleve kjørte omkring i Gaderne. Kort at fortælle, Kaptajnen opdagede snart vor Gavthvestreg, men kunde saa ikke høre sig for at le, og da Kloffen lidt efter gif ombord for at se, hvorledes Sagerne stode, sagde han, at vi maatte blive horte hele Efter-middagen. Saa bleve vi altsaa iland og saa blandt Andet en lille tnf Mand, der kjørtes omkring, medens han sad overstrævs paa en stor Tønde — de kaldte ham for Bacchus. — Har De nogenfinde set Mage til Torst?“ afbrød han pludselig sig selv, medens han trat en saadan Fift ind i Baaden. „Faar jeg ikke Andet end den, saa er det endda godt. Men hvad er nu Kloffen?“

„Vi have endnu en halv Time tilbage,“ svarede jeg, idet jeg saa paa mit Uhr, og gav mig derpaa til at tale om ligegyldige Ting, men drejede lidt efter lidt Taleren hen paa de to Brødre Botner, thi da den gode Kornelius var ret snaksom, haabede jeg at saa

lidt Oplysning om deres gjensidige Forhold og ikke mindst om Virginia.

Mit Haab stoffede mig heller ikke, saaledes som det havde været Tilfældet den foregaaende Dag. Jeg tænkte imidlertid, at det var bedst at lade som om jeg allerede vidste nogen Bessed, og sagde: „Hør engang, Kornelius, hvad er der kommen Brødrene Botner imellem og hvorfor kan Mouritz ikke lide Bia?“

„Har De allerede mærket det?“ spurgte Fisteren.

„Det var snart at mærke,“ svarede jeg, „og jeg har endog ifinde ved Lejlighed at spørge dem om, hvorledes to Brødre kunne være saa vrede paa hinanden.“

„Det skal De ikke prøve paa, om De vil lyde mit Raad,“ sagde Kornelius alvorlig. „Forresten er Aarsagen til deres Fjendskab Gud og Hvermand bekjendt her paa Egnen, men da, som De vel nok har hørt, Tjberne ere forsigtige med, hvad de fortælle, saa kunde De gjerne have spurgt alle Fisterlejets Beboere derom, uden at saa det Mindste at vide, thi Ingen skjøtter om at blive Uvenner med Strandfogden. Jeg skal nu imidlertid fortælle Dem det Hele, men De skal dog ikke meddele Nogen, at jeg har sagt Dem det.“

Da jeg havde beroliget ham i saa Henseende, fortalte han mig, medens han pilkede Torst, Alt, hvad jeg kunde ønske at vide, betræffende denne Sag.

„Mouritz havde en Søn,“ begyndte Kornelius, „— ja, jeg vil da antage, at han har ham endnu —, den gjæveste Knøs paa hele Kysten, og da han og Bia vare Sødsfendebørn og de „kjonnest“ unge Menneſter

heromkring, var det ikke saa underligt, at de bleve Kjærestes. Sagen var nok afgjort baade mellem dem og deres Forældre, Strandfogdens Kone var forresten død den Gang, men Forlovelsen var ikke bleven aabenbaret, thi de Gamle mente, at det hastede ikke dermed, før Anton — saaledes hed Mourits's Søn — havde været lidt ude og set sig om i Verden, tilmed da han kun var tyve Aar og Bia ikke mere end fytten. Han var ikke bleven saa godt oplært i sin Barndom som hans Kjæreste, thi Strandfogdens Kone var af god Familie fra Norge og hun har gjort sin Datter til en dugtig Pige i enhver Henseende, men hun er da ogsaa Aarsag til, at baade Bia og hendes Fader altid have haft Lyst til at være med i den fine Ende, som man siger. Det er nu fire Aar siden, at Bia og Anton bleve forlovede, og Meningen var, at han skulde tilføjes om Foraaret, men saa skete det — det var netop den 4de Oktober —, at vi fik en Stranding. Det var en Skonnert fra Christiania. Kaptajnen var en ganske ung Mand, en Slægtning af Røderen, og var lige saa kjon en Fyr som Anton, men saa var han langt mere dannet og pæn i sit Væsen og kunde snakke Fanden et Dre af. Han logerede naturligvis hos Strandfogdens og var mere sammen med Bia end han var nede ved Bjergningsstedet, og snart kunde man nok mærke, at han begyndte at stifte Anton ud hos hende. Forresten var Kaptajnen godt lidt her paa Kysten, thi han var en Pøtkers Karl til at traktere og regnebe det ikke saa nøje med en Driftekilling,

naar han vilde have Noget udrettet. En Aften inviterede han alle Bjergerne med deres Koner og Døttre til en lille Svingomovre i Strandfogdens Pakhus, og han sparede der hverken paa Punsch eller andre Drikkevarer. Da han saa uafsladelig vimsede om Via, som Ratten om den varme Grød, ja endogsaa dansede de fleste Dands med hende, medens hun, ligesom de foregaaende Dage, næppe vilde se til sin Kjæreste, kunde Anton ikke længere styre sig selv, men traf Via tilside og bebrejdede hende i al Venlighed hendes Opførsel. Hun, som imidlertid har arvet Noget af sin Faders Stivsindehed, blev dngtig vred, og istedetfor at bede sin Kjæreste om Forladelse, svarede hun ham saa bistert, at hun brød sig slet ikke mere om ham og hverken vilde eje eller have ham.

Nu blev Anton aldeles ustyrlig og styrkede hen mod Kaptajnen og vilde til at bante ham, hvilket han let havde kunnet, da han var stor og stærk af sin Alder, og gjorde, kort sagt, et saadant Spektakel, at Strandfogden, der er temmelig hæftig, tilsidst tog ham i Naffen og smed ham udenfor; han vidste forresten ikke, hvad der havde givet Anledning til Striden. Mourits var ikke raff den Dag og var af den Grund ikke med til Gildet, og til Bias Ore skal det siges, at hun ikke lod sig se mereovre ved Dandsen, hvorover Kaptajnen lod til at være helt ulukkelig.

Næste Morgen blev der et svært Røre i hele Fisterlejet, da man erfarede, at Anton var forsvundet om Natten; paa hans Seng var der fundet en Seddel,

hvorpaa stod frevet, at han var aldeles fortviblet over Bias Troløshed, og kom han ikke hjem inden fem Aar, fik hans Forældre ham ikke mere at se, da han saa rimeligvis var død. Mouritz gif nu, gruelig onhidset, som han var, af det, han havde hørt hos de Fister, der havde været med til Gildet, hen til sin Broder Strandfogden og overøste ham og Datteren med de voldsomste Bebrejdelser og Bestulninger.

Enden blev, at det ene Ord tog det andet, saa at Brødrene stiltens som de bitterste Uvenner, medens Via laa i sin Seng og græd; hun var bleven helt fng af Anger og Sorg over det, som var forefaldet. Siden den Dag har Mouritz og hans Broder ikke vexlet et Ord med hinanden eller været i hinandens Hus. Kaptajnen strev næste Formiddag, som Gildet havde været den foregaaende Aften et Frierbrev til Via, da hun ikke vilde se ham, endfige tale med ham, men hun gav ham uden videre Afslag, hvilket efter min Mening var dumt, thi der var al Grund til at tro, at han mente det ærligt, ja han tilbød endogsaa at holde Brnluppet, hvad Dag, hun vilde, saa skulde hun følge med ham til Norge, hvor han fik et nyt Skib at føre saasnart han var kommen hjem. Han lod til at tage sig det meget nær, at hun nu pludselig kimsede ad ham, i det Mindste sagde han, at han ikke kunde udholde at være her længer, og rejste ogsaa sin Vej Dagen efter, skjøndt hans Nærværelse var nødvendig, saalænge Bjergrningen fra hans forliste Fartøj varede; han har da heller ikke ladet sig se her senere.

Af Anton kunde man ikke opdage det mindste Spor, skjøndt baade hans Forældre og hans Farbroder forhørte efter ham allevegne, og da han, siden han forlod sit Hjem, ikke har ladet høre saa meget som en Stavelse fra sig, havde hans Forældre jo Grund til at frygte for, at han er omkommen. Via gik forresten et Par Dage efter Anton's Bortrejse hen til hans Forældre for at bede dem om Forlæbelse, da hun vistnok følte sig ligesaa ulykkelig som de, men de viste hende Døren med brede Dør, ja havde Mourits's Kone ikke været, saa frygter jeg for, at han havde lagt Haand paa Biegebarnet. Via sagde imidlertid til dem, at hun hverken vilde forlove sig eller endnu mindre gifte sig, før hun havde faaet Biskhed om, hvorledes det stod sig til med Anton, at han enten var død eller ikke brød sig om hende mere, og jeg kjender hende saameget, at jeg er overbevist om, at hun fremdeles vil holde sit Løfte."

Jeg blev unægtelig noget lang i Ansigtet ved denne Del af Kornelius's Forklaring; han misforstod imidlertid min sønlige Bevægelse og vedblev: „Ja, vist, var det en kjædelig Tildragelse, og Via er ikke den, der hænger mindst med Næbbet derfor. Forresten har hun havt Friere nok siden den Tid, da hun jo har et Pokkers glat Ansigt og desuden en ikke ringe Medgift ivente, naar hun gifter sig, men de have Allesammen faaet Løbepas, skjøndt hun kunde have gjort mere end et godt Parti. Sagtens for at blive fri for disse evindelige Ægteskabsstilbud og vistnok ogsaa for

en stor Del af Undseelse over sin Brøde den Gang, holder hun sig altid ved sin egen Side, og hendes Fader besøger derfor ofte Opvartningen, naar han har Løgerende, hvilket han nu en Gang sætter en Vre i at have, og De har ogsaa i den Henseende truffet det rette Sted, især naar De ikke vil regne det saa nøje med, at han er noget frastødende og kort for Hovedet, hvilket han blev efter hin omtalte Begivenhed. Han synes vist ikke rigtig om at De besøger hans Broder, da han sikkert frygter for, at denne skal tale ilde om ham til Dem, men saameget er vist, at uagtet Mourits og Karen ere meget vrede paa Bia, saa tror jeg dog ikke, at der skulde saa meget til for at bringe et bedre Forhold tilveje mellem Brødrene, men De ved nok, at det er svært at gjøre det første Stridt, som Inyen sagde, da han skulde springe ned fra et Taarn. — Hillemand, der er en Hellestift!"

„Ja, tænkte jeg det ikke nok“, udbrod jeg, „nu begynder den gamle Historie igjen og saa skal jeg atter over i en anden Baad. Skal jeg rejse en Mare?“

„Nej, desværre“, svarede Histeren, „den er ikke saa stor, jeg kan tage den med det Samme.“ Og dermed vippede han Flønderen ind i Baaden til os, thi endstjøndt den viste sig at veje omtrent 4 Lpd., var den let at magte for en saa erfaren Mand som Kornelius.

„Vi skulle ogsaa lette med det Samme,“ vedblev han, „og da Vinden har vendt sig, kunne vi føre Sejl indester. Men hvormange er Klokken nu?“

„Den er et Kvarter over den aftalte Tid,“ svarede jeg, idet en Bølge, som slog mod Baadens Stævn, gjennemblødte mig aldeles, vistnok for tyvende Gang; „men blæser det ikke for stærkt nu til at fore Sejl?“

Kornelius lo imidlertid ad denne Bemærkning, medens han rejste en lille Mast, og kort efter stare vi gennem Bølgerne, idet vi efter min Mening mere fløj end sejlede hjemad. Da vi nærmede os den nederste Revle, lagde han Masten ned og gav sig til at ro gennem Brændingen over denne og de to andre Revler ind til Strandbredden, hvor Botner stod og ventede paa os.

„Ser Du, vi fik ogsaa Fangst,“ raabte Kornelius triumferende, idet han pegede paa Hellefhynderen, „og stifte en Torst, kan Du stifte den?“

„Gaa De nu op til min Kone, Hr. Kastberg,“ sagde Botner til mig, „vi følge strax bagefter, og saa staar Fisken paa Bordet, naar vi komme.“

Jeg lod mig ikke dette sige to Gange, thi jeg var bleven aldeles gennemisnet af Blæsten og det kolde Vand og løb derfor mere end jeg gif op til Huset. Den varme Suppe, der var kogt paa Fhynderens Hoved, hjalp imidlertid meget, og da jeg var strupsulten, spiste jeg ogsaa dygtig af selve Fisken, der smagte mig fortræffeligt. Saa kom Kaffen, og næppe var den drucken, før jeg sagde Farvel til Botner og hans Kone samt min Ven Kornelius og ilede hjemad for at stifte mine vaade Klæder, hvilke jeg tilstrev de Kuldeghs-

ninger, jeg følte, men jeg fortrød allerede dengang saa jmaat, at jeg ikke havde modtaget Madame Botners Tilbud om at laane mig noget af hendes Mand's Løj. Stjøndt jeg stundte mig affted, det bedste jeg kunde, vedblev dog Kuldegnøsningerne, og da jeg omtrent Kl. 5 om Eftermiddagen kom til Strandfogdens, følte jeg mig endog helt utilpas.

Jeg ilede med at skifte Klæder og troede, at dette vilde hjælpe, men jeg blev tværtimod endnu daarligere tilpas og sagde til min Vært, da jeg havde lagt Mærke til, at Bordet var dækket, at jeg ikke brød mig om Aftensmad.

„De ser slet ikke rask ud,“ hntrede han, idet han kastede et forstfende Blik paa mig. „De har vist forfjølet Dem paa Søen, thi flige Rejser passe ikke for Kjøbenhavnere. Jeg vil raade Dem til at gaa tilføjs, saa skal jeg bringe Dem en varm Punsch, det vil nok hjælpe og De er da rask imorgen.“

Jeg fulgte det gode Raad, drak Punsch'en og svøbte mig ind i Dyrerne saa godt jeg formaaede.

Følgerne af Fisketuren.

Om Morgen'en Kl. 5 bankede Strandfogden paa Døren, som han derpaa aabnede paa Klem.

„Godmorgen, og hvordan har De det?“ spurgte han.

„Jeg er slet ikke vel endnu, Botner,“ svarede jeg, „jeg har ikke kunnet sove den hele Nat.“

„Ja, men prøv nu en varm, stærk Kop Kaffe; det vil maasse hjælpe.“

„Jeg kan ikke nyde det Mindste,“ sagde jeg, „men min Tunge er forstrækkelig tør og jeg tørster uafsladelig, lad mig bare faa noget kolbt Vand.“

„Hvad skulle vi dog gjøre ved Dem?“ bemærkede han med en Deltagelse, som jeg ikke havde tiltroet ham. „Bli De dog alligevel ikke prøve den Kop Kaffe, faa kommer jeg et Par Snapse Rom i den, det hjælper altid mig.“

„For Guds Skyld, nej,“ stønnede jeg, „jeg døjede nok med Punsch'en iafstes.“

„Vi have ogsaa Kamferdraaber,“ vedblev han.

„Heller ikke dem,“ svarede jeg noget utaalmodig. „Vand, bare kolbt Vand, Botner.“

Han rystede betænkelig paa Hovedet, idet han gif for at bringe mig det Forlangte. Jeg laa nu den hele Dag uden at nyde Andet end det omtalte Vand; af og til sagde jeg til min Vært, at jeg mente, det var bedre med mig, men jeg maatte henimod Aften erkjende, at det snarere var værre, og med Uro saa jeg Matten imøde. Heller ikke kunde jeg skjule for mig selv, at det ikke var Forkjølelsen alene, som havde foraaarsaget min Sygdom, men at ogsaa den Sindsbevægelse jeg var kommen i ved at erfare Virginias Forhold til Anton, havde bidraget sin Del til den. Jeg kunde umulig løsrive mine Tanker fra hende og ønskede uvilkaarlig, at der næste Dag maatte komme Brev fra

Anton, at han var gift og vel forsørgtet et eller andet Sted.

Ud paa Natten faldt jeg vel i Slummer, men den var højst urolig, og i Søvnne forgjøgledes mig de vidunderligste Drømmebilleder.

Jeg syntes, at jeg var ude at fiske og opdagede da pludselig Virginia komme svømmende tætved mig. Paa mit Spørgsmaal om, hvor hun vilde hen, svarede hun, at hun svømmede ud i den vide Verden for at finde sin Kjæreste. „Stop, stop!“ raabte jeg, forsøgende paa at standse hende, da hun vilde svømme forbi mig, men nu blev hendes skønne Ansigt pludselig forvandlet til Eneboeren Stops affænelige Fjæs. Jeg vaagnebe næsten i Forfærdelse og kunde ikke sove mere.

Om Morgenens kom Botner ind til mig, endnu tidligere end den foregaaende Dag, idet han sagte aabnede Døren for at se, om jeg sov.

„Kom De kun ind, Botner, jeg sover ikke,“ udbrød jeg, da jeg bemærkede ham i Døren.

„Er det bedre med Dem til Morgen?“ spurgte han, idet han traadte hen til min Seng.

„Det kan jeg aldeles ikke sige,“ svarede jeg, „men værre er det da heller ikke.“

„Hvad synes De om en Kop The, den mener Via De har bedre af end Kaffe?“

„Nej Tak, jeg kan aldeles ikke nyde Noget.“

„Men vil De dog ikke have Bud efter Doctoren?“ spurgte han, idet han saa bekymret paa mig. „Det kan strax ske.“

„Jeg har selv tænkt derpaa,“ svarede jeg, „men jeg har dog endnu saa smaat det Haab, at det vil gaa over uden ham, naar jeg blot holder mig i Sengen.“

„Jeg skal nu ud paa Havet,“ forklarede min Bært, „da det Stibsanker, som De vist hørte, vi talte om forleden, skal fistes op idag, om det ellers lader sig gjøre; men en Kone, som er her for at hjælpe min Datter med at vaske, vil af og til se ind til Dem, og hun kan gjøre Vej ligesaa godt som jeg selv. God Bedring og Godmorgen!“

Kort efter kom den omialte Kone ind til mig med en almindelig Kammerkloffe og bad mig ringe, naar jeg ønskede Noget, men næppe en halv Time efter bankede det atter paa Døren og til min store Overraskelse traadte Skipper Botner ind til mig. Jeg kunde næppe skjule min Glæde ved at se denne brave Mand, skjøndt hans Broder i de sidste Dage var stegen betydeligt i min gode Mening.

„Godmorgen!“ sagde han. „Naa, Hr. Rastberg, De er da altsaa ilive endnu; jeg hørte igaar af Fisterne, at var De just ikke død, saa var De i ethvert Tilfælde ikke langt fra det, saa fortjølet var De bleven paa Fisseturen. Saa galt kunde jeg nok tænke mig, at det ikke var, men da jeg har nogle Grinder i Byen idag, vilde jeg først se, hvordan det i Grunden var fat med Dem, og saa spørge, om De ikke vilde have Bud med til Doktoren.“

„Ja, her ligger jeg, Botner,“ svarede jeg, „men hjertelig Tak, fordi De ser til mig.“

Det var unægtelig et stort Bevis paa denne Mand's Velvillie for mig, at han kom i et Hus, som han ikke havde betraadt snart i fire Aar, og min Erkjendtlighed vogede ikke lidet, da jeg siden ved Lejlighed fik at vide, at det Grinde, han havde i Bnen, var alene at gaa til Doktor for mig.

„Jeg tror, jeg har nogen Feber,“ vedblev jeg; „vil De være saa god at sige Doktoren det, og med det Samme fortælle ham, at jeg blev forkjølet paa Fiste-
turen iforgaars, saa kan han maasse finde paa Raad.“

„De har ikke saa lidt Feber, Rastberg,“ sagde han og saa betænkelig paa mig. „Vil De ikke hellere have Doktoren herud?“

„Na nej,“ svarede jeg, „lad os nu se, hvad det udretter, som han giver Dem med til mig.“

„Ja, saa vil jeg sige Dem Farvel saalænge og god Bedring,“ sagde Botner.

„Vi lidt,“ raabte jeg efter ham, „De skal have Penge med!“

„Har De glemt Hellefisten, vi fik igaar?“ sagde han, idet han saa paa mig med et lunt Smil, hvorefter han atter nikkede venligt til mig og forlod Stuen.

Jeg havde ligget henimod 3 Timer, da jeg hørte en Vogn holde udenfor Strandsfogdens og snart efter en mig ubetjendt Mand'sstemme i Dagligstuen.

„Her skal være en Patient, hvor have vi ham? Naa, der!“ Og strax efter aabnedes Døren af en

lille, mager Mand, der præsenterede sig som Doktor Brun.

„Goddag, min Herre!“ sagde han venlig. „Jeg mødte en Fisser her fra Kysten, som vilde ind til mig for Deres Skuld, og saa bleve vi Begge enige om, at det var bedst, at jeg tog herud strax, da jeg var Dem saa nær. Ikke saa lidt Feber,“ vedblev han, idet han sølte min Puls. „Nu skal Fisseren saa nogen Medicin med hjem til Dem; jeg tænker, det vil hjælpe, og naar De saa holder Dem i Sengen for det Første, vil den Bnye nok trække over.“

Han spurgte mig ud om forskjellige Ting og syntes i det Hele taget ikke utilfreds med mine Forklaringer.

Da han stiltes fra mig, bad han mig at lade ham vide, hvordan jeg havde det, naar Medicinen var opbrugt, og forsikrede, at jeg behøvede blot at sende Bud efter ham, naar jeg ønskede hans Nærvarelse.

Sen paa Eftermiddagen kom Botner tilbage med Medicinen, som jeg øjeblikkelig tog en Skfuld af og strax syntes bekom mig vel. Han gav mig den selv.

Jeg vilde gjerne have beholdt ham lidt hos mig, men han stod som paa Naale, stottede stadig til Døren og mente, at jeg havde bedst af Ensomhed og No.

„Hvornaar ser jeg Dem igjen?“ spurgte jeg, idet jeg trykkede hans Haand til Afsted. „Jeg vil længes efter Dem.“

„Maaste ser jeg ind til Dem imorgen,“ svarede han noget nølende, „men De maa ikke vente mig, thi hører jeg, De er bedre, saa kommer jeg ikke.“

„Saa gjør jeg mig meget mere sng end jeg mulig er,“ svarede jeg smilende.

„Spøg ikke med saadant Noget,“ sagde han alvorligt. Derpaa tilføjede han efter en lille Pause: „Jeg skal nok se ind til Dem, hvordan De saa har det. Nu Farvel!“

„Hils Karen!“ raabte jeg efter ham. Han vendte sig om og forlod mig med et venligt Nis.

Henimod Aften, Klokken kunde omtrent være otte, bankede det atter paa Døren og min gamle Ven Kornelius viste sig for mig. „Jeg maa dog høre, hvordan De har det,“ sagde han. „Mourits har saadan læst for mig, at jeg vilde ligge herude og lade Dem blive forkjølet, at jeg gjerne havde givet Torsten og Hellefisten med til, at det ikke var slet. De maa ikke være vred paa mig,“ bad han og saa helt bedrøvet ud.

„Tænk ikke derpaa, min gode Kornelius,“ sagde jeg, „det skulde nu saadan være og hvem ved, hvad det er godt for, som Manden sagde, da han brækkede sit Ben.“

„Det kan sgu ikke være godt for Andet end for at give Doktoren og Apothekeren Noget at fortjene. Men,“ tilføjede han med sagtere Stemme, „tror De ikke, at Stop har en Finger med i Spillet?“

„Stop?“ spurgte jeg forundret.

„Ja, ser De,“ svarede Fisteren, „han er bleven helt tummelumft, fordi De har siddet derude og skrevet ham og Hus op paa Papiret, og da han har Ord for at kunne mere end sit Fadervor, saa —“

„Nej,“ svarede jeg, „saa stor Magt har Stop ikke, at han kan forgjøre en Kollit; med Jer Fister er det en ganske anden Sag.“

„Han gjør forresten ogsaa mere Godt end Ondt,“ bemærkede Fisteren, „men man kan jo aldrig vide —“

I det Samme aabnede min Sngedogterste Døren, og da jeg havde anmodet hende om at give Kornelius en Punsch paa min Regning, blev den brave Fister dobbelt bevæget over min Skjæbne. Han fortalte, at han ikke troede, jeg vilde dø denne Gang og endnu mindre, at jeg vilde gjøre ham Fortræd, om jeg døde. Da han forlod mig, bad han mig endelig besøge sig, naar jeg var bleven rask, hvilket jeg naturligvis lovede.

Da Konen lidt efter kom igjen, spurgte jeg hende, hvad Kornelius i Grunden mente med, at jeg ikke vilde gjøre ham Skade efter min mulige Hedengang, hvortil hun svarede, at hans Mening var, at han ikke frngtede for, at jeg vilde spøge hos ham, om jeg døde, fordi han havde nogen Skuld i min Sngdom.

Sent om Aftenen kom Potner ind til mig og fortalte, at det store Skibsanker var blevet slæbt næsten helt ind til Land og at han den følgende Morgen ved Daggry skulde fortsætte Bjergningen af det. Jeg kunde ikke mærke paa ham, om han vidste rigtig Bested med sin Broders Besøg, hvilket jeg dog havde en Anelse om, men han nttrede flere Gange, at det glædede ham meget, at jeg havde havt Lægen hos mig.

Om Natten sov jeg rigtig godt og om Morgenens nød jeg en Koy The med Velbehag, saa jeg kunde i

enhver Henseende mærke, at min Bedring var i god Fremgang. Da jeg om Middagen havde spist lidt Fisk, stod jeg op og satte mig ind i Sofaen i det Bærelse, som var mellem Dagligstuen og mit Kammer, medens der blev luftet ud i dette. Allerbedst som jeg sad der, traadte Skipper Botner ind ad Døren.

„Naa, det kan jeg lide,“ sagde han, idet han fik Dje paa mig; „idaag er De jo en hel Karl, kun ser De dngtig blegnæbbet ud, og jeg behøver ikke mere at frngte for Dem.“

„Deri har De Ret,“ svarede jeg, men De kan stole paa, at jeg aldrig skal glemme den Belville, De i disse Dage har udbist mod mig, min kjære Botner.“

„Tal ikke derom, gode Ven,“ sagde han trohjertig. „Jeg og min Kone havde virkelig Samvittighed af, at De var bleven sng efter Fisseturen, fordi jeg havde taget Dem med paa den — se, det er det Hele.“

„De havde vel samme Frngt som Kornelius, at jeg vilde komme og spøge hos Dem, om jeg var død?“

„Kornelius er lidt overtroist,“ sagde Botner; „men lev nu vel, det vil glæde Karen at høre, at De er saa fremmelig. Jeg vil haabe, at det ikke varer længe, før De kan besøge os.“

Han rakte mig Haanden til Afsted og aabnede Døren for at forlade mig, men pludselig standsede han et Øjeblik paa Tærstelen og glemte derpaa at lukke Døren helt, da han traadte et Par Skridt ud i Dagligstuen.

„Tilgivelse, Farbroder Mourits, for Guds Skyld,

tilgiv mig!" hørte jeg Virginia bede. „Jeg vil paa mine Knæ tigge Dig og Karen derom, hvis Du vil have det.“

Skipper Botner maatte ganske vist være bleven overrumplet, thi jeg hørte ham ikke gaa, men heller ikke tale.

„Naar Du vidste, hvor ulukkelig jeg er“, jamrede den unge Pige, „og hvor gruelig jeg angreer min Uret mod Anton og Jer.“

„Du sønderrev hans Hjerte,“ svarede Farbroderen med haard Stemme.

„Det er jo derover, jeg er saa ulukkelig, men, tro mig, jeg har knust mit eget.“

„Der kommer nok en anden Kaptajn, som kan trøste Dig,“ sagde Botner i en haanlig Tone.

„Dverøs mig med al den Foragt og Spot, Du vil,“ svarede hun med en Stemme, der næsten kvaltes af Graad, „men tilgiv mig blot, Farbroder Mouritz.“

Nu kunde jeg ikke tie længere; jeg traadte hen i Døren og sagde til den gamle Mand, der vilde til at befri sig fra den unge Pige, som holdt ham fast ved hans ene Arm: „Botner hust paa Bogen, der ligger paa Bordenden. Hvorledes kan De læse i den i Morgen, naar De ikke tilgiver i Dag?“

Han studsede, taug en Stund og vendte sig derpaa til mig: „Hun har berøvet mig og min Hustru vor eneste Søn,“ svarede han med hul Stemme, „og denne vor Søn forlod os med et blødende Hjerte.“

„Hun har ikke berøvet Dem Deres Søn, Botner.

Gud vil nok føre ham tilbage igjen, og tilgiver De nu Deres Broderbatter hendes kortvarige Ubetænksomhed, der har havt saa sørgelige Følger, saa er jeg vis paa, at det vil ske. Thi hust paa, hvad Jesus siger til os, hvilket jeg endnu kan hufte fra min Børnelærdom: „Været barmhjertige, saa skal Eder vederfares Barmhjertighed.“

Den gamle Somand kæmpede aabenbart med sig selv.

„Ja, ja da,“ sagde han, „saa vil jeg ogsaa tilgive Dig, men lad mig saa gaa og stjotte mig selv herefter.“

„Nej, nej, Botner,“ sagde jeg, „saadan taler ikke Tilgivelsen, der kommer fra Hjertet. Giv i det Mindste Deres Broderbatter Deres Haand, om De ikke vil tage hende i Deres Arme, og sig til hende: Jeg tilgiver Dig i Guds Navn, saa sandt jeg selv venter Tilgivelse histoppe.“

Botner gjentog med næppe hørlig Røst mine Ord, og før han kunde forhindre det, havde Virginia slynget sine Arme om hans Hals og kysset hans Kind.

„Gud velsigne Dig, Farbroder Mourits!“ hulkede hun.

Jeg saa hen til den aabne Dør; der stod Virginias Fader og betragtede i Tausshed sin Broder og Datter.

„Strandfoged Botner,“ udbrød jeg og ilede hen til ham, „Deres Broder vil fra nu af glemme den Uvillie, han saalænge har næret mod Deres Datter,

og derfor bør De og Deres Broder ogsaa række hinanden Haanden for at den fælles Sorg kan mildnes af den store Glæde, at De atter kunne leve sammen som Brødre."

"Du har været haard mod mig, Mourits," sagde Strandfogden, "men, tro mig, min Sorg har ikke været mindre end Din og Din Kones."

"Åh, Gud," sagde Virginia, "hvor jeg har bedøvet Eder Alle, men jeg skal søge at blive det for Eder igjen, som jeg saa gjerne vilde være."

"Der er min Haand, Christian!" sagde Mourits. Og derpaa forløb jeg Bærelset for at lade de gjenforenede Hjerter udtale sig i Enrum for hverandre.

Besøget hos Farbroderen.

Den Nat sov jeg sødelig og vaagnede om Morgenens næsten fuldstændig raft. Jeg havde ikke set Noget til min Vært efter Forliget med Broderen, men Bondefonen, som havde bragt mig min Aftensmad, havde fortalt, at de Begge vare fulgte ad ned til Stranden, hvilket jeg ansaa for et godt Varsel. Mine Følelser for Virginia vare ikke blevne formindrede efter Gaarsdagens Hændelser, men jeg indsaa dog efter nogen Overvejelse, at jeg burde tage Sagen roligt og at jeg maatte give Tid. "I Løbet af et Aar vil det vise sig, om Anton kommer tilbage eller ej," tænkte jeg. "I første Tilfælde vil det være frugtesløst at nære noget-somhelst Haab om hendes Haand."

Oplydt af disse Tanker klædte jeg mig paa og gik derefter ind i Dagligstuen, hvor jeg traf Virginia og hendes Fader ifærd med at spise Frokost. Strandfogden udbød, saasnart han fik Dje paa mig: „Godmorgen, Hr. Rastberg, kom De nu hen og faa en Bid Brød med os Andre! Det kan De nok trænge til ovenpaa Deres tre Dages Fastetid.“

Da jeg derpaa nærmede mig Bordet, gik Virginia mig imøde og rakte mig sin Haand, idet hendes Kinder farvedes af en blussende Rødme.

„Jeg vil hjertelig takke Dem, Hr. Rastberg,“ sagde hun, „for at De igaar var saa god at tale min Sag hos min Farbroder; det er Dem jeg skylder, at han tilgav mig.“

„Det skal De virkelig ikke sige,“ svarede jeg. „Deres Bønner havde allerede overbundet ham, hvilket heller ikke var mere end rimeligt.“

„Jeg kjenner ham bedre, maa De tro,“ sagde Virginia, idet hun rystede tvivlende paa Hovedet.

„I ethvert Tilfælde ere vi Dem hjertelig forbundne,“ afbrød Strandfogden hende, „og da det lader til, at De kjenner den sørgelige Sag tilbunds, ville vi have langt større Fornøjelse af vort Samliv med Dem, saalænge De opholder Dem hos os, da vi for Fremtiden ikke ville følge Noget for Dem, saaledes som i de foregaaende Dage, hvad denne Ting angaar, men jeg ved næppe, hvorledes jeg skal gjengjælde Dem den store Tjeneste, De har bevist os.“

„Tal ikke derom,“ sagde jeg; „forresten takker

jeg nu Vorherre for min lille Sygdom, da den gav Anledning til Gjensynet mellem Deres Datter og hendes Farbroder."

Vi satte os nu til Frokostbordet, og da det tilbageholdne og indesluttede Væsen var forsbundet haade fra min Vært og Værtinde, vare vi snart indviklede i en livlig Samtale, under hvilken jeg mere og mere fik Lejlighed til at beundre Virginias naturlige Dannelse og gode Forstand, men jeg undgik naturligvis at omtale Alt, hvad der kunde berøre hendes Forhold til Anton.

Pludselig sagde hun til mig: „Fader og jeg have ellers en Bøn til Dem, som vi ville bede Dem ikke at afflaa."

„Det skal være mig en Fornøjelse," svarede jeg, „hvis det staar i min Magt at kunne tjene Dem; men maa jeg saa faa at vide, hvad De ønsker."

„Blot det, at De vil følge med os hen til min Farbroders, f. Ex. imorgen Eftermiddag, thi da det saa er Søndag, ere vi sikke paa at træffe ham hjemme; ellers kunde det gjerne være, at han var ude at fiske."

„Ikke Andet end det," svarede jeg leende, „det skal være mig en stor Glæde. Men hvorfor ønsker De i Grunden min ledsagelse? Blot jeg ikke er Dem til Besvær derhenne?"

Da Virginia rødmede og tøbede med at svare, bemærkede hendes Fader: „Ja, ser De, Hr. Raftberg, hverken jeg eller min Datter have endnu talt med min Broderkone efter Forliget igaar, og da De dog er den

egentlige Fredsflister, have vi ment, at det ingen Skade var til om vi fik Dem med paa Besøget imorgen."

"Min Nærværelse vil dog næppe blive nødvendig af den Grund," svarede jeg smilende. "Men hvornaar skulle vi saa spadsere derhen?"

"Imorgen Eftermiddag, naar vi have drukket Kaffe, om det er Dem belejligt, Hr. Kastberg," sagde Virginia.

Jeg svarede bekræftende, og til den aftalte Tid fulgtes vi ogsaa ad alle Tre. Opholdet i Strandfogdens Hus var mig nu langt behageligere end før, og min Vært var ogsaa særdeles vel stemt paa denne Spadsferetur; vi passerede om forskjellige Ting, men Virginia gif derimod et Stykke bagved os, tilspindelende helt tankesuld, hvilket jeg tilfrev den let forstaaelige Spænding, hun maatte være i ved Forventningen om det forestaaende Møde med sine Slægtninge. Hun var tarveligt men smagfuldt klædt og saa i det Hele saa elskelig ud, som jeg ikke før havde set hende. Allerbedst som vi gif, drejede vi om en lille Bakke, men bagved denne opdagede vi nu min Bekjendt fra min første Udflugt, nemlig Stop, der var saa ivrig bestæftiget med at flære de saakaldte "Hedetov", at han ikke bemærkede vor Ankomst. Hurtig tog jeg Billedet af ham og hans Hytte ud af min Legnebog og nærmede mig ham, fulgt af Botner.

"Goddag, Stop!" sagde jeg, ved hvilken Hilsen han vendte sig om og saa forbausset paa mig og min

Lebsfager. „Vær'god, her vil jeg forære Dem det Billede af Deres Hus, som jeg tegnede forleden.“

Han tog det uden at sige et Ord og stirrede paa det en kort Tid, men uden at jeg anede det, gjorde han pludselig omkring og løb henimod sin Bolig, saa hurtig hans Ben kunde bære ham. Imidlertid standfede han, da han havde fjernet sig henved et Hundrede Skridt fra os, og nu bleve vi Vidne til en snurrig Scene.

„Men hvad er det dog, Stop foretager sig?“ udbrød Virginia, idet hun kom hen til sin Fader og mig. Ja, det maatte hun nok sige to Gange, thi den gode Stop betragtede først min Tegning nogle Djeblitte, og derefter rev han den i Stumper og Stykker, hvilke han spredte rundt omkring sig. Ræppe var han færdig med sit Vdelæggelsesværk, før han vendte sig henimod os og raabte: „Det skal Du ikke have gjort for Ingenting!“

Vi saa forbausede paa hverandre og kunde ikke ret forklare os Meningen af hans Ord, saa jeg var ikke langt fra at være en Smule uhyggelig tilmode, da vi gik videre.

„Ser De, Hr. Rastberg,“ sagde Botner, efterat hans Datter paany havde fjernet sig noget, „denne Stop — ja, kender De ellers Noget til ham allerede?“

„Kornelius har fortalt mig, at han er gaaet fra Forstanden af uhykkelig Kjærlighed,“ svarede jeg.

„Ganste vist,“ sagde min Vært, „og det er ham, som er Skyld i, at der saa ofte er bleven rippet op

i min Broders og hans Kones Sorg for Anton. Stop kommer nemlig hver Dag hos dem og faar lidt Fødevarer, han er jo deres nærmeste Nabo, men samtidig fortæller han vidt og bredt om sin Kjæreste, som han stadig venter skal komme sejlene her til Kysten for at gifte sig med ham."

"Hvorfor venter han hende fra den Kant?" spurgte jeg.

"Jo," svarede Strandfogden, "Sagen hænger saaledes sammen: Nu er Stop gammel og grim, men i sine unge Dage skal han have været en kjon Fyr, rigtignok fattig, thi han forsørgede sine gamle Forældre til deres Død. Han var Kjæreste med en velstaaende Fisters Datter, og der var nok endogsaa saa smaat Tale om Bryllupet, men saa traf det sig, at her forliste en norst Jagt, der imidlertid blev kastet næsten ustabt op paa Land, hvorfor den da ogsaa blev sat ud igjen. Skipperen maatte i den Anledning opholde sig her nogen Tid, og hvordan det nu end gik til eller ej, saa endte det med, at han gestede sig med Stops Kjæreste, der fulgte med ham til Norge og kom aldrig mere her til Kysten. Siden den Tid har han ikke været rigtig i Hovedet. Har De forresten ikke lagt Mærke til en usædvanlig stor Sten lige i Strandkanten, omtrent her ned for?"

"Jo," svarede jeg, "jeg har endogsaa været oppe paa den."

"Den Sten kaldes her i Eggen for „Stops Kirke“, thi hvorledes end Vejret er, gaar han hver Morgen

og Aften ned paa den og beder en Bøn, idet han knæler med Ansigtet vendt imod Stranden, og saa kan man høre, hvorledes han kalder paa sin Kjæreste, der maaste er død for mange Aar siden, thi Stop er ikke langt fra „fire Snefe“, som man her siger, naar Tiden er om Folks Alder. Han har mere end en Gang været i den største Livsfare nede paa Stenen, naar Bølgerne i Stormvejr slaa op om den, og en Gang vilde to Fiskere, der havde faaet Noget i Hovedet, forstyrre ham i sin Andagt derne. Dette naaede de ogsaa, men da den ene paa Hjemvejen faldt ned ad en Skrænt og brækkede et Ben og den anden druknede et Aarstid efter, saa har Ingen senere havt Lust til at afbryde ham eller til at have Noget udestaaende med ham.“

Under denne Samtale vare vi komne til vort Bestemmelsessted, og da vi traadte ind i Stuen fandt vi Skipper Botner siddende ved Bordet, ifærd med at læse højt for sin Kone af den store Bibel.

De bleve øjensynlig overraskede ved at se os, men bøde os hjertelig velkommen, idet de udtalte deres Glæde over, at jeg var saa rask. Jeg lagde Mærke til, at Virginia kort efter forlod Værelset sammen med Mad. Botner, og da de kom ind igjen, kunde jeg se, at Begge havde grædt. Der vilde heller ikke rigtig komme Liv i nogen af dem; Mad. Botner kom og gik uden at sige et Ord, og den unge Pige sad tankfuld paa en Stol og betragtede snart hin, snart denne Gjenstand med taarefyldte Øjne. Uagtet hun havde

erholdt Tilgivelse baade af sin Farbroder og af hans Hustru, kunde der dog ikke ret komme nogen Fortrolighed imellem dem, og Samtalen førtes derfor hele Tiden mellem Brødrene Botner og mig, men denne gik alligevel noget trevent, hvormegen Umage jeg end gjorde mig for det Modsatte; der var ligesom en Sky, som vistnok kun Tiden kunde hæve, mellem de to Mænd. Jeg bemærkede min Tegning af Boligen hængende paa Væggen i en net Ramme, og jeg fortalte nu, hvor liden Pris, Stop havde sat paa det Billede, som jeg havde givet ham.

„De kan tro,“ sagde Mouritz, „at han har havt en anden Grund til sin Handlemaade, men Karen skal nok faa Sammenhængen at vide hos ham, naar han kommer her i Morgen.“

„Ved ham i det Mindste fra mig om, at han vil lade være med at udøve en eller anden gruelig Hævn imod mig,“ sagde jeg, „navnlig i den korte Tid, jeg opholder mig her paa Kysten.“

„De tænker dog vel ikke paa at rejse saa snart?“ spurgte Mad. Botner, medens hun dækkede Aftensbordet. „De har vel i Grunden ikke faaet tegnet Andet end vort Hus og saa Stops faldefærdige Hytte? Men har De faaet Lidt bestilt i den Henseende, saa har De ogsaa udrettet saameget Mere i en anden Retning.“ Og ved disse Ord saa hun paa mig med megen Hjertelighed.

„Jeg bliver her i det Mindste denne Maaned ud,“ svarede jeg, „og imorgen begynder jeg at arbejde for

Alvor, hvilket jeg vedbliver med hver Dag, saafremt Bejret tillader det."

Vi satte os nu til Maaltidet, men da dette var forbi, styndte jeg mig at afforte Besøget saa meget som muligt, fordi jeg mærkede, at det vilde være en Lettelse for alle Parter. Det blev bestemt, da vi sagde Farvel, at næste Søndag skulde Mourits og Kone komme hen hos Stranfogdens og tilbringe Aftenen der.

Derpaa spadserede vi hjemad; det var en nydig Aften, men stjondt ikke et Bindsuft rørte sig og Havet var saa glat og blankt som et Spejl, lød dog dets mægtige, dumpe Brusen forunderlig alvorstuldt og gribende. Virginia gik ved Siden af sin Fader og saa langt mere tilfreds ud, end da vi om Middagen forlode hendes Hjem; de vare Begge meget glade over Udfaldet af Besøget.

"Jeg mener dog," sagde jeg til Botner, „at Deres Broder og hans Kone vare noget tilbageholdne."

"Det siger Intet," svarede han; „naar vi have været sammen nogle Gange, saa er det forbi. Imidlertid var jeg glad over, at De var med, thi jeg var ikke ganske sikker paa Karen, hvad min Datter angik. De ved nok, at Kvinderne ere mest uforsonlige mod deres eget Kjønn, og Karen har ikke saa megen Dannelse som min Broder."

"Skulle vi ikke," sagde nu Virginia, „lægge Bejen gjennem Klitterne, thi her drejer en Sti derved, og saa kan Hr. Rastberg med det Samme saa Bladsen at se, hvor Strandby har staaet?"

„Hjertelig gjerne,“ svarede jeg, og snart stode vi paa Toppen af en Klit, nedenfor hvilken der fandtes en Slette, som var aldeles omgivet af de store Sandhøje. Denne Slette var ingenlunde bar, men derimod bedækket med Murstensbrokker, Rester af Hedetørvgjærder og firkantede Forhøjninger, der hver især var Grundplanen af et Hus. Det Hele saa besynderligt og uhyggeligt ud, navnlig nu, da Aftenens Skygger havde lagt sig henover Tomterne af den forsvundne By.

„Dernede ser ikke ud til at være megen Færdsel,“ sagde jeg til Virginia, „og dog er Stedet baade mærkeligt og interessant.“

„Deri har De Ret,“ svarede hun, „og hvad Færdselen angaar, da skulle de overtroiste Fiskere nok vogte sig for at komme her, navnlig om Aftenen, thi man vil paa den Tid flere Gange have set de forudms Beboere af Strandby færdes der i travl Virksomhed; ja, naar det er Stormvejr, er der Flere ovre i Fiskerlejet, som paaftaa at kunne høre Raab og Jammerstrig herfra.“

„Rhytter der sig intet Sagn til Stedet,“ spurgte jeg, idet vi fortsatte vor Vandring, „som giver Oplysning om den forsvundne Fiskerby? Det vilde interessere mig i høj Grad at erfare Noget i den Retning.“

„Jeg skal fortælle Dem, hvad jeg ved derom,“ sagde Virginia, der gik ved Siden af mig med sin Fader under Armen. „Gamle Folk have sagt, at for over hundrede Aar siden laa her, hvad der jo ogsaa er tydelige Spor af, et Fiskerleje, som kaldtes Strandby.“

En Dag midt om Sommeren, da det var et rigtig smukt Vejr, vare alle Mændene sejlede ud til de yderste Fiskebanker, omtrent et Par Mile fra Kysten. Baadene laa ikke ret langt fra hverandre, og Fiskene bedede saa godt, at Fisterne næppe havde kastet Snørerne ud, før der var Bid med det Samme.

Imidlertid havde Fisteriet næppe varet nogle faa Minuter, før alle Mændene til deres Forundring hørte en klar, kvindelig Røst tæved dem synge en kort Sang, uden dog at Noget kunde opdage, hvorfra Stemmen kom, men at det var en Havfrue tvivlede naturligvis ingen af dem om. Hvad hun sang, kan ethvert Barn her i Fisterlejet udenad, og det var disse Ord:

„Ro iland, ro iland,
Saa hurtigt I kan.
Lyd nu Havfruens Røst,
Lhi det fortner i Øst,
Og det tuder i Vest
Af den rygende Blæst.
Ro iland, ro iland,
Nu hver Fistermand!“

De raadsloge strax om de burde blive og fortsætte Fisteriet eller sejle hjem, og da de vare modige Mænd og Vejret var saa smukt som tænkes kunde, bestemte de sig til det Første, paa en Fister nær, der under sine Kammeraters Haanlatter skyndte sig at ro bort. Han var imidlertid næppe kommen mere end godt og vel Halvvejen hjem, før det pludselig blev en frygtelig Storm, og det var kun med Nød og næppe, at han

slap igiennem Brændingerne; hele sin Fangst havde han i Forvejen maatte kaste overbord. Oppe paa de højeste Klitter stode Fiskernes Hustruer og saa med Fortvibelse, hvorledes den ene efter den anden af deres Forsørgere forsvandt i det fraadende Hav. Med Undtagelse af den Fisker, der var roet hjem strax, kom ikke en Eneste i Land, og nu vilde ingen af deres Enker blive boende i Strandby, men slottede efterhaanden længere ind i Landet; derved forsvandt Fiskerlejet tilsidst ganske og Ingen havde Lust til at bygge paa det Sted senere. Det er hele Historien."

"Jeg kan ikke forstaa," bemærkede jeg, "at det i den korte Tid, De nævner, kunde blive et saadant Uvejr."

"Na," udbød Strandfogden, "uagtet det for Djeblippet er saa smilende en Sommeraften, som man kan tænke sig, saa kunde det dog godt inden en halv Time være en saadan Storm, at Skummet fra Brændingen vilde flyve os om Dreene her; men hvad er det alligevel imod de varme Landes Orkaner?" Og nu fortalte han om et Par saadanne, som han havde oplevet.

Pludselig standsede vi ubilkkaarligt ved at se Stopps grimme Fjæs dukke op af Marehalmen et Stykke foran os, og i det Samme ramte noget Haardt, som jeg antog for en Sten, mig ovenover mit ene Knæ.

"Den uforskammede Person," raabte jeg, "saa havde han dog Ondt ifinde."

"Men hvad er det?" raabte Virginia. "Det er ingen Sten, han har kastet paa Dem!"

Da nu hendes Fader tog den formentlige Sten op, viste det sig, at det var et dejligt Stykke Rav, som senere i Kjøbenhavn blev vurderet til tolv Rigsdaler; men at jeg paa anden Maade gjengjældte min Ven Stop hans Foræring, før jeg rejste, er en Selvsølge. Begge mine Vedsagere vare af den Mening, at Stop havde givet mig Rabet af Glæde over at være kommen i Besiddelse af den Tegning, hvormed han sagtens mente, jeg kunde forhege ham — en Forklaring, som den brave Mourits næste Søndag forfikkrede var fuldkommen rigtig. Da vi vare komne hjem til Strandfogdens Hus, gif jeg strax til Ro og drømte hele Natten om Stop og Virginia.

En Strauding.

De følgende to Uger fortsatte jeg hver Dag mine Studier, og jeg syntes stedse bedre og bedre om mit Opholdssted. Jeg havde lært mange af de brave Fiskere nærmere at kjende og havde set dem i deres Gjerning baade i godt og daarligt Vejr, men en rigtig Storm havde jeg endnu ikke oplevet, næppe nok, hvad man kalder for et ordentligt Blæsevejr.

Min Ven Kornelius forfikkrede mig, at det havde været en stor Glæde for alle Fiskerne at mærke, at Brødrene Botner atter vare blevne gode Venner, og jeg følte ogsaa tydeligt, at Forholdet mellem de to Familier Dag for Dag blev hjerteligere, men alligevel var og blev der dog ligesom en Skygge i deres Sindsstemning,

som ikke lod sig hæve under de forhaandenbærende Omstændigheder.

Da var det, at jeg en Nat vækkes af Stormens Brølen og ved at Huset syntes at ryste i sin Grundvold. Jeg klædte mig hurtig paa, fordi jeg antog, at Husets øvrige Beboere ogsaa vare oppe, og gik ind i Dagligstuen, hvor jeg meget rigtig traf baade min Vært og Værtinde tilligemed Kornelius, der samtalede om Vejrets Voldsomhed og om man kunde vente Strandinger den Nat.

„Jeg tænkte nok, at hun vilde blæse op,“ sagde Kornelius, „Solen gif saa rød ned iafte.“

„Her var saa godt som ingen Sejlere at se i Gaar,“ bemærkede Strandsfogden, „saa de saa nok Rum til at klare Landet fra sig, saafremt Vinden vil løje af hen paa Morgenstunden, hvilket jeg tror.“

„Men det antager jeg ikke,“ sagde Kornelius, „jeg tænker snarere, hun vil friske op med den kommende Dag.“

Uf og til gif de udenfor for at se efter Vejret og naturligvis ogsaa efter Sejlere, men Dagen kom, uden at nogen var i Sigte, medens Stormen meget rigtig snarere havde taget til end taget af. Endelig hen paa Eftermiddagen opdagede en Fifters skarpe Dje et Skib langt ude i Horisonten, som, drevet af Blæstens vilde Guder, mere og mere nærmede sig Land. Paa en Gang holdt det op med at lænse og søgte at lægge Rysten fra sig, men bestandig nærmere drev Storm og Bølgegang det ulukkelige Fartøj, som i sin afmægtige

Ramp mod Elementernes Raser en Gang syntes at ville kuldfsejle. Jeg havde mine Tegneapparater i Beredskab, men jeg stak dem snart i Kommen igjen, som en Følge af den uhyre Spænding, hvori jeg var.

Jeg stod paa Kammen af den nederste Klitrække mellem flere af Fisterne, medens de vældige Bølger brødes i afmægtigt Raseri mod den høje, næsten lodrette Klitvæg.

„Bliver Studen ved paa den Vis,“ sagde en af Mændene, „faa snurrer hun rundt, inden man ved et Ord af det.“

„Hun vil nødig til det,“ bemærkede en Anden, „men her er det bedre at springe i det end krøbe i det.“

Nu maatte Kaptajnen have indset det Afmægtige i at gjøre længere Modstand, thi pludselig vendte han Stævnen mod Land, og søgte, ret som Mørket faldt paa, at bringe det uhykkelige Skib over Revlerne og saa tæt ind til Kysten, som vel muligt — en Manøvre, der vandt de forsamlede Fisters udelte Bifald.

Fartøjet slap heldigt over den nederste Revle, men stødte paa den anden, og umiddelbart derefter drejede det sig og vendte nu Bredsiden til, der ideltig overstyledes af de ubarmhertige Braadsvær.

Der var den Gang kun meget faa Redningsapparater paa Vestkysten, i det Mindste var der ingen paa dette Sted, og Fisterne vare derfor henviste til deres egne Vaade, om de vilde tænke paa at bjerge det strandede

Mandskab, der havde surret sig fast i Taffelagen, da det umulig kunde holde sig paa Dækket.

Tæt ved, hvor jeg opholdt mig, fandtes der en betydelig Gjennemstjæring i Klitvolden, og her opbagede jeg nu en Del af de yngre og modigste Fiskere tilligemed min Bært og hans Broder, som stode omkring en Fladbaad, tilskyndende rede til at stikke i Søen. Man raadslog en kort Stund, men da det paa Grund af de tykke Skyer i og for sig allerede var mørkt, og langt mørkere vilde det snart blive, maatte der ikke tøves for længe med at gøres Forsøg paa at bjerge Besætningen, thi det var Alles Mening, at Masterne, hvori, som sagt, de Skibbrudne vare thuede op, næppe bleve staaende Matten over.

„Ja, saa maa vi nok prøve det i Guds Navn,“ sagde Strandfogden. „Hvad mener Du, Mouritz?“

„Det er ogsaa min Mening,“ svarede denne; „vi have været ude i ligesaa slemt Vejr før.“

Nu gik det raadt med at sætte Baaden i Vandet, men underligt nok bade Fiskerne ikke denne Gang deres Fadervor; jeg antog imidlertid, at de tænkte som saa, at den farefulde Rejse, de foretog sig, var dem Anbefaling nok hos Vorherre, om han vilde lade dem gaa tilgrunde i deres Forsøg paa at frelse endog ubekjendte Medmenneskers Liv. Strandfogden sad forrest i Baaden med en Rulle Loug i Haanden og hans Broder sad til Kors, sagtens fordi de vare de mest Erfarne blandt Baadens Besætning.

Jeg var atter ilet op paa den høje Klitvold, hvor

der nu ogsaa befandt sig en Mængde Kvinder, da jeg bedst derfra kunde iagttage de modige Mænds Anstrængelser. To Gange mislykkedes dog disse aldeles, idet Baaden blev kastet tilbage til Kysten igjen, hvorved min gode Ven Kornelius fik en saadan Kontusion paa sin ene Knæstaa, at han maatte opgive videre Forsøg for sin Del, men strax udfyldtes hans Plads af en Anden, og siges maa det til Fiskernes Ros, at der var et saadant Liv og en saa stor Kappelyst iblandt dem, at det maatte indgyde den største Ugtelse og Beundring for dem hos Enhver, som var tilstede.

Endelig naaede Baaden ud til Braget, og jeg saa derpaa, at Strandfogden hev en Lougende om en af Masterne, der hældede stærkt ind mod Land. Louget blev strax fastgjort af en af Mandskabet, og medens Baaden saaledes laa fortojet i Læ af det strandede Skib, entrede efterhaanden hele Besætningen ned i den til de modige Fiskere. Et Djeblig efter gnyge Baaden atter ind imod Land, medens jeg ofte frngtede for, at den skulde opsluges af det oprørte Hav, naar den pludselig forsvandt for mit Syn; heri tog jeg heldigvis fejl, thi strax efter saa jeg den da paa Toppen af en mægtig Bølge, hvorfra den snart paany dukkede ned mellem Vandbjergene. Med bankende Hjerter havde jeg været Vidne til de modige Mænds Kamp med Elementerne, og jeg udstødte derfor et Glæbestrig, da jeg bemærkede, at det lille Fartøj kun var saa faavne udenfor Riitaabningen, hvorfra man var sejlet ud, thi jeg troede, at al Fare nu var forbi. Da

væltebe pludselig en uhyre Braadsø sin Vandmasse over den ulykkelige Baad, just som den var nede i en Bølgedal; den kæntrede da ogsaa i et Nu, men blev samtidig slynget ind i den mellem Klitterne af Naturen dannede Havn, hvor man i roligt Vejr naturligvis kunde spadsere tørstoet.

En Mængde Fiskere stode beredte for at tage imod de Tilbagekomne, og da Baaden var forulykket saa nær ved Land, blev tilshneladende hele dens Besætning frelst nogle Djeblifte efter.

„Ere vi her Alle?“ hørte jeg Strandfogden raabe, idet jeg ilede hen for at hjælpe til med at hale Baaden i Land.

„Mourits mangler, Mourits mangler!“ lod det fra flere Stemmer paa en Gang, men nu blev baade min og de Dvriges Opmærksomhed henvendt paa et Syn, der staaer klart for mig den Dag i Dag.

Virginia, der hele Liden havde staaet noget affides ved Randen af den stejle Klitfrænt, der vendte ud mod Havet, greb pludselig Enden af et Loug, som laa ved hendes Fødder, surrede det om Livet og styrtede sig fra den høje Klit ned i Bølgerne, der navnlig paa det Sted dannede en frygtelig Brænding mod Kysten. I samme Djeblif dukkede Stops Hoved frem af Marehalmen, idet han greb den anden Ende af Louget, hvilket ellers vilde være blevet trukket ned i Havet af den unge Piges Vægt. Det Hele foregik med Lynets Hurtighed.

„Hold fast, Stop!“ freg man alle Vegne fra, idet man fløj hen til ham.

„Hal ind i Louget Allesammen!“ raabte en ung Sømand, der hørte til det strandede Skibs Besætning. Han var først naaet hen til Stop og lod sig nu glide ned ad Klitvæggen til en lille fremspringende Punt, hvor han idelig blev overøst med Vand og Stum fra Brændingen. Et Øjeblik efter vare Virginia og Mouritz, som for sit Vedkommende holdt fast i Louget med begge Hænder, trukne op til ham. Sømanden løsnede Louget af den unge Pige, bandt det om Mouritz, der derpaa først blev hejset op, og da det var kastet ned til ham igjen, surrede han det om Livet paa sig selv og stod snart mellem os Andre med den bevidstløse Virginia i sine Arme.

„Ja, Stop,“ raabte en Fister, „denne Gang kan man rigtignok sige, at Du har svaret til Dit Ravn, thi havde Du ikke stoppet Via i Farten, saa havde det set galt ud for hende og Mouritz.“

„Gud være lovet,“ sagde den unge Sømand, idet han til min grændseløse, om just ikke behagelige Overraskelse trykkede et Kys paa den unge Piges Læber, da hun havde slaaet Djnene op, „hun lever og Alt vil gaa godt, naar vi blot snart komme i Husly med hende. Lad os skynde os hjem, Farbroder,“ vedblev han, idet han vendte sig til Strandsfogden, „og følg Du efter saa hurtig Du kan, kjære Fader, thi Du er mere anstrængt end vi.“

Med disse Ord styndte han sig kort, bestandig med Virginia i Armene.

„Skulle vi følges ad til Deres Broders Hjem?“ sagde jeg til Mourits, efter at jeg havde lykønsket ham i Anledning af hans og hans Broderdatters Frelse.

„Ja, lad os det,“ sagde han; „jeg har vel taget værre Lørn før, men vist er det, at uden Bias Kjælighed havde det været forbi med mig, og hvilket tungt Slag vilde det ikke have været for min Hustru, sjøndt Vorherre har været saa naadig at spare vor eneste Søns Liv og sende ham tilbage til os.“

„Modtag ogsaa min hjerteligste Lykønsning i Anledning af hans uventede Hjemkomst,“ svarede jeg, idet vi forlode Strandingsstedet, hvor Kaptajnen fra det forliste Skib var i ibrig Samtale med Fisserne. „Der skal De se, Botner, min Spaadom gif i Opfyldelse, da De havde tilgivet Deres Broderdatter.“

„Min Hustru og jeg have været for strænge imod hende, det indser jeg godt,“ svarede han, „og Anton fik i saa Ord det Hele at vide, da vi sejlede i Land fra Braget, thi hun var den Første, han spurgte om, efter at han havde faaet at vide, at hans Moder var i Live.“

Hverken Mourits eller jeg vare komne os af vor Forbauselse over hans Søns Tilbagekomst, da vi naaede op til Strandfogdens Hus. Mange forskellige Lanter vare susede igjennem mit Hoved paa denne korte Spadsferetur; jeg kunde vel ikke Andet end være glad ved at bemærke den Lykke, der stod præget i Mourits's

Ansig, og dog kunde jeg ikke skjule for mig selv, at der laa en Smule Malurt paa Bunden af min Glæde. Jeg forjog imidlertid denne mørke Sindsstemning, idet jeg sagde til mig selv: „Fra nu af skal Du glæde Dig med de Andre over Virginias og Antons Gjenforening og ikke tænke mere paa Din Forelskelse. Du har imidlertid en lille Kusine paa Falster, som Du ikke har set i et Par Aar, hun er vistnok lige saa smuk som Virginia og desuden —“

„Kom nu indenfor, Fader og faa tørt Løj paa,“ raabte Anton os imøde, idet han afbrød mig i mine Gnebetragtninger. „Goddag, Hr. Raftberg!“ vedblev han, idet han rakte mig sin Haand. „De hører, at jeg kjenner Deres Navn. Ja, Farbroder eller, som jeg haaber snart at skulle kalde ham, Svigerfader, har fortalt mig Alt. Og hvilken forunderlig Guds Styrelse, at jeg skulde blive ført saaledes lige til mit Hjem, som jeg ellers ikke vilde have gjæstet, før jeg havde været en Tur til Petersborg, og hvor naadig har Vorherre holdt sin Haand over os Alle i Dag. Jeg har,“ vedblev han, idet han vendte sig til sin Fader, som var ved at stifte sit vaade Løj, „sendt en Dreng hen til min gamle Moder med den Bested at —“

Længere kom han ikke, thi nu gik Døren op og jeg fik Dje paa Md. Botners venlige Ansig; hun maatte altsaa for længe siden have begivet sig paa Vej, sagtens da hun saa, at der var stet Stranding. Anton fløj hende om Halsen, og „Min Moder, min Søn!“

vare de eneste Ord, som disse lykkelige Mennesker kunde fremstamme.

Jeg fandt det passende at forlade Stuen og ilede ned til Stranden igjen, som var Skuepladsen for en travl Virksomhed, thi forskjellige Gjenstande fra Braget begyndte allerede at drive iland, hvilke efterhaanden bleve bjergede af Fisterne. Disse gode Mænd vare ganske vist meget fornøjede over Antons Hjemkomst, der selvfølgelig havde vaakt den største Overraskelse, men jeg kunde dog mærke, at de vare ulige mere glade ved Strandingen.

„Det er „et godt Skib“, Hr. Rastberg,“ bemærkede min Ven Kornelius, der lod til at være kommen til Hægterne igjen. „Skuden kommer fra England og er ladet med Støvgods, især Stearinlys og fine Bistøjer. Ja, en Stranding er dog en sand Betsignelse, især naar Alting gaar saa godt som idag; men der have vi den strandede Kaptajn!“

Denne kom ganske rigtig hen til os; det var en ældre Mand, en ægte Typus paa en gammel Sømand, hvorefter han forestillede sig som Kaptajn Petersen og bad os sige ham, hvor han kunde faa et ordentligt Logis.

„Det kan De faa hos mig,“ sagde min Vært, der stundsomt var ankommen for at varetage sine Pligter. „Rigtignok har jeg Mandskab nok hjemme for Djeblikket, men vi finde vel en Plads til Dem alligevel. Kornelius eller Hr. Rastberg viser Dem nok

hjem, thi jeg maa sørge for, at Deres Folk blive indkvarterede."

Paa Vejen op til Strandfogdens Hus fortalte jeg Kaptajnen, at hans Styrmand, som jeg havde erfaret, at Anton var, sagtens om kort Tid skulde giftes med hans Barts Datter, en Meddelelse, der satte den gode Mand i en let forklarlig Forbauselse.

"Styrmand Botner er et sjældent vækkert Menneſte," sagde han, „men da han først kom ombord hos mig i England for saa Dage siden, kjender jeg intet til hans Familieforhold."

„Her er tørt Løj til Dem, Kapitajn," afbrød Mourits Botner ham, idet han kom os imøde i Døren, „thi de skal naturligvis logere her. Inde i Stuen vil De finde Aftensbordet dækket, men jeg vil bede Dem og Hr. Raſtberg om, selv at holde hinanden med Selskab den meste Tid i Aften. De kan nok tænke Dem Marsagen, gode Ven," vedblev han, idet han trykkede min Haand og forlod Stuen.

Jeg hjalp nu Kaptajnen lidt tilrette, og da min Sygeplejerſte fra den forrige Uge havde sat et Fad dampende Rødspætter paa Bordet, indtog vi vort Maaltid, naturligvis under ſtadig Samtale om Virginias modige Daad og om Forliſet af Skonnerten, hvis Navn var „Margrethe Marie". Da vi havde ſpiſt, ønskede Kaptajnen, der var meget udmattet, at komme til Ro, og da jeg ikke vilde forstyrre mine Venner i Gjenſynets Glæde, fulgte jeg ſnart hans Exempel, idet jeg be-

sluttede, naar Vejret tillod det, at afmale det strandede Skib.

Min Afrejse fra Kysten.

Næste Morgen stundte jeg mig ned til Stranden; Vejret var nogenlunde roligt, men Havet var desuagtet hæftigt oprørt, hvilket dog ikke forhindrede Fisterne fra at gaa ombord paa Braget, der i Løbet af Matten havde mistet begge Masterne.

„Godmorgen, Hr. Kastberg!“ lod Strandfogdens Stemme mig imøde. „Der skal De ellers se et Særshn,“ og med disse Ord pegede han paa min Ven Stop, der til min Forundring hjalp til ved Bjergningen, hvilket han vistnok gjorde lidt fejtet, men han lod dog altsaa til at have aflagt sit menneftesh Bæfen, i det Mindste for en Del. Dertil bidrog maaste, at han næstefter Virginia, var Dagens Helt, saa han jævnlig fit Bemærkninger at høre, som: „Du er en brav Karl, Stop,“ eller: „Du har frelst to Mennefters Liv, Stop.“

Kort efter kom Virginia og Anton ogsaa ned til Strandingstedet; det var unægtelig et smukt Par. Den unge Piges Ansigt, der ellers havde set saa alvorligt eller rettere bedrøvet ud, var som forvandlet, og der var kommen et Liv og en Frifshed over hendes hele Bæfen, som gjorde hende dobbelt smuk, idet hun kom spadserende ved sin Kjærestes Side, medens den inderligste Glæde lyste ud af alle hans Miner. Jeg bevidnede hende naturligtvis af mit ganfte Hjerte min

Højagtelse for hendes modige og opoffrende Daad den foregaaende Dag, men derom vilde hun dog ikke høre Tale.

„En Somandsbatter her paa Kysten regner ikke et saadant lille Boveskifte for Noget,“ sagde hun smilende, medens hendes Tilbeder betragtede hende med Stolthed, „og jeg er overbevist om, at de fleste af de Tilstebeværende vilde have handlet ligesaa, dersom en af dem og ikke jeg havde saaet Dje paa Farbroder Mouritz, der kjæmpede med Bølgerne; det gjaldt kun om at benytte Djebliffet, men en Guds Lykke var det da, at Stop var saa nær ved og at han var fornuftig nok til at gribe Louget, da jeg ellers vilde have trukket det med mig i Søen; det maa ikke have været saa langt, som jeg tænkte.“

Med Hensyn til Anton, da gjorde han et særdeles godt Indtryk; han var i Besiddelse af megen naturlig Dannelselse og havde vistnok udviklet sig meget og til sin Fordel i de Aar, han havde været borte fra Hjemmet. Han var blond og havde et djærvt og aabent Ansigt; han lignede fort sagt i enhver Retning sin Fader.

Det interesserede mig naturligvis i høj Grad at overvære Bjergringen fra Braget, under hvilken jeg fik Lejlighed til at hilse paa forskjellige Fremmede, der vare ankomne i Anledning af Strandingen, s. Ex. vedkommende Dvrighedspersoner fra Rjøbstaden og Sognepræsten, hvilken Sidste lod til at være meget afholdt af Menigheden. I det Mindste lagde jeg Mærke til,

at der flere Gange om Ugen blev sendt en Ret Fisk op til Præstegaarden, sjøndt der var en Milsvej til denne. „Embedet er kun bitte,“ plejede Fisserne at sige, „og vor Fa'er har mange Børn.“ Samme Hjælpfomhed udviste de forresten ogsaa mod Pastoratets Skolelærere, og Gud skal vide, det kunde ogsaa være nødvendigt, thi at disse Mænd med samt deres Familier ikke sultede ihjel med de usle Indtægter, de havde, er mig en fuldstændig Gaade.

Lige saa gaadefuldt var det mig ogsaa, da jeg de paafølgende Dage bemærkede, at Fisserne, alle tilhøbe, naar de holdt deres Maaltider nede ved Strandingsstedet, ikke spiste stort Andet end de fineste Hvedebisføjter, og ligeledes, at jeg, da jeg tilfældigvis var kommen ind hos nogle Fiskere en Aften, saa, at deres Tranlamper havde veget Pladsen for de prægtigste Stearinlys, thi Alt, hvad der blev bjerget, lagdes ind i nogle i den Anledning opførte Telte og Skure, hvor der blev holdt Dag Nat og Dag.

„U skal sige Dem,“ forklarede en Fisker mig paa mit Spørgsmaal derom, „med alle Stumperne og Brokkerne bliver det ikke regnet saa nøje.“

Rigtignof havde jeg endnu ikke set ret mange saadanne, men jeg lod imidlertid, som jeg var fuldkommen tilfreds med Fiskerens Meddelelse. Da jeg fortalte min Vært, hvad Manden havde sagt, smilede han og svarede: „Jeg gjør min Pligt saa vidt jeg kan, og Mere formaar jeg ikke.“

En Aften var jeg spadseret med Strandfogden og

hans Datter hen til hans Broder, det var netop dennes Fødselsdag, og jeg behøver næppe at fortælle, at den lykkeligste Stemning herskede i vor lille Kreds. Jeg havde faaet Plads for Bordenden og ved den ene Side af Bordet sad min Ven Mourits og hans Kone, medens hans Broder og det forlovede Par sadde lige over for dem.

„De bliver vel og overværer Strandingsauktionen, Hr. Raftberg?“ sagde Mourits, idet han paany fyldte de tomte Punscheglas.

„Det kan jeg desværre ikke,“ svarede jeg, „thi denne skal jo først afholdes om en Maanedstid og jeg maa allerede rejse om otte Dage.“

„Det var noget snart,“ bemærkede Strandfogden, „men saa se vi Dem maaste her igjen til næste Sommer; efter vor foreløbige Bestemmelse skulle Kjæresterne splidjes til den Tid, og saa kunne vi maaste faa den Fornøjelse at have Dem med til Bryllupet.“

„Gud ved, hvor jeg er næste Sommer,“ svarede jeg smilende.

„Ja, ja,“ udbrød Anton, „tænk imidlertid over Sagen, hvis De da atter gjæster Inland. Men før De forlader os, skal jeg dog fortælle Dem, hvorledes det er gaaet mig i de Aar, jeg har været borte fra mit Hjem, saafremt De ellers har Lyft til at høre det.“

„Det kan Du godt fortælle Hr. Raftberg med det Samme,“ sagde hans Moder, „vi Andre have desuden knapt nok faaet en ordentlig Meddelelse derom.“

„Gjerne,“ svarede Anton, „hvis min lille Kjæreste ikke har Noget derimod?“

„Åa, hør bare,“ sagde Virginia smilende, idet hun tog ham om Halsen, medens Begges Dine tindrede af den inderligste Glæde; „fortæl Du blot, min Ven!“

„Just saa overordentlig meget har jeg ingenlunde at meddele,“ begyndte Anton, „og jeg skal ogsaa fatte mig i Korthed. Da De er kjendt med vore Forhold, gode Hr. Rastberg, vil jeg strax omtale min første Vandring, efter at jeg havde været saa taabelig at forlade mit Hjem.

Jeg havde nogle Sparepenge i Lommen og havde desuden medtaget en Del af mine Klæder, og min Hensigt var at spadserere til en af Søstæderne paa Østkysten for der at tage Hyre med et eller andet Fartøj. Da kom jeg i Tanke om, at der laa en svensk Fisterbaad et Par Mile herfra, og da jeg antog, den snart skulde affejle, foretrak jeg at opsøge den og følge med til Sverrig. Ege i Dagbrækningen kom jeg til det Fisterleje, udenfor hvilket den laa for Anker; men da det var saa tidligt, blev jeg ikke set af nogen af Beboerne. Svenskerne vare just ifærd med at berede sig til at sejle, og mod at betale en Ubetydelighed for min Kof, fik jeg ogsaa Lov til at komme ombord og rejse med til Gøteborg. Kofen var nu rigtignok derefter, thi den bestod omtrent udelukkende af fersk eller saltet Fisk, der, takket være det utrolige Svineri, som herskede ombord paa Fiskejagten, blev tillavet paa en højest uappetitlig Maade. Efter saa Dages Forløb kom vi velbeholdne til Sverrig og der blev jeg strax forhyret paa en Skonnert, som skulde til Brasilien.

Kaptajnen var en stræng Mand, men han var særdeles flink, naar vi passede vore Ting, som vi skulde, og han fik ligesom nogen Forkjærlighed for mig, da jeg gjorde mig al optænkkelig Umage i min Tjeneste. Han underviste mig i Navigation og var kort sagt særdeles god imod mig i de tre Aar, jeg sejlede med ham. Saa kom vi atter paa en Rejse til Rio Janeiro, vi for nemlig hele Tiden mellem New York og denne By, og der fik den brave Kaptajn Bergstrøm den gule Feber, for hvilken han bukkede under paa Hjemreisen til Sverrig. Jeg skrev to Breve til mit Hjem fra New York, som jeg nu har erfaret ikke ere komne til deres Bestemmelsested, og jeg længtes naturligvis meget efter at høre, hvorledes det stod til her, da jeg selvsølgelig intet Svar fik paa mine Skrivelser. Bort Fartøj skulde anløbe England paa Vejen til Sverrig, men da det paa Grund af Kaptajnens Død skulde blive liggende der temmelig længe, blev jeg afmonstret og tog Høre paa „Margrethe Marie“, som skulde til Petersborg og dernæst til Kjøbenhavn. Borherre vilde det imidlertid anderledes, og Gudsfelov, at det gif, som det gif, jeg mener nemlig, at der intet Menneffeliv gif tabt ved Strandingen, men dertil har Du da bidraget mest, kjæreste Virginia.“

„Min Hjælp vilde dog have været unnttig, hvis Stop ikke havde grebet Louget,“ svarede den unge Pige.

„Ja, Borherre har rigtignok sturet Alt til det Bedste,“ sagde Mourits alvorlig; „vi kunne ikke være ham noksom taknemlige for hans uendelige Raade.“

„Jeg har nu i faa Ord sagt, hvor jeg har opholdt mig under min Fraværelse,“ vedblev Anton; „hvad jeg i den Tid har oplevet, er for vidtløftigt at fortælle nu; dog er der ikke hændet mig Noget af stor Mærkværdighed. Det er min Mening, Hr. Raftberg, at gaa til Orlogs til Foraaret for at faa aftjent min Børnepligt; derefter maa mon til at lægge Planer for Fremtiden.“

Resten af Aftenen forløb nu under livlig Samtale om forskellige Ting og endelig befandt jeg mig atter i mit lille Børelse hos Strandfogdens. Jeg fortsatte mine Studier en Ugestid, men saa maatte jeg ogsaa sige Farvel til det Sted, hvor jeg havde oplevet saa Meget. Mourits og hans Kone, Anton naturligvis og desuden min Ven Kornelius vare henne hos Strandfogdens den Dag jeg rejste; jeg skulde kjøre med Byfogdens Fuldmægtig til Kjøbstaden.

Det var med et bevæget Sind, at jeg stilles fra de kjære Menneſter, der hjerteligt trykkede min Haand til Afsked og udtalte deres Beklagelse over, at jeg allerede skulde forlade dem.

„Glem nu endelig ikke at besøge os til næste Sommer, Hr. Raftberg,“ var det Sidste, jeg hørte Virginia sige, da jeg paa den gulmalede Postvogn langsomt rullede hen ad den sandede Vej.

Efter at være kommen tilbage til Kjøbenhavn, arbejdede jeg videre i mit Fag, men tidligt om Foraaret

bestemte jeg mig pludselig til at følge med en ældre Kunstner til Udlandet. Jeg skrev derfor til mine Venner paa Vestkysten, at de nok skulde høre fra mig, naar jeg var vendt tilbage til mit Fødeland, idet jeg ønskede Virginia og Anton Held og Lykke i Anledning af deres forhaabentlig snart forestaaende Bryllup, og sendte dem paa Forhaand min Brudegave, for hvilken jeg modtog et hjerteligt Brev fra dem.

Omtrent fire Aar tilbragte jeg i Udlandet, navnlig i Paris og Rom, og kort efter min Hjemkomst blev jegovre paa Holland forlovet med min tidligere omtalte yngre Kusine, der under min lange Fraværelse havde udviklet sig til den skønneste og elskeligste Pige, jeg nogensinde havde set; ja, jeg fandt hende endogsaa langt smukkere end Virginia Botner, men det er jo vanskeligt for en Elsker at dømmepartist.

Ifølge mit Løfte havde jeg underrettet Familierne Botner om min Hjemkomst, og just paa den Dag, da min Forlovelse blev celebreret, modtog jeg et Brev fra Strandfogden selv. Det var saalydende:

„Kjære Hr. Rastberg!

De kan tro, det var en stor Glæde for os Alle at høre fra Dem, og vi ønske Dem hjerteligt velkommen hjem til gamle Danmark. Jeg skal nu saagodt jeg formaar fortælle Dem, hvorledes vi have det herovre paa Jyllands barste Vestkyst, og, Gudskelov, Alt staar i det Hele taget saagodt som man kan forlange det. Min Broder Mourits og hans Kone ere raske, men han beder Dem undskyld, at De ikke faar Brev fra

ham, thi hans Søn begynder at slaa ham fejl, han er jo ogsaa nu en gammel Mand, hvorfor han da heller ikke gaar mere paa Havet. Anton og min Datter bleve gifte et Aarstid efter at De havde forladt os; De kan tro, vi talte om Dem og ønskede, at De havde været nærværende paa Bryllupsdagen. Jeg overlod dem mit Hus, som imidlertid nu er blevet til en stor Gaard, thi min Svigersøn grundlagde ved min Broders og min Hjælp en Kjøbmandsforretning her paa Kysten, som paa Grund af den tiltagende Velstand i Egnen gaar rigtig godt. Han har en Jagt, med hvilken han nogle Gange om Aaret sejler til Norge for at affætte de Barer, jeg imedens kjøber af Bønderne, og en Gang imellem tager han ogsaa til England. Min Datter og han leve i et saa lykkeligt Ægteskab, som det er muligt at tænke sig, og de have to prægtige Smaabørn, en Søn og en Datter; det er mig en Trost i Savnet af min kjære Hustru, at jeg bor hos dem og kan glæde mig over deres kjærlige Samliv.

Kort efter Deres Afrejse herfra fik min Broder overtalt Stop til at flytte hen hos sig, og Følgen af denne Forandring blev da, at Stops Sindstilstand efterhaanden bedredes mere og mere, men han blev ved med at bede sin Bøn nede paa den store Sten, som vi kalde for „Stops Kirke“. En Aften i den strengeste Vintertid, et Par Aar efter at han var kommen hen hos min Broder, blev han længere Tid borte end han plejede, og da man søgte efter ham, fandt man ham

liggende bød nede ved Stranden paa den velbekjendte Sten.

Jeg skal hilse Dem hjerteligt fra os Alle og ligeledes fra Kornelius, der har det godt og jævnligen taler om Dem. Min Svigersøn er forresten paa Rejsen til Norge, men min kjære Datter staar just nu bag min Stol med sit ældste Barn paa Armen og beder Dem med mig om, naar De atter faar Lyft til at gjæste Vesterhavet, at besøge os; De skal være inderlig velkommen; Mourits gjør rigtignok for Spøg Fordring paa, at „Maleren“ saa skal bo hos ham. Idet jeg haaber ved Lejlighed at høre fra Dem, byder jeg Dem Leevvel for denne Gang.

Deres hengivne
Christian Botner.“

Da jeg havde læst Brevet for min Forlovede, bestemte vi, at vi paa vor Bryllupsrejse vilde hilse paa disse mine trofaste Venner. Dette skete ogsaa, og min Hustru og jeg tilbragte hos dem nogle prægtige Dage, som vi med Glæde bevare i vor Erindring.
